

سنه ماليه سنه مخصوص ١٣٢٦

فرهنگ فارسي لسان لغه هشتمان

محرری :

اکرم رشاد عثمان فرید

ایکنچی سنه

ایکي يوزي متجاوز رسمي حاويدر

استانبول

١٣٢٦

«مطبعه خيريه» و شركاسي

بر چوق مشکلاتی اقتحام ایله چکن سنه برنجی دفعه موقع انتشاره وضع
ایتدیکمز (نوسال عثمانی) او نقصانیله برابر امید و املزمک فوقنده بر رغبت
و تقدیره مظہر اولدی . او رغبت و تقدیر در که بزه بو سنه ایکننجی جلدینک
دها بعض علاوات مفیده ایله ترتیب و نشری غیرتی ویردی . مع مافیه نوسال
ینه ایسته دیکمز بر درجه مکملیتده دکل . اتصای صرایع کوره هنوز
رشیم حالتهددر . بر قاچ سنه صکره ایسه نوسالمزک امثالندن هیچ بریله قابل
قياس اوله میه حق بر مکملیت ارائه ایده جگنه شبهه من یوقدر . بو سنه نوساله
چهره لری او نو دلش رجال تاریخیه مندن ینه بر قسمنک تصاویری درج
ایدیورز . بو تصاویر آره سنده او قدر مهم لری وارکه همان بشقه بر یورده
بولنه ماز و کوریله من . من در جاتنک تاریخنے تعلق ایدن صحیفه لرینک ناطق
اولدینی حقیقت اعتباریله ده نوسال عثمانی بومثلو آثار آره سنده حائز مکملیت
و خصوصیتیدر .

اکرم رشد

عثمان فرید

نویسال عثمانی

ملاحظات	ایام				ملاحظات	ایام			
	پنجشنبه	جمعه	صالتی	چهارشنبه		پنجشنبه	جمعه	صالتی	چهارشنبه
	۱۴	۱	۴	۷	پنجشنبه رأس سنه ماليه ۱۳۲۶	۱۴	۱	۲	پازار ايرتسى
	۱۵	۲	۵	۸	جمعه صالتى	۱۵	۲	۳	صالتى
	۱۶	۳	۶	۹	جمعه ايرتسى چهارشنبه	۱۶	۳	۴	چهارشنبه
	۱۷	۴	۷	۱۰	پazar پنجشنبه	۱۷	۴	۵	پنجشنبه
	۱۸	۵	۸	۱۱	پازار ايرتسى جمعه	۱۸	۵	۶	جمعه
	۱۹	۶	۹	۱۲	صالتى جمعه ايرتسى	۱۹	۶	۷	چهارشنبه ايرتسى
	۲۰	۷	۱۰	۱۳	چهارشنبه نوروز	۲۰	۷	۸	پازار
	۲۱	۸	۱۱	۱۴	پنجشنبه تساوى ليل ونهار	۲۱	۸	۹	پازار ايرتسى
	۲۲	۹	۱۲	۱۵	جمعه صالتى	۲۲	۹	۱۰	چهارشنبه
	۲۳	۱۰	۱۳	۱۶	لهم ولد النبى عليه السلام جمعه ايرتسى	۲۳	۱۰	۱۱	پنجشنبه
	۲۴	۱۱	۱۴	۱۷	پازار	۲۴	۱۱	۱۲	چهارشنبه
	۲۵	۱۲	۱۵	۱۸	پازار ايرتسى	۲۵	۱۲	۱۳	جمعه
	۲۶	۱۳	۱۶	۱۹	صالتى جمعه ايرتسى	۲۶	۱۳	۱۴	چهارشنبه
	۲۷	۱۴	۱۷	۲۰	چهارشنبه پازار	۲۷	۱۴	۱۵	چهارشنبه
	۲۸	۱۵	۱۸	۲۱	پنجشنبه پازار ايرتسى	۲۸	۱۵	۱۶	چهارشنبه
	۲۹	۱۶	۱۹	۲۲	جمعه صالتى	۲۹	۱۶	۱۷	چهارشنبه
	۳۰	۱۷	۲۰	۲۳	چهارشنبه جمعه ايرتسى	۳۰	۱۷	۱۸	پنجشنبه
مايس اندرنجي	۱	۱۸	۲۱	۲۴	پازار نيدان اندرنجي	۳۱	۱۸	۱۹	پنجشنبه
	۲	۱۹	۲۲	۲۵	پازار ايرتسى	۱	۱۹	۲۰	جمعه
	۳	۲۰	۲۳	۲۶	صالتى جمعه ايرتسى	۲	۲۰	۲۱	چهارشنبه
	۴	۲۱	۲۴	۲۷	چهارشنبه پازار	۲	۲۱	۲۲	پازار
	۵	۲۲	۲۵	۲۸	پنجشنبه پازار ايرتسى	۴	۲۲	۲۳	چهارشنبه
	۶	۲۳	۲۶	۲۹	جمعه صالتى	۵	۲۳	۲۴	چهارشنبه
	۷	۲۴	۲۷	۳۰	چهارشنبه جمعه ايرتسى	۶	۲۴	۲۵	چهارشنبه
	۸	۲۵	۲۸	۳۱	پازار پنجشنبه	۷	۲۵	۲۶	پنجشنبه
	۹	۲۶	۲۹	۳۲	پازار ايرتسى جمعه	۸	۲۶	۲۷	چهارشنبه
ابتداي جمادى الاولى	۱۰	۲۷	۱	۳۳	صالتى جمعه ايرتسى	۹	۲۷	۲۸	چهارشنبه
	۱۱	۲۸	۲	۳۴	چهارشنبه پازار	۱۰	۲۸	۲۹	چهارشنبه
	۱۲	۲۹	۳	۳۵	پنجشنبه ابتداي ربیع الآخر	۱۱	۲۹	۱	پازار ايرتسى
	۱۳	۳۰	۴	۳۶	جمعه صالتى	۱۲	۳۰	۲	چهارشنبه
						۱۳	۳۱	۳	چهارشنبه

نو سال عنانی

ملاحظات

ایام

ملاحظات

ایام

ایام

نوز افرنجی

ابتدای رجب الشریف

جزیران انرنجی

ابتدای جمای آخره

بیهی	بیهی

بیهی	بیهی

۱۲	۱	۷	صانی	۱۴	۱	۵	جمعه ایرتی
۱۵	۲	۸	چهارشنبه	۱۵	۲	۶	پazar
۱۶	۳	۹	پنجشنبه	۱۶	۳	۷	پazar ایرتی
۱۷	۴	۱۰	جمعه	۱۷	۴	۸	صانی
۱۸	۵	۱۱	جمعه ایرتی	۱۸	۵	۹	چهارشنبه
۱۹	۶	۱۲	پazar	۱۹	۶	۱۰	پنجشنبه
۲۰	۷	۱۳	پazar ایرتی	۲۰	۷	۱۱	جمعه
۲۱	۸	۱۴	صانی	۲۱	۸	۱۲	جمعه ایرتی
۲۲	۹	۱۵	چهارشنبه	۲۲	۹	۱۳	پazar
۲۳	۱۰	۱۶	پنجشنبه	۲۳	۱۰	۱۴	پazar ایرتی
۲۴	۱۱	۱۷	جمعه	۲۴	۱۱	۱۵	صانی
۲۵	۱۲	۱۸	جمعه ایرتی	۲۵	۱۲	۱۶	چهارشنبه
۲۶	۱۳	۱۹	پazar	۲۶	۱۳	۱۷	پنجشنبه
۲۷	۱۴	۲۰	پazar ایرتی	۲۷	۱۴	۱۸	جمعه
۲۸	۱۵	۲۱	صانی	۲۸	۱۵	۱۹	جمعه ایرتی
۲۹	۱۶	۲۲	چهارشنبه	۲۹	۱۶	۲۰	پazar
۳۰	۱۷	۲۳	پنجشنبه	۳۰	۱۷	۲۱	پazar ایرتی
۱	۱۸	۲۴	جمعه	۳۱	۱۸	۲۲	صانی
۲	۱۹	۲۵	جمعه ایرتی	۱	۱۹	۲۳	چهارشنبه
۳	۲۰	۲۶	پazar	۲	۲۰	۲۴	پنجشنبه
۴	۲۱	۲۷	پazar ایرتی	۳	۲۱	۲۵	جمعه
۵	۲۲	۲۸	صانی	۴	۲۲	۲۶	جمعه ایرتی
۶	۲۳	۲۹	چهارشنبه	۵	۲۳	۲۷	پazar
۷	۲۴	۳۰	پنجشنبه	۶	۲۴	۲۸	پazar ایرتی
۸	۲۵	۱	جمعه	۷	۲۵	۲۹	صانی
۹	۲۶	۲	جمعه ایرتی	۸	۲۶	۱	چهارشنبه
۱۰	۲۷	۳	پazar	۹	۲۷	۲	پنجشنبه
۱۱	۲۸	۴	پazar ایرتی	۱۰	۲۸	۳	جمعه
۱۲	۲۹	۵	صانی	۱۱	۲۹	۴	جمعه ایرتی
۱۳	۳۰	۶	چهارشنبه	۱۲	۳۰	۵	پazar
				۱۳	۳۱	۶	پazar ایرتی

نوسال عثمانی

ملاحظات		ایام		ملاحظات		ایام			
ناظمی س	افزونی ب	ناظمی س	افزونی ب	ناظمی س	افزونی ب	ناظمی س	افزونی ب		
۱۴	۱	۹		بازار	لیله رغائب	۱۴	۱	۷	پنجشنبه
۱۵	۲	۱۰		بازار ایرتی		۱۵	۲	۸	جمعه
۱۶	۳	۱۱		صالی		۱۶	۳	۹	جمعه ایرتی
۱۷	۴	۱۲		چهارشنبه		۱۷	۴	۱۰	بازار
۱۸	۵	۱۳		پنجشنبه		۱۸	۵	۱۱	بازار ایرتی
لیله برات				جمعه		۱۹	۶	۱۲	صالی
				جمعه ایرتی		۲۰	۷	۱۳	چهارشنبه پنجشنبه
۲۱	۸	۱۶		بازار		۲۱	۸	۱۴	جمعه
۲۲	۹	۱۷		بازار ایرتی		۲۲	۹	۱۵	جمعه ایرتی
۲۳	۱۰	۱۸		صالی	عید ملی عمانی	۲۳	۱۰	۱۶	بازار
۲۴	۱۱	۱۹		چهارشنبه		۲۴	۱۱	۱۷	بازار ایرتی
۲۵	۱۲	۲۰		پنجشنبه		۲۵	۱۲	۱۸	صالی
۲۶	۱۳	۲۱		جمعه		۲۶	۱۳	۱۹	چهارشنبه
۲۷	۱۴	۲۲		جمعه ایرتی		۲۷	۱۴	۲۰	پنجشنبه
۲۸	۱۵	۲۳		بازار		۲۸	۱۵	۲۱	جمعه
۲۹	۱۶	۲۴		بازار ایرتی		۲۹	۱۶	۲۲	جمعه ایرتی
۳۰	۱۷	۲۵		صالی		۳۰	۱۷	۲۳	بازار
۳۱	۱۸	۲۶		چهارشنبه		۳۱	۱۸	۲۴	بازار ایرتی
ایول افزونی	۱	۱۹	۲۷	پنجشنبه	اغستوس افرنجی	۱	۱۹	۲۵	صالی
	۲	۲۰	۲۸	جمعه	لیله عمراج النبي عليه السلام	۲	۲۰	۲۶	چهارشنبه
۳	۲۱	۲۹		جمعه ایرتی		۳	۲۱	۲۷	پنجشنبه
۴	۲۲	۳۰		بازار		۴	۲۲	۲۸	جمعه
ابتدای رمضان المبارک	۵	۲۳	۱	بازار ایرتی	ابتدای شعبان معظم	۵	۲۳	۲۹	جمعه ایرتی
	۶	۲۴	۲	صالی		۶	۲۴	۱	بازار
۷	۲۵	۳		چهارشنبه		۷	۲۵	۲	بازار ایرتی
۸	۲۶	۴		پنجشنبه		۸	۲۶	۳	صالی
۹	۲۷	۵		جمعه		۹	۲۷	۴	چهارشنبه
۱۰	۲۸	۶		جمعه ایرتی		۱۰	۲۸	۵	پنجشنبه
۱۱	۲۹	۷		بازار		۱۱	۲۹	۶	جمعه
۱۲	۳۰	۸		بازار ایرتی		۱۲	۳۰	۷	پنجشنبه
۱۳	۳۱	۹		صالی		۱۳	۳۱	۸	جمعه ایرتی

نوسل عثمانی

ملاحظات	ایام			ملاحظات	ایام		
	پنجمین پیغمبر پیغمبر پیغمبر	ششمین پیغمبر پیغمبر پیغمبر	هفتمین پیغمبر پیغمبر پیغمبر		یکمین پیغمبر پیغمبر پیغمبر	دومین پیغمبر پیغمبر پیغمبر	سومین پیغمبر پیغمبر پیغمبر
				جمعه	۱۴	۱	۱۰
				جمعه ایترتی	۱۵	۲	۱۱
				پازار	۱۶	۳	۱۲
				پازار ایترتی	۱۷	۴	۱۳
				صالی	۱۸	۵	۱۴
				خرقه شریف زیارتی	۱۹	۶	۱۵
				چهارشنبه	۲۰	۷	۱۶
				پنجشنبه	۲۱	۸	۱۷
				جمعه	۲۲	۹	۱۸
				جمعه ایترتی	۲۳	۱۰	۱۹
				پازار	۲۴	۱۱	۲۰
				پازار ایترتی	۲۵	۱۲	۲۱
				صالی	۲۶	۱۳	۲۲
				چهارشنبه	۲۷	۱۴	۲۳
				پنجشنبه	۲۸	۱۵	۲۴
				جمعه	۲۹	۱۶	۲۵
				جمعه ایترتی	۳۰	۱۷	۲۶
				پازار	۳۱	۱۸	۲۷
				پازار ایترتی	۱	۱۸	۲۷
				صالی	۲	۱۹	۲۸
تشرين ثانی افرنجی	۱	۱۹	۲۸	چهارشنبه	۳	۲۰	۲۹
	۲	۲۰	۲۹	پنجمشنبه	۴	۲۱	۳۰
ابتدای ذى القعده	۳	۲۱	۱	جمعه	۵	۲۲	۱
	۴	۲۲	۲	جمعه	۶	۲۳	۲
	۵	۲۳	۳	جمعه ایترتی	۷	۲۴	۳
	۶	۲۴	۴	پازار	۸	۲۵	۴
	۷	۲۵	۵	پازار ایترتی	۹	۲۶	۵
	۸	۲۶	۶	صالی	۱۰	۲۷	۶
	۹	۲۷	۷	چهارشنبه	۱۱	۲۸	۷
	۱۰	۲۸	۸	پنجمشنبه	۱۲	۲۹	۸
	۱۱	۲۹	۹	جمعه	۱۳	۳۰	۹
	۱۲	۳۰	۱۰	جمعه ایترتی			
	۱۳	۳۱	۱۱	پازار			

نووسال عنانی

نویسال عثمانی

۹

ملاحظات	ایام				ملاحظات				ایام				
	یکشنبه	دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه	پنجشنبه	جمعه	شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه	پنجشنبه	
	۱۴	۱	۱۲	صالی				۱۴	۱	۱۲	جمعه ایرتی		
	۱۵	۲	۱۵	چهارشنبه				۱۵	۲	۱۳	پازار		
	۱۶	۳	۱۶	پنجشنبه				۱۶	۳	۱۴	پازار ایرتی		
	۱۷	۴	۱۷	جمعه				۱۷	۴	۱۵	صالی		
	۱۸	۵	۱۸	جمعه ایرتی				۱۸	۵	۱۶	چهارشنبه		
	۱۹	۶	۱۹	پازار				۱۹	۶	۱۷	پنجشنبه		
	۲۰	۷	۲۰	پازار ایرتی				۲۰	۷	۱۸	جمعه		
	۲۱	۸	۲۱	صالی				۲۱	۸	۱۹	جمعه ایرتی		
	۲۲	۹	۲۲	چهارشنبه				۲۲	۹	۲۰	پازار		
	۲۳	۱۰	۲۳	پنجشنبه				۲۳	۱۰	۲۱	پازار ایرتی		
	۲۴	۱۱	۲۴	جمعه				۲۴	۱۱	۲۲	صالی		
	۲۵	۱۲	۲۵	جمعه ایرتی				۲۵	۱۲	۲۳	چهارشنبه		
	۲۶	۱۳	۲۶	پازار				۲۶	۱۳	۲۴	پنجشنبه		
	۲۷	۱۴	۲۷	پازار ایرتی				۲۷	۱۴	۲۵	جمعه		
	۲۸	۱۵	۲۸	صالی				۲۸	۱۵	۲۶	جمعه ایرتی		
مارت افرنجی	۱	۱۶	۲۹	چهارشنبه				۲۹	۱۶	۲۷	پازار		
ابتدای ربیع الاول	۲	۱۷	۱	پنجشنبه				۳۰	۱۷	۲۸	پازار ایرتی		
	۳	۱۸	۲	جمعه				۳۱	۱۸	۲۹	صالی		
	۴	۱۹	۳	جمعه ایرتی					۱	۱۹	۱	چهارشنبه	
	۵	۲۰	۴	پازار					۲	۲۰	۲	پنجشنبه	
	۶	۲۱	۵	پازار ایرتی					۳	۲۱	۳	جمعه	
	۷	۲۲	۶	صالی					۴	۲۲	۴	جمعه ایرتی	
	۸	۲۳	۷	چهارشنبه					۵	۲۳	۵	پازار	
	۹	۲۴	۸	پنجشنبه					۶	۲۴	۶	پازار ایرتی	
	۱۰	۲۵	۹	جمعه					۷	۲۵	۷	صالی	
لیله مولانا بنی علیہ السلام	۱۱	۲۶	۱۰	جمعه ایرتی					۸	۲۶	۸	چهارشنبه	
	۱۲	۲۷	۱۱	پازار					۹	۲۷	۹	پنجشنبه	
	۱۳	۲۸	۱۲	پازار ایرتی					۱۰	۲۸	۱۰	جمعه	
									۱۱	۲۹	۱۱	جمعه ایرتی	
									۱۲	۳۰	۱۲	پازار	
									۱۳	۳۱	۱۳	پازار ایرتی	

مارت : ۳۱

مارت آئی ظرفنده اقلیم‌مزده هوالر یاغمورلى وفورطنه لى کچر . حتی بوآیده هوالرک عدم اطرادنند و صغوغك شدتندن کنایه اولق اوراق اوزره مارت قپودن باقدیرر ، قازمه کورهک یاقدیرر دیرلر . بوآیک ابتداسنده ۱۲ ساعت ۲ دقیقه‌ده طلوع ایدن کونش ۲۰ دقیقه دها قازانه‌رق نهایتنده ۱۰ ساعت ۴۲ دقیقه‌ده طلوعه باشلار .

مارت طقوزندن صکره کمیجیلر ایچون صایلی کونلر ختم بولش دیگدر . بالکن اون اوچلەه اون دردنجه کونلری بحر سفیددە ۱۷، ۱۸، ۱۹نجی کونلری بحر سیاهه فورطنه ظهور ایتدیکی مجربدر . پنايرلر — ۱۵ ده لوله برغوس ۸ کون ، ۱۸ ده شرواندە فریشکان ۳ کون ، ۲۱ ده یک زغره ۸ کون ، ۲۷ ده پراوا دیده سکود ۳ کون .

باچخوانلۇق — باغانز بودانیز . دالدیرمە ، بودامە آشى عملیاتىه وجبوق غرسیاتىه دوام اولنور . مارتىدە میوه آغا جلرینىڭ غرس سیاتى ختم بولور . شفتالى ، اریك ، قايسى و آزمود کې آغا جلر بودانیز . چابوق چىچىك آچدىنچى حالدە كېيىكىن آغا جلری مىلا شفتالى ، اریك و بادم آغا جلرینى بوداما مالىيدر . بتون آغا جلرک دىپلىرى بلانه‌رك كوبىرەتىز . انجىرلردن چلىك و دالدیرمە ياسپىلير . قلم آشىسىنە دوام اولنور .

بوآیده نباتاتە غایت دقت لازمەر . چۈزكە تازە حیات کسب اىتكە باشلايان کورپە فدانلۇ ناكەنانى برصغوغك تأثیرىلە قاورولور . كوندوزلرک کونشلى اولدىغىنە ايناتوب دە كىچەلردىن امين او بامىل و فيدەللىك قبا حصىرلەه اور توللى . قىشىن بوزلش اولان طورا قارىدىن صاپان كېرىمىلى . يىانى اوتلرى كومەرك فوندە لفلرى ياقالى . هنۇنر تېبت ايدن نباتاتى صغوقىن محافظە ایچون فشقى ايلە اورتىلى . مضر حيوانات يووالىنى محو ايتلى .

سېزەلر — چىلەك فدانلىرى ، قوش قۇنداز ، صارماق ، صوغان دىكىلىز . ياصىدقىلدە كى سېزە فيدەلرى هوالنديرىلەر . انكىنارلار آچىلەرق تىيزلىز . كوبىرە وىرىلىز ، قوزى قولانى ، ياز باقلاسى ، پانچار ، فيدەلەك لەنە ، صلاطە ، طورپ (طورپ اون بشىكۈن فالسله ايلە دىكىلىز سەھىپەسى) بىرى آردەنجه يىيشە جىكەنلىخەن تىخە قاچماز . تىخەلرک موسىمنە كورە يىيشە نلىرى انتخاب لازمەر) فاصولىه ، بزلىه ، تىخۇز فرنك مايدەنسى ، صوتەرسى ، اسپىناق ، رزنه ، روقة ، قابارون ، كىكىك ، سىزاوەتى ، مخزن ويا كومورلار اىچىر و سىنە مانطار ، چىركىس لەنەسى ، سلطانى بزلىه ، بىبىر ، قىرمى لەنە ، كەرەۋىز ، اىرەكىن يىتشىن جىندىن قىرنىيت و ترەندە پتاتىس دىكىلىز .

چىچىكلار — چىچىك فدانلىرى واوزون مەت يېشاييان چىچىكلار يېلزىنە غرس اولنور . بوآیدە باچخەلرک طرح و تنظيمىنە باشلامىلى . كىنار طرحلە لواتىن دىكىمەلى ، لوانقىتلار اكىر صووك بەرادە فيلېزلىرى قىرپىلەرق طالدیرمە دىكىلىز سەھىپەسى ايلەك بەرادە دها قوتلى اوله‌رق يىتىشىز . بۇ عملیاتە ايلەك بەرادە دەنخى دوام اولنور سەدە بول صو وىرمەك لازمەر . عمرى سەھەلەك چىچىك تىخەلری بوآیدە اكىلور . لمۇنلقلىر هوالنديرىلەرق چلىك ايلە تكشىر نباتاتە دوام اولنور . كالر عموماً بودانیز . قىنا چىچىكى ، لوپتىيا ، بەتونىيا ، جىننا ، بغۇنۇيا ، قامپۇنۇلا ، قاسىم پاتلىرى ، سىنبل طير ، مينا ، ياز پاپادىيەسى ، چوخە چىچىكى دىكىلىز .

مارتىدە يەچك بالقلر -- كفال ، لورەك ، كلىچك ، باربۇنیا ، تىكىر ، قرەكوز ؛ اسقور بىلت ، حرجان ، استرىدىيە .

نیسان : کون ۳۰

هوالر یواش یواش اعتدال کسب اینشدیر . یاغمورلر اکثریا مبذولدر . نیسانده دکن علی الاکثر ساکن و سیر سفائن فورطنه تهلكه ستدن آزاده در . بوآیک ابتداسنده ۱۰ ساعت ۴۸ دقیقه ده طلوع ایدن کونش ۱ ساعت ۸ دقیقه دها قازانهرق نهایتنده ۹ ساعت ۳۰ دقیقه ده طوغنجه باشلار . پشايرلر -- ۱ ده وراييه ۱۵ کون ، چورلیده ۱۲ کون ، ۴ ده منلکده دورچه ۳ کون ، ۸ ده قوری قاره ۳ کون ، ۱۸ ده دیمتوقه ده پاسقالیه ، ۲۳ ده قره حصارده چرمیلک - یانیه طرنوهی ۹ کون ، بوسنه ده ویشغران ، تکوشده زراچه ده ایکیشور کون ، مناستر کوپریسنده قره صو ۳ کون . فلورینه ده ۸ کون ، تراونیک ده ۲ کون .

بانچواناف - باغلرک چبوق غرسیاتنه ختم ویریله رک بل عملیاتنه باشلانیر . بیاض قوردلر ، سرفه لر آیقلانیر . مارتنه بودانیان قوتلی میوه آگاج-لری ایله شفتالی ، قیصی ، پورقال آگاجلری بودانیر . کراز ، آرمود ، الما ، اریک ، شفتالی ، قیصی ، زیتون آشلانیر . آگاجلرک فضلہ سورکونلری کورنه تیلیر . بوآیده طرطللر و حشرات سائمه زیاده لشه جکندن یاطوپلامق و یا معالجه استعمال ایلک ایله آگاجلری تخریباتدن و قایه لازمدر . صوک بهارده کور یاپراق آشیسی اوړولاش اولان فدانلرک آشیدن آشانی قسمنده کی طمور جقلری قوپاریلیر . ساقلری سرت اولان صوبه چیچکلارینه آشی اوږیلور . هر نوع چلیک یا پعده دوام اوږیلور . یا پراغنی دوکمه بن آگاجلردن طالدیرمه یا پلیر .

سبزه لر - انکنارلرک اطراف آچیلارق دائراً مادرار یکرمی سانتمترو قدر فازیلیر ، فضلہ سور - کونلری قوپاریلیر . قوش قونماز زرعیاتنه ختم ویریلیر . صغوقدن قورقو لمبه جنی ایچون سبزه تحملری آچیقده ذرع اوښور . عادی باقلاء ، آجی باقلاء ، بیاض یرپه تسی چپالانیر . صوسام ، چالی فاصولیه سی ، یر الماسی ، قواطه ؛ پاطلیجان ، طوماتس ، کرهویز ، قیویرجق ، هندبا ، یازخنده سی ، بامیه ، صربجک ، قوزوقولاغنی ، فرنک حاووجی ، خیار ، اسپناف ، سجزاوی ، مهلیه ، قاونون ، قارپوز ، باقلاء ، تازه صوغان ، حلواجی - ساقن قباغی ، مارول ، صلاته ، مصر فیده و تحملری دیکیلیر .

چیچکلار - نیسانده بانچه لرک طرحی صورت قطعیه ده تنظیم و هر درلو عملیات ترابیه احضار واکال ایدلایدیر . چایلر یچیله رک ایلک بهار چیچکلارینی یرلینه دیکمی ، بوآیده آچیقده : چاک ، واپور دومانی ، فرنک بنشه سی ، باقلاء اليهود ، یازشیبویی ، چین و هند قرنفللاری ، مارغريت پاپاتیاسی (فلوکسی) ، عین صفا ، قراجیچکی یا صدققلری دیکیلیر . هليوتروب ، پهلارغونیوم ، و درون جاکانلری هوالدیریلیر . قاسم پاتلری چلیکلارینک ساقسیلری دکیده دیریلیر . پاتلری بیو تک ایچون ساغلنندن بر قاریش یوقاریمه ، قوتلی کورین کوزلرک یانشدن قوپلیر . بارکیر طرنا غنی چور و کشدن احضار ایدلش کوبره ویریلیر . یا پراغنی دوکن آگاجلر غرس اوښماز . نیسانده چلیک و کوک اولارق قامیونولا قاسم پاتی (قریزاتم) ساردونیا ، لیبیا ، کوکی یېلی فلوکسیا ، آمریقان اوژویی ، ککیک ، مینا ، منکشہ دیکیلیر .

نیسانده ینه چاک بالقلر - حاشلامه بالقلر عمومیتاه اعلاه . استاقوز و چاغانووزاک تام ینه چاک زمانیدر . قالفان وبالخاصه قره کوز قالغانی افسدر . بوغاز ایچی بالفجیلرینه ک بوآیده قره دکزده آولادقلری یېلی قالفان بالقلری حقیقة دیدیدر . استردیده ضعیفلاوغه باشلاندیغندن اکلی توصیه اوښماز .

مايس : كون ۳۱

مايس استانبولك اك كوزل موسميدر . هر طرف بېشى بىرمنظرە عرض ايدر بىر حالدە كە انسان طويه ماز . سير سفانجه دخى تەركە ملحوظ دىكدر .

مايس ابتداسىدە ؟ ساعت ۲۸ دقيقەنە طاووعە باشلايان شمس نهائىندە ۸ ساعت ۴۷ دقيقەنە طوغار كە كونلار ۴۱ دقيقەنە دەها اوزماش دىكدر .

پنايرلر — ۱ ده پرشتنىدە ۱۵ كون ، ۲ ده قازدىچەنە چىقتىك ۷ كون ، ۳ ده بۇنىدە معدن ۵ كون . ۵ ده طوتركاندە امماعىل ، ۱۲ ده سلانىكە اكىرى باجاق ۲ كون ، ۱۳ ده آيدوس ۸ كون ، ۱۵ ده كە بنەنە اخىلى . حاجى اوغلى بازار جىنى - ديار بىكردە على پىكارى ۱۵ كون ، ۱۱ ده عورت آلاندە ۸ كون ، ۲۰ ده قربى آبادە ۸ كون ، ۲۳ ده مانىاسىدە قوشى ۵ كون ، ۲۵ ده يانبولى .

باڭچوانلىق — بىأىدە زرعى بالجبورىيە كىچ قالان حبوباتى زرع ايتلىدير . آشىلى باع چبوقلرىنىڭ غرسىياتىنە ختام ويرىيلير . آشى عمليانى دوام ايدر . كوللە مە خىستە لنى ظھور ايدەبىلە جىكىنەن كۈرت سرپىلىر : مىلە يۇخستەنەنە فارشودە كوزطاشى محلولى قونىلىر . باغلىر بىلە ئىزىر ، چاپالا ئىزىر . آى نهائىنە دوغرى فەنلە سوركۈنلەر قوبارىلدەرق كوتوكلار اوغوشىرىلىر . آرتق اشجار مشمرەنەڭ غرسىياتى ئاماڭ ايدىلەندر . تازە ويىكى دىكالماش فەنالەر صووبىرىلىر ، دىبلرى چاپالا ئىزىر . فندق ، ئىنجىز ، جوپىز ، دوت و كىستانە كې آغاچلەر دودوڭ آشىمى اورىلەبىلىر . فقط پاك زىيادە دقت لازىدر . آغاچلەر بوجكلاردن ، قوردلەنەن تطہيرىنە و مخافىظە سەنادقەت اولۇر . شفتالى قوردلرى اىچۇن تىبا كۆ و عرب صابونىلە غازىن بىر محلول يابەرق ئىشىقلىرى ، ياخود آغاچلەر ئەلتىنە حيوان كۆبرەسى ياقىلىر . مىوه طو ئاماش . اولان داللار دىكىرلىنىڭ قوتلىنىسى اىچۇن بودانىر . سموكلى بوجكلار اتلاف ايدىلىر .

سېزەلر — بىأىدە سېزە باڭچەلرنىدە كورىلە حك ايش چوقىدر . سېزەۋاتە صووبىرىلىر . قباق اوجاڭلارنىڭ اوفرىندە كى اورتىلەر آرتق لزوم يوقىدر . دوماتىس ، بىبىر ، صاقىزقباڭى ، پاطلىيجان فيدەلر ئى دىكىلىر . انكىنارلەدە ظھور ايدن سياھ قوردلۇر بلا ئافاتە زمان مەوايدىلىر . بوقوردلرى اتلاف اىچۇن يۇزقىم صوپىيە برقىم لېزول دىنبلەن مایىي علاوه ايدەر ئەنكىنارلەر سرپىلىر . قواطە ، پانچمار ، سلاطە ئىچۇن لاتىن چىچكى . قويىرچق ، هەندا . كەھۋىز ، اسپىناق ، فاصولىيە ، يازلاق طورپ ، سلاطە ، صو تەرسى ، عادى مایدانوس ، بىبىر ، عادى و فرنك حاووجى ، طورپ زرع اولۇر .

چىچكلىر — كوندوزلىرى فدان ياصىدقلارنى سىتر ايدن چارجىوهەرە حاجت يوقىدر . نباتات سنوپەنەن كافەسى غرس اولۇر . صوڭ بەرار تجهيزاتىنە مخصوص نباتات تىكراڭ دالدىرىلىلور . سەنە ئاتىھ اىچۇن عمرى آلتى آلىق اولان نباتات ايلەصار ماشىق انواعىنەن بولەنلەر دىكىلسەنە دوام اولۇر . هەنئۇن چىحاتى صوغازلىرى مەيىجاقلۇر باص مادن كومولور . جامكازلەر كى نباتات ئامىيە طېشارى يەجيقارىلىر .

چايلىرى بولجە صولامق لازىدر . كوللەر ، آغاچلەر ياپراق آشىمىي اورىلۇر . چىچك آچىش يىدى ويرىن كوللەر ، تىكراڭ آچدىرىلىنى اىچۇن قىصە جى بودانىر . صاردۇنیالر صاقىصىلار ايلە طوپراغە كورمۇلۇرسە قوتلىرىر . چلىكلىرى تكشىر ايدىلور . بىأىدە واپور دومانى ، چاڭ چىچكى ، يىدى ويرىن شىبۇى ، آى چىچكى ، پانونيا ، آتش چىچكى ، عنبر چىچكى ، (درت سەنە صىكىرە چىچك ويرىر) سوس بطلىيجانى ، فيل بەرار ، نىركىن عجم لالسى ، تومبرجىا ، خروس اىلىكى تەخملرى . بورى ، مىنە ؛ توتون چىچكلىرى كوبە، افريقيا سىنلى، وانليا، ساردونيا، بلار غونيا، بگونيا، پتونيا دىكىلىر .

مايسده ينهجك بالقلر : قالقان ، پيسى وقيا بالقلرينك اعلا زمانيدر . باوريا ، استاقوس اعلادر . بار بونيه وتكر بالقلرى ياغسىز اولدقلى ايچون لذتسزدر .

حزیران : کون ۳۰

آراق صیحاقلر ایودن ایویه حکمی اجرایه باشلار. بو آییک ابتداسنده ۸ ساعت ۴۶ دقیقه ده طلوع ایدن کونش اوئننده ۸ ساعت ۵۸ دقیقه ده طوغارکه کونلر اۇن ایکى دقیقه دها اوزامش دیمکدر. بوندن سکرە کونلر تدریججاً قىصالىغە باشلايەرزق شمس غايىه حزيراندە ۱۰ دقیقه دها تاڭىزىلە طلوع ایدر.

پنایرلر — ۹ ده مانیاسده ایشقلرده دکرمن اوکی ۱ کون، ۱۰ مجیدیه:ه قره صو ۵ کون، ۱۲ ده اسلامیه ۳۰ کون، ۱۵ ده بالچقده بایر باشی ۸ کون، ۲۱ ده آیدوسده ایلیجیه، ۸ پراوا دیده یکی کوی ۲ کون، ۲۲ ده اوخریده صاری صالحی ۲ کون، ۲۳ ده کسندریه پاشا پنایری ۳ کون، ۲۸ ده روسیختنده راحوه ۴ کون.

بانچوانق — باغ چبوقلاندہ کی فضلہ و لزومنسز دال و طمور جتلر قوپاریلیں۔ کولالمہ خستہ لفہ
قارشو کوکورت استعمال اولنور . هر یا گمودی متعاقب کوکورت عملیاتی لازمر . کوچوک دالر
هر کہ آلنیر . میوه آغاچلرینہ یا پراق آشیسی اوریلیں . اوچ آلمہ فلیزقوپارمہ عملیاتنہ دوام اولنور .
چلیمسز میوه لر قوپاریلہرق دیکرلری قوتلندیریلیں . بیاض دوت ، فرنک او زوی ، کراز ، تربہ
اریکی ، قره دوت یتشتمشدیر . چیلائی فدانلردن طالدرمہ یا سلر .

سبزه‌لر — مایسده اکمال ایدله‌مین عملیاته بوآیده دوام اوونور . فاصله‌ولیه‌لره . بزیله‌لره
صیریق دیکیلیر . انکنارلرک دیبلرنده کی سورکونلر عصول آندقدن صکره آیریلیر صوك ترفنده
اولهرق خیار ایلیر . پطاجانلره و سائر سبزه‌لره صیق و بول صو ویرله‌لیدر . پانچار . کره‌ویزه
هندهبا ، قیش لنه‌سی ، فرنک تره‌سی ، طوب صلاطه مایدانوس . سیز اوئی تھملری ، دوماتس
پاطلیجان ، کره‌ویزه ، قواطه . بیدر ، صلاطه ، قیده‌لری دیکیلیر .

چیچکلر — چنلر بچیلیر، بول صو ویریلیر، بوایدہ چنلری کوندہ ایکی دفعہ صولامیلدر. قرانفلار چیچک آجدقدن صکره طالیریلیر. طرحلوده کی چیچکلر دکیشیدیریلیر. قورومش چیچک سوغانلری سوکیلارک پیچلری آیریلیر، رطوبتسز محللارده حفظ اولنور. کوش چیچکی، یازشببویی، چاک چیچکی، پنبه خطمی ایله کله جاک سنه ایچون لازم اولان ساعت چیچکلر اکیلیر. ییلدیز سوغانلری صاقسیلرہ دیکلمش ایسه کونش محللاره نقل اولنور، قیش ایچون چوخه چیچکلاری تکشیر اولنور. قاسم پانلرینه دقت ایدرک او جهه قیرپیلان ملارک آلتىن سورن ایکننجی فیلیزلىری بودامیلدر. نك ويچفت اولهرق براغىلەجق بوساقلر اوزرنده بىر ويا برقاچ دانه چیچک آچدىرىلۇرسە باڭلار غایت بیولك اولور.

هزیرانده ینه جك بالفلر — باربونيانك اسقره موسميدر ، تکر ياغلیدر ، کورپه هرسين
واسپندك بالقلريينك خاشهده لرى اعلاولور . قيرلانغجلر ايودر . لوره كاك قويروق طرفی طاوه يايسلير .
استاقوس وامثالى يعورطه ييدر . صلاطه لرى يك كوزل اولور .

تموز : کون ۳۱

تموزده صیحاقلر دها مؤثردر . بوآیده ابتداسنده ۸ ساعت ۰ ۵ دقیقه ده طوغان کونش تهاینده ۹ ساعت ۵ دقیقه ده طوغه جنی ایچون کونلر ۶ دقیقه قیصالش دیگدر . تموز اون برجی ، اون اوچنجی ، یکرمی بشنجی کونی سیر سفاغن ایچون تهلهکلیدر . پنايرلر — ارنه پازارجفنده ۱ تموزدن ۲۱ کونه قدر هفتده ۲ کون ، ۶ ده یرکوی (جورجوا) ۵ کون ، ۸ ده هرسکدنه نوهسین قصبه سنده کلوچ پنايری ۵ کون ، ۲۸ ده پریدورده ۵ کون . قیرشهر نده آغزی آچیده ۱۵ کون ، ۴ ده بوغاز ایچنده پاشا باخچه ده ۳ کون ، ۱۹ ده یکی محله ده کوکر جین پنايری ۳ کون ، ۲۷ ده آرنا وود کومی ۳ کون ، ۲۸ ده مقری کوی ۳ کون ، (شهریز جوارنده کی پنايرلر تجارت ایچون دکلدر . بورالرده يالکز سرخوشلر یکدیگر یله مسابقت ایدرجه سنه عرق نوش اولورلرکه اکثريا حادثات مؤلمه و قوع بولور) باخچوانلار — نصلیه براغیلان ترالارده سورمه و سورکولمه عملياته دوام اولنور . بالغره ده اوچنجی سورمه و یاچالامه تطبیق ایدیلیر . مضر اوتلر تحملری کاله کلدن تخریب اولنور . هر کلاری آشان سورکونلر کسیلیر . میلدو ، کوللهمه کومور . خسته لئلری تداوی اولنور .

ییانی آغاچلره کور یاپراق آشیسی از ریلور . بو آشیلر ایلک بھارده اوریلان یاپراق آشیلرندن دها ایودر . میوه لری قپادان یاپراقلر کمال دقنه قوبار بله رق کونشـه معروض براغیلور . شفتالی و قیصی آغاچزینه صباحلری بر آز صو ویریلور . میوه لرک رنکلری کوزل اویل ایچون شیرینگه ایله ییقانیر . میوه آغاچلرنده حشرات آرتة جغندن بلا اهال اتلاف ایدمایلیدر .

سبزه لر — صوک بھـار سبزه لری ایچون تحملری دیگلیر . هـارن بش کونده بر دفعه کرده ویز لره باش طوتیز مرق ایچون دیلری قبارتیارق طوپراق ییغیلیر . سبزه لره هـا زیاده صو ویریلیر . صوغان ، صارمسـاق باش طوئـش اوله جـنی ایچون سـوکولور . کاله اپرمش تحملر طوپلائیز . صوغانلری طوبراقدن چیقارمـدن اون کون اون بش کون اول آیاـقا چیکـنه یوب برـاقـلـیدـرـکـه باـشـلـرـی بیوسون . قیش ایچون لـهـه ، مارـول ، طورـپ ، صـلـاطـه ، اـسـنـاق ، حـاوـوجـه ، فـرـنـكـ ماـیدـانـوسـی ، قـوـزـی قـوـلـانـی ، كـمـتـانـه طـورـبـی ، عـاـیـ مـایـدانـوسـ ، تـرـهـ اوـقـیـ ، سـمـیـزـ اوـقـیـ ، کـرـازـ طـورـبـی دـیـگـلـیـزـ . چـیـچـکـلـرـ — کـوـزـ موـسـمـنـدـهـ آـچـهـ جـقـ چـیـچـکـلـارـ فـیـدـهـ صـنـدـوـقـلـرـنـدـنـ چـیـقـارـیـلـوبـ طـرـخـلـرـ دـیـگـلـیـلـیـ ، الـوـانـ شـبـیـوـیـلـرـ وـقـتـیـ چـکـمـشـ چـیـچـکـلـکـ سـوـرـکـونـلـرـیـ قـیرـپـیـلـوـرـسـهـ یـکـیدـنـ آـچـارـ . کـلـلـرـ سـوـرـکـونـ یـاـپـراـقـ آـشـیـسـیـ اوـرـولـمـنـدـهـ دـوـامـ اوـلـنـورـ . یـدـیـ وـیرـنـ کـالـلـرـ بـرـدـهـاـ چـیـچـکـ آـچـهـ بـیـلـمـکـ اـیـچـونـ صـوـکـ دـفـعـهـ اوـلـهـ رـقـ بوـآـیدـهـ بـوـدـانـیـزـ . سـارـ دـوـنـیـاـ ، پـنـسـتـمـوـنـیـاـ ، بـهـ غـوـنـیـاـ ، وـامـنـالـیـ اـزـهـارـدـنـ چـلـیـکـ بـاـیـلـورـ . قـرـنـفـلـلـرـ دـالـدـیـرـمـهـ اـیـلـهـ تـکـشـیرـ اوـلـنـورـ . چـانـطـهـ چـیـچـکـیـ ، چـوـخـهـ چـیـچـکـیـ آـرـقـ اـکـیـلـمـزـ . سـاقـ واـرـاقـ قـورـیـانـ صـوـغـانـلـرـ چـیـقـارـیـلـیـزـ پـیـچـلـرـیـ آـلـنـیـزـ . بوـآـیدـهـ آـمـارـیـلـیـسـ (صـوـغـانـ) سـانـتـورـهـ . آـفـانـدـیـسـمـیـاـ ، فـنـبـقـ صـوـغـانـیـ ، کـوـکـدـنـ آـیـرـمـهـ ، اـرـسـلـانـ آـغـزـیـ ، بـاـزـ پـاـپـایـسـیـ ، ذـغـرـانـ (صـوـغـانـ) آـطـهـ صـوـغـانـیـ «ـبـالـتـجـرـبـهـ ثـابـتـ اوـلـدـیـغـنـهـ کـوـرـهـ زـغـرـانـ اـسـتـانـبـولـ حـوـالـیـسـنـدـهـ غـایـتـ کـوـزـلـ یـتـشـمـکـدـهـ وـچـوـقـ تـجـارـتـ برـاقـقـدـهـ درـ »

بوـآـیدـهـ یـنـهـ جـکـ بـالـقـلـرـ — آـتشـ بـالـفـیـ اـسـقـرـهـ (آـصـمـهـ بـاـپـرـانـیـ اـیـچـنـدـهـ) بـارـ بـوـنـیـاـ ، تـکـیرـ قـورـوقـ لـوـفـرـیـ ، اـسـپـارـیـ اـسـقـارـهـ اوـلـورـ .

آغستوس : کون ۳۱

آغستوس اک نصف اوالنده بعضاً صیحاقلر توزدن زیاده در ، فقط هر حالده قیشـه طوغری مهم برخطوه آتیمشدـر . اقليمـز ایچون آغستوس اون بشـی یاز ، اون بشـی قیش سوزـی پـک طوغـیدـر . کیجهـلـرـی کـترـلهـ چـی دـوـشـرـ . بوـآـیـکـ اـبـدـاـسـنـدـهـ ۹ـ ساعـتـ ۵۸ـ دقـیـقـهـ دـهـ طـلـوـعـ اـیـدـنـ کـوـنـشـ نـهـایـتـهـ ۱۱ـ ساعـتـ ۱۰ـ دقـیـقـهـ دـهـ طـلـوـعـ اـیـدـهـ جـکـنـدـنـ کـوـنـلـرـ ۱ـ ساعـتـ ۱۲ـ دقـیـقـهـ دـهـ اـقـیـالـمـشـ اـولـورـ . ۲۳ـ نـجـیـ وـ ۲۹ـ کـوـنـلـرـ سـیـرـ سـفـائـ اـیـچـونـ تـهـاـکـهـ لـیدـرـ . کـوـنـدـوـغـیـشـیـ رـوـزـکـارـلـرـ شـدـتـهـ اـسـرـ . پـنـایـرـلـرـ ـ ۱ـ دـهـ قـرـیـهـ دـهـ ۳ـ کـوـنـ ـ پـرـلـپـهـ دـهـ ۱۵ـ کـوـنـ ، ۲ـ دـهـ تـرـحالـهـ دـهـ ۱۰ـ کـوـنـ ، ۳ـ دـهـ بـوـسـنـدـهـ وـلـیـقـاـغـوـسـیـوـنـادـهـ ۳ـ کـوـنـ ، کـذـاـ بـوـسـنـدـهـ اـکـشـیـ صـوـدـهـ آـیـکـ صـوـکـنـهـ قـدـرـ هـرـپـازـارـ اـیـرـتـسـیـ ، ۵ـ دـهـ شـهـرـ کـوـنـیـنـدـهـ وـارـوـشـ ۱۰ـ کـوـنـ ، ۶ـ دـهـ فـرـهـجـکـ دـهـ ۳ـ کـوـنـ ، ۱۰ـ دـهـ کـشـانـ ۸ـ کـوـنـ ، اـنـقـرـهـ دـهـ قـشـلـهـ اـیـچـیـ ۱۵ـ کـوـنـ ، بـوـسـنـدـهـ اـهـلـوـنـهـ دـکـرـمـنـ ۳ـ کـوـنـ ، ۱۲ـ دـهـ شـارـکـوـنـیـنـدـهـ ۸ـ کـوـنـ . ۱۵ـ دـهـ تـکـفـورـ طـاغـنـدـهـ ۸ـ کـوـنـ بـالـیـکـسـرـیـ ۱۵ـ فـرـهـسـلـدـهـ پـتـرـوـخـهـ ، اـدرـنـهـ دـهـ قـالـیـوـیـهـ ، ۸ـ تـرـحالـهـ چـتـاـجـلـهـسـیـ ۲۰ـ ، یـانـیـهـ دـهـ بـوـیـکـهـ ۱۵ـ ، کـرـبـنـهـ دـهـ حـارـبـنـ ، سـرـایـ قـصـبـهـسـنـدـهـ بـالـجـقـ ۳ـ کـوـنـ ، ۲۲ـ دـهـ بـاـپـرـاـقـلـیـ ۱۵ـ کـوـنـ ، ۲۵ـ دـهـ سـیـرـوـزـدـهـ نـورـهـ قـوبـ ۱۵ـ کـوـنـ ، اـسـتـانـبـولـ جـوـارـنـدـهـ ۶ـ دـهـ دـارـیـجـوـدـهـ ۳ـ کـوـنـ ، ۱۲ـ دـهـ قـاضـیـ کـوـیـ ، عـلـمـ طـاغـ ۳ـ کـوـنـ ، ۱۵ـ دـهـ عـوـضـ کـوـنـیـنـدـهـ ۳ـ کـوـنـ ، ۲۵ـ دـهـ مـقـرـیـ کـوـیـ جـوـارـنـدـهـ چـفـیـتـ بـوـرـگـازـنـدـهـ ۳ـ کـوـنـ ، باـغـچـوـانـلـقـ — تـوزـدـهـ قـوـتـیـ کـوـسـتـرـهـمـینـ صـیـحـاـقـ ، اـکـثـرـیـ آـغـسـتـوـسـدـهـ شـدـتـهـ اـجـرـاـیـ حـکـمـ اـیـدـهـ جـکـنـدـنـ وـغـرـبـ جـنـوـبـیـ رـوـزـکـارـلـرـ اـسـهـ جـکـنـدـنـ بـنـاتـاـنـکـ عـادـتـاـ سـمـ قـاتـلـیدـرـ . رـوـزـکـارـهـ مـعـرـوـضـ اوـلـهـ رـقـ دـیـکـامـشـ کـوـرـبـهـ نـبـاتـاتـ طـرـحـلـرـیـ مـمـکـنـ اوـلـدـیـنـیـ تـقـدـیرـدـهـ حـائـلـلـارـهـ مـحـافـظـهـ اـیدـیـلـیـرـ . شـفـتـاـنـیـ ، قـیـصـیـ ، اـرـیـکـ اـغـاـچـلـرـیـنـکـ یـاـپـرـاـقـ آـشـیـنـهـنـدـهـ دـوـامـ اوـلـنـورـ . شـفـتـاـنـیـ اـغـاـچـلـرـیـنـکـ پـاـپـرـاـقـلـرـیـ قـوـپـارـیـلـیـرـ . اوـزـوـمـلـرـ سـیـاهـ طـوـرـبـهـلـرـ قـوـنـیـلـورـسـهـ هـمـ بـیـورـ ، هـمـ طـاـئـیـلـاشـوـرـ ، صـیـحـاـقـ اوـلـانـ موـاـقـعـدـهـ بـوـآـیـهـایـنـهـ دـوـغـرـیـ بـاغـ بـوـزـوـمـیـ باـشـلـارـ . مـیـلـدـیـوـ خـسـتـهـ اـعـنـهـ قـارـشـوـ صـوـکـ تـدـاوـیـ اـجـراـیـدـیـلـوـرـ . کـوـتـوـکـلـرـکـ طـوـپـرـاـقـلـرـیـ سـطـحـیـجـهـ قـبـارـتـیـلـارـقـ هـوـالـنـدـیـرـیـلـوـرـ .

سـبـزـهـلـرـ — بـوـآـیـدـ دـخـنـیـ حـزـیرـانـ تـوزـدـهـ قـدـرـ تـرـلـاـرـمـشـغـوـلـدـرـ . پـطـلـجـانـ ، خـیـارـ ، بـیـرـکـبـیـ نـبـاتـاتـ کـوـنـ آـشـیـرـیـ وـبـعـضاـ اـحـتـیـاجـهـ کـوـرـهـ هـ کـوـنـ بـوـلـجـهـ صـوـلـانـیـرـ . هـفـتـهـ دـهـ بـرـوـیـاـیـکـیـ دـفـعـهـ کـوـبـرـهـ شـرـبـیـ وـیـرـیـلـیـرـ . صـوـکـ بـهـارـ اـیـپـنـدـهـ صـوـغـانـ صـارـمـسـاقـ اـیـلـهـ لـهـنـهـ ، کـرـهـ وـیـزـ ، قـرـنـیـتـ فـیـدـهـلـرـیـ دـیـکـیـلـیـرـ . بـوـشـ تـرـلـاـرـهـ اوـنـ بشـرـ کـوـنـ فـاـصـلـهـ اـیـلـهـ صـوـکـ بـهـارـ سـبـزـهـلـرـیـ زـرـعـ اوـلـنـورـ . تـرـفـنـدـهـ حـاوـوـجـ ، فـرـنـکـ مـایـدـانـوـسـیـ ، بـرـوـکـسـلـ لـهـسـیـ ، صـوـکـ بـهـارـ فـاـصـوـلـیـهـسـیـ ، بـزـلـیـاـ ، بـیـاضـ صـوـغـانـ ، طـورـبـ ، بـیـشـلـ صـلـاطـهـ ، مـارـوـلـ دـیـکـیـلـیـرـ . نـانـهـلـرـ یـیـچـیـلـهـلـرـکـ صـوـلـانـیـرـ . کـالـهـ کـلـمـشـ صـوـغـانـ صـاـپـلـرـیـ قـیـرـیـلـوـرـ . اـنـکـنـاـرـلـرـکـ دـیـبـلـرـیـ طـوـلـدـیـرـیـلـوـرـ . صـوـکـ تـرـفـنـدـهـ قـبـاـقـ وـخـیـارـ اـکـیـلـوـرـ ، کـرـهـ وـیـزـ صـهـانـهـ اوـرـتـیـلـارـکـ بـیـاضـلـاتـیـلـیـرـ . چـیـچـکـلـرـ — چـامـ فـدـانـلـرـیـ دـیـکـیـلـهـ بـیـلـوـرـ . چـلـیـکـ فـیـدـهـلـرـیـ تـرـلـاـرـهـ عـرـسـ اوـلـنـورـ . بـوـسـتـانـلـرـ چـایـلـانـیـرـ . اـرـسـلـانـ آـغـرـیـ ، صـوـصـامـ چـیـچـکـیـ ، یـازـ پـاـپـیـهـسـیـ ، پـنـسـتـمـوـنـیـاـ ، شـقـایـقـ ، زـغـفـرـانـ بـوـآـیـدـ غـرـسـ اوـلـنـورـ .

ینـهـجـکـ بـالـقـلـرـ — بـارـبـونـیـاـ اـیـلـهـ تـکـرـکـ اـکـ اـعـلاـ اـسـقـرـهـ موـسـمـیدـرـ . لـوـفـرـ وـقـوـفـانـهـ کـذـاـ حـاـشـلـاـمـالـقـ بالـقـلـرـ بـوـآـیـدـ پـکـ لـدـیدـدـرـ . اـسـتـاقـوـسـ ، مـدـیـهـ ، چـاغـانـوـزـ .

ايلول : كون ۳۰

ايول حلول ايتدىمى آرتق صغوقلر باشلادى دىمكدر، باخصوص صغوقلردن وجودى مخافظه يه حق قىشىن زيادە دقت لازىمدىر . ايول كىچىلىرى پاك صغوقلر، صباسلرى اكتىرىتى، سيس ورطوبت زيادە در . بوآيك ابتداسىنده ۱۱ ساعت ۱۷ دقيقە ده طلوع باشلايان آفتات نەيتىدە ۱۲ ساعت ۳۵ دقيقە ده طلوع ايدركه كونلۇ برساعت ۱۸ دقيقە ده دها قىصالىش دىمكدر . ايولاك بىنچى، بىنچى، يىنچى، اوون ايكىشىجى كونلۇ اكتىرىزلىرى شدتلى روزكارلىرى اسر .

پنايرلو - ۱ ده يىكىچىدە ۱۵ - بروسىدە اىچىلر ده تشرىفيه ۱ - افلاقىدە قرهلاش ۱ كون . ۳ ده چرپان ۸ كون، ۵ ده بىنالوقە ده دوهەدە ۴ كون، ۸ سىلورىدە ۷ كون ، ۱۰ دە سرفېچە دە ۵ كون ، ۱۴ ده نارددە ده مىخوش ۷ كون ده اوزونجە اوووه ۷ كون ، يىنىدە آيدوناتدە لاپوه ۷ ده اسکى زغره ۳ كون، ۲۰ ده يانىدە بال خورتىدە - پازاريلو ۹ كون، ۲۱ ده اسكيشەر دە ۱۵ كون . ۸ ده درسعادتىدە كوكصو پنايرى ۳ كون .

بانچوانلىق — باغ بوزومە دوام اولنور . قورتفق اىچون اوزوملىر آيرىلىر . سرگە و شراب ياپىلىر ، يكىز قايىنادىلىر . اوزوم آسىمە لرنىدە يابراق آلمە عملياتىش دوام اولنور . ايولدە ميوه باخچە لرنىدە ايش چوغالىر . شفتالى ، قىصى ، آرىك . بادم ، كراز كىي آغاچلىرىك چىرىدىكلىرى چەنلىدىرىلىك اوزىزه اىصالق قوم اىچىنە دىكىلىوب آقشام ، صباح صو ويرلىيدىر . دىكىلىجىك آغاچلىرى اىچون خندقلر آچىلىر . كىللە كور آشى اودىلىر . پورتقال ولۇمۇن ساقسىلىرىنىڭ طوبراغى دىكىشىدىرىلىر . هوالر بىردى بىر تبدل ايدە جىكى اىچون ليمۇنلار حاضرلاملى وصغوق جامكانلىرى آئىه جىق نىبا ناتى بىر آن اول ساقسىلىر نىل اىتلى .

سبزەلر — مايدانوس ، ترە ، روقە ، طورپ ، بىچىشىن سلاطەلر ك انواعى اكىلىر . بىياضەلىنىدىرىلىق ايستەن كرە ويزلىر صانىلە اورىتىلىر . چەلىك فدانلىرى مخصوص ياصىدقلەر دىكىلىر . ميوه آغاچلىرىنە كوز آشىلىرى ياپىلىر . فيدەللىكلىرىنە كچەلەن لەنەنەن لەنەنەنەن تەنھىلرندەن بىر آيدە آرتق فيدەلر يېتىشە جىكلەندىن تىرلازە نىل ايدىلىر . يىدى ويرن چىللىكىردىن اكىلىرىنەن مەسىھەنەن آئىلە جىق اىسىمە فيدەلرلىرى ساقسى بە نىل ايلە ليمۇنلارلىك يوکسەك راپلىرىنە قويىلى . آغستو سەدە دىكىلىن اسپىناقلار سىرلاشىدىرىلىر . بىر آيدە نىسانىدە ادرائىك اولىنىق اوفرە باقلە ، بىزلىه ، روقە ، طورپ ، حاووج ، اسپىناق اكىلىر . كوك اولهزق قوش قۇنماز (بىچە خالىندە) لەنەنەنەن سلاطە ، دىشىن صارمساق ، آرپە جىق صوغان دىكىلىر .

چىچىكلەر — آغسەتسەن عەمەياتىش دوام اولنەرق حىزىرانىدە دىكىلىن نېـاتات بىكرار فيدەللىكىرە غرس اولىر . كىللەن چەلىك ، قرنفىيلاردىن طالدىرمى ، ياپىلىر . بەلارغۇنىا وساڭىز نازارەتلىنىڭ كىندا چەلىك ياپىنە باشلانور . كول چىيكلارنىڭ شاشىدان طوقمى اىچون طوبراغى غايت كۆزۈل احضار اىتلىك و سىكىرە بىرسەنەلەك او دونلاشىش داللىرى طمور جىقلرى آشاغىدىنىدىن منتظمامە كەۋەرىك مائەلە و آرەلرلى ئۇن سانلىق قاتلىق اوزىزه صەرە ايلە طالدىرىمى دقت اولنە جىق بىر مىسىھەزىر . كەل چەلىكلىرى اىچون ياپىلان ياصىدقلىرىك اوزىزىنى ارتقىاع مطلوبىدە جامكانىلە او رەتك قىشىدىن مخافظە اىتلى . و آچىق هوالردا جاملىرى قالدىرىزق هوالدىرىمىلى . لەدى الحاجە شربىتلى صو ويرلىيدىر . فوندە طوبراغى ايلە بىچى كۆبرەسى اك موافق اولانىيدىر . شقايقلىر كوكىن آيرىلەرق تكشىر اولنور . كەنچىكلەر ، اينجۇ چىچىكلارى هەرمە تازە ، خىشخاش اكىلىر . قبل الموسى يتشىدىرىلىك ايستەنەن ئىلان چىچىك صوغانلىرى ساقسىلىرە

قونیلور . باچه طرحلی اطراندہ کی چندرہ یانوش کوبره سرپیلور . کیمیوی کوبره لردہ موفقیت دها زیاده در . بو آیده چاک ن کموش ، سانتوره آ ، قوانسیا ، مختلف نوع لدن جلیا هزاران ، هرجائی منکشه ، پاپاتیا ، چوخه چیچکی تھملری اکیلور .
ایولده ینه جک بالفلر : باربونیه ، تکر ، لوفر قوقانه ، (لوفرک اک ایو زمانیدر) اسپاری ، ازماریت ، قلیچ (شیدشده دفعه یا پراگیله) کفال ، قانغزی پک لذید بالقلدرندر .

٤٤٤

تشرين اول : کون ۳۱

بو آیده آرتق یا پراقلر صاراریر صولار . سرت روز کارل باشلار . استانبول ایچون قیش موسی کلش دیکدر . آیک ابتداسنده ۱۲ ساعت ۳۸ دقیقه ده طلوع ایدن کونش نہایندہ ۱ ساعت ۵۲ دقیقه ده طوغار و کونلر ۱ ساعت ۶۴ دقیقه دها تناقص اید . ایلوں رومینک اون اوچندن اعتباراً تشرين اول رومینک ۲۱ نجی کونش قدر هوالر سیر سفانه مساعددر . ۲۷ ده شدید فورطنه لر اولور . باخصوص بحر سیاهده کی قاسم فورطنه لری پک تہلکه ایدر . بو آیده اوروبا سواحلنده دخی فورطنه لر حکم فرما اولور .

پنایلر — ۱ ده کریده واوردہ ۱۵ - یکی زغمدہ ایکننجی دفعہ ۳۱ - تجیدیہ ده قره صو (کوز) ۱۵ - یانیجہ ۳ کون ، ۵ ده میخالیجاده صیغیر پازاری الی یدی هفتہ هر صالح کونی ، ۱۲ ده ورانیه ده ، ۱۵ آمسیه ده عموم ۱۵ - پتریچدہ میلان ۲ - آطنہ ده سیحان نهر نده قومانی میداندہ ۱۰ کون ، ۲۰ ده نوره قوپدہ طرليس ۸ کون ، ۲۶ ده واردار یکیجہ سندہ لوقة ۰ کون .
بانچوانلر — بو آیده باغ بو زرمنه دوام اولنہ رق سرعده ختم ویریلر . آجاج دیکمک ایچون اک ای موسم تشرين اولدر . بودانان آغازلر فوق العاده کسب قوت ایدر . یا پراقلرک سقوطی متعاقب الما ، آرمود ، آیوه کبی میوه آغاچلرینک بودانسنه باشلانیر ، آغاچلرک قوریلری آیقلانیره پویراف ، قره بیل روز کارلری طوقونیان دیوار دیبلرینه هر نوع میوه میز اشجار تھملری غرس اولنور . یا پراقلرینی دوکن آغاچلرک یزلری دیکشیدیریلور .

سینه باچه سی — ایلک ہمار ایچون طوپراقلر احضار اولنور . ہماردہ محصول آلمق ایچون صلاطہ ، اسپناف ، پراصہ ، باقلاء ، بزلیه ، لحنہ دیکیلر ، طورپ ومایدانوس صوک دفعہ اولنہ رق غرس اولنور . کرہ ویزلر سمانله اورتیلور . یہان هندبالریله تل قطائفی کبی صاچاقلری اولانلری آغیرتیق ایچون طوپراقلہ ستر اولنور . لحنہ لر فیدہ لکلرہ دیکیلور . دیش صوغان و صارمساق زرعیه دوام ایتلی .

بو آیده ینه جک بالفلر : باربونیا و تکرک اک یاغلی ولذید زمانیدر . لوفر یاغلی ولذتل اولدیه ایچون منحصر اسقره یا پلیدر . قلیچ و کفالک موسم کالیدر .

تشرين ثانی : کون ۳۰

تشرين ثانی صوک ہمارک صوک آیدر . پاصلدیرمہ یازی دینلن آچیق هوالر تشرين ثانیده کوریلور . معماقیه احتیاطه صوک درجه رعایت لازمدر . اوافق بر اهمال بعضاً جهاز تنفسیده بیوک و مهلاک خسته لفلر تولید ایدر . هوالر ایودن ایو صغور . کیچے لری آیاز زیاده در . بتون

پاپراقلر دو کیلو، بوآیک ابتداسنده ۱ ساعت ۴۵ دقیقه ده طلوع ایدن کونش نهایتنده ۴۳ دقیقه تا آخره ۲ ساعت ۳۶ دقیقه ده طوغنمغه باشلار، کونلر پلک قیصالیش دیگدر. ۱۲ نجی و ۱۳ نجی و ۱۵ نجی ۱۹ نجی کونلری سیر سفاس ایچون تملکه لی کونلر در.

پنايرلر — ۱ ده زيله ده پاپراقلی ۱۵ کون، واردار یكىجه سنده تومه پنايری ۰ کون، آماسيه ده ۳ کون.

باخچوانلش — جبوق غرسیانه واسکی ناغلرک بودانه سنه دوام اولنور، يكىچبوقلر ایچون کربزمه ياپلور. يكى دیكلامش کورپه چبوقلرک شدتلى طوكاردن محافظه سی ایچون دیبلری طولدیريلور. بوآيده تخدمتى يتشدیرلش میوه آغاچلری بودانه رق يكىدىن آغاچلر دیكيلور. بادم، اريک، شفتالى، قىصى چىركىلرى غرس اولنور، کورپه فدانلرک کوكىدەلرى اوت صارىلەق صوغولىدىن طوكاردن محافظه ايديلور.

سبزه لر — سبزه باخچه لرینك دورسکونىد، قوش قۇندازلرک پاپراقلرى کوبىرە ايله ستر اولنور، اسىپناقلر سيركانتىلور. انكىنارلر، هندبالر، قرنىيطىر طوكىدىن محافظه ايديلور. اوبلە اكىلمش سلاطەلر سپر التىنە تىكارار دیكيلور. يورق لىنه سى بىياض، پاپراقلى سلاطەلر دیكيلور. بل و چاپا عمليياته دوام وبامىلەرك يرى احضار اولنور، بزىلە، ساقز باقلاسى، مايدانوس، تره، سلاطە، ييان هندباسى، اسپناتق، يير الماسى دیكيلور.

چىچكلىر — قورى پاپراقلر طوپلانەرق و کوبىرە ايله منج ايدىلەرك چىچاك فيدەلری ایچون خرج احضار اولنور، هرجائى منكىشە، شببوي، شکوفە دانلاره غرس ايديلور. شقايق، زغفران، وياسمىنلر، لاله و سائز صوغانلىر آرتق بوندن صوکرە دیكىلىمز. كل اغاچلىرىنىڭ بالخاصه ييانلىرى زمان غرسىدەر. بوآيدە دیكلامش چىچكلىر ايلك بىارده غايت رونقدار تزەر ايدىلرلە، اکر هوالر مساعد كىدرىسى كچن آى ديكىياميان چىچك تخلمىنى هان اكەرك ايلك بىار تزىينتىنى احضار ايتىك براوسته باخچوانلش يكانه مشغۇلەسىدەر.

بوآيدە ينهجىك بالقلر : بابونيانلش حالا اسىرە زمانىدەر. تشرىن اولدەكى بالقلر بوآيدە دخى واردەر. استرىيدىيە بوآىھ طولوشىغە باشلار، تكە، استاقور طوغونىدەر. فقط ينهجىك نوعى قنال تىكەسىدەر. شهرەزىدە امين اوله رق يېپە جىكمىز استرىيدىيەلر، پىندىك ايلر و سندەكى ماورى آطەسى جوارىلە پاشا باخچە آچىقلەندەن و بوجاز آقىنەلەندەن چىقارىلەنلەندەر. دهازىيادە امنىت ایچون صورت خصوصىيە ده جاب اوئلىدىر. مدەيە كىدا.

کانون اول : کون ۳۱

بوآيدە صغوق زىادەدر. اكتىريا فورطەلر حکم سورەرك سورىكلى ياغمورلر، قار ياغار. کانون اولك ابتداسنده ۲ ساعت ۳۷ دقیقه ده طوغان کونش نهایتنده ۲ ساعت ۲۳ دقیقه ده طوغار. كىيجەلر آيىكىسىنە قدر اىكى دقیقه دها اوزادىقدن سكىرە ۱۶ دقیقه قىصالىر. ۲۵ کانون اول افرنجىيە مصادف اولان ۱۲ کانون اول آخرشىب يەدادىر. کانون اولك آلتىجى، يەنجى كونلارىلە اون بىرندىن يكىرمىسىنە قدر بىحر سفید، ايله آدرىاتىق دكىزىنە و بايتالىا سواحلنندە، بىحر سىياهدە شدتلى و سورىكلى روزكازلر امىر.

پنايرلر — ۱۵ دەقزانلىنده ۱۵ کون، ۱۶ ده خىرە بولىدە ۳ کون.

باخچوانلش — باغ چبوقلرى ایچون چوقورلر آچىلىر، كىرىزمه ياپىلىر، قىش س-سۈرمه سىنە

باشلانیز . طوکلردن اول غرسیات اکمال اولنور . میوه‌سی چکبرکلی آغاچلر هوالرمساعد اولدینی تقدیرده بودانیز . اکر طوک و صفووق زیاده ایسه بودامه‌یی تأخیر ایمک اقتضا ایلر . آغاچلرک اسکی قبوقلری چیقاریله رق کیرچ قایماگیله بادانه اولنور . آغاچلرک داللرنده آصیلی قالاف بوزلری سیلکدرک دوشورملی . و دیبلرینه صمان کبی صفوقدن محافظه ایده جک شیلر قویمالی .

سبزه‌لر — طورپ ، خیار ، قاون ، بوآیده فیده لکه دیکیلور . آخروردن یک چیقارلش کوبره‌یی صیحاق یصدقلر یاپالیدر . صیحاق یصدقلرک اصول اهمالی چوقوره اول باول یانامش کوبره‌یی طپلریدقدن سکره اوزرینه یائمش کوبره‌یی ولاقل اون اون بش سانتم ارتقاننده کمور توزبله قاریشیق بروطپراغ طبقه‌سی چکمکدر . بوطپراغک آلتنده بولنه جق اولان صیحاق کوبره اوستنده کی طوپراغی ایصیده جغندن مطلوب حاصل اولور . يالکز حرارتک طبقه فوكانیه ده دائمی صورتده حصولی تأمین ایچون یصدقلرک یان طرفلرینه زمان آخوردن هنوز یانعه باشلایان کوبره آلدرق ییغمالمی . و بوعملیاتی ایجاشه کوره برقاچ دفعه تکرار ایتلی .

چیچکلر — چیچک باپچه لرنده هان ایش یوق کیدر . يالکز یانی کلمه قوتلرینی تزید ایچون کوبره ویرمی . چلیک دالدیرمه یاپالی . ماقومنیا ، لاوانه‌را ، خیزان ، عطر شاهی ، چیچک بزلیه‌سی وجاملی صندوقلره یاز شبوبی ، فلوقسیا ، بهتونیا دیکیلور . لیونقلرک رطوبتدن محافظه‌لرنه اعتنا اولنور . پک آجیق هوالر اولینجه لیونقلری آچامیدر .

بوآیده ینه جک بالقلر : کانون اولدہ بالقلر انقراضه باشلار . چوغى ینز . چونکه یاغلری بوقدر او سقوصره یاغلی اولاینی ایچون لذیدر . آیک صوکنه طوغری طاوه‌سی یاپالی . استریدیه واستاقوزک اهلا موسمیدر .

کانون ثانی : کون ۳۱

کانون ثانی مبدأ سنه افرنجیه در . قیشك اک زیاده حکمفرما اولدینی آی بودر . کانون ثانی ابتداسنده ۲ ساعت ۲۲ دقیقه‌ده طلوع ایدن کونش نهایتنده ۱ ساعت ۲۰ دقیقه‌ده طوغارکه شو حساب ایله کونلر ۱ ساعت ایکی دقیقه اوزمشدر . کانون ثانینک یدیسندن اون اون بربینه و اون بشندن اون طفوژینه یکرمی اوچندن یکرمی بشنه قدر بحر سفید و سیاهده روزکارلر ، فورطه‌لر محققدر .

پنایرلر — کانون ثانیده هیچ بربرده پنایر قورولماز .

باپچوانلر — بوآیده باغلرہ کوبره نقلیاتیه اشتغال ایدیلور . هرکلر احضار ایدیلور . هوالر مساعد کیتیکی تقدیرده باغلر بودانیز . پیره و امثالی حشراتک دفعه ایچون کوتولکر بازانه ایدیلور . کیریزمه‌یه دوام اولنور .

هوالرک مساعد دسته کوره قوتیز الما آرمود آغاچلریله کراز ، اریک ، قیصی آغاچلری بودانیز . و بتوون آغاچلرک قورومش داللری کسیلور . صوک بہارده احضار ایدیلش اولان چقورلره آغاچلر دیکیلور . چلیکدن یتیشه بیلن آغاچلرک سورکونلرندن یکرمی بش ، او توپ سانتمتره اوزو نلغنده و منظم صورتده کسیله جک سورکونلر دمت یاپیلارق قومه و یاخود خفیف طوپراغه کومیله جک او لورسه ایلک بہارده یرلرینه دیکیلیمک اوزره برجوق فدان حاضر لامش اولور . بوتون آغاچلرده قوردلر و حشرات مضره سائمه نک امحاسی ایچون بوآیده آغاچلری کیرچله بادانه ایمک پک فائدہ لیدر . یاپراقلرینی دوکیان آغاچلردن دالدیرمه یاپیلور .

سېزه لر — سېزه باخچه لری ایچون کریزمه ھەممىتى آئىلرە اکمال اولنە ما ماش ايسىھە هوالىدەن بالاستھادە كانون ثانىيە بېمە جال اکمال اولىنىدە. سېزه تىلا لارىنە كوبىرەلر نقل اولنور، يەبراق چورۇن تىيلرندەن سوپۇرۇن تىيلرندەن تدارك ايدىلەن كوبىرەلر پاڭ نافعىدر. قوش قۇنماز لر ایچون خىندىكلەر آچىلۇر، زىرع ايدىلەن تىخىملەرنىن هنوز انتاش ايمەش او لا انلىرى بالمعاينە يىكىدىن دىكىمكە دقت ايتىلىدەر. چابوق مەھصول المى ایچون خىار، بىبىر، و چابوق يېتىشىن جىلسىدىن قاۋون، فصولىيە، دوماتىس، حاووج، قىيويرجىق صلاطە تىخىملەرى جاملى صندوقلەر دىكىلۇر. فيدە او له رق اتكىنار باخچە او له رق قوش قۇنماز، طورپ، مارول، پراصە، آزپەجقى صوغان، خارجە غرس ايدىلۇر، بو آيىدە جام صندوقلەر دىكىلە جك سېزه تىخىملەرنىن پەطلىيغان، يازلىق لەنە، خىار نىسانىدە يېتىشىر كە او زمان باخچە لر دە عمومىتىلە بو مەھصولات هان مفقود كېيدىر. مخزن ایچەنە غرس او لەنە جق مانطازار (اسپور) لری ایچون اول امىدە عادى طۇپراقدەن مەدوز بىرتىپە جاك يايىلى. و بۇ طۇپرااغى كورك ترسىيە دوكەرك يېرىشىدىرىملى. بعده اشڭ كوبىرەسى تدارك ايدەرك اوچىدرەت سانتىم قدرارتىفاعىدە او لمق او زورە تېنەنگ اوسىتنە يايىلى. بعده كۆزلە ئەلمىش كور توپىزى واشڭ كوبىرەسىيە قارىشىدىرى يېلەرق خىمن يايىلەمشى طۇپرااغى او لەجە يايىلان كوبىرەنگ اوسىتنە بش آللى سانتىم ارتىفاعىدە چىكمىلى. و كورك ترسىيە خېفيجە صىقىشىدىرىملى و اقشام ايليق بىر سو ايلە صولايەرق بىراقلى. بىر كون صىكرە تىخىنجى مغاردە لرندەن فقط خالص و تازە مانطازار اسپورى آله رق بۇنلىرى فەشق جىامتىنە و يادها او فق قۇپارەرق بىر يىسا اىكى سانتىم آرەسندە بىر دىنلىكىدە منتظم چىكىلەمشى چىزكىلە كورە طۇپرااغە كومەلى، وايلقىن صو ايلە صولامالى. بىر يىسا كون صىكرە يىنە صو ويرملى. و حال كالمە كلىن مانطازارلىرى ال ايلە فقط دقتىلە بورە بورە قۇپارملى. بوصورتىلە وجودە كېتىريلە جك بىر مانطازار تىلاسى براوۇك اك كۆزلە بىرمەطبىخ ما لزمە سەنى تدارك واعطا ايدەجىكى ایچون مەراقىلىر نىزدىنە غايتى مقبول او لمق كىرىكىر.

چىچىكلار — بۇ آيىدە مالقۇميا، لاواتەرما، خىزىران، هىدرلۇ صوغانلى چىچىكلار، صوپەلەر دە بېغۇنيا، قولیوس، آش چىچىكى، كۆكى يېلى چىچىكلارك انواعى دىكىلۇر. قىانفلارك بولنەدىنى مە محل حىوان يتابىغىندە آلنە جق اينجە كوبىرە ايلە او زىياور. طوڭ او لمىدىنى فەمانلەر دە اغا جىلى بودانىر. آچىقىدە تىلا لار، سانتوردا، خىشخاش، كەنچىك، ژولىيەن ووماهون، چوخە چىچىكى و سائەرە دىكىلەير.

كانون ثانىيە يىنە جك بالفلر — بار بونىيا پاڭ ضىيفىدر، لوفر كىدا، طاوه و فروندىن بىشقە بىر شىئە بىراماز، بۇ آيىدە قىرلانىفچى و او كسوز او غلان بالغىندە ماعدا بوتۇن بالفلر چىروزلىشىلەر استاقاۋز واسىتىرىدىيە ئىودىر. طاراق كىدا.

• • • • •

شباط : كون ٢٨

شباط سەنە مائىيەنگى اون اىكىنچىجى آيىدەر. بوكا تىركىيادە قىصىر آى دىنلىلۇر. شباط موسم شتائىك بىتون شەتىيە حكىمەرما او لمىدىنى بىر آيىدەر. شباطك ابتداسىندە ۱ ساعت ۱۸ دقىقە دە طۇغۇمغە باشلايان كۆنلىش نەتەننە ۱۲ ساعت ۴ دقىقە دە طلۇغ ايدەر، كۆنلىلە ۱ ساعت ۱۴ دقىقە دەھانلۇزار، شباطك ايلەك هفتەسندە بىحر سەفيدىك اكىش سواحل شەمالىيەسى جنوب روپ كارلىلە تېلە كەلى بىر حالدەدر، اون بىش ايلە اون يەدىسىندە بىحر سەياھىدە غايتى شەدقلى فور طەلەر و قووع بولە بىلەير.

پشايرلر — شباطك يەدىسىندە يالكىز سىرۋىزدە كروان پشايرى قورىلۇر، و بشىن كون امتدا-ايدىر.

باخچو انلق — باغلارك بودانىسىنە دوام او لەنگە بىرا بىر معىتىلە هوانزە انتظار شەرتىدر، قاۋقىسرايە

قارشو کوتوكارك دینه کوکورت قوييليدر . آشى ياييلا جق چبوقلر احضار ايديله رك عملياته دوام او لئمليدر . ديكيله جك چبوقلر فمانه قدرانجە قومە كومە ليدر . شباطده بلافاتە وقت آغاچ ديكىملىدر . هوانصل اورلورسە اولسون غرسياته دوام ايتىلىدر . رطوبتلى يرلره ديكىلان فدانلر كىچ جانلاير . فرنك اوزومى ، كراز ، ويشه ، شفتالى ، قىصى ارىك آما و ارمود آغاچلىرى بودانىر آغاچ چىچكلارندن چوق ميوه آلمق اىچون تېلىرى كسىلىر . قلم آشىسىنە باشلانىر . ميوه باغچەلىيە دوقىقلر سورىلور . فندق چالىلىرى اوزادىچە ميوه ويرمە جىكىندن بودانىر . طرطىل و سائىر حشرات اىچون كىرەچ بادىناسىلە آغاچلىرى بادانە ايدىلور .

سېزەلر : صارمساق ، كىئە شالوت دينىلان فرنك صارمساغى ياصدقىلرە قارنىيت ، صلاطە ، قاونون قارپۇز ، فرنك مايدانوسى ، بىزلىا ، بادنجان ، بېچە كىرە ويز ، فصولىھ ، نخدود ، سلطانى بىزلىا ، ياز ھاووجى ، يازلىق بىياض صلاطە ، مارول . قوزو قولاغى ، طرە خون ديكىلىر . باغچەلرده چوق صوطوتار يىرلەز روعات اىچون ضرولى اولەجىندىن معين فاصلەلرلە ويرىنە كورەخندىكلىرى آچىلەرق تىلائىر تفجىر اولنور .

چىچكلار : آلتى آى عمرى اولان نباتات حىزىرە موقعلىرىنە قونىلان ياصدقىلرە ياخود چىچەلرە هلىوتروپا ، لانتا ، پتونيا ، وەرە رون ديكىلىور . و كويىدون ، پورتولاقا ، ساپوناريا قوليوس ، بگونيا ، يالىنقات يىدىز ، انكليز شىبوبى ، قورلۇفسىيا ، قاسم پاتى ، مينا ، جنىھ ، راريا ، جاملى صندوقلىرى 1 كيلور . چىن تىخىملەرنى صوك بەراردە ديكىمە سراجىدر . فقط اكىر زرعىيات كېيىكمىش ايسە بوآيدە ديكىلىدر .

شباطده يىھە جك بالقلر : بوآيدە اكتىريا بالقلر يمورطەلى اولدىغىندىن يىھە جك حالىدە دىكىلدر . كفال يمورطەسى اوبلغىلە برابىر ياغلىيدر . لورك كىدا . كلنچك ، حزىيت كوزل طاوه اولىور . استاقوس يمورطەلى تىكە و طراق اعلا .

١٣٢٦ سنه ماليه سننه مصادف ايام وليله مباركه اسلاميه

- مارتك اوننه مصادف ربیع الاولک اون برنجی چهارشنبه
کونی اقشاری پنجشنبه کيجه‌سي مولدالنبي عليه السلام :
- تموزك ابتداء سننه مصادف رجبك يدننجی پنجشنبه کونی اشتری
جمعه کيجه‌سي ليلة الرغائب :
- تموزك يکرميسنه مصادف رجبك يکرمي التشجي صالح کونی
اقشاری چهارشنبه کيجه‌سي ليلة معراج النبي عليه السلام :
- اغستوسك التیسنه مصادف شعبانك اون دردنجی جمعه کونی
اقشاری جمعه ایرتسی کيجه‌سي ليلة برات :
- اغستوسك يکرمي اوچنه مصادف بازار ايرتسی کونی
ایلولك التیسنه مصادف رمضان شریفک اون بشنجی بازار خرقه شریف زیارتی :
- ایلولك اون يدیسنه مصادف رمضان شریفک يکرمي التشجي
جمعه کونی اقشاری جمعه ایرتسی کيجه‌سي ليلة القدر :
- ایلولك يکرمي ايکدنسنه مصادف شوالك برنجی چهارشنبه
کونی عید سعید فطر :
- تشرين ثانینك يکرمي طفوپزنه تصادف ايدن ذى الحجه نك
او تنجی بازار ايرتسی کونی عید اضحي :
- كانون اولك يکرميسنه مصادف محرمك برنجی بازار ايرتسی
کونی رأس سنه عربیه :
- شباطك يکرمي يدیسنه تصادف ايلين ١٣٢٩ ربیع الاولك
او برنجی بازار کونی اقشاری بازار ايرتسی کيجه‌سي مولدالنبي عليه السلام :

احوال هواییه

وصداته نظرً استانبولک تحولات هواییه سنك مقدار وسطیء سنویسى :

۱۴	قاریغار کونلر	۷۶۰۵	ارتفاع میزان الهوا
۷۰	رطوبتلى کونلر	۱۹۲۵	درجة حرارت
۱۴۳	پورا ز اسن کونلر	۷۱۹۱۲۵	میليمتره حسابیه ارتفاع مطر
۱۲۲	لدوس اسن کونلر	۸۳	عدد ايام مطر
		۱۵	فورطنه لی کونلر

استانبولده ساعت وقت زوالدء ایکن (یعنی ۱۲) ممالک آتیه ده ارقام آتیه بی ارائه ایدر :

پورتوريغو ۶ بی ۶ کچیور (صباح)

ریوودی رانیرو ۷ بچنی ۹ کچیور (صباح)
لیزبون اوونه ۶ وار (صباح)

دوبلین اوونی ۳ کچیور .
مادرید ۱۰ بی ۱۵ کچیور .

لوندره ۱۰ بچغه ۴ وار (کوندووز)

پارس ۱۰ بچق .

جزایر ۱۱ ره ۲۰ وار . «

ژنهو (اسوچره) ۱۱ ره ۸ وار «

روم ۱۱ ری ۱۱ کچیور . «

برلین ۱۱ ری ۲۴ کچیور .

ویانه ۱۱ بچنی ۶ «

استوچهولم ۱۱ بچنی ۱۲ «

امیدبرونی ۱۲ بیه (اوکله) ۱۴ وار .

وارشورووا ۱۲ بیه ۱۳ «

آتنه ۱۲ (اوکله) ۱۰ کچیور .

بکرش ۱۲ بی ۹ «

استانبولده ساعت ۱۲

اسکندریه ده ۱۲ بی ۱۰ کچیور

پترسبورغده « « ۲۳ «

شامده بعد الظهر بره ۱۰ وار

موسقیواده « برى ۳ کچیور

زنگبارده « « ۷ «

مدینه ده « « ۱۰ «

طهرانده « ایکی بیه ۴ وار

بنخاراده « اوچه ۱۸ «

بومبایده بعد الظهر اوچی ۱۸ کچیور

باتاونیاده « بش بچنی ۹ «

پکین ۶ بی ۱۷ «

سیدنی ده (اوسترالیا) سکنر بچغه ۹ وار .

مکسیقو نصف اللید نسکره ۴ ده ۱۰ وار .

بانماده « بشی ۱۸ کچیور .

واسیدنیون « بش بچغه ۲ وار .

فیلاند فیاده « بش بچغه ۳ وار .

نوبورق بش بچنی ۲ کچیور .

ایام مخصوصه نصارا

خرستیانلرک یورطیلری تقویم شمسی یه تابع و بناءً علیه لا یتغیر اولدینی حالته برقسمی مارته مصادف شهر قمرینئت بدرینه معاون اولان پاسقالی یه تابع بوانند بخندن زیرده هرایکیسی حقنده ایضاً احات اعطانه لزوم کورلمشد.

تقویم شمسی یه تابع اولان ایام مخصوصه

۱ کانون ثانی	— (راس سننه میلادیه) ختان عیسی بنه بوکون قیصاریه . پسپویسی و اسیلیوس ایچوندرو . (لاتینلر ۳۱ کانون اولده ، ارمینیلر ۲ کانون ثانیده طوتارلر)	۶
۲ شباط	— قیصاریه پطریق آناستاسیوس ایله کیرپلوس نامنه .	۳۰
۳ مارت	— راهب افتتمیوس نامنه . (اورتودوقسلر اجرا ایدر .)	۲۰
۴ نیسان	— فدا کاران رهباندن آناستاسیوس نامنه . (اورتودوقسلره مخصوصه)	۲۱
۵ می	— استانبول پطریق غریغور نامنه (ارمنیلر مخصوصه)	۲۵
۶ خرداد	— استانبول پطریقلرندن یوانیس خرستوسیوس نامنه (اورتودوقسلره لاتینلر مخصوصه ۳ کون)	۲۷
۷ ژوئیه	— اسکندریه پطریق آناستاسیوس ایله کیرپلوس نامنه .	۱۸
۸ ژوئیه	— راهب افتتمیوس نامنه . (اورتودوقسلر اجرا ایدر .)	۲۰
۹ آگوست	— فدا کاران رهباندن آناستاسیوس نامنه . (اورتودوقسلره مخصوصه)	۲۱
۱۰ سپتامبر	— استانبول پطریق غریغور نامنه (ارمنیلر مخصوصه)	۲۵
۱۱ اکتبر	— استانبول پطریقلرندن یوانیس خرستوسیوس نامنه (اورتودوقسلره لاتینلر مخصوصه ۳ کون)	۲۷
۱۲ نومبر	— قیصاریه پسپویسی و اسیلیوس ایله غریغور نامنه (بوکا ، مکتب یورطیسی دینلور .)	۳۰
۱۳ دسامبر	— مسیحی ذات مسیحی تولدینک قرقنیجی کونی بیت الاحمه کوتوریشی تذکاره مخصوصه (ارمنیلر ۱۶ شباطده اجرا ایدرلر)	۲
۱۴ دسامبر	— ذکریا (ع . م) نامنه .	۸
۱۵ دسامبر	— لاپسکیلی راهب خرالامبوس نامنه (اورتودوقسلره مخصوصه)	۱۰
۱۶ دسامبر	— مقتول تنه دوس نامنه ایلک پرهیز هفتنه سنه ارمینیلر له برابردخی تذکاره ایدرلر .	۱۷
۱۷ جانویه	— قرق چوچق نامنه .	۹
۱۸ فبروری	— بشارت حمل صریم .	۲۵
۱۹ مارس	— نصارادن بورئیوس ایچون (لاتینلر افرنجینک ۲۳ نده)	۲۳
۲۰ آپریل	— اشعیا (ع . م) نامنه .	۹
۲۱ می	— بیوک قسطنطینیک والدهسی (الهنا) ایچون .	۲۰
۲۲ جیون	— ولادت یحیی (ع . م) نامنه .	۲۴

- ۲۹ حزیران — حواریوندن پهتروس و پاولوس نامنه .
 ۳۰ « — عموم حواریون ایچون .
 ۲ تموز « — الشام لباس مريم .
 ۲۱ « — الیاس (ع.م) ایچون .
 ۲۵ « — والدہ مريم ایچون .
 ۲۶ « — اعزات نصارادن پاراشکیوه نامنه (اور تودو قسلرک یوم مخصوص صیدر)
 ۶ اگستوس — (عید تجلی) حواریوندن پتروس ، پاولوس یاقوستک بعد الرفع مسیحی
 طور سیناده روئیتلری خند کار ایچون (ارمنیلر بوکوندن اول و یا صدر کلن
 بازار کوننه تصادف ایتدرلر)
 ۵۱ « — وفات مريم (اون بشن کون اول پرهیز باشلار)
 ۲۰ « — شموئیل (ع.م) .
 ۲۹ « — یحیی (ع.م) .
 ۳۰ « — میان مريمی تلمیم نامنه .
 ۵ ایپول — (موسی) (ع.م) ایچون .
 ۸ « — ولادت مريم .
 ۱۴ « — صلیبی کشف ایدن (الهنا) یه تشکر ایچون
 ۲۴ « — حواریوندن یوخنا ایچون .
 ۶ تشرین اول — حواریوندن طوما ایچون .
 ۷ « — حواریوندن لوقا ایچون .
 ۲۶ « — مقتول دیتریوس ایچون (اور تودو فسلرک)
 ۸ تشرین ثانی — ملازکه مقربین نامنه .
 ۲۱ « — عید تعدمه (مریمک یدی یا شنده ایکن معبده خادم اولدیغی خذ کارد)
 ۲۵ « — اعزاتدن (اقاتریتی) نامنده کی مقتوله ایچون (اور تودو قسلرله برابر
 لاتینلرده طوتار)
 ۳۰ « — حواریوندن اک اول استانبوله کلن آندریاس ایچون .
 ۵ کانون اول — عابد صدوا ایچون (لاتین و اور تودو قس)
 ۶ « — پسقبوس نیقولاوس ایچون .
 ۸ « — عید بکارت .
 ۹ « — مریمک رحم مادره دوشدیکی کونی خذ کار ایچوندر .
 ۱۲ « — قبریس پسقبوسی اسپیریدن نامنه .
 ۱۷ « — دانیال (ع.م) ایله عظمای نصارادن (آنانیا) و (آزاریا) و (میقائیل)
 نامنرینه .
 ۲۵ « — میلاد عیسی (ع.م)
 سبعینیه پاسقا ایدن ۷ کون اول اولان بازار (بوکونده مسیحیت کمر جگی ایله یهودی
 کاهن حقنده کی بماناتی خذ کار ایدیلیور) .
 پاسقا ایدن ۶۳ کون مقدمکی بازار . (مسیحیت ولد سفیه حقنده مثالی یاد ایدیلور)

پاسقالیادن ٥٦ کون اول اولان پازار . (بوكا لسان عوامده ات کسیچی هفتنه‌سی دینلور ، (مسیحک یوم قیامت حقنده کی کلامی تذکار ایدیلور)

پاسقالیادن ٤٩ کون مقدمکی پازار . (بوكا عوام پر دیز هفتنه‌سی دیر . مسیحک جد بنی بشر حقنده کی کلامی یاد اولنور .)

پرهیز کبیر : پاسقالیادن ٧ هفته ٤٣ کون مقدمکی پازار (بوكون سلانیک متراه پولیدی غرہ غوریوس بالامیدیس یاد اولنور .)

عید الرمادل : پرهیزک بر تجی چهارشنبه‌سنه اجرا اولنور .)

ارائه صلیب : پرهیزک ایلک پازار کونی .

پاسقالیادن ٢٧ کون مقدمکی پازار . (استانبول پطريقلنندن نردنانلی یوانیس ذکر ایدیلور .)

پاسقالیادن ٣١ کون اولکی پازار . مصریلی بر نائبی تذکار ایچون .

پاسقالیادن ١٤ کون اولکی پازار . (مسیحک بر صیایه را کبا جلیله‌دن قدسه عوّتی تختطر ایدیلور . بر کون اوله احیای الاموات ایدیشی یاد اولنور .)

وقعه یوسف و ذلیخا : پاسقالیادن ٦ کون اولکی پازار ایرتسی .

مخدرات عشره : پاسقالیادن ٥ کون اولکی صالح . (یودانک مسیحه اولان اهاننده اظهار ماتم یدیلور .)

پاسقالیادن ٣ کون اولکی پنجشنبه . (مسیحک حواریون ایله صوک ایتدیک طعام تذکار ایدیلور .)

جمعه مبارکه : پاسقالیادن بر کون اولکی جمعه . (بوم مذکورده صلیب مسیح نامنه ماتم و صوم اجرا ایدیلور .)

پرهیزک صوک کونی دفن مسیح یورطیسی در . بیضه سرخ پاسقالیه‌ی . (بوكون مسیحک صدقدن خروجی زعم اولنگله تشكراً بایرام یاپیلور .)

عروج عیسی : پاسقالیادن قرق کون صکره کی پنجشنبه .

پاسقالیادن ٠٥ کون صکره کی پازاردرکه (پانته‌قوت) دینلور . بوكون روح القدس ک حواریون اوزرینه نزولی تذکار ایدیلور .

عید الاقایم : پانته‌قوتن تام بر هفته صکره کی پازار . سبعین ثانی پاسقالیانک ٧٠ نجی کونی (بوكوند بدأ ایله لاتین مذهبنده بولنانلر (Fête—Dieu) بیوک یورطی طوتارلر .)

بعض وقایع مشهوره

سنّة هجریه	سنّة هجریه
عرب جامعنک دفعه ثانیه انشاسی	۱ مدینه منوره مسجد نبوی بناسی
پواتیه محاربه سی	۲ قبله نک مسجد اقصادن کعبه مکرمه یه
کاغد ایجادی	تحویلی
ایلک سکه عباسیه نک ضربی	۳ پدر غزاسی
ارتحال امام اعظم ابوحنیفه	۴ احد غزاسی
امام موسی الكاظمک مسموماً وفاتی	۵ خندق غزاسی
وقعه برامکه	۶ فتح خیر
دولت سلاچوقیه ایرانیه نک تشکلی	۷ فتح مکه مکرمہ
خطاط مشهور عmad الحسینیه نک وفاتی	۸ حنین غزاسی
مولد شریف قرائنک ابتداسی	۹ تبوك غزاسی
جdsلاله آل عثمان سلیمان شاهک مغروقاً	۱۰ حج الوداع
وفاتی	۱۱ ارتحال حضرت نبوی
جناب ارطغرلک سکودده اختیار اقامتی	۱۲ خلافت حضرت ابو بکر الصدیق
کوزلک ایجادی	۱۳ ظہور مسلیمه الکذاب
ارتحال ارطغرل غازی	۱۴ خلیفه اسلام حضرت ابو بکرک مسموماً وفاتی
عثمان غازیه نک قبیله ریاستی احرافی	۱۵ حضرت عمرک خلافی
قره حصارک عثمان غازی طرفندن ضبطی	۱۶ قادسیه محاربه سی
بیله جکک فتحی	۱۷ بصره نک بناسی
اورخان غازیه نک نیلوفر خاتونله ازدواجی	۱۸ فتح قدس
عثمانی امارتک حکومت سلاچوقیه طرفندن	۱۹ خلیفه اسلام حضرت عمرک شهادتی
تصدیقی و طبل و علم ارسالی	۲۰ خلافت حضرت عثمان
عثمان غازیه نک استقلالی	۲۱ خلیفه اسلام حضرت عثمانک شهادتی
بروسه نک ضبطی	۲۲ خلافت حضرت علی شهادتی
ضرب سکه عثمانیه	۲۳ خلیفه اسلام حضرت علیه نک شهادتی
عساکر موظفه عثمانیه استخدامی	۲۴ خلافت حضرت علی
وفات شهزاده علاء الدین پاشا	۲۵ جمل وقوعه سی
شهزاده سلیمان پاشا ریاستیله عثمان نولرک	۲۶ صفين وقوعه سی
روم ایلی به صورت لری کلیبوی و حوالیسی	۲۷ خلیفه اسلام حضرت علینک شهادتی
فتحلری	۲۸ خلافت حضرت حسن
شهزاده سلیمان پاشانک قضاۓ ارتحالی	۲۹ استانبول محاصره سی و غلطهدہ کی عرب
فتح مناسن	۳۰ جامعنک ابتدای بناسی
قوصوه ملحمة کبراسی و حضرت خداو	۳۱ شهادت حضرت امام حسن
ندکارک شهادتی	۳۲ شهادت حضرت حسین
ازمیرک ممالک عثمانیه یه علاوه سی	۳۳ ایلک سکه امویه نک ضربی
	۳۴ طارق بن زیادک اسپانیا فتوحاتی

سنه هجریه	سنه هجریه
۸۹۸ اندرس دولت اسلامیه سنک انقراضی	۷۹۶ فتح سلطانیک
سلطان جمک پاپاطر فندن تسمیه	۷۹۷ برنجی سلطان بايزید خانک نیکبولی مظفریت
استانبوله زلزله عظیمه	۷۹۸ عظیمه سی
چالدران مظفریتی	۷۹۸ آناطولی حصارینک انشاسی
دیار بکر ک فتحی	۷۹۹ بروسه ده کی اولو جامعک برنجی سلطان
برنجی سلطان سليم خان طرفندن مصراک فتحی	۸۰۰ بايزید خان طرفندن وضع اساسی
فتح بلغراد	۸۰۱ تیمور و قعه سی و برنجی سلطان بايزید خانک
فتح ردوس	۸۰۲ اسارتی و فاصله سلطنت
مصطفروالیسی احمد پاشانک عصیان و اتلافی	۸۰۷ تیمورک فوقی
شیخ الاسلام زنبعلی علی افندینک ارتحالی	۸۱۶ فاصله سلطنتک ختمی و برنجی سلطان محمد
برنجی سلطان سليمان خانک ویانه	۸۱۷ خان طرفندن دولت عثمانیه نک تجدید
محاصره سی	۸۱۷ واحیا سی
مشهور غازی خیر الدین پاشانک در سعادتہ	۸۲۵ دوزم مصطفی ده تلقیب ایدیلیش شہزاده
ورودی	۸۲۵ مصطفی چلبی بن بايزید خانک اتلافی
فتح تونس	۸۳۱ جسر ارکننک انشاسی
فتح بغداد	۸۳۳ اولو جامعک امام انشاسی
ابن کمال ارتحالی	۸۴۸ وارنه محاربه مشهوره سی و ایکنچی سلطان
فتح بصره	۸۴۸ صراد خانک مظفریتی
بارباروس خیر الدین پاشانک قپودان دریا	۸۵۱ اختراع فن طباعت
نصبی	۸۵۶ روم ایلی حصارینک انشاسی و آناطولی
برنجی سلطان سليمان خانک فرانسیه	۸۵۶ حصارینک ترمیمی
معاویتی	۸۵۷ استانبولک فتحی
طمشوارک ضبطی	۸۵۷ صدراعظم خلیل پاشانک اعدامی (ایلک
سلیمانیه جامعننک امام انشاسی	۸۵۷ اعدام اولنان صدراعظم بوذا تدر)
مالطه محاصره سی و طور غودجه پاشانک	۸۵۸ اسکی سرایک انشاسی
شهادتی	۸۶۵ طربزونک فتحی
صنعتانک فتحی	۸۶۷ مدالونک فتحی
قبرسک فتحی	۸۶۸ هفاتخ جامع شریف نک امام انشاسی
قلیچ علی پاشانک قپودانلی	۸۷۳ قونینه نک فتحی و قرہمان امارت نک عمالک
شیخ الاسلام ابوالسعود افندینک وفاتی	۸۷۳ عثمانیه یه الحق
شماخی و تفلیسک ضبطی	۸۷۵ سرای جدیدک امام انشاسی
وزیر حکیم صوقلمی محمد پاشانک شهادتی	۸۸۰ قریک اداره عثمانیه یه التجاق
اوز دمور اوغلی عثمان پاشانک وفاتی	۸۸۳ اشقودره نک فتحی
۱۰۰۴ اکری سفر مشهوری	۸۸۶ سلطان جمک بروسه ده اعلام حکومتی
۱۰۱۰ قنیزه ده تیریا کی حسن پاشانک مظفریتی	۸۸۶ و نامنه خطبه قرائتیله سکه ضربی
۱۰۱۲ ممالک اسلامیه ده دخان استعمالی	۸۹۲ کمال رئیسک دونما ایله اسپانیا یه عنیتی

سنه تحریریه	تاریخ
۱۱۶۲	یکرمی سکنر چلبی محمد افندینک برنجی دفعه اول در ق پارس سفارته تعیینی
۱۱۳۱	یکرمی سکنر چلبی محمد افندینک اخطاری مجازی متفرقہ ابراهیم اغانک معروفی و سعید افندینک اعانت ایله استانبولده حروفات مطبعہ سی تأسیسی
۱۱۴۳	صدر اعظم سفیہ ابراهیم پاشانک قتل واوچنجی سلطان احمد خانک مقام سلطنتدن استعفاسی
۱۱۶۹	اکنچنی جبائی حریق صنعت طباعتک استانبولده احداشہ اک زیادہ معاونت ایدنلردن محمد سعید پاشانک صدارتی
۱۱۷۰	قوچہ راغب پاشانک صدارتی
۱۱۷۳	لاالی جامعنک وضع اساسی
۱۱۷۶	صدر اعظم راغب پاشانک ارتتاحی
۱۱۷۹	رسعادتندہ فزلله عظیمه
۱۱۸۴	قطع غرافی ایجادی
۱۱۹۱	معهود شاهینکرایک قریم خانلی
۱۱۹۷	اوچنجی جبائی حریق هائلی (امتدادی ۵ ساعت)
۱۱۹۷	قریک روسیہ طرفدن ضبطی شاهینکرایک اعدامی
۱۲۰۰	نظام جدید عسکرینک تحریری
۱۲۰۷	ناپولیون بوناپارتک مصری استیلاسی
۱۲۱۴	عریشک استردانی
۱۲۱۵	فرانسہ جنرالی (قله بر) لک او زبکیہ دہ سلیمان حلی امننده بر فدائی طرفدن قتلی
۱۲۱۶	مصرک استردادی
۱۲۲۰	قواله لی محمد علی پاشانک مصر والملکتہ انتخابی
۱۲۲۲	نظام جدید عسکرینک العاسی
۱۲۲۳	علمدار مصطفی پاشائی نامدارک صدارتی
۱۲۲۳	حرمین محترمینک و ہابیلردن تحملیہ سی

سنه تحریریه	تاریخ
۱۰۲۲	مالک عثمانیہ دھ خنز بیعم و شرائنسک منی
۱۰۲۴	فلمنک تجارتیک امور و خصوصیہ بافقی اوزرہ در سعادتندہ بر سفیر اقامہ سنه رخصت اعطاسی
۱۰۳۰	در سعادتندہ برودت عظیمه و خلیجک انجمادی
۱۰۴۳	قہوہ و دخالتک ممالک عثمانیہ دہ منع استعمالی
۱۰۴۵	شاعر نفعینک امحاسی
۱۰۵۰	مالک عثمانیہ ده اتفیہ استعمالی
۱۰۵۱	اور و پادہ غرته ایجادی
۱۰۵۵	حانیہ فانجی یوسف پاشانک غدر اعدامی
۱۰۵۸	جنچنی خواجہ زغفرانبولیلی حسین افندینک میخالیجده اعدامی
۱۰۶۶	مشهور کوپریلی محمد پاشانک صدارتی
۱۰۷۱	استانبولده حریق کبیر
۱۰۷۲	کوپریلی محمد پاشانک و فاقی واوغلی فاضل احمد پاشانک صدارتی
۱۰۸۰	قندینک فتحی
۱۰۸۷	صدر اعظم مشهور کوپریلی زادہ فاضل احمد پاشانک و فاقی
۱۰۹۴	صدر اعظم قره مصطفی پاشانک و بانہی محاصرہ سی و مشار الیہ ک مددوراً اعدامی
۱۱۰۲	صدر اعظم کوپریلی زادہ مصطفی پاشانک وارادین میدان محاربہ سندھ شہادتی
۱۱۰۹	عثمانی اردو سنک وارادینک نہما نام محلنده اوستیاولور ایله مجاہدہ سی و صدر اعظم المیں محمد پاشانک شہادتی
۱۱۱۱	قارلو فہ مصالحہ سی
۱۱۱۵	ادرنه و قعہ سی و ایکنچنی سلطان، صطفانک خلی
۱۱۲۱	اسوچ قرالنک دولت عثمانیہ دھ خالتی
۱۱۲۳	صدر اعظم بالطہ جی محمد پاشانک اعدامی
۱۱۲۵	اسوچ قرالنک مملکتتہ اعادہ سی
۱۱۳۰	جبائی حریق کبیری
۱۱۳۰	داماد نوشہر لی سفیہ ابراهیم پاشانک صدارتی

سنه هجریه	سنه هجریه
۱۲۶۰ سلطان محمد خان خامسک ولادتی	۱۲۳۷ شیخ دلنجی علی پاشانک اعدامی
۱۲۶۲ سلطان عبدالجید خان ک قرق درت کون	۱۲۴۰ شمندوفر ایجادی
امتداد ایدن روما بیلی سیاحتلری	۱۲۴۱ یکچرینک الغاسی
۱۲۶۲ مصر والیسی محمد علی پاشانک درسعادتہ ورودی	۱۲۴۱ خواجه پاشا حریقی
۱۲۶۲ ابدی الاشتہار مصطفی رشید پاشانک بونجی صدارتی و عالی پاشانک خارجیه نظارتہ نصیبی	۱۲۴۳ ناوارین و قعده سی
۱۲۶۳ کرد امرای متغلبه سندن بدرخان پاشانک استیصالی	۱۲۴۳ عساکر عثمانیه یه فس اکساسی
۱۲۶۳ احمد وفیق پاشا طرفندن استانبوله سالنامه رسمي ترتیبی	۱۲۴۳ مکتب طبیه عدیله نک تأسیسی
۱۲۶۳ مکاتب رشیدیه نک تأسیسی	۱۲۴۶ جزایر فرانسلر طرفندن اشغالی
۱۲۶۴ ابراهیم صارم پاشانک صدارتی	۱۲۴۷ مصر والیسی قولالله محمد علی پاشانک عصیانی
۱۲۶۴ بیوک رشید پاشانک ایکنچی صدارتی	۱۲۵۳ جسر عتیقک انشاسی
۱۲۶۴ مصر والیسی محمد علی پاشانک مختل الدماغ اویسی مناسبتیله والیکلاک مخدومی ابراهیم پاشایه احالة سی و ابراهیم پاشانک درسعادتہ ورودی	۱۲۵۴ قرانته نظامنک وضعی
۱۲۶۵ مصری محمد علی پاشانک وفاتی	۱۲۵۵ تزیب و قعده سی
۱۲۶۵ مصر والیسی ابراهیم پاشانک وفاتی و عباس پاشانک والیکی	۱۲۵۵ وفات ایکنچی سلطان محمود خان عدلی
۱۲۶۵ محار ملتیجیرینک دولت عثمانیه نک جناح عاطفتہ دخالتی	۱۲۵۵ قپدان دریا احمد پاشانک دونما ایله اسکندریه یه فراری
ایاصوفیه جامعنک تعمیری	۱۲۵۵ جلوس عبدالجید خان
سلطان عبدالجید خان ک جزایر بحر سفیدی زیارتی	۱۲۵۵ خسرو محمد پاشانک صدارتی
۱۲۶۶ شدت شتا و خلیج درسعادتک انجمادی	۱۲۵۵ خارجیه ناظری رشید پاشا معرفتیله کاخانه خط هایوننک قراءتی، تنظیمات خیریه نک اعلانی
۱۲۶۶ مشهور چنگکال اوغلی طاهر پاشانک وفاتی	۱۲۵۶ محمد امین رؤوف پاشانک او چنچی صدارتی
۱۲۶۷ درسعادتده انجمن دانش تشكیلی	۱۲۵۶ سلطان مراد خان خامسک ولادتی
۱۲۶۷ شرکت خیریه نک تأسیسی	۱۲۵۶ اسکندریه کی عثمانی دونماننک عودتی
۱۲۶۸ محمد امین رؤوف پاشانک بشنبجی صدارتی	۱۲۵۷ مصر والیسی محمد علی پاشانک عرض اطاعتی
۱۲۶۸ بیوک رشید پاشانک او چنچی صدارتی	۱۲۵۷ عزت محمد پاشانک ایکنچی صدارتی
۱۲۶۸ عالی پاشانک بونجی صدارتی	۱۲۵۷ ولایت مصر محمد علی پاشانک اکبر اولاد واحفادیته انتقال ایتك او زره فرمان عالی اصداری
۱۲۶۹ فؤاد پاشانک خارجیه نظارتہ تعیینی	۱۲۵۸ مصر والیسی محمد علی پاشایه پایه اصدارت توجیهی
۱۲۶۹ داماد محمد علی پاشانک صدارتی	۱۲۵۸ محمد امین رؤوف پاشانک: ردنجی صدارتی.
	۱۲۵۸ صرب بکی میخائلک عنایله علکساندر بکک نصیبی
	۱۲۶۰ یونان حکومت مطلقه سنک مشروطه یه انقلابی

سنه بھريه	سنه بھريه
ودیکر بعضیلریناک وقعہ دن طولای اعدامی	۱۲۶۸ مجیدی نشاننک احدائی
صرب بکی میتوشک فوتی و میخانلک نصبی	۱۲۶۸ لوندردده ایلک مشہر عمومینک تأسیسی
سلطان عبدالمجید خانک ارتھالی	۱۲۶۹ قریم محاربہ سی
سلطان عبدالعزیز خانک جلوسی	۱۲۷۰ سینوبدہ عثمانی دونماںک احتراقی
تبديل کسوہ عسکریہ	۱۲۷۰ قبریسلی محمد پاشانک برنجی صدارتی
يونان قرالی اوتونک ظہور ایدن اختلالدہ اوروپا یہ فراری	۱۲۷۰ مصسر والیسی عباس پاشانک قضاۓ وفاتی
علی پاشانک دردنجی صدارتی	۱۲۷۰ محمد سعید پاشانک والیلکی
نشان عثمانیںک احدائی	۱۲۷۰ تونس والیسی احمد پاشانک وفاتی محمد پاشانک والیلکی
سلطان عبدالعزیز خانک برونسیہ سیاحتلری	۱۲۷۱ بیوک رشید پاشانک دردنجی صدارتی
فواد پاشانک صدارتی	۱۲۷۱ ویانہ قوفنفرانسی و عالی پاشانک اموریتی
رسومات اماننک تشکیلی	۱۲۷۱ عالی پاشانک ایکنچی صدارتی
انجمن دانشک الغاسی	۱۲۷۱ سیواستپولک ضبطی
جمعیت عامیہ عثمانیہ نک تأسیسی	۱۲۷۲ پارس معاهدہ سی
قرہ طاع اشقبا منک نادیبی و چتنیہ یہ عساکر عثمانیہ نک دخولی	۱۲۷۲ اصلاحات فرمانی
امید بروني اهالی اسلامیہ سی بینندہ کی اخلافات مذہبیہ دن طولای انگلترہ دولتک طلب رسیسی اوڑزینہ	۱۲۷۳ بیوک رشید پاشانک بشنجی صدارتی
مدرس ابو بکر افندینک اعزامی	۱۲۷۳ معارف نظارتک ایکنچی دفعہ تشکیلی
سلطان احمد میدانندہ برنجی دفعہ اولہرق مشہر عمومی عثمانی تأسیسی	۱۲۷۴ مطبعہ لرک سر بستی کشادی نظامنامہ سنک اعلانی
عثمانی پوستہ پولک احدائی	۱۲۷۴ مصطفیٰ نائلی پاشانک ایکنچی صدارتی
یوسف کامل پاشانک صدارتی	۱۲۷۴ بیوک رشید پاشانک الشنجی صدارتی
مصطفی والیسی سعید پاشانک وفاتی، اسماعیل پاشانک والیلکی	۱۲۷۴ مشارالیک ارتھالی
سلطان عبدالعزیز خانہ اہدا قلنان صراصع لڑیون دونور نشاننک موسیو دومونیہ یدیلہ تقیہی	۱۲۷۴ عالی پاشانک اوچنجی صدارتی
مصطفی والیسی اسماعیل در سعادتی زیارتی	۱۲۷۵ سلطان عبدالمجید خانک بحر سفیدہ سیاحتلری
سلطان عبدالعزیز خانک مصہر سیاحتلری	۱۲۷۶ قبریسلی محمد پاشانک ایکنچی صدارتی
سلطان عبدالعزیز ک اصریلہ مصروفہ انغاریہ اصولنک الغاسی	۱۲۷۶ تونس والیسی محمد پاشانک وفاتی محمد صادق پاشانک والیلکی

۱۲۷۷ مجاهد شہیر شیخ شاہملک قفقاسیہ نہ اسارتی و پترس بوغہ نفلی	۱۲۷۷ شام وقعہ سی و فواد پاشانک اموریتی
۱۲۷۷ مددت پاشانک نیشن والیلکی	۱۲۷۷ شام اردوسی مشیری احمد پاشانک

سنّة هجرية	سنّة هجرية
۱۲۸۷ اوستريا ایمپراطوری فرانسو اژوزه ڈک استانبولی زیارتی	۱۲۷۹ فواد پاشانک ایکنچی صدارتی
۱۲۸۷ یونده ایلک دفعہ تشکیل اولنان عثمانی اردو سنک عسیر و صنایعی فتح و اصلاحی	۱۲۸۰ دانیارقہ قرالذک او غلی پرنس یورکینک یونان قرالاغنه تعینی
۱۲۸۸ سردار اکرم عمر پاشانک ارتحالی	۱۲۸۰ دیوان محاسباتک تشکیل
۱۲۸۸ صدراعظم عالی پاشانک ارتحالی	۱۲۸۰ جزایر سبعه نک انگلترہ طرفندن یونانہ ترکی
۱۲۸۸ محمود ندیم پاشانک برنجی صدارتی	۱۲۸۰ یعقوب خانک کاشغردہ اعلان امارتی
۱۲۸۸ صدر اسبق قبریسلی محمد پاشانک وفاتی درسعادت تراموائیک تأسیسی	۱۲۸۱ طونہ ولایتی تشکیل و مدحت پشاوالي تعین اولندی
۱۲۸۸ صدر اسبق کریدی مصطفی نائلی پاشانک وفاتی	۱۲۸۲ استانبولہ بیوک قولرا
۱۲۸۸ ادیب محترم شناسینک ارتحالی	۱۲۸۲ خواجہ پاشا حریق کبیری
۱۲۸۹ مدحت پاشانک برنجی صدارتی	۱۲۸۲ سلطان عبدالعزیز ک همتیله زرہلی دونما تأسیسی
۱۲۸۹ مترجم رشدی پاشانک او چنچی صدارتی	۱۲۸۳ مصردہ اصول و راثتک تبدیلی و فرمان عالی اصداری
۱۲۸۹ احمد اسعد پاشانک برنجی صدارتی	۱۲۸۳ مترجم رشدی پاشانک ایکنچی صدارتی
۱۲۹۰ شروانی رشدی پاشانک صدارتی	۱۲۸۳ بکاربکی و چراغان سرا یلوینک انسانی
۱۲۹۰ ایران شاهی صاحوم ناصر الدینک درسعادتی زیارتی	۱۲۸۳ عالی پاشانک بشنجی صدارتی
۱۲۹۰ کاشغر امیری یعقوب خان استانبولہ ایله یکنندن معلمین عسکریہ ایله طبل و علم و مهمنات ارسال و نام عبدالعزیز خانیہ خطبه او قونق و سکھ کسدیرمکہ مساعدہ اطلاع اولندی	۱۲۸۴ مصر والیسی اسماعیل پاشا یہ خدیو عنوانک اعطاسی
۱۲۹۰ جزایری امیر عبدالنادر ک مکہ مکرمہ ده ارتحالی	۱۲۸۴ سلطان عبدالعزیز خان اور و پایہ سیاحتی
۱۲۹۰ اناطولی شمندو فرینک انسانی	۱۲۸۴ صدراعظم عالی پاشانک کریدہ عنیتی
۱۲۹۰ حسین عونی پاشانک صدارتی	۱۲۸۴ امریقا یہ عثمانی سفیری اعزازی
۱۲۹۱ پرنس میلانک برای بیعت درسعادتی زیارتی	۱۲۸۴ شورای دولتک تشکیلی و محکمک اصلاحی
۱۲۹۱ صدر سابق شروانی رشدی پاشانک ارتحالی	۱۲۸۴ درسعادتہ امنیت صندوق تشکیلی
۱۲۹۲ بوسنہ و هرسک اختلافی	۱۲۸۵ مکتب سلطانیک تأسیسی
۱۲۹۲ اسعد پاشانک ایکنچی صدارتی	۱۲۸۵ صرب کنڑی میشلک با غرادہ طوپجی درہ سی نام محلہ خصہ اسی طرفندن اعدامی و میلادی بکاربکی
۱۲۹۲ محمود ندیم پاشانک ایکنچی صدارتی	۱۲۸۵ مدحت پاشانک نجد قطعہ سنی اصلاحی
۱۲۹۲ صدر سابق اسعد پاشانک وفاتی	۱۲۸۵ صدر اسبق فواد پاشانک وفاتی
	۱۲۸۶ سویش قنالک رسم کشادی
	۱۲۸۶ فرانسہ ایمپراطوری چہی اور زہ نینک درسادہ و روودی
	۱۲۸۷ بک او غلی حریق کبیری

سنه هجریه	مداد
۱۲۹۴	صدراعظم مدت پاشانک عزی، ممالک عثمانیه دن تعزی
۱۲۹۴	ادهم پاشانک صدارتی
۱۲۹۴	قانون اساسیده مذکور مجلس اعیان و مبعوثانک رسم کشادی
۱۲۹۴	تمکتین امارتک دولت عثمانیه علیهند روسیه ایله عقد اتفاقی
۱۲۹۴	روسیه نک دولت عثمانیه یه اعلان حربی، انگلتره دولتک پروتستو سی
۱۲۹۴	روسیه نک اردهانی استیلاسی
۱۲۹۴	خدیو اسماعیل پاشازاده حسن پاشانک عساکر مصیریه دن بر فرقه ایله در سعادتہ ورودی ووارنه یه سوق واعزامی
۱۲۹۴	روسیه لو لرک طونه می صور لری زشتیه استیلا ایله طرفودی طوپه طو تملی
۱۲۹۴	الشکرد و قارص موقعه غازی احمد مختار پاشانک مظفریتی، قارص محاصره سنک رفی
۱۲۹۴	امیر مکه شریف عبدالحکم پاشانک وفاتی، حسین پاشانک امیر لکه تعیینی
۱۲۹۴	استانبولده ملکیه عسکرینک تشکیل، «برقاج آی صوکره لغو ایدلشدرو»
۱۲۹۴	غازی احمد مختار پاشانک مشهور کدکلر مظفریت عظیمه سی روس اردو سنک اناطولیده حدود عثمانیه خارجنه فراری
۱۲۹۴	یعقوب خانک وفاتی، چینلولرک کاشغری ضبطی
۱۲۹۴	پلو نده غازی عثمان پاشانک مجروداً اسارتی
۱۲۹۵	احمد جدی پاشانک صدارتی
۱۲۹۵	احمد وفیق پاشانک برجی دفعه باش وکالته تعیینی
۱۲۹۵	روسلرک ادرنه یی اشغالی
۱۲۹۵	مصالحه یه اساس اوله حق شرط نامه نک ادرنه ده امضالنمی
۱۲۹۵	روس عسکرینک چکمجه لره قدر

سنه هجریه	مداد
۱۲۹۲	تصریل پرنس فاضل مصطفی پاشانک وفاتی
۱۲۹۲	مکاتب رسیده عسکرینک تأسیسی
۱۲۹۳	قونت اندر اشینک بو سنه و هرسک حقنده کی لایحه سنک باب عالی یه ورودی بو سنه و هرسک اختلالانک بلغارستانه به رایتی
۱۲۹۳	سلانیک و قعه سی، مأمورین ملکیه و عسکرینک تأثیجی
۱۲۹۳	درس عادته طلبه علومک اجتماعی، صدراعظم محمودیم پاشا ایله شیخ - الاسلام حسن افندینک عزیزی طلب ایلری، هرجم رسیدی پاشانک صدارتی خیراه افندینک مشیختی
۱۲۹۳	سلطان عبدالعزیز خانک خاعیله سلطان هزاد خان خامسک جلوسی
۱۲۹۳	سلطان عبدالعزیز خانک منتحر آرتحاللری چرکس حسن و قعه سی، حسین عونی، راشد پاشالرک مقتولیتی
۱۲۹۳	صرب و قره طاغ بکارینک اعلان عصیانی
۱۲۹۳	صرب عسکرینک هزیتی، زایچارک غازی عثمان پاشا طرفندن ضبطی
۱۲۹۳	سلطان هزاد خان خامسک مبتلا او لدقیری ضعف دماغدن طولانی خلیع و عبدالمجید ثانینک جلوسی
۱۲۹۳	صدر اسبق یوسف کامل پاشانک ارتحالی علکسینا چک ضبطی
۱۲۹۳	مددت پاشانک ایکنجه صدارتی
۱۲۹۳	ترسانه قونفران سنک ازقادی اصول منفور استبدادک الغاسیله اصول
۱۲۹۳	شورت و مشروطیتک اعلانی
۱۲۹۳	سردار اکرم عبدالکریم نادر پاشانک صربستانه کی مظفریتی مناسبیه بخار دار الفنون طلبه سی طرفندن مشارالیه سیف قیمتدار تقدیمی
۱۲۹۴	ترسانه قونفرانی مقرراتک طرف دولت عثمانیه دن ردی

سنة هجرية	١٣٠١ صدر اسبق صفوت پاشانک وفاتی
١٣٠١	باش وکیل اسبق قدری پاشانک وفاتی
١٣٠١	صدر اسبق مدت پاشانک طائفه شهادتی
١٣٠٢	روم ایلی شرقی ایالتیک بلغارستان پرنسکی طرفندن اشغالی
١٣٠٢	کامل پاشانک بشنجی صدارتی
١٣٠٥	زراعت بانقه لرینک تأسیسی
١٣٠٦	ادیب اعظم نامق کمال بلک سافرده ارتحالی
١٣٠٧	صدر اسبق خیرالدین پاشانک ارتحالی
١٣٠٨	ویانه سفیری سعداہ پاشانک منتحر آرتحالی
١٣٠٨	باش وکیل اسبق احمد وفیق پاشانک ارتحالی
١٣٠٩	جواد پاشانک صدارتی
١٣٠٩	خدیو توفیق پاشانک وفاتی و عباس حلمی پاشانک خدیویته تعیینی
١٣١٠	مشیرلکی ظلماء رفع ایدیله رک بغداده اقامت ایتدیریلن مشهور سلیمان پاشانک ارتحالی
١٣١٢	خدیو اسبق اسماعیل پاشانک در ساعت ده وفاتی
١٣١٢	سعید پاشانک بشنجی صدارتی
١٣١٣	کامل پاشانک ایکنچی صدارتی
١٣١٣	خلیل رئعت پاشانک صدارتی
١٣١٣	صدر اسبق سعید پاشانک عبدالحیمد ثانی طرفندن کوردیکی تضییق او زرینه اور پایه لا جل العزیمه انگلتره سفارته عزیتی و آلدینی تأمینات او زرینه خانه سنه عودی
١٣١٥	عثمانی یونان محابه سی
١٣١٧	پلوونه قهرمانی غازی نامدار عثمان پاشانک ارتحالی
١٣١٨	صدر اسبق مشیر جواد پاشانک ارتحالی
١٣١٨	جائز تیمور یولانک وضع اساسی
١٣١٩	لوراندو و توینی مطوباتندن طولانی فرانسه دونتسی طرفندن مدللولانک موقه اشغالی و قرار لشیدی لیلان صورت تسویه موجبه تخلیه سی

سنة هجرية	پاییمسی ، انگلیز دونگاسنک اطاء لر پیشکاهنه ورودی
١٢٩٥	مجلس اعيان و مبعوثانک عبدالحیمد ثانیزیک امریله سدی اصول منفور استبدادک اعاده سی
١٢٩٥	ایاستفانوس معاهدہ سنک عقدی
١٢٩٥	صادق پاشانک باش وکالتی
١٢٩٥	علی سعاؤی ایله و فقاسنک چراغان سراینه دخولاری ور فقاصله ارتحاللاری
١٢٩٥	مترجم رشدی پاشانک بشنجی صدارتی
١٢٩٥	قبریس مقاوله سنک عقدی
١٢٩٥	صفوت پاشانک صدارتی
١٢٩٥	برلین قونغر دسنک انعقادی و معاہدہ سنک عقدی
١٢٩٥	اوستریانک بوشه و هرسکی اشغالی
١٢٩٥	قوزانده احمد پاشانک عصیانی عسکر اعزامیله استیمانه مجبوریتی
١٢٩٥	مأموراً یاقوه یه کوندریلن مشیر محمد علی پاشانک شهادتی
١٢٩٥	تونسلی خیرالدین پاشانک صدارتی
١٢٩٦	سجل احوال مأمورین تأسیس
١٢٩٦	عارق پاشانک باش وکالتی
١٢٩٦	توفیق پاشانک خدیولکه تعیینی
١٢٩٦	سعید پاشانک باش وکالتی
١٢٩٧	استانبول آثار عتبه موذسنک رسمن کشادی
١٢٩٧	تونسک فرانسه حکومتی طرفندن اشغالی
١٢٩٧	قدری پاشانک باش وکالتی
١٢٩٧	سعید پاشانک ایکنچی دفعه وکالتی تعیینی
١٢٩٩	صرک انگلتره دولتی طرفندن موقه اشغالی
١٢٩٩	صدر اسبق بیوک رشدی پاشانک ارتحالی
١٢٩٩	عبدالرحمن پاشانک باش وکالتی
١٢٩٩	سعید پاشانک او چنچی دفعه باش وکالتی تعیینی
١٣٠٠	احمد وفیق پاشانک ایکنچی دفعه باش وکالتی تعیینی
١٣٠٠	سعید پاشانک دردنجی صدارتی

سنه هجریه	
الدینی تأمینات مخصوص او زیرینه در سعادتہ	عوتدی
۱۳۲۵	مکتب سلطانی نک احتراق
۱۳۲۵	وقعه نویس احمد لطفی افندینک ارتحالی
۱۳۲۵	طربزون فرقہ قوماندانی فریق گمدی پاشانک ملازم ناجی اندی طرفندن انلاف و قاتلک اعدادی
۱۳۲۵	زنگبار سلطانی سیدعلی بن جودک در سعادتی زیارتی
۱۳۲۵	من القدم بشکطائیں براینده اجرا اولنہ کلککده بولنان معایده لرک ویریلن برژورنال او زیرینه ییلیزدہ اجراسنک عبدالحیمد ثانی طرفندن اراده سی
۱۳۲۶	سعید پاشانک یدنجی صدارتی
۱۳۲۶	مشروطیت عثمانی نک استحصالی
۱۳۲۶	کامل پاشانک اوچنجی صدارتی
۱۳۲۷	بلغارستان قرایتی اعلان ایلی
۱۳۲۷	اوستریا حکومتی موقعه تحت اشغالندہ بولنڈیردینی بو سنه هرساک قطعہ سنی ضمیمه ممالک ایلیکنی اعلان ایلی
۱۳۲۷	مجلس اعیان و مبعوثان کشاد اولنڈی
۱۳۲۷	حسین حلمی پاشانک برنجی صدارتی
۱۳۲۷	استانبولده (۳۱ مارٹ وقوعه سی) نامیله مشهور مشروطیت عثمانی علیه نده قیام صرتب
۱۳۲۷	توفیق پاشانک صدارتی
۱۳۲۷	حریت پرور عثمانی اردوسی طرفندن مشروطیت اداره نک استردادی هر دللو سیئات اراده نک مسبی و قیام اخیر ک مرتجی اولاد عبد الحمید ثانیہ ک شر ف صادر اولان فتوای شریفہ و مجلس عمومی ملی قراریله خلی
۱۳۲۷	ولی عہد سلطنت رشاد افتندی حضرت بیرینک سلطان محمد خان خامس عنوانیله جلو سلری
۱۳۲۷	حسین حلمی پاشانک ایکجی صدارتی
۱۳۲۷	ابراهیم حق پاشانک صدارتی

سنه هجریه	۱۳۱۹
بانی وکیل اسبق صادق پاشانک	منفاسنده ارتحالی
۱۳۱۹	صدر اعظم خلیل رفت پاشانک وفاتی
۱۳۱۹	عبد الرحمن پاشانک صدارت و کالتنه تعیینی
۱۳۱۹	سعید پاشانک التجی صدارتی
۱۳۲۰	پرید پاشانک صدارتی
۱۳۲۱	برنجی فریقلانک رئیس سکریه سنک احدائی
۱۳۲۲	محرر شهر شمس الدین سای بکاک وفاتی
۱۳۲۲	خاقان مظلوم سلطان صزاد خامس اک ارتحالاری
۱۳۲۳	صنعنانک امام یحیی بن حمید الدین طرفندن ضبطی «شهر ۱۳۳ کون امامک یدنده قالمیش واگستوس ک اون سکریزندہ مشیر فیضی پاشاطرفندن استرداد ایدلشدرو»
۱۳۲۳	استانبولده قاصر غ
۱۳۲۳	ییلدیزدہ کی حیدیه جامی قربنده کی تعلمی میدانه ارابہ دروندہ براقیلان بومبانک اشتعالی
۱۳۲۳	تلفون آلات و ادوات نک ممالک عثمانیه یه منع دخولی ایچون عبد الحمید ثانی طرفندن امر شدید اعطای سی
۱۳۲۳	ولايات ثله صراقبه مالیه یه ماده سنند طولابی دول خسنه نک مدللو و بعده لینی اطه لریخی موقة اشغالی و قبول تکالیف دن صکره تخلیه سی (یکرمی کون قدر تحت اشغالدم بولنڈیرلی)
۱۳۲۳	ممالک عثمانیه ده تلسز تلغراف تأسیسی
۱۳۲۳	برلین قونفرانسنده عثمانی صراحتی صفتی له بولنیش اولان قره طئو دوری علکساندر پاشانک وفاتی
۱۳۲۴	شهر امینی رضوان پاشانک کوزتیه ده قتلی و بدرخانیلرک عبد الحمید ثانی امریله تبعید لری
۱۳۲۴	کامل پاشانک ایدین والیکنندن عزیزیه ردو سده اقامته مأموریتی، بو سبیله اذکاره قوساوسخانه سنه عزیتی،

— خلفای راشدین «رضیم» —

مدت خلافتlerی ۳۰ سنه

سنہ	آئی کون	عمر لری	مدفنلری	سنہ ھجریہ
روضہ مطہرہ	۶۳	۱۰ ۳ ۲	ابوبکر الصدیق	۱۱—۱۳
»	۶۳	۵ ۶ ۱۰	عمر الفاروق	۱۳—۲۲
بقیع	۸۸	۲۵ ۱۱ ۱۱	عثمان بن عفان	۲۳—۳۵
کوفہ؟	۶۳	۳ ۹ ۴	علی بن ابی طالب	۳۶—۴۰

— ملوک بنی امیہ —

مدت حکومتلری ۹۱ سنه

«سفیانیہ عائلہ سی»

سنہ	آئی کون	عمر لری	مدفنلری	سنہ ھجریہ
-----	---------	---------	---------	-----------

شامده باب الصغیرہ	۷۸	۰ ۳ ۱۹	معاویہ بن ابی سفیان	۴۱—۶۰
»	۳۸	۰ ۸ ۳	یزید بن معاویہ	۶۰—۶۴
»	۲۱	۱۰ ۱ ۰	معاویہ بن یزید	۶۴—۶۴

«صروانیہ عائلہ سی»

»	۶۳	۰ ۱۰ ۰	صروان بن الحکم	۶۴—۶۵
»	۶۰	۱۵ ۵۵ ۲۱	عبدالملک بن صروان	۶۵—۸۶
شامده مدفنوندہ	۴۱	۰ ۸ ۹	ولید بن عبد الملک	۸۶—۹۶
حلب قربنده صراج داقدہ	۴۵	۰ ۸ ۲	سلیمان بن عبد الملک	۹۶—۹۹
دیر سمهاندہ	۳۹	۰ ۵ ۲	عمر ابن العبد العزیز	۹۹—۱۰۱
بیت مقدس خارجندہ	۲۹	۰ ۱ ۴	یزید بن عبد الملک	۱۰۱—۱۰۵
رصاصہ ده مدفنوندہ	۵۲	۰ ۸ ۱۹	ہشام بن عبد الملک	۱۰۵—۱۲۵
باب الفرادیس خارجندہ	۴۲	۲۲ ۲ ۱	ولید بن یزید بن عبد الملک	۱۲۵—۱۲۶
دمشقہ وفات ایلیہ	۴۰	۰ ۵ ۰	یزید بن ولید بن عبد الملک	۱۲۶—۱۲۶
مغروقدہ	۳۸	۱۰ ۲ ۰	ابراهیم بن ولید عبد الملک	۱۲۶—۱۲۷
مقتولدر	۶۰	۰ ۱۰ ۵	صروان بن محمد بن صروان	۱۲۷—۱۴۱

— ملوک عباسیہ —

مدت حکومتلری سنہ ۵۲۴

سنہ	آئی کون	عمر لری	مدفنلری	سنہ ھجریہ
بغداد جوارنده انباردہ	۴۲	۰ ۸ ۴	ابوالعباس السفاخ	۱۳۲—۱۳۶
مکہ قربنده	۶۳	۰ ۰ ۲۲	ابو جعفر المصور	۱۳۶—۱۵۱
مازندراندہ	۴۲	۱۵ ۱ ۱۰	مهدی محمد بن ابو عبدالله	۱۵۸—۱۶۹
موصل جوارنده عیسیٰ	۲۵	۲۳ ۱ ۱	مویی هادی ابن المهدی	۱۶۹—۱۷۰
ابادہ بربستان ایچوندہ				
طوسدہ	۴۵	۱۹ ۲ ۲۳	هرون الرشید ابن المهدی	۱۷۰—۱۹۳

	سنہ آئی کون	عمر لری	مدفن لری	سنہ ہجریہ		
۰۰	۲۹	۲۳	۷	۶	محمد الامین بن هرون	۱۹۳—۱۹۸
طرسو سدہ	۴۸	۲۱	۵	۲۰	عبدالله مأمون بن هرون	۱۹۸—۲۱۸
سامرا دہ	۴۸	۲	۸	۸	محمد العتصم بالله بن هرون	۲۱۸—۲۲۷
»	۳۶	۶	۹	۵	الوائی بالله هرون بن المعتصم	۲۲۷—۲۳۲
»	۴۱	۹	۹	۱۴	الموکل على الله جعفر بن المعتصم	۲۳۲—۲۴۷
»	۲۴	۲	۶	۰	المستنصر بالله محمد بن جعفر	۲۴۷—۲۴۸
»	۳۱	۰	۹	۳	المستعين بالله احمد بن محمد	۲۴۸—۲۵۱
»	۲۳	۰	۷	۳	المتبر بالله محمد بن جعفر	۲۵۱—۲۵۵
»	۳۹	۱۵	۱۱	۰	الهتدی بالله محمد بن هرون	۲۵۵—۲۵۶
»	۵۰	۰	۰	۲۳	المعتمد على الله احمد بن جعفر	۲۵۶—۲۷۹
بغداد دہ	۴۶	۱۵	۹	۹	المقتضی بالله احمد بن طلحہ	۲۷۹—۲۸۹
»	۳۱	۲۰	۶	۶	المکتفی بالله علی بن احمد	۲۸۹—۲۹۵
»	۴۸	۱۵	۱۱	۲۴	المفتر بالله جعفر بن احمد	۲۹۵—۳۲۰
»	۵۲	۰	۰	۱	القاھر بالله محمد بن احمد	۳۲۰—۳۲۲
بغداد دہ ماد فونڈر	۳۲	۰	۱۰	۶	الراضی بالله محمد بن جعفر	۳۲۲—۳۲۹
۰۰	۶۰	۰	۱۱	۳	المقتصی بالله ابراهیم بن جعفر	۳۲۹—۳۳۳
۰۰	۴۶	۱۴	۵	۱	المستکفی بالله عبد الله بن علی	۳۳۳—۳۳۴
۰۰	۶۳	۰	۵	۲۹	المطیع الله فضل بن جعفر	۳۳۴—۳۶۳
رصاصہ دہ	۶۹	۰	۹	۱۷	الطایب بالله عبد الكریم بن فضل	۳۶۳—۳۸۱
دجلہ مقابر ندہ	۱۷	۰	۳	۴۱	القادر بالله احمد بن اسحق بن جعفر	۳۸۱—۴۲۲
۰۰	۷۶	۰	۸	۴۴	الفائم باسم الله عبد الله بن احمد	۴۲۲—۴۶۷
بغداد دہ	۳۹	۰	۵	۱۹	المقدی بالله عبد الله بن محمد بن عبد الله	۴۶۷—۴۸۷
»	۴۴	۰	۰	۲۶	المستظہر بالله احمد بن عبد الله	۴۸۷—۵۱۲
صراغہ دہ	۴۳	۰	۶	۱۷	المترشد بالله فضل بن احمد	۵۱۲—۵۲۹
اصفہان دہ	۴۳	۰	۱۱	۱	الراشد بالله المنصور بن فضل	۵۲۹—۵۳۰
کندی سراین دہ	۶۶	۱۵	۳	۲۴	المفتضی لام الله محمد بن احمد	۵۳۰—۵۵۵
۰۰	۴۸	۰	۱	۱۱	المستنجد بالله یوسف بن محمد	۵۵۵—۵۶۶
۰۰	۳۹	۱۵	۶	۹	المستضی بنور الله حسن بن یوسف	۵۶۶—۵۷۵
۰۰	۶۹	۰	۰	۴۷	الناصر الدین الله احمد بن حسن	۵۷۵—۶۲۳
قزوین دہ	۵۲	۱۵	۹	۰	الطاہر باسم الله محمد بن احمد	۶۲۲—۶۲۳
۰۰	۵۱	۰	۰	۱۷	المستنصر بالله منصور بن محمد	۶۲۳—۶۴۰
۰۰	۴۷	۰	۱۱	۱۶	المستعصم بالله عبد الله بن منصور	۶۴۰—۶۵۶

خراسان ملوک سلجوقیہ سی

۴۳۲—۵۵۲

سنہ ہجریہ

۴۳۲—۴۵۵

۱ — رکن الدین طغل بک بن میکائل بن سلچوق

سنہ ہجریہ

۴۰۵
۴۰۵—۴۶۵
۴۶۵—۴۸۵
۴۸۵—۴۸۷
۴۸۷—۴۹۱
۴۹۱
۴۹۸
۴۹۸
۵۱۱—۵۵۲

- سلیمان بن داود جغری
۲ — عضدالدین الب ارسلان بن داود
۳ — برنجی جلال الدین ملکشاه بن الب ارسلان
۴ — ناصرالدین محمود بن ملکشاه
۵ — رکن الدین برکیارق بن ملکشاه
۶ — ایکنچی جلال الدولہ ملکشاه برکیاروق
۷ — غیاث الدین محمد بن ملکشاه
۸ — معزالدین سنجر بن ملکشاه

عراق ملوک سلجوقيہ سی

۵۱۱—۵۹۰

۵۱۱
۵۲۰
۵۲۶ [دفعہ ۱]
۵۲۶
۵۲۹ [دفعہ ۲]
۵۴۷
۵۵۴
۵۵۵
۵۵۶
۵۷۳—۵۹۰

- ۱ — غیاث الدین محمود بن محمد
۲ — داود بن محمود
۳ — غیاث الدین مسعود بن محمد
۴ — برنجی رکن الدین طغقول بن محمد
غیاث الدین مسعود بن محمد
۵ — محمد بن محمد
۶ — ملکشاه بن محمد
۷ — سلیمان شاہ بن محمد
۸ — ارسلان شاہ بن طغقول
۹ — ایکنچی طغقول بن ارسلان

قوئیہ ملوک ساجھوقيہ سی

۴۷۰—۷۰۷

۴۷۰—۴۷۹
۴۷۹—۴۸۵
۴۸۵—۵۰۰
۵۰۰—۵۱۰
۵۱۰—۵۵۱
۵۵۱—۵۸۸
۵۸۸—۵۹۲ [دفعہ ۱]
۵۹۲—۶۰۰
۶۰۰—۶۰۱
۶۰۱—۶۰۷ [دفعہ ۲]
۶۰۷—۶۱۶
۶۱۶—۶۳۴

- ۱ — سلیمان بن قلمش بن ارسلان پیغو بن ساجھوق
داود بن سلیمان
۲ — برنجی قلچ ارسلان محمود بن سلیمان
۳ — ملکشاه بن قلچ ارسلان
۴ — برنجی رکن الدین مسعود بن قلچ ارسلان
۵ — ایکنچی عز الدین قلچ ارسلان بن مسعود
۶ — برنجی غیاث الدین کیخسرو بن قلچ ارسلان
۷ — ایکنچی رکن الدین سلیمان شاہ بن قلچ ارسلان
۸ — اوچنچی عز الدین قلچ ارسلان بن سلیمان شاہ
برنجی غیاث کیخسرو بن قلچ ارسلان
۹ — برنجی عز الدین کیکاووس بن کیخسرو
۱۰ — برنجی علاء الدین کیقباد بن کیخسرو

سنة هجرية

٦٣٤—٦٤٤

٦٤٢—٦٤٧

٦٤٦—٦٤٧

٦٤٧—٦٥٥

—

٦٥٥—٦٥٨

٦٥٥—٦٦٣

٦٦٣—٦٨١

٦٨١—٦٩٤

٦٩٤—٦٩٦

٦٩٦—٦٩٩

٦٩٩—٧٠٢

٧٠٢—٧٠٤

٧٠٤—٧٠٧

[دفعه ١]

[دفعه ٢]

[دفعه ٢]

[دفعه ١]

[دفعه ٢]

[دفعه ٢]

١١ — ایکنچی غیاث الدين کیخسرو بن کیقباد

١٢ — ایکنچی عن الدين کیکاوس بن کیخسرو

١٣ — دردنجی رکن الدين قلچ ارسلان بن کیخسرو

ایکنچی عن الدين کیکاوس ابن کیخسرو

دردنجی رکن الدين قلچ ارسلان ابن کیخسرو

١٤ — اوچنجی علاء الدين کیقباد

ایکنچی عن الدين کیکاوس بن کیخسرو

دردنجی رکن الدين قلچ ارسلان بن کیخسرو

١٥ — اوچنجی غیاث الدين کیخسرو بن قلچ ارسلان

ایکنچی غیاث الدين مسعود بن کیکاوس

فاصله

١٧ — اوچنجی علاء الدين کیقباد فراصرز بن کیکاوس

١٨ — اوچنجی غیاث الدين مسعود بن کیقباد

ایکنچی غیاث الدين مسعود بن کیکاوس

اوچنجی علاء الدين کیقباد بن فراصرز بن کیکاوس

مصر عباسيلرى

٦٥٩—٩٢٣

٦٥٩

٦٦١—٧٠١

٧٠١—٧٤٢

٧٤٢—٧٤٩

٧٤٩—٧٥٣

٧٥٣—٧٦٣

٧٦٣—٧٨٥

٧٨٥—٧٨٨

٧٨٨—٧٩١

٧٩١—٨٠٨

٨٠٨—٨١٥

٨١٥—٨٤٥

٨٤٥—٨٥٥

٨٥٥—٨٥٩

٨٥٩—٨٨٤

٨٨٤—٩٠٣

٩٠٣—٩٢٣

[ثانية]

١ — المستنصر ثانى

٢ — الحاكم باصر الله احمد بن الامير حسن

٣ — المستكفي بالله سليمان بن الحاكم باصر الله

٤ — الواثق بالله ابراهيم بن محمد

٥ — الحاكم باصر الله احمد بن المستكفي بالله

٦ — المعتضد بالله ابو بكر بن المستكفي بالله

٧ — المتوكلا على الله محمد بن المعتضد بالله

٨ — المستعصم بالله عمر بن الواثق بالله ابراهيم

٩ — المعتصم بالله ذكرييا بن الواثق بالله ابراهيم

١٠ — المتوكلا على الله محمد بن المعتضد بالله

١١ — المستعين بالله عباس بن المتوكلا

١٢ — المعتضد بالله داود بن المتوكلا

١٣ — المستكفي بالله سليمان بن المتوكلا

١٤ — القائم باصر الله ابوالبقاء جزءه بن المتوكلا

١٥ — المستنجد بالله ابوالحسن يوسف بن المتوكلا

١٦ — متوكلا على الله عبد العزيز بن يعقوب

١٧ — مستمسك بالله يعقوب بن متوكلا على الله

سلطین عظام عثمانیہ

۱ - بونجی سلطان عثمان خان بن ارطغرل بن سلیمان شاہ

ولادتی	اعلان استقلال	وفاتی	عمر لری	مدت سلطنتی	سنه	سنه	سنه	سنه	سنه
					۲۷	۷۰	۷۲۶	۶۹۹	۶۵۶

برو سده حصار ایچنده مدفون در ۔

۲ - سلطان اورخان خان بن عثمان خان

ولادتی	جلو سلیمانی	وفاتی	عمر لری	مدت سلطنتی	سنه	سنه	سنه	سنه	سنه
					۳۵	۸۱	۷۶۱	۷۲۶	۷۸۰

پدر لری جوارنده مناسق نام تربه ده مدفون در ۔

۳ - بونجی سلطان مراد خان بن اورخان خان

ولادتی	جلو سلیمانی	وفاتی	عمر لری	مدت سلطنتی	سنه	سنه	سنه	سنه	سنه
					۳۰	۶۵	۷۹۱	۷۶۱	۷۲۶

برو سده چکر که نام محله مدفون در ۔

۴ - بونجی سلطان بازیزد خان بن مراد خان

ولادتی	جلو سلیمانی	وفاتی	عمر لری	مدت سلطنتی	سنه	سنه	سنه	سنه	سنه
					۱۴	۴۴	۸۰۵	۷۹۱	۷۶۱

برو سده جامعلاری قربنده مدفون در ۔

فاصلهٔ سلطنت

امیر سایمان چلبی بن بایزید خان

اعلان حکومتی	وفاتی
سنه	سنه
۸۱۳	۸۰۶

بروسهده مددو ندر .

مویی چلبی بن بایزید خان

اعلان حکومتی	وفاتی
سنه	سنه
۸۱۶	۸۱۳

بروسهده مددو ندر .

مصطفیٰ چلبی بن بایزید خان

اعلان حکومتی	وفاتی
سنه	سنه
۸۲۵	۸۲۲

۵ - برنجی سلطان محمد خان بن بایزید خان

ولادتی	استقلالی	مدت سلطنتی	وفاتی	عمر لری	ولادتی
سنه	سنه	سنه	سنه	سنه	سنه
۷۸۱	۸۱۶	۸۲۴	۸۲۴	۴۳	۱۱

بروسهده یشیل جامع جوارنده مددو ندر .

۶ - ایکنچی سلطان مراد خان بن محمد خان [دفعه اولی]

ولادتی	فراغلری	جلوسلری	ولادتی
سنه	سنه	سنه	سنه
۸۰۶	۸۴۷	۸۴۴	۲۴

۷ - ایکنچی سلطان محمد خان بن مراد خان [دفعه اولی]

ولادتی	برنجی دفعه	جلوسلری	ولادتی
سنه	سنه	سنه	سنه
۸۳۳	۸۴۷	۸۴۸	۲۴

ایکننجی سلطان مراد خان بن محمد خان [دفعه ثانیه]

دفعه ثانیه جلوسلری	وفاتلری	عمر لری	دفعه ثانیه سلطنتلری	سننه
دفعه ثانیه جلوسلری	وفاتلری	عمر لری	دفعه ثانیه سلطنتلری	سننه
دفعه ثانیه جلوسلری	وفاتلری	عمر لری	دفعه ثانیه سلطنتلری	سننه

برو سده جامعلری قربنده مدفوندر .

ایکننجی سلطان محمد خان بن مرادخان

دفعه ثانیه جلوسلری	وفاتلری	عمر لری	دفعه ثانیه سلطنتلری	سننه
دفعه ثانیه جلوسلری	وفاتلری	عمر لری	دفعه ثانیه سلطنتلری	سننه
دفعه ثانیه جلوسلری	وفاتلری	عمر لری	دفعه ثانیه سلطنتلری	سننه

استانبولده جامعلری جوارنده تربه مخصوصه مدفوندر .

۸ - ایکننجی سلطان بایزید خان بن محمد خان

ولادتی	جلوسلری	وفاتلری	عمر لری	مدت سلطنتلری	سننه
ولادتی	جلوسلری	وفاتلری	عمر لری	مدت سلطنتلری	سننه
ولادتی	جلوسلری	وفاتلری	عمر لری	مدت سلطنتلری	سننه

استانبولده جامعلری جوارنده تربه مخصوصه مدفوندر .

۹ - برنجی سلطان سلیم خان بن بایزید خان

ولادتی	جلوسلری	وفاتلری	عمر لری	مدت سلطنتلری	سننه
ولادتی	جلوسلری	وفاتلری	عمر لری	مدت سلطنتلری	سننه
ولادتی	جلوسلری	وفاتلری	عمر لری	مدت سلطنتلری	سننه

استانبولده جامعلری جوارنده تربه مخصوصه مدفوندر .

۱۰ - برنجی سلطان سلیمان خان بن سلیم خان

ولادتی	جلوسلری	وفاتلری	عمر لری	مدت سلطنتلری	سننه
ولادتی	جلوسلری	وفاتلری	عمر لری	مدت سلطنتلری	سننه
ولادتی	جلوسلری	وفاتلری	عمر لری	مدت سلطنتلری	سننه

استانبولده جامعلری قربنده تربه مخصوصه مدفوندر .

۱۱ - ایکننجی سلطان سلیمان خان بن سلیمان خان

ولادتلىرى	جلوسلرى	وفاتلىرى	عمر لرى	مدت سلطنتلىرى	سنە	سنە	سنە	سنە	آى كون
					۹۷۴	۹۸۲	۵۳	۸	۲۲

آيا صوفيہ جامعی قربنده تربہ مخصوصہ مدفوندر ۔

۱۲ - اوچنجی سلطان مراد خان بن سلیمان خان

ولادتلىرى	جلوسلرى	وفاتلىرى	عمر لرى	مدت سلطنتلىرى	سنە	سنە	سنە	سنە	آى
					۹۵۳	۹۸۲	۵۰	۲۰	۸

آيا صوفيہ جامعی قربنده تربہ مخصوصہ مدفوندر ۔

۱۳ - اوچنجی سلطان محمد خان بن مراد خان

ولادتلىرى	جلوسلرى	وفاتلىرى	عمر لرى	مدت سلطنتلىرى	سنە	سنە	سنە	سنە	آى
					۹۷۲	۱۰۰۳	۱۰۱۲	۳۷	۹

آيا صوفيہ حامی قربنده ایکننجی سلطان سلیمان تربہ سندہ مدفوندر ۔

۱۴ - برجنجی سلطان احمد خان بن محمد خان

ولادتلىرى	جلوسلرى	وفاتلىرى	عمر لرى	مدت سلطنتلىرى	سنە	سنە	سنە	سنە
					۹۹۸	۱۰۱۲	۱۰۲۶	۲۸

استانبولده جانعلرى قربنده تربہ مخصوصہ مدفوندر ۔

۱۵ - برجنجی سلطان مصطفی خان بن محمد خان [دفعه اولی]

ولادتلىرى	جلوسلرى	فراغلىرى	دفعه اولى سلطنتلىرى	سنە	سنە	سنە	آى كون
				۱۰۰۱	۱۰۲۶	۱۰۲۷	۴

۱۶ - ایکننجی سلطان عثمان خان بن احمد خان

ولادت‌لری	جلوسلری	شهادت‌لری	عمر لری	مدت سلطنت‌لری
سنه	سنه	سنه	سنه	سنه آی کون
۱۰۱۳	۱۰۲۷	۱۰۳۱	۱۹	۸ ۴ ۴

پدر لری بر نجی سلطان احمد خان تربه‌سندہ مدفون ندر.

[دفعه ثانیه]

بر نجی سلطان مصطفی خان بن محمد خان

دفعه ثانیه جلوسلری	جهادت‌لری	عمر لری	شہادت‌لری	دفعه ثانیه سلطنت‌لری
سنه	سنه	سنه	سنه	سنه آی کون
۱۰۳۱	۱۰۳۲	۴۷	۱	۵ ۴ ۱

آیا صوفیہ جامی قربنده تربه مخصوصه مدفون ندر.

۱۷ - دردنجی سلطان مراد خان بن احمد خان

ولادت‌لری	جلوسلری	وفات‌لری	عمر لری	مدت سلطنت‌لری
سنه	سنه	سنه	سنه	سنه آی کون
۱۰۱۴	۱۰۳۲	۱۰۴۹	۳۱	۱۱ ۱۶ ۲

پدر لری بر نجی سلطان احمد خان تربه‌سندہ مدفون ندر.

۱۸ - سلطان ابراهیم خان بن احمد خان

ولادت‌لری	جلوسلری	شهادت‌لری	عمر لری	مدت سلطنت‌لری
سنه	سنه	سنه	سنه	سنه آی کون
۱۰۲۴	۱۰۴۹	۱۰۵۸	۳۴	۸ ۹ ۱۲

آیا صوفیہ جامی قربنده بر نجی سلطان مصطفی خان تربه‌سندہ مدفون ندر.

۱۹ - دردنجی سلطان محمد خان بن ابراهیم خان

ولادت‌لری	جلوسلری	فراغلری	وفات‌لری	عمر لری	مدت سلطنت‌لری
سنه	سنه	سنه	سنه	سنه	سنه آی کون
۱۰۵۱	۱۰۵۸	۱۱۰۴	۵۳	۱۰۹۹	۴۰ ۴ ۵

استانبولده با چه قیو سندہ والد لری ترخان سلطان تربه‌سندہ مدفون ندر.

۲۰ - ایکننجی سلطان سلیمان بن ابراهیم خان

ولادتلىرى	جلوسلرى	وفاتلىرى	عمرلىرى	مدت سلطنتلىرى	سنە آى كون	سنە	سنە	سنە	سنە
					٢١ ٨ ٣	٥٠	١١٠٢	١٠٩٩	١٠٥٢

برنجى سلطان سلیمان خان تربه سندە مدفووندر .

۲۱ - ایکننجى سلطان احمد خان بن ابراهیم خان

ولادتلىرى	جلوسلرى	وفاتلىرى	عمرلىرى	مدت سلطنتلىرى	سنە آى كون	سنە	سنە	سنە	سنە
					٢٥ ٨ ٣	٥٤	١١٠٦	١١٠٢	١٠٥٢

برنجى سلطان سلیمان خان تربه سندە مدفووندر .

۲۲ - ایکننجى سلطان مصطفى خان بن ابراهیم خان

ولادتلىرى	جلوسلرى	فراخ وارتخاللارى	عمرلىرى	مدت سلطنتلىرى	سنە آى كون	سنە	سنە	سنە	سنە
					١٧ ٩ ٨	٤١	١١١٥	١١٠٦	١٠٧٤

پدرلرى دردنجى سلطان محمد خان تربه سندە مدفووندر .

۲۳ - اوچنجى سلطان احمد خان بن محمد خان

ولادتلىرى	جلوسلرى	فراغلرى	عمرلىرى	مدت سلطنتلىرى	سنە آى كون	سنە	سنە	سنە	سنە
					١٠ ١١ ٢٧	٦٦	١١٤٩	١١١٥	١٠٨٣

استانبولده يكى جامع جوارنده والدە تربه سندە مدفووندر .

۲۴ - برنجى سلطان محمود خان بن مصطفى خان

ولادتلىرى	جلوسلرى	وفاتلىرى	عمرلىرى	مدت سلطنتلىرى	سنە آى كون	سنە	سنە	سنە	سنە
					٩٠ ١١ ٢٤	٦٠	١١٦١	١١٤٣	١١٠٨

پدرلرى ایکننجى سلطان مصطفى خان يانىندە مدفووندر .

۲۵ - اوچنجی سلطان عثمان بن مصطفی خان

ولادتلىرى	جلوسلرى	وفاتلىرى	عمر لرى	مدت سلطنتلىرى	سنە	سنە	سنە	سنە	سنە
					سنە آى كون				
۱۱۱۰	۱۱۶۸	۱۱۷۱	۱۱۷۰	۲	۱	۲	۶۰	۱۱۷۱	۲۱

پدرلرى ایكىنجى سلطان مصطفى خان قربىنده مدفوندۇر .

۲۶ - اوچنجى سلطان مصطفى خان بن احمد خان

ولادتلىرى	جلوسلرى	وفاتلىرى	عمر لرى	مدت سلطنتلىرى	سنە	سنە	سنە	سنە	سنە
					سنە آى كون				
۱۱۲۹	۱۱۷۱	۱۱۸۷	۵۸	۱۲	۱۲	۸	۲۱	۱۱۸۷	۲۱

آنشا كرده لرى اولان لالەلى جامعى جوارىنده تربە مخصوصىسىدە مدفوندۇر .

۲۷ - بىرنجى سلطان عبدالحىم خان بن احمد خان

ولادتلىرى	جلوسلرى	وفاتلىرى	عمر لرى	مدت سلطنتلىرى	سنە	سنە	سنە	سنە	سنە
					سنە آى كون				
۱۱۳۷	۱۱۸۷	۱۲۰۳	۶۶	۱۵	۱۵	۸	۲	۱۲۰۳	۲

باڭچە قىوسىنده مدرسه لرى جوارىنده تربە مخصوصىسىدە مدفوندۇر .

۲۸ - اوچنجى سلطان سليم خان بن مصطفى خان

ولادتلىرى	جلوسلرى	فراغلىرى	وفاتلىرى	عمر لرى	مدت سلطنتلىرى	سنە	سنە	سنە	سنە
						سنە آى كون	سنە آى كون	سنە آى كون	سنە آى كون
۱۱۷۵	۱۲۰۳	۱۲۲۲	۱۲۲۳	۴۸	۱۸	۸	۹	۱۲۰۳	۲

لالەلیدە پدرلرى اوچنجى سلطان مصطفى خان تربەسىنده مدفوندۇر .

۲۹ - دردنجى سلطان مصطفى خان بن عبدالحىم خان

ولارتلىرى	جلوسلرى	شهادتلىرى	عمر لرى	مدت سلطنتلىرى	سنە	سنە	سنە	سنە	سنە
					سنە آى كون				
۱۱۹۴	۱۲۲۲	۱۲۲۳	۳۰	۱	۲	۱	۱۲	۱۲۲۳	۱۲

پدرلرى بىرنجى سلطان عبدالحىم خان تربەسىنده مدفوندۇر .

۳۰ - ایکنچی سلطان محمود خان بن عبدالجید خان

ولادتلىرى	جلوسلرى	وفاتلىرى	عمرلىرى	مدت سلطنتلىرى	سنه	سنه	سنه	آى كون
					۱۲۲۳	۱۲۵۵	۱۰ ۴۱	۵۵
					۱۱۹۹			

چنبرلى طاش قربىندە تربه مخصوصىدە مدفووندر .

۳۱ - سلطان عبدالجید خان بن محمود خان

ولادتلىرى	جلوسلرى	وفاتلىرى	عمرلىرى	مدت سلطنتلىرى	سنه	سنه	سنه	آى كون
					۱۲۳۷	۱۲۵۵	۷ ۲۲	۴۰
					۱۲۷۷			

برنجى سلطان سليم خان جامى جوارنده تربه مخصوصىدە مدفووندر .

۳۲ - سلطان عبدالعزيز خان بن محمود خان

ولادتلىرى	جلوسلرى	فراغ وانخارلىرى	عمرلىرى	مدت سلطنتلىرى	سنه	سنه	سنه	آى كون
					۱۲۴۵	۱۲۷۷	۱۲۹۳	۴۷
					۱۲۶۵			

پدرلىرى ایکنچى سلطان محمود خان تربه سىندە مدفووندر .

۳۳ - بشنجى سلطان محمد مراد خان بن عبدالجید خان

ولادتلىرى	جلوسلرى	فراغلىرى	وفاتلىرى	عمرلىرى	مدت سلطنتلىرى	سنه	سنه	سنه	آى كون
						۱۲۵۶	۱۲۹۳	۱۳۲۲	۶۶
						۱۲۹۳			

يىكى جامىدە والدەلىرى تربه سىندە مدفووندر .

۳۴ - ایکنچى سلطان عبدالجید بن عبدالجید خان

ولادتلىرى	جلوسلرى	خانلارلىرى	جلوسلرى	مدت سلطنتلىرى	سنه	سنه	سنه	آى كون
					۱۲۵۸	۱۲۹۴	۱۳۲۷	۴۲
					۱۲۶۰			

۳۵ - بشنجى سلطان محمد خان حضرتلىرى بن عبدالجید خان

ولادتلىرى جلوسلرى

۲۴ شوال ۱۲۶۰ - ۲۲ تشرین اول ۱۲۶۰ - ۶ ربیع الآخر ۱۳۲۷ - ۱۴ نیسان ۱۳۲۵

صالی جمعه ایرتىسى

شوكتلو سلطان محمد خان خامس حضرتلى
S. M. I. le Sultan Méhemmed 5.

ولی عهد عالی سلطنت دولتلو نجابتلو یوسف عن الدین افندي حضرتلى

S. A. J. Le prince Youssouf Izzeddin Effendi
Héritier du Trône Impérial
fils de feu Sultan Abdul-Aziz.

— شہزاد کان فخام حضراتی —

ولی عهد عالی سلطنت

۱ — یوسف عن الدین افندی حضرتlerی بن سلطان عبدالعزیز خان
ولادتlerی

افرنجی	رومی	ہجری
۱۸۵۷	۱۲۷۳	۱۲۷۴
۹ تشرین اول	ایولوں ۲۷	صفر ۲۱

جمعہ ایرانی کیجھ سی

۲ — محمد وحید الدین افندی حضرتlerی بن سلطان عبدالجید خان
ولادتlerی

کاونٹ نانی	۱۲۷۶	رجب ۱۲۷۷
------------	------	----------

۳ — محمد صلاح الدین افندی حضرتlerی بن سلطان مراد خان
ولادتlerی

۱۵ اگستوس ۱۸۶۱	۲۲ تموز ۱۲۷۷	۲۸ محرم ۱۲۷۸
	پازار ایرانی	

۴ — عبدالجید افندی حضرتlerی بن سلطان عبدالعزیز خان
ولادتlerی

۳۰ مایس ۱۸۶۱	۱۱ مایس ۱۲۸۴	۹ صفر ۱۲۸۵
	پازار کیجھ سی	

۵ — محمد سلیم افندی حضرتlerی بن سلطان عبدالجید خان
ولادتlerی

۱۸۶۲	شباط ۱۲۸۷	۹ ذی الحجه ۱۲۸۸
	چهارشنبہ	

۶ — محمد ضیاء الدین افندی حضرتlerی بن سلطان محمد خان
ولادتlerی

۲۵ اگستوس ۱۸۷۳	۱۳ اگستوس ۱۲۸۹	۴ رجب ۱۲۹۰
	پازار ایرانی	

٧ — محمد سیف الدین افندی حضرتلىرى بن سلطان عبدالعزیز خان
ولادتلىرى

۲۱ ایلوول ۱۸۷۴ ۹ ایلوول ۱۲۹۰ ۱۰ شعبان ۱۲۹۱
بازار ایرتىسى

٨ — ابراهیم توفیق افندی حضرتلىرى بن مصطفى برهان الدین افندی بن سلطان عبدالجید خان
ولادتلىرى

٦ تشرین اول ۱۲۹۰ ۲۵ تشرین ثانی ۱۸۷۴ ۲۶ رمضان ۱۲۹۱
جعه

٩ — عبدالفادر انسى حضرتلىرى بن سلطان عبدالجید خان
ولادتلىرى

(شباط ۱۸۷۷) (کانون ثانی ۱۲۹۲) ۱۷ محرم ۱۲۹۴
بازار ایرتىسى کېچەسى

١٠ — احمد افندی حضرتلىرى بن سلطان عبدالجید خان
ولادتلىرى

۱۱ شباط ۱۸۷۸ ۳۰ کانون ثانی ۱۲۹۳ ۱۲۹۵ صفر
بازار ایرتىسى

١١ — محمد نجم الدین افندی حضرتلىرى بن سلطان محمد خان
ولادتلىرى

۲۳ حزیران ۱۸۷۸ ۱۱ حزیران ۱۲۹۴ ۲۴ جماذی الآخر ۱۲۹۵
بازار

١٢ — احمد نهاد افندی حضرتلىرى بن محمد صلاح الدین افندی بن سلطان منادخان
ولادتلىرى

۵ تۆوز ۱۸۸۳ ۲۳ حزیران ۱۲۹۹ ۱۳۰۰ غایيہ شعبان
پېشىنە

١٣ — محمد برهان الدین افندی حضرتلىرى بن سلطان عبدالجید خان
ولادتلىرى

۱۹ کانون اول ۱۸۸۵ ۷ کانون اول ۱۳۰۱ ۱۴ ربیع الاول ۱۳۰۳
جعه ایرتىسى

دولتلو نجابتلو محمد صلاح الدين افندى
حضرتلىرى

S. A. I. Le prince Salaheddin Effendi, fils de feu Sultan Mourad.

دولتلو نجابتلو محمد وحيد الدين افندى
حضرتلىرى

S. A. I. Le prince Mehmed Vahiddin Effendi, fils de feu Sultan Abdul-Médjid.

دولتلو نجابتلو محمد سليم افندى
حضرتلىرى

S. A. I. Le prince Mehmed Sélim Effendi , fils de Abdul-Hamid .

دولتلو نجابتلو عبدالمجيد فندى
حضرتلىرى

S. A. I. le prince Abdul-Médjid Effendi, fils de feu Sultan Abdul-Aziz

دولتلو نجابتلو محمد سيف الدين افندى
حضرتلىرى [*]

S. A. I. Le prince Mehmed
Seïfeddin Effendi , fils de feu
Sultan Abdül-Aziz .

دولتلو نجابتلو محمد ضياء الدين افندى
حضرتلىرى

S. A. I. Le prince Mehmed
Ziaeddin Effendi fils de S. M. I.
Le Sultan Mehmed.

دولتلو نجابتلو محمد نجم الدين افندى
حضرتلىرى

S. A. I. Le prince Mehmed
Nedjmeddin Effendi fils de
S. M. I. Sultan Mehmed.

دولتلو نجابتلو عبدالفادر افندى
حضرتلىرى

S. A. I. Le prince Abdul-
Kadir Effendi , fils du Sultan
Abdul-Hamid.

[*] شەدىكى تىصۈرۈر نجابتپاھىرىرى الده آيدىلەمدىكى جەھتەنە عنقۇان صباوتلىرىنە عائىد اولان بۇ رسەك درجهتە
مېرىزىت حاصل اولمىشدر .

نوسال عثمانی

١٤ — عمر حامى افندى حضرتلىرى بن سلطان محمد خان

ولادتلىرى

٢ مارت ١٨٨٦

١٣٠١ ١٨ شباط

٢٦ جماذى الاول ١٣٠٣

صالى

١٥ — محمد جمال الدين افندى حضرتلىرى بن مرحوم شوكت افندى بن عبدالعزيز خان

ولادتلىرى

١ مارس ١٨٩١

١٣٠٦ ١٧ شباط

٢٠ رجب ١٣٠٨

پازار

١٦ — عبدالرحيم افندى حضرتلىرى بن سلطان عبدالجعيد خان

ولادتلىرى

١٤ اغسطس ١٨٩٤

١٣١٠ ٤ توز

١٢ صفر ١٣١٢

صالى

١٧ — عبدالحليم افندى حضرتلىرى بن مرحوم سليمان افندى بن عبدالجعيد خان

ولادتلىرى

٦ ايلول ١٨٩٤

١٣١٠ ٢٥ آغسطس

٧ ربیع الاول ١٣١٢

پنجشنبه

١٨ — عثمان فؤاد افندى حضرتلىرى بن صلاح الدين افندى بن مراد خان.

ولادتلىرى

٢٥ شباط ١٨٩٥

١٣١٠ ١٣ شباط

غاية شعبان ١٣١٢

پازار ايرتسى

١٩ — عمر فاروق افندى حضرتلىرى بن عبدالجعيد افندى بن عبدالعزيز خان.

ولادتلىرى

٢٧ شباط ١٨٩١

١٣١٣ ١٥ شباط

٦ شوال ١٣١٥

پازار

٢٠ — احمد نور الدين افندى حضرتلىرى بن سلطان عبدالجعيد خان

ولادتلىرى

٢٢ حزيران ١٩٠١

٩ حزيران ١٣١٧

٥ ربیع الاول ١٣١٩

جمعه ايرتسى

٢١ — محمد عبد العزیز افندی حضرتlerی بن سیف الدین افندی بن عبد العزیز خان
ولادتlerی

١٣١٧ ١١ ایولوں ١٣١٩ ١٢ جمادی الآخر ١٣٢١ صالی

٢٢ — محمود شوکت افندی حضرتlerی بن سیف الدین افندی بن سلطان عبد العزیز خان
ولادتlerی

١٣١٩ ١٧ تموز ١٣٢١ ٥ جمادی الاول ١٣٢١ پنچشنبه

٢٣ — علی واصب افندی حضرتlerی بن احمد نهاد افندی بن محمد صالح الدین افندی حضرتlerی
ولادتlerی

١٣١٩ ٣٠ ایولوں ١٣٢١ ٢١ ربیع ١٣٢١ صالی

٢٤ محمد شرف الدین افندی حضرتlerی بن مرحوم سیامان افندی بن سلطان عبدالجید خان
ولادتlerی

١٣٢٠ ٤ حزیران ١٣٢٢ ٣ ربیع الآخر ١٣٢٢ جمعہ

٢٥ — احمد توحید افندی حضرتlerی بن سیف الدین افندی بن سلطان عبد العزیز خان
ولادتlerی

١٣٢٠ ١٩ تشرین ثانی ١٣٢٢ ٢٤ رمضان جمعہ

٢٦ — محمد عابد افندی حضرتlerی بن سلطان عبدالجید خان

ولادتlerی
١٣٢٣ ٣ کانون ثانی ١٣٢٥ ١٢ ذی الحجه پنچشنبه

٢٧ — عبدالکریم افندی حضرتlerی بن محمد سایم افندی بن سلطان عبدالجید خان
ولادتlerی

...

٢٨ — محمد نظام الدین افندی حضرتlerی بن یوسف عن الدین افندی حضرتlerی

ولادتlerی
١٣٢٤ ٢٨ کانون اول ١٣٢٦ ١٧ ذی الحجه پازار

دوللار نجابتلو برهان الدین افندى
حضرتلىرى

S. A. I. Le prince Burhaneddin
Effendi, fils du Sultan
Abdul - Hamid.

دوللار نجابتلو احمد نهاد افندى
حضرتلىرى

S. A. I. Le prince Ahmed
Nihad Effendi, fils de S. A. I.
Le prince Salaheddin Effendi..

دوللار نجابتلو محمد جمال الدین افندى
حضرتلىرى

S. A. I. Le prince Mehmed
Djémaleddin Effendi, fils de feu
Le prince Chevket Effendi.

دوللار نجابتلو عمر حلمى افندى
حضرتلىرى

S. A. I. Le Prince Eumer
Hilmy Effendi, fils de S. M. I..
Le Sultan Mehmed.

دوللۇ نجابتلو عبدالحليم افندى
حضرتلىرى

S. A. I. le prince Abdul-Halim Effendi, fils du feu Le prince Suleyman Effendi.

دوللۇ نجابتلو عبدالرحيم افندى
حضرتلىرى

S. A. I. Le Prince Abdul Rahim Effendi, fils du Sultan Abdul - Hamid.

دوللۇ نجابتلو عمر فاروق افندى
حضرتلىرى

S. A. I. Le prince Eumer Farouk Effendi, fils de S. A. I. Le prince Abdul - Médjid Effendi.

دوللۇ نجابتلو عثمان فواد افندى
حضرتلىرى

S. A. I. le prince Osman Fuad Effendi, fils de S. A. I. Le prince Salaheddin Effendi.

خط هایون

ولادت هایون حضرت پادشاهی بی مبشر شرف صادر اولوب صدر اعظم
دشید پاشا و با جمله و کلا و متحیزان مأمورین مواجهه شده باب عالیه مراسم
خصوصه معتاده ایله قرائت اولنام خط هایون صورتی :

بنم وزیر صداقت سهیرم

ربنر تعالی و تقدس حضرت لرینک لطف و احسان ربانية سیله بو کیجه بر
او غلم دنیايه کلیش واسمی سلطان محمد رشاد تسمیه قلنهرق بو کیفیت شادینک
تبشیری ضمته اش بو خط هایونز تسطیر و طرفکه تسیر او نمش اولمغله
یدی کون بشر نوبت طوب انداختی وا یام مذکوره کیجه لری محال معتاده ده
وسائر استکلو اولا نار طرف ندز ایقاد قنادیل او نمی خصوصی لازم کننره
تؤییه ایلیه سین همان حضرت رب العالمین عمرینی مددود و تدومنی مبارک
و مسعود بیوروب نسامزی الی یوم القیام باقی ایلیه آمین .

خط هایون

ولی عهد سلطنت یوسف عن الدین افندي حضر تلرینک ولادت فینا .
متیناهیلرینی مبشر شرف‌دور بیوریلوب باجمله وکلا و میزان مأهورین
مواجهه سنده مراسم مخصوصه ایله قرائت اولنان خط هایون صورتی :

وزیر معالیسمیرم

حضرت رب العالمینک احسان الهیسی اوله رق یتش درت سنہ سی شهر
صفراخیرینک یکرمی برنجی جمعه ایرتسی کیجه سی بر مخدومم دنیا یه کلوب
اسمه) یوسف عن الدین تسمیه قلنمش اولدینگدن مشارالیه اصوی وجهمه
اعلان ولادته ابتدار اولنسون جناب حق جمله ی تأییدات ربانیه سنہ
منظور بیوره آمین بحرمه سید المرسلین .

دولالو نجابتلو على واصب افندى
حضرتلىرى

S. A. I. Le prince Ali Vassib
Effendi, fils de S. A. I. Le
prince Ahmed Nihad Effendi.

دولالو نجابتلو احمد نورالدين افندى
حضرتلىرى

S. A. I. Le prince Ahmed
Noureddin Effendi, fils du
Sultan Abdul - Hamid .

دولالو نجابتلو محمد شرف الدين افندى
حضرتلىرى

S. A. I. Le prince Mehmed
Cherefeddin Effendi, fils de
feu prince Suleyman Effendi.

۱۳۲۵ کانون اوالك او توزنده آشکل ايدن دور مشروطيتک آلتتجي قابينهسى :

ابراهيم حق پاشا	صدر اعظم
حسين حسني افندى	شيخ الاسلام
قسطمونى مبعوثلرندن نجم الدين هنلا بك	عدلية ناظرى وشورای دولت رئیسى
فریق محمود شوکت پاشا	حربيه ناظرى
استانبول مبعوثلرندن رفتت پاشا	خارجيه ناظرى
ادرنه مبعوثلرندن طاعت بك	داخلية ناظرى
سلانيك مبعوثلرندن جاويذ بك	مالیه ناظرى
ميروا خليل پاشا	بحريه ناظرى
قرق كايسا مبعوثى اصر الله افندى	معارف ناظرى
اعياندن شريف على حيدر بك	اوپاف هايون ناظرى
استانبول مبعوثلرندن حلاجيان افندى	تجارت ونافعه ناظرى
اعياندن ماورو قورداتو افندى	اورمان و معادن وزرائعت ناظرى

مجلس وکلایه داخل او لمیان نظار ورؤسا

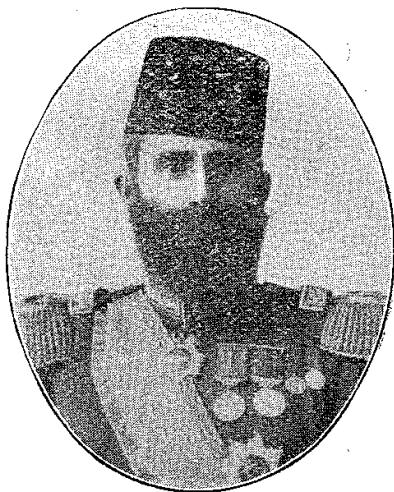
امېرىھات عمومىھ ناظرى و ديوان هايون ترجمانى	غائب پاشا
توفيق باك	شهر اميني و كيلى
نورى باك	متقاعدىن ملکىيە صندوقى ناظرى
فریق توفيق پاشا	متقاعدىن عسکرييە صندوقى ناظرى
موسيو ستەزپن	تلغراف و پوسته مدیر عمومىسى
محمود اسعد افندى	دفتر خاقانى ناظرى
ميرالاي غالب باك	امنيت عمومىھ مديري
خليل باك	عثمانلى موزه لرى مدیر عمومىسى
سرى باك	رسومات مدیر عمومىسى

صدراعظم ابراهیم حوی پاشا

بھریہ ناظری خلیل پاشا

حرییہ ناظری محمود شوکت پاشا

خارجیہ ناظری رفت پاشا

عدلیہ ناظری وشورای دولت رئیسی
نجم الدین منلا بک

کار اولده کشی عاقبت اندیش کرک

مالیہ ناظری محمد جاوید بک

داخلیہ ناظری طلعت بک

اورمن معدن وزیر ناظری
ماوروقداتو افندی

تھارت ونافعہ ناظری حلاجیان افندی

بو بر دمیر لمبیدر چکنیده عشق اولسون

اعیان رئیسی سعید پاشا

اعیاندن حسین حلمی پاشا

رئیس وکیلی غازی مختار پاشا

اعیاندن رائف پاشا

اعیاندن محمد فرید پاشا

اسکی یه اعتبار اولیدی بیت بازارینه تور یاغاردی

اعیانند عمر رشدی پاشا

اعیانند رضا پاشا

اعیانند فواد پاشا

اعیانند صالح پاشا

اعیانند عارف حکمت پاشا

طار بردہ یہ کیکنیش یورڈہ طیاق یہ سی خیر لیدر دیر لر سہ اینانہ

هیئت اعیان

سعید پاشا	رئیس	صدر اسبق
غازی احمد مختار پاشا	رئیس و کیلی	مشیر
محمد فرید پاشا	اعضا	صدر اسبق
حسین حلمی پاشا	»	صدر سابق
محمد توفیق پاشا	»	صدر اسبق لوئندره سفیری
صاحب منلا بک	»	شیخ الاسلام سابق
عمر رشدی پاشا	»	حربیه ناظر اسبق مشیر
فرید پاشا	»	داماد
فواد پاشا	»	مشیر
حسن فهمی پاشا	»	شورای دولت رئیس اسبق
ذهبی پاشا	»	»
توفیق پاشا	»	»
رائف پاشا	»	»
رشید عاکف پاشا	»	داخلیه ناظر اسبق
ابراهام پاشا	»	شورای دولت اعضای سابقہ سنده
شریف علی حیدر بک	»	اوپاٹ ناظری
ناصر بک	»	شرفای کرامدن
رضا افندی	»	رئیس العلماء
رضا پاشا	»	حربیه ناظری اسبق برنجی فریق
عارف حکمت پاشا	»	بحربیه ناظری سابق فریق
سلیمان پاشا	»	طاشلبجہ قوماندان سابق برنجی فریق
غابریل نورادونکیان افندی	»	تجارت و نافعہ ناظر سابق
ماورو قوردا تو افندی	»	اورمن و معادن وزراعت ناظری
عبدالرحمن افندی	»	و قعہ نویس

رجائی زاده اکرم بک	معارف ناظر اسبقی	اعضا
نوری بک	خزینه خاصه ناظری سابق	»
غالب بک	آیدین والی اسبقی	»
عبدالحالق انصوحت بک	طهران سفیر سابق	»
فائق بک	آیدین والی اسبقی	»
ماوروینی بک	شورای دولت اعضای سابقه سندن	»
حایم بک	برنجی تجارت محاکمه سی رئیس اسبق	»
آرام افندی	اورمان هیئت فنیه سی رئیس سابق	»
ارستارکی افندی	لغوفت	»
رضا پاشا	بحریه ناظر اسبقی فرق	»
محی الدین پاشا	جزایرلو امیر عبدالقدیر زاده فرق	»
محمد پاشا	شورای بحریه رئیس اسبقی فرق	»
شوکت پاشا	متقادعین فریقاندن	»
بنخور افندی	شورای دولت اعضای سابقه سندن	»
یورکیادیس افندی	» » » »	»
ظالب بک	سلطانیک عدیله مقتش اسبقی	»
خلیل حمدی حماده پاشا	اواقف ناظری سابق	»
صالح پاشا	حریه ناظری سابق میرلو	»
فاروقی سامی پاشا	ضبطیه ناظر اسبقی میرلو	»
اسماعیل حقی افندی	علمادن مناستلی	»
موسی کاظم افندی	»	»
محمد علی فاضل پاشا	مصری	»
سید عبدالقدیر افندی	شیخ عییدالله زاده	»
اوقسنتی افندی	منستر بلغار متراه پولیدی	»
پساریا افندی	اولاد معتبراندن	»
ئاقو پوپوچ افندی	صرب معتبراندن	»

اعیاندن توفیق پاشا

اعیاندن ذهی پاشا

اعیاندن حسن نوھمی پاشا

اعیاندن ماوربی پاشا

اعیاندن ابراهام پاشا

نه عادت ایتملی نه عادتی ترک ایتملی

اعیاندن ساید پاشا

اعیاندن غابریل افندی

اعیاندن عبد الرحمن شرف افندی

اعیاندن اکرم بک

اعیاندن غال بک

هر کسک کوکنده بر آرسلان یاتر

محلس مبعوثان رئیسی احمد رضا بک

انتالیه مبعوثی ابوالضیا توفیق بک

استانبول مبعوثی حسین جاهد بک

ازمیر مبعوثی آریستیدی پاشا

ادرنه مبعوثی فائق بک

باش باشه ويرمينجه طاش يرندن قالعماز

آماسیه مبعوثی عارف فاضل افندی

قره‌حصار شرقی مبعوثی عمر فیضی افندی

سیاوش مبعوثی عمر شوقی بک

صنعا مبعوثی محمد متیقی افندی

ارضروم مبعوثی وارتکس افندی

دعوی ایچون بر قاضی اثبات ایچون بیک شاهد

برات مبعوثی اماعیل کمال بک

انقره مبعوثی ماہر سعید بک

اماçیه مبعوثی اماعیل حق بک

درسم مبعوثی لطفی فکری بک

موصل ولايى	قونيه ولايى
داود يوسفانى افندي	سالم افندي
محمد على فاضل افندي	محمد امين افندي
حاجى سعيد افندي	زين العابدين افندي
حاجى على بك	محمد وهى افندي
صالح باشا	مصطفى افندي
اسپارنه	اشرف افندي
وان ولايى	سلیمان سامى افندي
توفيق افندي	بوردور
پاپاسيان واحان افندي	تمکه
سیدطه افندي	نیکده
حکارى	ابوالضيا توفيق بك
یانىه ولايى	خیرى بك
سرکز سنچاغى	محى الدين افندي
قسطنطين صورلا افندي	یورغاکى اشندي
دیمتراتسکى کینغۇ افندي	معموره العزيز
مفید بك	ولايى
مامو بولو افندي	سرکز سنچاغى
اسماعيل کال بك	محمد نوري افندي
عزىز پاشا	حاجى ضيا بك
حمدى بك	عاصم بك
برات	اطق فكرى بك
پروزه	احمد افندي
ین ولايى	محمد توفيق افندي
سرکز سنچاغى	مناستر ولايى
سید على افندي	سرکز سنچاغى
محمد محقى افندي	محمد واصف افدى
سید احمد بھي افندي	طرایان نالى افندي
حسين بن على افندي	پانچه دورهف افندي
محمود نديم افندي	یناکى دېتروويچ افندي
علي سويد افندي	حاجى على افندي
زهدى افندي	بصري بك
هادى رزق افندي	بوشو افندي
شيخ احمد افندي	ایلبسان
علي بن حسن افندي	دبره
ازميد سنچاغى	سرفيچه
مفید بك	کوریچه
حافظ رشدى بك	شاھین نقى بك
اناستاش افندي	فلیپ میشە افندي
طاولوك سمى او زاقدن خوش كلبر	

بنغازى سنجاغى

عمر منصور پاشا

يوسف شتوان بك

حضر لطفى افندى

زور سنجاغى

قدس سنجاغى

حافظت السعيد بك

روحى الحالى بك

سعيد الحسنى بك

بولي سنجاغى

حبيب بك

شرف بك

عبدالوهاب افندى

مصطفى ذكى بك

ابراهيم وصفى افندى

قرهسى سنجاغى

عارف عصمت بك

عبدالعزيز مجدى افندى

....

علي غالب افندى

محرم حسبي افندى

قسطنطين صاوى پلوس

افندى

بيغا سنجاغى

ديترى ظفير وپولوس

افندى

تشریفات عمومیه ناظری غالب پاشا

صدارت دائرة مأموری

عادل بک	مستشار
آصف بک	مجلس وکلا و معروضات قلمی مدیری
سعید بک	تحریرات مدیری
مین بک	معاونی
حیدر بک	شیفره مأموری
حاجی علی بک	اوراق مدیری
ضیا بک	میز
ناصر بک	دیوان هایون قلمی مدیری
عصمت بک	معاونی
رؤف یکتا بک	میز
صفوت بک	قیود قلمی میز
عون الدین بک	مهمه قلمی میز
حاجی کامل افندی	نشان قلمی میز
محمود کمال بک	ولایت ممتازه قلمی مدیری
بهجت بک	تشریفات مدیری
محمدوح بک	» مأموری
سعد الدین بک	» »
طلعت بک	» »
حسن بک	» »
صادق بک	» »
رفیق بک	» »
رفیق بک	خزینه اوراق مدیری

مصر فوق العاده قومیسری روف پاشا

آیدین والیسى محمود مختار بىك

بغداد والیسى ناظم پاشا

طرابلس غرب والیسى حسن حسنى پاشا

بصره والیسى سليمان نظيف بىك

باغه باق او زوم اولسون او زومى يكه يوزوك اولسون

سوریه والیی اماعیل فاضل پاشا

پترسبرغ سفیری طرخان پاشا

لوندره سفیری توفیق پاشا

بروکسل سفیری عبد الحق حامد پاشا

واشنگتون سفیری خسیا پاشا

روزکارک اوکنه دوشمن آدم یوریلور

عثمان صائب بک	اعضا	شورای دولت —	
فائق بک	»	باش کاتب اعضادن	فواد بک
ضياء الدین بک	»		
عادل بک	»		
الهای بک	مدعی عمومی	تنظيمات دائرة می	رئیس
ادهم بک	میز		اعضا
استیناف حکمه می			»
حسنی بک	رئیس	سعید بک	»
سوق بک	اعضا	دلبر افندی	»
مرتضی بک	»	کمال الدین بک	»
اسکندر هو جی افندی	»	شادان بک	»
وصاف بک	»	عبداله لامع بک	»
اطفی بک	اعضا ملازمی	مصطفی افندی	»
فائق بک	مدعی عمومی	معمر بک	باش معاون
نجیب بک	معاون		
مراد بک	میز		
بدایت حکمه می		ملکیه دائرة می	
حقی بک	رئیس	نور الدین بک	رئیس
حاجی عارف بک	اعضا	مصطفی رشید بک	اعضا
مالک بک	»	بهرا بک	»
مصطفی صادق بک	اعضا ملازمی	استفتا کی بک	»
رؤوف بک	مدعی عمومی	یحیی بک	»
احمد جمال بک	» معاونی	سامل بک	»
نور الدین بک	»	بهاء الدین بک	باش معاون
نجم الدین بک	میز		
اسعد بک	مسئلطفی		
پرتو بک	مضبطه قلمی میزی		
جمیل بک	اوراق قلمی میزی		
سجل و فهرست قلمی میزی	کاظم بک	مالیہ زم معارف و نافعه دائرة می	
— دیوان محاسبات —		نوری بک	رئیس
رفعت بک	رئیس اول	توفیق بک	اعضا
		رشاد فواد بک	»
		سامی بک	»
		یوسف رازی بک	»
		قطسطنطین افندی	»
		نافذ بک	باش معاون
		« محکمات دائرة می »	
		میزی حکمه می	
		رشاد بک	رئیس
		حاجی عزیز بک	اعضا
		رحمی بک	»

امین بک	میز	ارمناق بک	رعیس ثانی
اجد جودت بک	اوراق مدیری	نظیف بک	»
احمد عاصم افندی	» مدیر معاونی	احمد نور الدین بک	اعضا
یوسف افندی	محاسبہ مدیری	حقی بک	»
خیری افندی	مدیر معاونی	طلعات بک	»
حسنی افندی	میز	رفعت بک	»
رفقی افندی	»	ناجی بک	»
فیخر الدین افندی	مجلس ایتمام باش کاچی	فواد بک	»
حافظ ضیاء الدین افندی	علمیہ تقاعد صندوقی میزی	ضیا بک	»
محمد خالص افندی	درس و کلبی	حاجی سعید افندی	»
علی زین العابدین افندی	اعضا	حسن تحسین بک	»
ابراهیم افندی	»	حمد شعیب بک	هدیعه عمومی
حسین عونی افندی	»	فواد بک	باش کاتب
شاکر افندی	»	حسن ذکری بک	تحریرات قائمی مدیری
جودت افندی	»	محمد کمال بک	» میزی
حکمت افندی	میز	عثمان نوری بک	اوراق میزی
تفتیش مصاحف شریفہ و تدقیق		هیئت حسابیہ برنجی صنف میزی عبدالواحد بک	
احمد راضی افندی	مؤلفات هیئتی رئیسی	»	»
ابراهیم زهدی	اعضا	»	»
علی نظمی	»	»	»
حمد سعید	»	»	ایکنچھی صنف میزی حسن شکری افندی
حسن	»	»	احمد سعید افندی
استانبولی اسعد	فتوى امینی	»	»
احمدریس	معاونی	»	احمد فواد افندی
مصطفی عاصم	باش مسود	»	امام ایل حقی افندی
محمد امین	فتوى موزعی	»	محمد خلیل افندی
شرف الدین	جواب شفاهی مأموری	»	حفظی بک
احمد توفیق	اعلامات مدیری	»	علام الدین شریا افندی
امام ایل	میز	»	احمد نظمی افندی
علی رضا	»	»	ماجد افندی
اسما عبدل	»	»	خالد بک
ربیی	»	— دائرة مشیخت اسلامیہ مأموریتی —	
خانیل	»	او ده مشلی مصطفی افندی	
عبداله منیب	»	مستشار	تحریرات مدیری
مجلس تدقیقات شرعیہ و رئیسی یحیی	صبحی بک		

اعضا	شاکر افندی داود پاشا محاکمه‌سی ناجی نصمت افندی
»	عمر خلوصی آناتولی قاضی‌سکری
»	عنان فوزی مشاور
»	علی رضا صالح
»	احمد جدی عرفان
»	محمد سعید نوری محکمه اوپاق قاضی‌سی
»	محمد نوری حسن لطفی
»	علی رضا ضیا
»	شرف الدین مصطفی رضا
»	احمد مختار خلیل سری
»	فخری مکتب قضاة مدیری
»	علی رفت احمد شوق
»	احمد سعد الدین احمد مختار
»	فخری مکتب قضاة مدیری
»	علی رفت قاسم پاشا ناجی
»	احمد شرف سکویی مصطفی سیرت
»	احمد سعد الدین ایوب قاضی‌سی
»	محمد الیف مشاور
»	محمد شریف سکویی سید علی وصفی
»	اسکدار قاضی‌سی کامل
»	عمر معاون
»	ناجی مشاور معاون
»	محمد جمال الدین عبد الحليم
»	مصطفی قدری
»	مصطفی ضیا
»	قصام عمومی نصمت
»	مصطفی اسحاق ایلی
»	مصطفی سالم
»	رجب افضل الدین بک
»	عبدی دردنجی
»	عمر خلوصی اوراق مدیری
»	محمد سعید محاسبه مدیری
»	عزت ولایات قسمی میزی
»	شوکت صرکز میزی

محمود پاشا محاکمه‌سی ناجی
 روم ایلی قاضی‌سکری

بکتوئر ناجی	عمر خلوصی	مستشار	علی فواد بک
غلطه قاضی‌سی	محمد سعید	تحیرات دائرة‌سی مدیری	علی راشد افندی
مشاور	مصطفی اسحاق	ذهمی	برنجی شعبه مدیری توفیق بک
»	»	»	ایکنچی
»	»	»	نوری بک
»	»	»	اوچنچی
»	»	»	افضل الدین بک
»	»	»	دردنجی
»	»	»	فهیمی بک
»	»	»	صبیحی بک
»	»	»	حاجی نوری بک
»	»	»	توفیق بک
»	»	»	حقی بک
»	»	»	جیل بک

ناظم پاشا	سيواس واليسي
فریق حسنی پاشا	طرابلس غرب واليسي
مصطفی باک	طریزون واليسي
حسنی باک	قسطمونی واليسي
مظہر باک	قوصوہ واليسي
عارف پاشا	قونیہ واليسي
محمد علی عبیی باک	عمور العزیز واليسي
خلیل باک	مناستر واليسي
فریق فاضل پاشا	موصل واليسي
بکر سامی باک	وان واليسي
بابان زاده ذہنی پاشا	پانیہ واليسي
کامل باک	ین واليسي

الویہ مستقلہ متصرفلری

نزہت باک	ازمید متصرفی
سامح باک	بیغا
جمال باک	بولی
صراد فواد باک	بنغازی
یوسف فرانقو پاشا	جبل لبنان
حسین حسنی پاشا	چتابجه
محمود باک	زور
میرالای عبد الرحمن باک	قدس
ممتاز باک	قرہ سی متصرفی
میرلووا سلیمان پاشا	عسیر متصرفی

الویہ ملحۃ متصرفلری

ادرنه ولایتی

تکفورد طاغی متصرفی	حسنی باک
صرادیان قره بٹ افندی	ددہ اگاج
محی الدین پاشا	قرق کلیسا
کاظم باک	کوملجنہ
نائلی	کلیبویلی

ارضروم ولایتی

ارزنجان متصرفی

شفیق افندی

شیفرہ میزی	سجل مأمورین قلمی مدیری شاکر افندی
میز اول	بہجت باک
میز ثانی	محمد بہا باک
حالات باک	فضلی نجیب باک
»	فواؤن باک
کاشف افندی	نوری باک
»	اسماعیل باک
»	ضیا باک
واحد افندی	سعید باک
»	متاز باک
»	رفعت باک
»	مصطفی زکائی باک

ولايات عثمانیہ والیلری

ادرنه واليسي	حاجی عادل باک
ارضروم واليسي	جلال باک
استانبول والی وکیلی	دفتردار امین باک
اشقودرہ واليسي	میرلووا بدری پاشا
اطنه واليسي	قامۃ-ام جمال باک
انقرہ واليسي	فرید پاشا
آیدین واليسي	محمود مختار باک
بتلیس واليسي	طاهر پاشا
بصره واليسي	سلیمان نظیف باک
بغداد واليسي	برنجی فرق نظام پاشا
بیروت واليسي	ناظم پاشا
جزایر بحر سفید واليسي	رشید پاشا
جاز والی وکیلی	امین باک
حلب واليسي	میرلووا فخری پاشا
خداوندکار واليسي	عزیزی باک
دیار بکر واليسي	غالب پاشا
سودیہ واليسي	اماعیل فاضل پاشا
سلطانیک واليسي	ابراهیم باک

بایزید متصرفی	علی علوی افندی	علی علوی افندی
خنس «	»	»
اسکدار متصرفی	فائق بک	فائق بک
بک اوغلی «	محی الدین بک	محی الدین بک
اشقدوره ولایتی	دراج متصرفی	دراج متصرفی
اطنه ولایتی	ایچ ایل متصرفی	ایچ ایل متصرفی
آنقره ولایتی	چوروم متصرفی	چوروم متصرفی
آیدین ولایتی	آیدین متصرفی	آیدین متصرفی
بنتلیس ولایتی	سرور داده	سرور داده
بصره ولایتی	عماره متصرفی	عماره متصرفی
دولت منصی بر کوکر جنگلکنکنده قونان توچر	راقم افندی	راقم افندی
جده والی قائم مقامی	احسان بک	احسان بک
مدینه محافظی	رأت «	رأت «
علی رضا پاشا	غالب پاشا	غالب پاشا
او خانس فرید افندی	حملی بک	حملی بک
حجاز ولایتی	جمال بک	جمال بک
حلب ولایتی	زاهید «	زاهید «
خداوندکار ولایتی	معمر «	معمر «
ارطغرل متصرفی	اسماعیل کمال بک	اسماعیل کمال بک
قره حصار صاحب متصرفی	احسان بک	احسان بک
کوتاهیه «	رأت «	رأت «
عمر ممتاز «	غالب پاشا	غالب پاشا
دیار بکر ولایتی	حملی بک	حملی بک
ارغنی معدنی متصرفی	محمد رضا بک	محمد رضا بک
جمال بک	جواد «	جواد «
نابی «	اسعد «	اسعد «

قوونیه ولایتی	سوریه ولایتی
نظمی بک	اسپارطه متصرفی جمال بک
صلاح الدین «»	بوردور «» ناظم «»
خیری «»	تکه ذهنی «»
شوکت «»	نیکده —
<hr/>	
جمهورۃ العزیز ولایتی	
ثابت بک	درسم متصرفی تحسین بک
حسن فهمی افندی	ملاطیه «» حسین کاظم «»
<hr/>	
مناستر ولایتی	سیواس ولایتی
صالح بک	ایلپسان متصرفی نجیب پاشا
علی عثمان بک	دبره «» رحمی بک
جلال «»	سرفیجه ذکر «»
نظم «»	کوریجہ «»
<hr/>	
موصل ولایتی	
رشدی بک	سلیمانیه متصرفی جبل غربی متصرفی
کرکوک «»	عوناہ المکاظمی «» بهجت بک
<hr/>	
وان ولایتی	طرابلس غرب ولایتی
جائید بک	حکاری متصرفی خمس «»
<hr/>	
یانیه ولایتی	طریزون ولایتی
رشدی بک	ارکری متصرفی صامسون متصرفی
عنیمی «»	برات «» مهدی بک
حلمی «»	پروزه «» لازستان «»
<hr/>	
یون ولایتی	قسطمونی ولایتی
عزت بک	تعز متصرفی سینوب متصرفی
محود ماهر «»	حدیده «» عبداه بک
<hr/>	
ایالات ممتازہ عنانیہ	قوصوه ولایتی
مصر خدیوی	عباس حلمی پاشا
«» فوق العادہ قومیسری	رؤف «»
<hr/>	

فاشینی هر کس یا پار اما صاپنی اور ته یورینہ کتیرہ من

عثمانی سفرانی

لوندره سفیر کبیری اعیاندن صدر اسبق توفیق باشا	»	نوم
بارس	»	برلین
فریتی عثمان نظامی	»	ویانه
مصطفی رشید	»	پترسبورغ
طرخان	»	روما
حسین کاظم بک	»	طهران
حسیب	»	واشینگتون
باشا	ضیا	آتش سفیری
بک	ناجی	استنهولم
مصطفی شکیب	»	بکرش
صفا	»	بانگراد
فواؤن	»	چتینه
باقی	»	بروکسل
عبد الحق حامد	»	لاھی
غربگور ارنستارکی	»	مادرید
سرزابی	»	صوفیہ
عاصم	»	

صحیح انتظار تی

دوقنور جناب شہاب الدین بک	رئیس ثانی
قائم غزال الدین	مفتش عمومی
کایسلی رفت	معاونی
نامق	محاسبہ جی
احمد راغب بک	باش کاتب
سعید	اعضا
دوقنور حسین معاد	»
عاقل منتخار	»
فخری رئیس ثانی	احمد مدحت افندی

حربیہ انتظار تی

مستشار	فواؤن پاشا
تحریرات مدیری	علی رضا بک

سیسام بکی
کرید

قوپاس افندی
هیئت موقته اجرائیه

امانت عمومیه مدیریتی مأموریتی	یکتا
محاسبہ مدیری	شکری
تحریرات مدیری	حسین نظام
اوراق مدیری	ذلت
سجل و محاسبہ مدیری	فرید
استخبارات مدیری	عزیز
استابول پولیس مدیری	محمد امین
معاون	اسکدار پولیس مدیری
»	مدحت
بک اوغلی پولیس مدیری	کمال

خارجیہ انتظار تی

مستشار	قبوچیان او خانس
»	صالح
»	نبیل
»	رشاد
»	علی رضا
»	امین
امور سیاسیہ مدیر عمومی	حاسون
امور سیاسیہ مدیر شعبہ مدیری	افندی
» ترجیح شعبہ سی مدیری	اکاہ
» مطبوعات	اورام
» شہیندری و تجارتی و حقوق انسانی	افندی
» مختلفہ مدیر عمومی	ظہور بیدی
امور شہیندری شعبہ سی مدیری	ضیا
تابعیت شعبہ سی مدیری	عزت
امور تجارتی شعبہ «	حکمت
محاسبہ	محود کنعان
اوراق مدیر عمومی	صدر الدین
باب عالی حقوق مشاوری	رشید
»	هراند
استشارہ او طہ سی مدیری	احسان

شکری افندی	میز	جمال	معاون
فیضی »	»	امین عالی »	میز
ایکنچی شعبه مدیری		جمال افندی	»
معاون		نوری بک	شیفره قلمی میز
میز		فیض اد افندی	ترجمہ قلمی »
»		مقیم »	اوراق قلمی
میرالای جدی بک	اوچنجی شعبه مدیری	حیدر »	معاون
بیکباشی کمال »	معاون	بک	میز
الای امینی علی افندی	»	صبحی	»
احمد شریف »	میز	مصطفی افندی	مصطفی افندی
امین »	»		
»			
ژورنال قسمی میز	ژمال	— ارکان حربیہ عمومیہ —	
میرلووا صادق پاشا	دردنجی شعبه مدیری	فریق عزت پاشا	رئیس
قائم مقام توفیق بک	معاون	محمود »	ثانی
حق افندی	میز	نیم افندی	باش کاتب

سواری دائرہ سی

میرلووا صالح پاشا	رئیس	میرلووا مظفر پاشا	رئیس
نظام الدین بک	باش کاتب	میرآلای پرتو بک	باش کاتب
رفعت	میز	برنجی شعبه مدیری	امین
قائم مقام صادق »	»	میرآلای ضیا	عزیز
ذکر	معاون	اوچنجی شعبه مدیر و کیلی	خیری
نظیف افندی	میز	میرآلای رضا	»
قائم مقام احمد بک	ایکنچی شعبه مدیری	میرلووا ذکر پاشا	شعبہ حركیہ مدیری
معاون	معاون		برنجی شعبه مدیری
رجب افندی	میز		ایکنچی شعبه مدیر و کیلی
حکمت »			اوچنجی شعبه مدیر و کیلی
			دردنجی شعبه مدیری

طوپجی دائرہ سی

علی رفیق پاشا	رئیس	فریق فرید پاشا	رئیس
میرالای فرید بک	» ثانی	حسین شوکت بک	باش کاتب
جمال »	باش کاتب	تحسین افندی	میز
بیکباشی حسن افندی	برنجی شعبه مدیری	رشدی »	»
»	معاون	نوری »	»
توئیف »	میز	میرالای اذریس بک	برنجی شعبه مدیری
اسعد »	»	بیکباشی حملی «	معاون

پیادہ دائرہ سی

لوازم دائرة سی	قائم مقام طلعت باك	ایکسنجی شعبه مدیری
اسعد پاشا	رئیس	معاون
سعید پاشا	رئیس ثانی	میز
مصطفی افندی	باش کاتب	»
.....	برنجی شعبه مدیری	غالب افندی
قائم مقام سامي باك	معاون	عنصري «
راشد افندی	میز	
جلال «	»	
قائم مقام اسعد باك	ایکسنجی شعبه مدیری	
فتحی «	معاون	
بیکباشی حسین «	»	
بسیم «	میز	
عبداه افندی	»	
صالح «	»	
.....	اوچنجی شعبه مدیری	يو قلمه میز
.....	معاون	برنجی شعبه مدیری میرالای عبدالسلام باك
امد احسان باك	میز	معاون
قائم مقام کاظم «	در دنجی شعبه مدیری	ایکسنجی شعبه مدیری
بیکباشی حسین حسینی باك	معاون	معاون
سلیمان افندی	میز	
سیفی «	»	
عاهد «	»	
میر آلاي مصطفی باك	بزرگریقه می مدیری	مفتسل
البسه انباری مدیری	البسه انباری مدیری	فریق حسنه پاشا
ارزاق انباری مدیری	ارزاق انباری مدیری	عزت افندی
سراجخانه انباری مدیری	میرالای کاظم باك	احسان «
دباغخانه مدیری	دباغخانه مدیری	صرشد «
حسنه پاشا	حسنه پاشا	
ازمید فابریقه می مدیری	ازمید فابریقه می مدیری	
فسخانه مدیری	فسخانه مدیری	
<hr/>		
محاسبات دائرة سی		
ناظر	رئیس	
فریق احمد فوزی پاشا	میرلوا صفوت پاشا	
مدیر عمومی	حیدر پاشا	
شوکت باك	ناجی افندی	
باش کاتب	رفعت «	
شکری «	بها «	
	نعم «	
<hr/>		

اوچنجی اردو قومانداني	فریق هادی پاشا
دردنجی اردو قومانداني	مشیر ابراهیم پاشا
بشنجی اردو قومانداني	مشیر عثمان پاشا
النجی اردو قومانداني	برنجی فریق نظام پاشا
یدنجی اردو قومانداني	میرالای محمد علی بک

ژاندارمہ دائڑسی

رئیس اول	ارکان حربیہ فریقی منیر پاشا
رئیس ثانی	ارکان حربیہ میرلواسی صبری پاشا
تحریرات باش کانی	حسنی افندی
معاونی	نشیہ بک
میز	حاجی صالح افندی
	احمد منیر بک
برنجی شعبہ مدیری	ارکان حربیہ میرالای محمد توفیق بک
معاون اول	» بیکباشی فتحی بک
معاون ثانی	بیکباشی شفیق بک
عاصم بک	میز
نائل بک	»
عمر افندی	»
ایکنجی شعبہ مدیری	حسنی افندی
معاون	صالح بک
حسن افندی	میز
ادھم افندی	»
حسنی بک	»
خالد بک	اوراق میزی

توفیق افندی	میز
مددوح	»
فهمی افندی	»
صلاح الدین بک	برنجی شعبہ مدیری
علی افندی	معاون
محی الدین	»
شرف الدین افندی	قسم ثالث میزی
قدرت افندی	»

غالب بک	ایکنجی شعبہ مدیری
صبھی بک	معاون
حسن تحسین افندی	قسم ثانی میزی
توفیق افندی	قسم ثالث »
احسان افندی	» » »
جمال بک	اوچنجی شعبہ مدیری
سعید افندی	معاونی
نوری اندی	قسم ثالث میزی
رفعت بک	دردنجی شعبہ مدیری
عصمت افندی	معاون
رأئے افندی	قسم ثانی میزی
محمد افندی	قسم ثالث میزی
حسنی بک	بشنجی شعبہ مدیری
حسن افندی	معاون
خلیل بک	آلنجی شعبہ مدیری
عارف افندی	معاون

حربیہ نظارتی یا اورلری

بیکباشی	مصطفی بک
یوزباشی	مختار
»	نوری
ملازم	حق

عثمانی اردو قوماندالری

املاک حربیہ مدیریتی	
مدیر عمومی	ارکان حربیہ فریقی نظام پاشا
محاسبہ مدیری	حاجی کمال افندی
محاسبہ قلمی مدیری	عاطف بک
معاونی	محمد افندی
میز	حاجی اسماعیل افندی
»	یعقوب افندی
»	ترجیحات و ترجمہ قلمی مدیری حاجی ثنائی افندی

برنجی اردو قومانداني	فریق یاور پاشا
ایکنجی اردو قومانداني	برنجی فریق عبدالله پاشا

بیکباشی اسماعیل حقی بک	اعمالات بحریه رئیسی	حازم بک	میز
میرالای حافظ ابراهیم	مصارف عمومیه «	رفیق بک	»
میرلووا فائیق پاشا	دیوان حرب «	نوری افندی	اوراق میزی
میرالای مصطفی بک	درسعادت لیمان «	اویق بک	حربیه دائرہ سی قلمیله
میرلووا رستم پاشا	لیمان قوماندانی	فرید بک	سجل شعبہ سی مدیری
» عبدی «	ترسانه مأموری		میز
» فکری «	صحیه رئیسی		تجربہ و معاینه دائرہ سی میزی یوسف بک
میرالای رسول بک	» شعبہ مدیری		یوقلاہ مدیری
» سامی «	مکتب بحریه ناظری		هدایت بک
قائم مقام سعید «	» مدیری		رفعت بک
» ممتاز	حوض مأموری		روزنامہ پچہ قلمی میزی
میرالای حقی	ادارہ مخصوصہ ناظری		ژورنال قلمی میزی
غیر معمول انباری مدیری	» واصف «	اکاہ بک	—

— عسکری تقاضہ صندوقی نظارتی —

محاسبہ مدیری	فواد بک	تحصیص معاش قلمی میزی	توفیق افندی
درسعادت معاش قلمی میزی	صبری افندی	درسعادت معاش قلمی میزی	طشرہ معاش قلمی میزی سلیمان افندی
موائزہ قلمی میزی	نشأت افندی	موائزہ قلمی میزی	قیود اساسیہ قائمی میزی
تحریرات باش کاتبی	توفیق بک	تحریرات باش کاتبی	تحریرات میز اولی
محمد زرفعت بک		محمد زرفعت بک	حافظ رفعت افندی
» تانیسی		» تانیسی	اوراق میزی
فضلی بک			—

بحریہ نظارتی مأموریتی

مستشار	طلعت بک	مستشار	ناظر معاونی
فاضل افندی		فاضل افندی	محاسبہ مدیری
مصطفی بک		مصطفی بک	ارزاق مدیری
حسین جمال بک		حسین جمال بک	رضا افندی
رضا افندی		رضا افندی	» میزی
خالد «		خالد «	محزن اوراق میزی
خالص بک		خالص بک	حقوق مشاوری
خالد «			ارکان حربیہ بحریہ رئیسی میرالای مصطفی بک
			» مدیری قائم مقام صدقی «

تمیز مدعی عمومی	تمیز مدعی عمومی
مددوح بک	باش مدعی عمومی
منظور »	باش معاون
علی »	معاون
وهبی »	»
کاظم »	»
توفیق »	»
رشید »	»
عثمان ثریا بک	»
مستوفی افندی	تمیز

اوراق مدیری	تمیز
»	کمال
حمدی	»
»	»
محکمه تمیز استدعا دائرة سی	»
رئیس «محکمه تمیز رئیس اولی» حاجی امین بک	اعضا
علی »	»
قاپریل افندی	»
عاصم بک	»
حافظ علی افندی	»
حاجی عونی بک	باش تمیز
علی رضا »	تمیز
شوقي »	»

محکمه استیناف

جنایت قسمی

رئیس «استیناف رئیس اولی» حاجی خلوصی بک	رئیس
امین بک	اعضا
پرتو »	»
تحسین »	»
ارتین افندی	»
قطنهطنین افندی	اعضا ملازمی
احمد نوری افندی	تمیز

محکمه تمیز حقوق دائرة سی

رئیس	اعضا
حیدر افندی	
غالب بک	
شفیق بک	»
حقی افندی	»
حمدی »	»
اورامانکی »	»
بهجهت بک	باش تمیز
حیدر بک	تمیز
علی »	»

حقوق قسمی

رئیس	اعضا
حاجی شوقي بک	
علی رضا بک	
خملص بک	»
مددوح بک	»
اسماعیل حق افندی	»
جمال الدین بک	اعضا ملازمی

محکمه تمیز جزا دائرة سی

رئیس	اعضا
عثمان بک	
طلعت »	
مدحت »	»
عبدالاطیف بک	»
رشدی »	»
طائیوس افندی	»
صفوت بک	باش تمیز
سعید بک	تمیز

جنیحه قسمی

رئیس
علی حیدر بک

اعضا	اعضا	اعضا
»	طاعت	»
»	پاسقال افندی	»
»	اماعیل شمعی افندی	»
اعضا ملازمی	توفیق بک	اعضا
میز	سلیمان «	میز
تجارت بحریه محکمه‌ی		
اعضا	اعضا	اعضا
رئیس	عارف بک	رئیس
اعضا	لطفی «	اعضا
»	هرانت اصادور افندی	»
»	بدروس قره‌یان	ملازمی
محکمه‌ی بدایت		
اعضا	اعضا	اعضا
رئیس	رفعت بک	رئیس
اعضا	نوری بک	اعضا
»	فائز بک	»
»	نسیب افندی	ملازمی
میز	محمد بک	میز
ایکنچی حقوق دائردی		
اعضا	اعضا	اعضا
رئیس و کلی (استیناف اعضاء ندن) عثمان صاحب بک	رئیس	رئیس
اعضا () () () کاظم	اعضا	اعضا
» (استیناف اعضاء ملازمین ندن) مظہر	»	»
حاکم تجارت		
اعضا	اعضا	اعضا
رئیس	غالب بک	رئیس
»	آرتین افندی	»
»	عاصم بک	ملازمی
میز	سعید «	میز
برنجی مجلس		
اعضا	اعضا	اعضا
رئیس	نعمت‌آه افندی	رئیس
اعضا	شوقي افندی	اعضا
»	سلیمان هندی افندی	»
»	برهان الدین افندی	ملازمی
ایکنچی مجلس		
رئیس	...	رئیس

بک او غلی بدایت مکہمہ سی

برنجی حقوق دائرہ سی

حاجی اولیا افندی

رئیس

حسن افندی

اعضا

اعضا

« ملازمی

ایکنیجی حقوق دائرہ سی

محمد علی منیر افندی

رئیس

ابراهیم بک

اعضا

حاجی ابراهیم بک

»

تحسین بک

» ملازمی

برنجی جزا دائرہ سی

بہا بک

رئیس

احسان «

»

»

« ملازمی

ایکنیجی جزا دائرہ سی

صالح بک

رئیس

اعضا

»

» ملازمی

مدعی عمومیات

جهفر الہائی بک

مدعی عمومی

عبدالصمد

باش معاون

نعمان فیض

»

استنطاق دائرہ سی

مستنطق اضافی سمیح بک

نهاد «

رفعت «

میساق مارقاریان بک

موئیز ذکر «

ایکنیجی جزا دائرہ سی

ا۔ عد بک

رئیس

رأفت بک

اعضا

نہاد بک

»

توفیق بک

« ملازمی

بدایت مدعی عمومیات

بدایت مدعی عمومیات سداد بک

باش معاون

معاون حسن فهمی افندی

» فخری بک

» اخلاقی افندی

استنطاق دائرہ سی

مستنطق اضافی ابراهیم ادھم بک

» بہجت بک

» شوکت بک

» جودت بک

» حاجی بک

عدلیہ مقتشری

مقتشر یوانا کی افندی

» یوسف ضیا بک

» سعد الدین بک

» استانبولیان افندی

» عطا بک

» الماس بک

درسعادت مقاولات محوری مظفر بک

اعلامات شرعیہ اجرا مأموری خلوصی افندی

باش معاون حسیب بک

اعلامات نظامیہ اجرا مأموری بدروی بک

مشیر فوندر غولیچ پاشا

ایکنچی اردو قوماندانی عبدالاد پاشا

اطبائی شاهانه دن احمد بک

سرطیب شہرباری خیری بک

آلمانیا ایمپراطوریچه سی او گوستا ویکتوریا

آذنیا ایمپراطوری ایکنجه ویلهلم

آر-تریا ایمپراطوری و مجارستان قرالی بر نجی فرانسوا ژوزف

اسپانیا قرالیچه سی ویکتوریا اوژنی.

اسپانیا قرالی اوون اوچنجه الفونس

هر کسیک آرشونه کوره بز ویران

اجرا مأموری	یرهانت افندی	سیجل قلمی ممیزی	افندی	حسنی	حسنی	افندی	اجرا مأموری
مقاؤلات محربی	سرکن قره قوچ	» - «	بک	جمال	جمال	بک	مقاؤلات محربی
اسکدار بدایت محاکمه سی	ایستادتیق قلمی ممیزی	حسن نافذ افندی	افندی	حسنی	اداره قلمی ممیزی	بک	اسکدار بدایت محاکمه سی
حتوق دائره سی	اوراق مدیری	رشدی	بک	روف	اداره قلمی ممیزی	بک	حتوق دائره سی
رئیس	امامیل حق افندی	خیلی	افندی	ممیز	»	»	رئیس
اعضا	صیح	مخزن اوراق ممیزی	افندی	مخزن اوراق ممیزی	احمد توفیق افندی	بک	اعضا
»	شکری	امور حقوقی مدیری	جمال	جمال	امور حقوقی مدیری	بک	»
« ملازمی	قدرتی	ممیز	جمال الدین	ممیز	ممیز	بک	« ملازمی
جزا دائره سی	طعت	محاسبه عمومیه مدیر عمومیه مهران	افندی	محاسبه عمومیه مالیه	حسابات شعبه سی مدیری	بک	جزا دائره سی
رئیس	ضیا	موائزه و حساب قطعی قلمی ممیزی جمال	افندی	موائزه و حساب قطعی قلمی ممیزی جمال	»	طعت	رئیس
اعضا	توفیق لامع	ممیز	بک	ممیز	دوائر حسابات قلمی ممیزی رشدی	»	اعضا
»	فهمنی	»	»	معاونی	ذکری	»	»
« ملازمی	رفیق	ولایات حسابات ممیزی	افندی	معاونی	رفیق	رفیق	« ملازمی
مدعی عمومی	نمایل	حسابات عتیقه قلمی ممیزی نائل	افندی	مدعی شعبه سی مدیری فاروق	معاونی	مدعی عتیقه قلمی ممیزی نائل	مدعی عمومی
باش معاون	مظہر	»	»	معاملات نقدیه شعبه سی مدیری فاروق	حمدی	»	باش معاون
استنطاق دائره سی	فواد	مقبوضات و تأییدات قلمی ممیزی اسماعیل	افندی	مظہر بک	فواد	مظہر	استنطاق دائره سی
اعضا	بک	معاونی	افندی	معاملات نقدیه شعبه سی مدیری فاروق	طمعت	بک	اعضا
»	بک	تخصیصات مالیه قلمی ممیزی توفیق	افندی	»	خیری	بک	»
یوردانان ک افندی	کمال ضیا	معاونی	افندی	دوائر تخصیصات قلمی ممیزی	کمال ضیا	فواد بک	یوردانان ک افندی
اجرا مأموری	کاظم	معاونی	افندی	معاونی	کمال	بک	اجرا مأموری
مقاؤلات محربی	محمد علی	معاونی	افندی	معاونی	محمد جودت بک	بک	مقاؤلات محربی
مالیه نظارتی مأمورینی	بک	فرید	افندی	»	محمد علی	بک	مالیه نظارتی مأمورینی
مستشار	رشاد	محسوبات قلمی ممیزی	افندی	توفیق	»	بک	مستشار
علم مخصوص مدیری	نیم رو صو افندی	خالد	افندی	»	خالد	بک	علم مخصوص مدیری
میز	کمال	معاونی	افندی	»	»	»	میز
مأمورین شعبه سی مدیری	جمال	دیون عجمومیه شعبه سی مدیری و بانق عثمانی ناظری حامد	افندی	دیون منتظمه ممیزی	نیم رو صو افندی	بک	مأمورین شعبه سی مدیری
		نیم رو صو افندی	افندی	معاونی	نیم رو صو افندی	»	
		نیم رو صو افندی	افندی	»	نیم رو صو افندی	»	

نافذ	بک	میز	حلی بک	قيود قلمی میزی
حسین شریف	»	»	ناظم	معاونی
حمدی	»	تحریرات مدیری	هاشم	املاک شعبه‌سی مدیری
علی رضا	»	ترکجه میزی	توفیق	بیت‌المال شعبه‌سی مدیری
نسس	»	فرانسرجه میزی	حلی	میز
ضیا	»	اوراق میزی	احمد کنڑی افندی	معاونی
احسان	»	پوسته مدیری	نعم بک	سر و زنه‌دار وکیل
احمد عونی	»	پوسته مصالح قلمی مدیری	برهان‌لدين افندی	وزنه قلمی نمیزی
حسین عونی	»	میز	محاسبه عمومیه اوراق میزی احمد کمال	محاسبه عمومیه اوراق میزی احمد کمال
نورالدین	»	»	—	مالیه قومبصیونی —
نیازی	»	»	اعضا	اعضا
محمد علی	»	حوالہ نامه مدیری	عبدالرحمن افندی	عبدالرحمن افندی
شکری افندی	»	داخلی میزی	عطاطا بک	»
یوسف	»	خارجی میزی	ویتالیس افندی	»
تلغراف اقلامی مدیری	»	ملقوں افندی	موسیو غروس	»
تلغراف مصالح قلمی مدیری	»	فخری بک	استه غ	»
تعرفه و نظمات شعبه‌سی میزی	»	لئون افندی	مايسا	»
تلغراف قونطرول مدیری	»	حسین رمنی بک	—	پوسته و تلغراف و تلفون —
رضا	»	داخلي میزی	فؤاد بک	— مدیریت عمومیه سی —
خارجی تلغراف‌نامه لر تدقیق شعبه‌سی میزی انور	»	حسین رمنی بک	فؤاد بک	اهور مرکزیه مدیری
محاسبات اجنبیه شعبه‌سی میزی غرون افندی	»	»	»	مامورین و مبانی مدیری
حسن امین بک	»	فن قلمی مدیری	کمال	میز
مصطفی نسیمی افندی	»	خطوط قلمی مدیری	»	تقاعد و معزولین شعبه‌سی میزی جیل
خیری	»	لوازم میزی	»	»
ابراهیم بک	»	انش آت و تعمیرات میزی	محی الدین بک	محاسبه مدیری
مادلای افندی	»	فابریقه مدیری	»	معاون
نؤل بک	»	میز	جمال	صرف میزی
صبری	»	مکتب مدیری	احمد	واردات میزی
آصف	»	مفتش عمومی	حسیب افندی	قيود اساسیه و تدقیق میزی
علی رضا	»	»	توفیق	حواله‌نامه اداره قلمی باش‌ماموری
حسن	»	»	نوری	ایستادستیق قلمی میزی
فرید	»	درسعادت باش مدیری	شکری	انبار مدیری
رفعت	»	مفتشی	عصمت	میز
قره کین افندی	»	»	حقی	اهور حقوقیه مدیری

»	فائیں	مفتتش
»	ویسی	»
»	درسعادت رسومات باش مدیری جمال	
»	علطه رسومات باش مدیری حلمی	
»	درسعادت ملحقاتی رسومات باش مدیری راغب	»

— تجارت و نافعه نظاری مأمورینی —

»	ناظر معاونی	خواصی
»	مختار	مختار
»	تیمور یولار مدیری	عالی
»	تجارت مدیری	فرانکیا
افندی	نافعه مدیری	ارسلان
»	طرق و معاابر مدیری	حیدر
بک	صنایع مدیری	بیهق
»	ایستاتستیق مدیری	رشید
»	سجل مدیری	عزت
»	تحریرات مدیری	ادهم
»	ترجمہ مدیری	بهجت
»	اوراق مدیری	سر و چن
افندی	فن مشاوری	او خانس
»	حقوق مشاوری	بدرووس
»	»	صلاح الدین
»	مجلس باش کاتبی	بک

زراعت بانقه سی مدیر عمومی شوکت بک
» » مدیر ثانیسی رفقی »

درسعادت تجارت او طه سی رئیسی عبود افندی

»	فخری بک	»
»	صادق «	»
»	درسعادت مخابرات مدیری ادھم	معاون
»	ساکن «	درسعادت مرکز پوسته خانه سی مدیری جمال
»	» مدیر معاونی رشید بک	»

— دفتر خانانی مأمورینی —

»	ناظر معاونی	محمد رفیق بک
»	تحسین افندی	تحسین افندی
»	عنان بہجت	عنان بہجت
»	محمد شاکر بک	محمد شاکر بک
»	جال افندی	جال افندی
»	حسن تحسین »	حسن تحسین »
»	مختار بک	مختار بک
»	محمد علی »	محمد علی »
»	محمد نجیب »	محمد نجیب »
»	کمال »	کمال »
»	محمد جیل »	محمد جیل »
»	شیرا »	شیرا »
»	رفعت افندی	رفعت افندی
»	عاصم »	عاصم »
»	سزاوی »	سزاوی »
»	رشدی بک	رشدی بک
»	صادق افندی	صادق افندی
»	صلاح الدین بک	صلاح الدین بک
»	جواد »	جواد »

— رسومات مدیریت عمومی سی مأمورینی —

»	مشاور	موسیو قراونورت
»	اموز تحریریہ مدیری	اموز تحریریہ مدیری
»	امور حسابیہ مدیری	امور حسابیہ مدیری
»	قونترول مدیری	قونترول مدیری
»	سرمفتیش	سرمفتیش

اداره شعبه‌ی مدیری	عمر اشرف بک	حقوق مشاوری
مکاتب و مؤسسه‌ات زراعیه شعبه‌ی مدیری حسیب «	اسماعیل حق	تحریرات مدیری
ایستانستیق و تشویقات زراعیه شعبه‌ی مفتشی جبل «	محمد کاشن افندی	معاونی
فن شعبه‌ی مدیری بابکیان	صادق	میز
» « « « معاونی فائی	ابراهیم	اوامر شعبه‌ی میز
سیار مفتش عمومی	بک	اورمان و اراضی و قفسه قلمی مدیری حامی
تیولون	واصف	معاون
امور بیطریه مدیری	عارف	قيود قدیمه و قفسه قلمی مدیری عارف
محمد علی	ادهم	میز
اعکف	افندی	«
شعبه مدیر معاونی	عز الدین	اوراق مدیری
جوان	نجم الدین	معاون
بیطری سیار متنشی	احمد فیضی افندی	سجل قلمی میز
علی رضا	«	تعمیرات و اثاثات قلمی مدیری و سرمه عمار کمال الدین
واسیل	«	محاسبه مدیری
زراعت هیئت تحریریه میز نائل	علی نجاتی	معاون
حسابات عمومیه مدیری	یوسف ضیا	واردات معاونی
ستوکت	«	مضارف معاونی
» مدیر معاونی هادی	حمدی افندی	میز
افندی راشد	حاجی فواد بک	«
» میز	شمس الدین	«
اوراق مدیری	حملم	حقی
حمدی	توفیق	سروف زنده دار
کرقورسینا بیان اندی	افندی	—
حقوق مشاوری	—	—
دعوی و کلی	—	—
حسن تحسین	—	—
سلیمان اسیب	—	—

— معارف عمومیه نظارتی —

سعید بک	مجلس معارف رئیسی	— اورمان و معادن وزراعت —
صالح ذکی	اعضا	— نظارتی مأموریتی —
یوسفیان افندی	»	ناظر معاونی
سوق بک	»	انجمن قلمی مدیری
شاکر افندی	»	فخر الدین
ذهنی	»	» « میز
سامی بک	»	معادن مدیر عمومی
	—	تحریرات میز
جودت بک	محاسبات دائمیه مدیری	اورمان مدیر عمومی
زهدی	عوادیس	مفتش عمومی
نعم	صبری	تحریرات میز
توفیق دانش »	استراتی	وزراعت مدیر عمومی

تدریسات خصوصیه مدیری	خالد بک	مصطفي رشید	بک	عزنت بک	کاتب	جیب همایون کاتبی	»	احسان «	»
اوراق مدیری	ظریف	»	»	اطفی سرقرین	سرقرین	قرین ثانی	»	حاجی حقی	»
سیجل مدیری	حامد	»	»	توفیقی	قرین	ابراهیم	»	لطفی	»
طبعه عاصمه مدیری	نافع	»	»	سر یاور	سر یاور	سر یاور	»	لوازم دائره سی مدیری	»
لوازم قلمی مدیری	فتحی	»	»	ارکان حربیه قول اغامی سعدالله بک	پیاده قول اغامی رافت	خزنه خاصه مدیری فیضی	»	مجلس قلمی مدیری	»
نظراته من بوط مقتسلر									
مقدش	ثريا بک	صالح	»	طوبچی فریق خورشید پاشا	یاور	سواری قول اغامی مصطفي رشید	»	»	»
مکاتب عالیه مدیرلری									
استانبول معارف مدیری	علی رشداد	بک	»	طبیب طبیب	طبیب	امام اول	امام ثانی	امام اول	امام شاذی بک
ملکیه مدیری و دارالفنون مدیر عمومی راقم	دارالفنون ریاضیه و طبقات شعبه سی دوقتور مظہر	»	»	امام نافی					
ادبیات و علوم عالیه دینیه شعبه سی اسماعیل حق	عبدالخالق محدث	»	»	سرمذدن	سرمذدن	سرمذدن	سرمذدن	سرمذدن	سرمذدن
حقوق مدیری	کیرکور	افندی	»	حسام الدین					
تجارت مدیری	سلطانی مدیری	»	»	اصلطبیل عاصمه مدیری سواری بیکباشی شرف					
دارالعلمین مدیری	ساطع	بک	»	وداد	وداد	وداد	وداد	وداد	وداد
اعدادي مدیرلری									
استانبول اعدادیه مدیری	حسین عونی	بک	»	مرجان	کمال	صفوت	لطفی	قبا طاش	قبا طاش
»	»	»	»	»	»	»	»	اسکدار	اسکدار
»	»	»	»	»	»	»	»	مقری کوی	مقری کوی
»	»	»	»	دارالسعاده اغامی					
— بااراده سنه باب عالیده منتسلکل —									
— تاریخ عثمانی انجمنی —									
رئیس و قوه تویس عبد الرحمن شرف افندی	خالد ضیا	بک	»	سر کاتب	خالد ضیا				
اعضا دیوان محاسبات رئیس سابق زهدی بک	نزہت	»	»	کاتب	نزہت	نزہت	نزہت	نزہت	نزہت
شورای دولت اعضاء ندن هوچی افندی	مصطفی	»	»	»	»	»	»	»	»
دارالفنون معلم لرندن احمد محدث	»	»	»	»	»	»	»	»	»
خارجیه نظارتی مأمور لرندن احمد توحید	»	»	»	»	»	»	»	»	»
نجیب عاصم	»	»	»	»	»	»	»	»	»

محکمه اوقاف	سلطان محمود تربه‌ی قارشو
سنده استیجار اولمان دائمه	ستنه ایستیجار اولمان دائمه
متقادعین ملکیه صندوقی نظارتی	جغال اوغلنده
شهر امامتی	سلطان احمد جوارنده
دیوان محاسبات کدام پاشاده استیجار اولنان قو ناق	
تلغراف و پوسته و تلفون مدیریتی	میدان چتمده
دفتر خاقانی نظارتی	سلطان احمد میدانشده
رسومات مدیریت عمومیه‌ی	بانچه قپو سنده
عسکری تقاضه صندوقی	جغال اوغلنده
امنیت عمومیه مدیریتی	بایزید میدانشده مالیه
نظارتی قارشو سنده	
زراعت بانقه‌سی	تجارت و نافعه نظارتی اتصالنده
مسکوکات ارده‌سی	طوقپو سرایی داخلنده دائرة
مخصوصه	
دیون عمومیه واردات مخصوصه	اره‌سی جفال اوغلنده
صحیه نظارتی	غلطه ریختی او زرنده

رؤسای روحانیه

یوا کیم افندی	روم پتریق
گیشه طوریان	ارمنی پتریق
»	ارمنی قتو لک پتریق
»	بلغار اکسارخی
»	یوصیف
خاکام باشی	خاکام ناعوم

اعضا دارالفنون معلم‌لندن دیران کلکیان افندی	
مالیه نظارتی سابق میز لرندن عارف بک	
ازمیر مبعوث‌لندن قارولیدی افندی	
ملکیه هنرشنوندن علی سیدی بک	
بوز باشی احمد رفیق	»

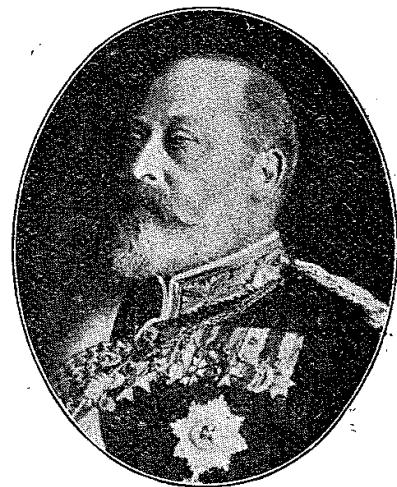
دوازه رسمیه حصر کزیه

صدارت	شورای دولت
باب عالی	داخلیه نظارتی
	خارجیه نظارتی
	تشریفات عمومیه نظارتی
دائره جلیله مبعوثان	فندقلیده ساحلسرانی
و هیئت اعیان	
عدلیه و مذاهب نظارتی	ایاصوفیه میدانشده
دائره جلیله مشيخت اسلامیه سلمانیه ده	
حربیه نظارتی	بایزید میدانشده
بحریه نظارتی	قائم پاشاده دائرة مخصوصه
مالیه نظارتی	بایزید میدانشده
معارف نظارتی	جنبری طاش جوارنده
تجارت و نافعه نظارتی	باب عالی جاده‌مند
اورمان و معادن و زراعت نظارتی سلطان احمد میدانشده	
دائره مخصوصه	
او قاف نظارتی	جنبری طاش جوارنده
انتیجار اولنان قوناقده	

انگلستان قرالى سى الکساندرا

انگلستان قرالى يەنچى ادوار

ایتالیا قرالى اوچنچى امانوئل

روسىه امپراتورى ایکسچى نیقولا

پابا اوچنچى پى

ایكى قىلغى بى قىنه كىرىز

رومانيا قرالیجه‌یی الیزابت

رومانيا قرالی برنجی شارل

صرب قرالی برنجی پترو

فرانسه طاغ پرسنی برنجی نیقولا

فرانسه رئیس جمهوری موسیو فالیهور

پنچشنبه نک کابیشی چهارشنبه دن بلیدر

حکمداران دول اجنبیه

اسماي حکومات	اسماي حکمداران	ولادتلىرى جلوسلرى
آلمانيا	ایمپراطور ایکنچى ویلهلم	۲۷ کانون ثانى ۱۸۵۹
اوستريا و مجارستان	قرال فرانسا وزوف	۱۱ اغسطس ۱۸۳۰
اسپانيا	قرال اوون اوچنجى الفونس	۱ کانون اول ۱۸۴۸
اسوچ	قرال بشنجى کوستا	۱۷ مایس ۱۸۸۶
اسوچرە	رئيس جمهور دوشز	۱۶ حزيران ۱۸۵۱
انگلترة	قرال يدننجى ادوار	۱ کانون اول ۱۹۰۷
انھالت	دوچ ایکنچى لٹويولد فره دريق	۹ تشرين ثانى ۱۸۴۱
اولدهنورغ	غراندوچ فره دريق اوکوست	۱۹ آغسطس ۱۸۵۹
ایطاليا	قرال اوچنجى امانوئل	۱۴ کانون ثانى ۱۹۰۴
باد	غراندوچ ایکنچى فره دريق	۱۶ تشرين ثانى ۱۸۵۲
باویرهرا	قرال برنجى اوتو	۱۱ تشرين اول ۱۸۶۹
برونسويق	قرال آلب	۹ تموز ۱۸۵۷
بلچيقا	قرال آلب	۲۷ نيسان ۱۸۴۸
پاغارستان	قرال فرديستاند	۱۸۸۷
پورتكيز	قرال ایکنچى امانوئل	۱۵ تشرين ثانى ۱۸۸۹
دانيمارقه	قرال سکزنجى فره دريق	۳ کانون ثانى ۱۸۴۳
روزبرانشنه	پرنس يکرمى درنجى هانرى	۱۹۰۶
روزبرانشقاددت	پرنس اوون درنجى هانرى	۱۹۰۲
روسيه	ایمپراطور ایکنچى نیقولا	۱۸۶۸
رومانيا	قرال برنجى شارل	۱۸۹۴
ساقس النبورغ	دوچ ارنست فره دريق	۱۸۲۶
ساقس قوبورغوطه	دوچ لیوبولد شارل	۱۸۸۴
ساقس ماينكن	دوچ ایکنچى ژورژ	۱۸۶۶
ساقس وايمار	غراندوچ ویلهلم ارنست شارل	۱۸۶۶
ساقسونيا	قرال فره دريق اوکوست	۱۷ مایس ۱۸۶۶
سان مارينو	نائب حکومت انهلى ئەميشەتى	۱۵ تشرين اول ۱۸۶۵
شوارسبورغ رو دو لستاد پرنس غونتىه ويقتور	شوارسبورغ رو دو لستاد پرنس غونتىه ويقتور	۹ کانون ثانى ۱۸۵۲
» سوننده رسهاوزن	» سوننده رسهاوزن	۱۰ تشرين اول ۱۸۹۰

۱۸۹۳	۸ مایس	۱۸۴۶	۱۰ تیرین اول	پرنس آلبور زورز	شومبورغ لیپ
۱۹۰۳	۱۵ حزیران	۱۸۴۲	۲۹ حزیران	قرال برنجی پترو	صریستان
۱۹۰۶	۱۷ کانون ثانی	۱۸۴۱	۶ تیرین ثانی	رئیس جمهور موسیو فالیدر	فرانسه
۱۸۹۰	۲۲ تیرین ثانی	۱۸۸۰	۳۱ اگستوس	قرالیچه ویلهلمینا	فلمنک
۱۸۶۰	۱۴ اگستوس	۱۸۴۱	۲۵ ایولو	پرنس برنجی نیقولا	قره طاغ
۱۹۰۵	۷ تیرین ثانی	۱۸۵۲	۲۳ نیسان	گراندوق ویلهلم کیوم	لوکسمبورغ
۱۸۵۸	۱۹۰۵	۱۸۷۱	۳۰ مایس	پرنس امپولد	لیپ
۱۸۹۴	۳۰ مایس	۱۸۴۰		پرنس ایکنچی ژان	لینختشتاین
۱۸۶۷	۱ نیسان	۱۸۴۸	۲ توز	گراندوق ادولف فرددریق	مکلمبورغ استره لیچ
۱۸۸۹	۱۰ ایولو	۱۸۸۲	۹ نیسان	گراندوق درندنجی فرددریق	مکلمبورغ شودرین
۱۹۰۵	۱۵ تیرین ثانی	۱۸۴۸	۱۳ تیرین ثانی	پرنس آلبور	موناقو
۱۸۸۸	۲۷ «	۱۸۷۲	۳ اگستوس	قرال یدنچی هاون	نوروهج
۱۸۹۱	تیرین اول	۱۸۴۸	۲۵ شباط	پرنس فرددریق آدولف هرمان	والدهک
۱۸۹۲	۱۳ مارت	۱۸۶۸	۲۵ تیرین ثانی	گراندوق ارنست لوئی	وورتمبرغ
۱۸۶۳	۵ حزیران	۱۸۴۵	۲۴ کانون اول	قرال برنجی یورکی	هس
۱۹۰۱		۱۸۷۲		امیر حبیب اه خان	یونانستان
۱۹۰۸		۱۹۰۰		امپراطور دای تان	افغانستان
۱۳۲۷	۷ جمادی الاول	۱۳۱۶		شاه احمد میرزا	اندام
۱۳۰۳	۴ صفر	۱۲۷۰	۲۵ شعبان	امیر سید عبدالاحد خان	ایران
		۱۱۵۶		امیر خدا داد خان	بنخارا
۱۸۸۵		۱۱۵۹		امیر حازم	بلوجستان
۱۹۰۹		۱۹۰۶		امیر اطور پوی بی	بورنه گو
۱۸۱۹		۱۸۴۴		امیر اطور ایکنچی منه لیک	چین
۱۲۸۲		۱۲۶۱		امیر سید محمد رحیم خان	جدش
۱۳۲۰		۱۳۰۲		سلطان سید علی	خیوه
۱۸۶۷		۱۸۵۳		امیر اطور موتسوهیتو	زندگبار
۱۸۶۸		۱۸۵۳		قرال شولاونغ	ژاپونیا
۱۸۸۸		۱۸۶۵		سلطان سید فیصل بن ترکی	سیام
۱۹۰۴		۱۸۷۸		مولانا	عمان
۱۹۰۴		۱۸۵۹		قرال سیسوا	فاس
۱۹۰۹			انتخابی	رئیس مستر تافت	قامبوج
					امریقا

۱۳۲۵ سنہ سنک تاریخچہ سیاسی

محب محترم و معزز مبغداد مبعوثی بابان زادہ اسماعیل حق بک افندیدن نو سال عثمانی ایچون بر تاریخچہ سیاسی یاز منسی رجا ایشیدم .

اسماعیل حق بک کبی وقوف و عرفانی وبالخاصہ مسائل سیاسیہ دکی بہر و اختصاصی یار و اغیارینہ تسلیم ایتديرمش الا مقیدر محررین سیاسیہ دن بر ذاتک نو سالزہ بوصور تله و قوع بوله جق قیمتدار معاونت قلمیہ سنک بیوک برد کری اوله جغنه شبهه یوق ایدی . حق بک بو تکلیفی رد ایتمری . آنچق طینین غزنہ سنه طبق نم ایس-تیدکم کبی بر تاریخچہ یاز مقدمہ اول دینگی وعین مسئله اوزرینہ ایکی دفعہ یورولقدن ایسہ بعد انتشار اور ادن اقتباسک دها موافق و مناسب اوله جغنی سویلدی . طینین غزنہ سنه ۲۶ مارت ۳۲۶ تاریخ و ۵۵۰ نومرسنونی خمسنہ عین حمده درت بیوک صحیفہ ایله علاوه ایدیلن تاریخچہ سیاسی عیناً اقتباس اولنہ ایکی فورہ یعنی ۳۲ صحیفہ لک یز طوہ جغندن و نو سالک بر آن اول انتشاری ده مظلوب و ملتزم اول دینگندن مقدمہ سنک خذفہ و ۳۱ مارت دن اول کی احوال داخلیہ و خارجیہ یه عائد قسمک تلخیصنہ و آن دن صکرہ کی اقسامنک ده میوم نقاطه طوقو نیامق شرطیه قسمًا اختصارینہ مجبوریت حاصل اول دی .

۳۱ مارت دن اول احوال داخلیہ

او تو زبر مارت دن اول داخلاً برمبارزہ حکم فرمادی . مختلف عنصر لر حال مصارعہ ده بولند قلن دن کن دیلری ایچون قازیلان قیوی کورہ میورلر . وبتون ماتی کو مک املیاہ هیولای استبدادک احضار ایمکدہ اول دینگی مزارہ اوریلان قازه سسلرینی ایشیده میورلر دی .

ملت کچن سنہ مارتک برینہ قدم نہاده اولور کن دشمنلری س-ویندیره جلک ، صنادید استبدادی تشه-فی ایتديره جلک ، ارباب ناموسی آغلاتہ جق بر منظرة الیم ش-قاق ارائه ایدی یوردی . ظاهر ده بتون قوت مجلس مبعوثان ده ایدی . مدت اجتماعی دنک ختم مندن مقدم بر نطق پادشاهی ایله وبو دفعہ آرتق (اعیان و مبعوثان هیئت محترمه لری) خطاب ناز کانه سیه مدت اجتماعیه حزیران غایہ سنہ قدر تمدید ایدلشدی .

مارتک حلو لدن بر کون اول پر اپالاسدہ ویریلن بر ضیافت اوزرینہ احمد رضا بک دوئلاریه دعوت ایدل دی .

(انده پاندان) غزنه‌سی آلبر فوامک قامندن چیقان شتم و تحریرات ایله شان قلم
وشان مطبوعاتی لکه‌دار ایتدی.

مانیاسی زاده مر حومدن من محل قلان استانبول مبعوث‌لغنی علی کمال و مراد بکلر
پایلانه مبیورلردی. حکومت حاضره‌ی شدید هجومنه آلتنده هر کون بر صورتله
صارصمدن خالی قالمیان بو ایکی محرر بو دفعه بری برارینک کوزینی اویه‌جق
دو جهده رقابت کوستریه‌یورلردی. نهایت انتخاب اجرا ایدلدی. علی کمال ۱۲۹ و مراد
بک ۵۱ رأی آمشیدی. بو صرده‌هه لوانت هرالد غزنه‌سی بعض نشریات نفاچویانه‌ده
بولندیغندن عزت ایله جریان ایدن مخابراتک فاش ایدلی اد جریانی توقيف ایتدی.
 فقط او بر طرفدن درویش وحدتی کی بر سرسرینک (ولقان) نامیله نشر ایتدیکی
غزنه اطرانه آتش صاچیوردی. حکومتک ضعفی بو وامثالی شیاریقملرک تجاوزاتی
تسهیل ایتمش ایدی. دیکر طرفدن صاحبلری اجنی بر قاج غزنه قوت نامنه نه وارسه
جمله‌سی قیره‌ق، تحیر ایتمک ایچون الارندن کلنی دریغ ایمیورلردی.
او ائناده صدر اسبق کامل پاشانک ایضا خانمه‌سی نشر ایدلدی.

ینه بو ائناده درویش وحدتی سرسرینک همئی وبعض سرای صنادید استبدادینک
تشویق و پاره‌سی ایله «الحاد محمدی» جمعیتی اشکل ایتدی. سو قافله‌هه علناً امضای
طوبانیوردی. چونگی صافل اولان خاق (محمدی) اولماقدن متولد برخوف وجودانی
ایله بو جمعیته داخل اولمشلر و شریعت نام مقدسی ایله ملاعونانه بر اویون ترتیب ایدلکده
اولدیغندن غافل اولانلر بو طوزانه کیرمشلردی.

بو صرده سربستی غزنه‌سی سرمحردی حسن فهمی بک کوبری باشنده قورشون
ایله ائتلاف ایدلدی. علی کمال بکل تشوهیله دار الفنون طابه‌سی مجلس مبعوثان اوکنده بر نمایش
اجرا ایتدیلر. استیضاح تقریری ویرلدی. جمعیتک بتون خدماتی اونوته رق یا لکنر خلافکیران
طرفدن هر کون اورتایه دوکیلان بهتان چیرکا بلرینک حقیقت و وثوقه ایشانمغه باشلامش
اولان استانبول، حسن فهمی نک جنازه مراسمی مناسبتیله کاملاً آیاغه قالقمش، دها
طوغ‌ریسی آیا قلامش ایدی.

ایشته او وقت شکاری اوزرینه آتیامغه مهیا اولان بیت‌سجی قوش مشروطیت و جمعیتک
باشه دیجیک ضربه‌سی ایندیرمک زماننک حلول ایتدیکنه قانع اوله رق ۳۱ مارت کسوه
منفوره‌سیله اورتایه آتیلدی.

بونکله برابر صوک ایکی هفتھے طرفندہ بو تفرغه و نفاق آتشنگ بتون و طنی صارمی احتمال مخونفندن ترہین حمیتی قلبیلر جمعیتمه احرار فرقہ سی باریشیدیرمق ایچون صرف مساعی ایدیور، بو ائتلافی حتی قوہ قریبیه یہ بیله کتیر ییور لردی. دیکر طرفدن مطبوعات آرہ سنندھ آرتق یتر باریشہ لم صداری یو کسلمکہ باشلاڈی.

مکتب ملکیتیه شا کر دانک همت تائیپر و رانسی ایله جاھد و علی کال بکلر باریشیدیلر. فقط مع التأسف بو طویغولر بعد خراب البصره حاصل اولمشیدی.

۳۱ مارتھے قدر مناسبات خارجیه منہ کانجھہ هنوز شک و ترددن قورتیلہ ناماش ایدی. بو سنه، هرسک پرو تو قولی حاڑا مجلس مبعوثان عنوانیںک مظہر تصدیقی اولمامش ایدی. روسيہ حکومتی اولدیچہ مہم بر مقاومندن، روسيہ و آوسترا یا خارجیه ناظرلری ارہ سنندھ الیم بر سیاسی دوئالو و قوعہ کلک کدن صکرہ آلمانیا نک متبعیم بر سیا فقط درشت برید ایله پترسبورغہ او زاندیخی، مؤثر بر انصیححت روسیلر قلبندہ بر لین معاهده نامہ سنندن صکرہ حاصل اولان حالت الیه روچیه یہ یقین بر ایس متو رانه تو اید ایدرک خواه ناخواه بو سنه و هرسکدہ کی حال و موقع جدیدک روسيہ حکومتیجہ تصدیق اولمنسنه سبب اولمشدر. نہایت مات مجلسی کیجھہ یاریسنه قدر دوام ایدن مذاکرات خنیہ نتیجہ سنندھ بو پرو تو قولی قبول و تصدیق ایدی. (۲۳ مارت ۱۳۲۵)

بو سنه و هرسک طائفندن طولابی صربستان حال غلیاندہ ایدی. ذاتاً خبطی کوچ اولان هیجان عمومی ولی عهدک آتشین حرکاتیه تشدید ایتمشیدی. آوسترا بو کوچوک حکومتہ قارشو حدوده طوغری سو قیاته باشلاڈی. بر محاربہ ظھورنده سیرجی قالمسنه امکان اولیان روسيہ نک موقعی ناز کلائمش ایدی.

آوسترا تضییق عسکریسنک بر نجی ٹمرہ سی صربستان ولی عہدیںک حقوق مسنتقبلہ قرائیہ سنندن فراغت ایتمسی واکننجی وقطھی ٹمرہ سی ده صربستان حکومتیک بو وضیعت جدیده یی منافعنه موافق بولیه رق بر لین معاهددسنندن ۲۵ نجی مادہ نک طی ینه موافقت ایمسی اولمشدر.

بو سنه و هرسک مسئله سنی بدایتده انکلترا و روسيہ حکومتلری بر قونفرانسله حل ایمک ایستہ مشلدی، فقط صکرہ لری قوتک غلبہ سیلہ قونفرانس سو زی آفاؤ انگلکاس ایده ایده نہایت ایشیدلماز اولدی. آرتق دولتلرده بو دغدغه یی دفعه مجبور اولدیلر. بلغارستان و روما یی شرقیتک استقلالی مسئله سنی کانجھہ طرفین بالخاصه تقسیمات مسئله سنندھ

آیا ف دیره مشردی . روسیه حکومتی شایان دقت بر مهارت سیاسیه و بر تکلیف مالی ایله ایچندن چیقیله میور کبی کورینن وضعیت مشکله یه براهکان حل وتسویه بولدی . تکلیف شو ایدی :

ترکیا بلغارستاندن پاره آلمیه جق ، بوکا مقابل روسیه یه مدیون اولدینی و هرسنه ۳۵۰ بیلک لیرانی مقسطاً تسویه یه مجبور بولندینی دیوندن قوریله جق . واقعاً بورجمز پک چوق ایدی . روسیه یه اولان تقاضیط و دیونمزری نقده تحولی ایتدیکمز تقدیرده المزه (۱۰۰ الی ۱۳۰) ملیون فرانق کچه جکی آ کلاشلیور ایدی . نته کم بو تقاضیط قارشو لق کوستریلرک یدی ملیون لیرالق بر استقراض عقد ایدلی . مع مافیه روسیه تکلیف نک اساسی قبول او لندقدن صکره تفرعاتی ایکی آشاغی بش یوقاری قبول ایتمکده کلمت قالمیور ایدی . خارجیه ناظری رفت پاشا یانه بر متخصص مالی آله رق بومسنه بی پرسبورغره تذکر ایتدکدن صوکره دیگر بعض مهم پا تختنلری ده طولاشه رق استانبوله عودت ایتدی .

فقط ۳۱ مارت حادثه سی بلغارستان پرو توقولنک تصدیقی تأخره دوشوردکدن ماعداً بلغارستانک ینه فرصت دن بالاستفاده هجوم ایتمی احتمالی حاصل اویش ایدی . بلغار غزنله لری ، بلغارستانک او زمان حدودی تجاوز ایتماسی زبونکشلک ایتمه مسنه حمل ایدرک نه دن شمدی کندیلرینه منتدار او ملیغه ممزه حیرت ایدی بیورلر . فقط حقیقت تصویر ایدلک ایستندیکی کبی دکلدر . روم ایلی اردوسنک خارقه نما برسرعته استانبول سورلرینه دایانسی بوقوتک عین سرعت و موافقیته اعدای خارجیه ین ده دفع ایتمکه مقدر او له جgne دلالت ایتدیکی ایچوندرکه بلغارستان یا الکز اوافق بر بلوف یا پمله ا دکتفا ایتدی . پرو توقولک امضایدله مسندن یوماً فوماً هـ اثر اولدینی بیان ایدرکه تمام او تذبذب و تشتت دورنده رجال رسمیه منه ذاتاً امضایدله قرار کیر اولان وثیقه یه وضع امضایتدیردی . شبهه یوق که او صرده او تشتت واختلال اولمه پرو توقولک بعض تقاطی تعديل اولنوردی . باشمز آتشده ایکن امضایدیان بو پرو توقول مایسک او تنجی کونی مجلس مبعوثانجه تصدیق قلنده .

۳۱ مارت . . .

۳۱ مارتبی تولید ایدن عوامل و مؤثراتی سبب واحده حصر ایمک یا الکز سلطان حمیداً پاره مغیله بوفساد یانغینک اشغال ایدلیکنی جف القلم ادعای ایمک و قوعات اجتماعیه یی

نوروج قرالی چېھه سی مود

نوروج قرالی ینجی هاقون

يونان قرالی چېھه سی اولغا

يونان قرالی برجی یورکی

چقوره دوشمش چیقه ماز پر پر ایدر اوچه مز

مسقط و عمان سلطانی احمد
فیصل بن ترکی

شاه ایران احمد میرزا خان

قواعد قطعیه ریاضیه ایله حل و حسم ایلک دیمک اوله جنی ایچون بویله بر دعوا ایله اورته یه چیقمیه جغز . بوتون شئون کائنات کی ۳۱ مارت وقعة عظیمه سیاسیه سی دخی بر چوق اسباب و عناصرک بر ارایه کیلسندن وجوده کیش بر محصله فقط بر محصله فسادر . یاخت اهالیسندن از چوق صاحب رأی و هوذ اولان کیمسه لردن کیمنک حسن نیته مقرون خطاسی ، کیمنک صریح سوه نیتی ، بعض لرینک آجیدن آجیقه ، دیکر لرینک پرده ارقه سنده واقع ولان ترتیبات فسادیه سی وبالخاصه یه لدیزک مرائیانه پولتیقه سی ، وولقان لاولرینک شد تله مملکتی استیلا ایتمسنه وعادتا آزقالسون ملت عثمانیه بی انقطاع تنفسه او غرائب رق خاک پاش وطنی واسع بر پومپه حالنه وضع ایلسنه سدب اولمشدر .

۳۱ مارته مصادف صالح کوئی علی السحر ساعت سکیزده ضابطسر اوله رق ایاصوفیه میداننده تجمع ایدن عسکر بر طرفدن اتحاد محمدینک دین و شریعت نامنه واقع اولان اگوا آتی دیکر طرفدن سرایک اطماعاتی تأثیری آلتنده بوله رق « شریعت ایسترز ! » آوازه مدهشتی شربعتک شدتی منع و زجر ایتدیکی بر اسراف و تبذیر ایله مترافق اوله رق یعنی دشمنه مخصوص اولان بیکلر جه قورشوئی هوایه صیقه رق استانبول افاقنده طینن انداز ایتدی . در دنجی آوجی طابورینک بو حرکتی تاریخ ، مشهور ۶۱ نجی اورته دن

دها شدید بر حکومیته دوچار ایده جگنده شبهه یوقدر. مع مافیه بو طابور ایله دها دیکر طابورلره سرایت ایدن فسادی وقتنه کشف ایده بیه جلک قدر غفلت و تسامح کوسترنلره ودها تخم فساد فلیز لندن آنی باشلانغجنه باصدیر مق خصوصنده عجر و ترددده بولانلری تاریخ عثمانی البتہ تقدیر ایله یاد ایتمیه جگدر.

ایاصوفیه ده درویش وحدتینک کسوء ریای درویشانه سیله سوق واداره ایدیلان بوجم غفیر مسلحه پک چوق اراذل التحاقد ایتمش وبو صورتله برخیانت ایتمش اولانلره مخصوص یه جیانت حالتنده بولان برعسکری تشجیع ایده جلک پک چوق ارباب ضلال سونکولرک پارلیسی اراسنده فریخ و فخور طولا شمعه باشلامشلوردر. حال عصیان ممتد او لدجه شریعت ایستر ز آوازه سیله حقیقته شریعتی الدن قاچیور ظن ایدن دیکر قشنه لر افرادی جسته جسته ایاصوفیه میداننه کلوب اوراده تفنگلریله اعلان شادمانی ایده کدن صوکره شهره یاییلیورلر ایدی. ضابطسز نفراتک مسلیحه کلوب کچدیکنی کورن ارباب حیث عمومی بر یغما وقتل وقوعی اجتماع مخوف وبو احتمال مخوفک حاصل ایده بیله جکی نتایج داخلیه و خارجیه قارشو سنده تقره یورلر ایدی. حربیه نظارتنده بولنوب عصاته التحاقد ایتمین عسکر بر آره لق استعمال سلاح ایله قسم اعظمی ارباب فساد اولان ارباب مراق ایله عساکر متینه عاصیه یی پوسکور تدکدن وحتی بر مفرزه سواری عسکری دیوان یولنه قدر کلد کدن صوکره ارتق حکومتک النه هیچ بر قوت قلاماش، بتون استانبول سلطان حمیدک پاره سی ایله صاتون آلمش اولان بر حمدی چاوشك کیف و هواسنه قالمش ایدی. عصات، اوصره ده بر نوع طوزاغه دوشیرلش اولان مبعوثلرک اجتماع ایده بیلن قسمی (که یتمشی تجاوز ایتماش ایدی) نزدنه تشنگانه بوله رق اولتیاتوملرینی اعطای ایدیلور ایدی. صدر اعظمی، حربیه ناظری، محمود محترم پاشایی، طاش قشنه قوماندانی ایسته میز، شریعتی ایسترر، بو حرکته اشتراک ایدنلرک عفویتی ایستر ز. طرزنده باشلایان مطالب، حکومت نفریه نک قوت و نفوذی آرتدجه یوکسیلو زیاده لشیور ایدی. احمد رضا بک عنانی ده ایستر ز دیدیلر. صوکره لیسته لرله اسمی ویرمه باشладیلر. کامل پاشانک تکرار صدارته، نظام پاشانک حربیه نظارتنه تعینی طلب ایدلری. سونکیلرک پارلیسیله کوزلری قاشمش اولان مبعوثان بو تمیاتک پادشاهه عرضی ایچون هیئت مرصعه کوندردی هیئت عسکریه سرایه کیتمک ایچون دیشانی یه چیقدن صکره محاصرین طرفین تکرار اعاده ایدلری واشته او هنکامه ده

ارسان بک خونخوارانه بر صورت ده قتل اولنهرق مبعوثان دائره‌سی اشکینده یره دوشدی مجلسه هر طرفدن قورشون یاغمه باشلامش ایدی . بر هدت صوکره مجلسه کلن عدله ناظری نظام پاشا عین عاقیته اوغرایی ؛ طوبجی فریقی رضا پاشا یاره‌لندی وارتق ملت مجلسی حمدی چاوشلرک ، بلوک امینی محمدک ، قماحی اوسته‌سی عارف و سائرنک بازیچه هوساتی اولدی .

نهایت هبئت مخصوصه مبعوثان مابینه کیده بیلدی . بیک زحمته باش کاتب جوادبک بر حجت آمان اوله‌رق مجلسه قدر کتیرلدي . عسکر سلام شاهانه تاطیف و حریبه نظارته ادهم پاشا تعین اولنندی . ارباب فسادک واقعاً تمام‌اً مقصدی حاصل اولماش ایدی ؛ فقط سلطان حید حالا بوحرکته قارشو یبانجی طاورانه‌رق عصاتک ارزواری اسعاف ایتمامکله برابر اونلرک رد ایده‌میه جکلری بـ ذاتی انتخاب ایتدی .

صدارت ایچونده براز ترددن صوکره هیچ بر طرفک اعتراضه اوغرامیه جق بر ذات ، یعنی توفیق پاشا ایرتسی کون انتخاب اولنندی . فقط اداره حمیدیه تماماً عودت ایدنجه بو ذاتلرک مقاملرینی محافظته ایده جکلرینی کیم تأهین ایده بیلیر ایدی . عصیانک حمالک عثمانیه نک هر جهتی درجه تلقیسنه کوره بو انتخابده ثبات و اصرار واقع اوله جق ایدی ؛ ارتیاع هر طرفده غلبه کامله احراز ایتش اولسنه ایدی ، هیچ مأمول ایمیز که توفیق وادهم پاشالر رأس کارده ایقا اولنورلر ایدی .

صالی کونی اقسامی ادهم پاشانک حریبه نظارته تعینی استبدشارا یدن بیکلر جه عاصینک کویا اظهار مسرت ایچون سوقاًقلرده هوایه آتدقلری میلیونلرچه فشنیک استانبولک هر جهتی خوف ودهشت ایچنده براقدی . ایرتسی کونی غزنه لرد کوریلان « ذات حضرت ظل‌اللهی » کی تعبیرات بر کیجه طرفده کی تخریباتک درجه وسعتی ارباب تیقه‌نظ نظر نده تجلی ایتدیردی .

فقط کوزلری قان چنانچه دونش اولان عصاة بو قدرله قالمدیلر . نامیلرندن چیقان قورشونلرک تصادفاً اولدیروب یاره‌ادیکی یوزلرچه کیمسه‌لردن ماعداً کدکلی خابطردن یمیش سکسان قدرینی واژجمله حریبه نظارته اسپاتاری افندی ایله سرایده سلطان حمیدک کوزی اوکننده علی قبولی بک حیتیلی بر ذاتی خونخوارانه بر طرزده اولدیردیلر . طینی وشورای امت یغما ایدلدی . طینیک صاحبی دلیک دلیک آراغمه باشلاحدی . بر جوق حقیقی وطنپرورلر عینی تملکه یه معروض اولدیلر . وبالضروره کیمی اختفاو کیمی حیاتی قورتارمک

وبصورته خلاصندن قطع امید ایتمدکاری سوکیلی وطنی ایچون چالشمنق مقصدیله ممالک اجنبیه یه فرار او را دن حقیقته مهد و پناه حریت اولان سلانیکه التجا ایلدیلر . سلطان حمید حر آدمدرک مرکز دماغیه نه مدهش بر دیجیک ایندیرمش وطنپورلری بوضربه عنیفه ایله چیل یاوروسی کبی طاغتیمش ایدی ؛ حریتک بوصرده پارچه لان ، صیخر ایان اقسام دماغیه سی ، بعضاً پک او زاقله کیتدى ، بعض ااده مرکزه پک یقین قاله رق حریت اردوسنک ایلک حر کتی مژده سیله برابر ایسته فانوسده طوپلانه رق ، آز زمانه الیام بوله رق اسکیدیسندن دها رصین ، دها قوتلی بر کتله مرصوشه حالته کیردی .

مجلس مبعوثان چهارشنبه کونی اعقاد ایده مدنی . واقع اولان دعوت عاجله اوزرینه پنچشنبه کونی اعضا جوارح اصلیه سی کسیلوب پارچه لانش اولدینی حالته طوپلاندی ؟ اوریلان دیجیک حاصل ایتدیکی سر سملک سبیله حالا و خاتم محیطی و حقیقت وماهیت عصیانی تقدیر ایده مین مجلس ، ولایاته « مشروطیته خلل کلامش در » مائلنده بر تلفرا فتامه یازدیر مقله آسایشه خدمت ایدیبورم ظنی ، خالصانه ، بسلامی . توفیق پاشانک ریاستی آلتنده بولنان حکومت ده عین خاصیت فکریه ایله مشروطیته برشی واقع اولماش ظنی حصوله کتیرمکه چالیشیور ایدی . فقط مشروطیت پایدار ایسه مشروطیت تهمکده دکل مائلنده اخبار آنه نه لزوم وار ایدی ؟ طشره وبالخاصه روم ایلی فوران ایتدی . هر طرفدن حکومت غیر مشروعه مرکزیه نک طانمده یعنی دائر پرو استولر یاغدی ؟ بتون مأمورلر یکی ناظر لره خباراتدن امتناع ایتدیلر ؟ روم ایلی « قان ! قان » دیه با غریبور ، هر ذره خاکی مجسم برانتقام کسیلیور ایدی . او چنجی وا یکنچی ار دولر ناصل و نه صورته اولدینی تعیین ایدیله مین بر تأثیر ساحرانه ایله عادتاً کندیلیسکلر ندن طوپلانوب قالقدیلر ؛ بلغارلر و رومنلر دخی داخل اولدینی حالته بیکار جه کنج و فدا کار کوکلی غزای اکبر حریت ایچون ایاقلانوب اردویه التحاق ایتدیلر . بومقاومت سوز قیام قارشو سند استانبوله کی باشی بوش عصاتک مقاومت ایده میه جکلری آشکار ایدی ؛ با خصوص که بونلر عصیاندن متولد بر عذاب وجدان ایله یورکلری یانه رق قوه معنویه لری مختلف اولاش ایدی . اون کوندن آز بر زمان ظرفنده عساکر ناجیه حریت استانبولی قوشانیش ، جمعه سلام مخفدن صوکره داود پاشایه کیدن سرداری عسکری اوزرینه آش بیله ایتمشلر ایدی . [*

[*] بوندن بر قاج کون اول چتابجه عسکری ده رفع لوای اعصیان یله استانبوله کلیش ایدی . دها طوغریسی بوملتک مقدراتی او عسکری استانبوله کوندرمش که اونلر استحکاماتی ترک ایله بوراده کی آرق داشلرینه قاووشمنق ایچون کارکاری صرده حریت اردوسنک پیشدارلری استحکاماتی تسخیر ایلشیدی . آرتق بونک اوزرینه چتابجه عسکرلری عودنه امکان بوله ما مشلر دی .

حرکات عسکریه بی تفصیلاً یازمغه لزوم وار . حریت اردوسی قوماندان ورفتای حماسی هم پا تختی مهمنا امکان فدا کار لق ایه اشغال ایتمشلر ، هم سلطان حمیدک خلعنہ اردونک قاریشما یه جغنی با بیان نامه اعلان ایمکله مهم بر اثر سیاست و فطانت ابراز ایتمشلر ایدی . وقتاً که قوای عاصیه نک قولی قنادی قیرلدی و بیلدیز بر نفس متفسنک فرارینه میدان ویرلمیه جک صورتده قوشادلی ؟ مظفر اردو کندیستنک نظام دکل ، خادم سیاست دولت اولدیغی اثبات ایچون قوه سیاسیه دولتك اتخاذ ایده جکی قراره منتظر اولدی ؛ و بو صورتله سیاسیون و رجال حکومتک دماغ متفکر و صاحب رأی و مستقر واردونک بودماغه تابع برسیف قاطع و مؤثر اولدیغی اثبات ایدلدي . سرمست ظفر اولان بواردونک کوستردیکی بومثال علویت وعظمت تاریخ نمزرده پارلاق بر صحیفه اشغاله لا یقدر .

حریت اردوسنک زیر حمایتنده دها سربست مذاکرات اجرا ایتدیرلش اولان مجلس عمومی ملی (اعیان و مبعوثان) بر قاج کون ایاستفا نو سده اجتماع ایتدکدن صوکره نیسانک اون در دنبیحی صالح کونی ینه اسکی دائرة سنه عودت وایلک ایشی محمود شوکت پاشا طرفدن اجر ایدیلن حرکات عسکریه بی و هر طرفدن تمنی خلم و تأدیب ایله کوندر لان تلغیر افتابه لری نتیجه منطقیه سنه ایصال ایمکه مسارت ایلدی . اتخاذ اولنه حق و حقوق اساسیه عثمانیه ایچون مهم بر اساس تشکیل ایده جک اولان قرارک اصوله توفیقی ایچون صرف مساعی اولندی . شیخ الاسلام ضیال الدین افتادی حضرت لری برنمونه عدالت و بالاغت اولان ترویدی بر قتوی ویردکدن صوکره مجلس مبعوثان ، اهل خل و عقددن اولدیغنک ذکر اولنان فتواده مصراح اولمی حسیله ملتک حقوقی نامه سلطان حمیدی خلم و ولی عهد حضرت لرینه سلطان محمد خان خامس حضرت لری عنوان مبلغیله حریبه نظار تنده ایفای بیعته اتفاق آرایه یک یقین بر اکثریت ایله قرار ویردی . در عقب بر هیئت مبعوثه خاقان سابق ، دیگری ده خاقان جدید نزدینه اعزام اولنه رق و قوع حال اشعار اولندی . ممالک عثمانیه مکده هر طرفه بشیرات اجرا ایدیله رک و کلاهه اعیان و مبعوثان و امراء و رجال حریبه نظار تنده شهر یار جدیده عرض بیعت ایدیلن ، یوم مذکور رک کیجه سنده سلطان حمیدک در سعادتده بقاسی جائز کوریله میه رک خصوصی قطارله محفوظاً سلانیکه اعزام اولندی ...

* * *

آطنه فاجعه‌سی و طشره‌ده ارتجاع

استانبول ۳۱ مارچ که ضربه‌ای آلتنده ایکلر ایکن آطنه‌ده قرداش کی چینمیری لازم کان بر سوری خلق مملکتی مدھش بر سلطخانه‌یه چویرمش ایدی . عادی بر وقعة جنائية، ایکی عنصرک یکدیگرینک قاننه صوصامشجه‌سنہ بربولینه هجوم ایتلریف انتاج ایتمشدر . درحال والی قوماندان تبدیل ایدلدي ، متعاقباً اداره عرفیه اعلان اولندی .

دیوان حرب سرعتله حرکت ایدرک برنجی قافلهٔ محاکومین اعدامه محاکوم ایدلدي . وجزا همان تطبیق ایدلدي . فقط ایکنچی بر قافلهٔ محاکومین سبیله قوه مركزیه وارمنی پطریق‌خانه‌سی آردنسنده شایان تأسف بر اختلاف ظهور ایدرک او زون مدت بر کشمکش دوام ایتدی . نهایت بوسوء تفهم ده شیمیدی قالقه رق پطریق استعفانامه‌سنی استدادو مملکت سکون و صلاحه عودت ایتمش ; حتی اخیراً ولايتدن اداره عرفیه‌دنخی قالدیرلشدرا .

ارضرومده‌ده دیکر بر ارتجاع مقدمه‌سی حس اولئش فقط وقت وزماننده اوکی آنفعه موفق اوله‌رق قوماندان یوسف پاشا در سعادته جل و بوراده دیوان حرب طرفندن بعد الماحا که اعدام اولنشدرا . اناطولینک و عربستانک اوته‌سنده بریسنده ارتجاعی آکدیر و بعض مقدمات ظهور ایتمش ایسه‌ده حریت اردوستنک عکس مظفریاتی و پادشاه جدیدک جانس تحت عثمانی اولمسی بوقبیل استعدادلرک چاپو جق بر طرف اولمسنی تأمین ایلشدرا .

سلطان محمد خان حضرتلى - و - یکى دور

ذاتاً نام مبارکلری ملت ایچون قال خیر اولدینی اوته‌دن بری و قایبع تاریخیدا ایله ثابت اولان بومبارک پادشاهک دور سلطنتلى لە‌امد و المنه مملکت ایچون بادی سعادت اولمقدن باشقة بشی اولماشدر . «ملت ، پادشاه بولور؛ فقط پادشاه ملت بوله‌ماز .» کلام حکیمانه-نى تابدایت سلطنتلرندہ ایراد بیوران ذات حضرت ملکدارینک حقوق ملتی نه درجه محافظه بیوره جقلری کندیلکنندن مستبان اولمقده ایدی . او تووز بوقدر سنہ‌لک حیات معززی تضییقات ظالمانه ایله چکرمش اولان بر حکمدار عالی‌تبار ، ظلمک نه قدر آجی اولدینی کندی نفس‌لرندہ تقدیر ایتدکلری ایچون کندیلرندن عدل و انسانیتدن باشقة بشی بکله نه میه‌جکی طبیعی ایدی . ملت عثمانیه مشروطیتله ویا مطلقتیله اداره اولئان ملتلردن

هیچ بربینک نائل اولنادینی بویله بر عالی قلبی و مشروطه پرورد پادشاهه مظہریتله مفتخر و بختیاردر ، همان جناب حق بومله مرحمة کندیلرینی طول عمر ایله با کمال سعادت پایدار ایلسون . پادشاه جدید اهالی ایله دائمی صورتله تماسده بوله رق احوال مملکت بالذات پیدای اطلاع ایمکده و بوصورتله سرای ایله ملت اراسنده عصر لردن بری حفر اولنمش کرداب افتراقی از الله بیور مقد دوبلر . اول امرده خاندان سلطنت اراسنده دور سابقه صاچیلمش اولان تخم تفرقه بی رفع ایمیش وبتوز ملت قلبنده طاشیدینی بو خاندان معززی متعدد و متفق کورمکدن متخصص بر اشک شادی و مسرت دوکندر . یکی پادشاه بدایت سلطنتلرندہ مجر و حین غزالک بالذات استفسار خاطر لرینه مساعت بیور مشردر ، بالآخره جمعه سلام مقلوبینی هر هفته آیری بر جامعده اجرا ایدرک چوقدن بری متروک قالمش بر عادت مستحسنہ دیندارانه بی اجرا بیور مشردر . قلیچ الی مراسمی ، مجلس مبعوثانه رسم تحلیف کی و قایع مهمه دخی مقام سلطنت ایله ملت آراسنده کی آهنگ و موازنی تأمین ایلسدر . پادشاه حضر تلوی یالکنر پای تخت اهالیسی ایله دکل طشه بی دخی پک یقیندن کوره کامل حکیمانه سیله هر که بی ، بروسه بی ، ازمیدی زیارت ایمکن ، ۱۰ تموزده اجرا ایدیلن مطنطن شنلکلره حر بر ملتک حر پادشاهی صفتیله کمال مسرت و شوق ایله اشتراک بیور مشردر ، چوقدن بری محکوم عدالت اولدینی حالده بر حیات اکتساب ایمیش و بحر سفیددن عودت ایلش اولان دوننمایه پارلاق بر رسم چید اجرا ایتدیر مشردر . (۲۱ حزیران ۱۳۲۵) حریت اردوی در سعادتی اسخیر ایلدکن صوکره بالطبع ایلک ایشی حرکت ارتجاعیه بی و قوعه کتیر نلری تأدیب اولش ایدی . اختلالک ایکی صفحه بی وار ایدی : عسکری ، ملکی . عسکرک عصیانی حد ذاتنده بر جنایت ایدی . انضباط عسکر لک و قوتک روحی اولدیغندن بو انصباطی قیرانلری قیرمک اثاول پاییله جق برشی ایدی ؟ در عقب تشکیل اولان ، بعده عدم کفایه سنه مبنی تزیید ایدیلن دیوان حر بلر و بودیوان حر بلر تحقیقات احضار ایدن تحقیقات هیئتله عسکر لک وظیفه سفی پامال ایمیش اولانلر حقنده اک زیاده و فقط اک ضروری بر شدت کوستردیلر ؛ اسباب مخففه نامیله هیچ بر معتبرت قبول ایتمدیلر . اختلالک ملکی جهته کانجه بوبابده تحقیقاتی دها زیاده تعمیق کفایت ایدیبور ایدی . عسکر اختلالجیلرک یالکنر اختلاله اشتراکلری مجرمیت و محکومیتلری ایچون کافی ایدی . بناءً علیه مجلس مبعوثانی تهدید ایدن حمدیلر تفکیجی عارفلر و بیکباشی پوسف افندی ودها سائر محکومین جنایتلری ارتکاب ایلدکلری موقعه ده ، کوپری باشنده ، بازید میداننده و مجلس مبعوثان اوکننده اعدام ایدلدیلر .

۳۱ مارت وقوعه سنده شهید اولان شریف صادق پاشا

۳۱ مارت وقوعه سنده شهید اولان
لازقیه مبوعی ارسلان بک

۳۱ مارت وقوعه سنده شهید اولان
عدلیه ناظری ناظم پاشا

او نو دور لر سنی بچاره هان سن او لاه

٣٦ مارت وقעה سنده شهید اولان شریف صادق پاشاڭىڭ كاتىي اسعد خيرالدين بىك

٣٦ مارت وقעה سنده شهید اولان ملازم صلاح الدين بىك

اول بىم اىچۇن اولەيم سنك اىچۇن

دیکر طرفدن سلطان محمد خان خاں حضرتلى توفيق پاشاني مقام صدارته موقعتاً ابقا بیوردره، نهایت بنه وقعة ارتتجاعیه نك عنف وشدته اسقاط ایتدیکی حسين حلمی پاشایي رغمًا على الارتجاع مقام صدارته تذكرار اقعاد وقدم، تجربه وناموسی مسلم اولان توفيق پاشایي لوندره سفارتی توجیه بیورلدی . یکی تشکیل ایدیلن قابینه يه مبعوناندن جاوید وخیری بکلر (مالیه وعدلیه نظارتلى ایچون) انتخاب بیورلدیلر ایسهده هنوز وقت مرهونی حلول ایتماش اولدیغندن بو مقصد حاصل اولمامش ، مع ما فيه قابینه نك پارلیتوون بر قابینه اولمی جهته طوغری بخطوه دها آتیلمشدر . آریستیدی پاشانک اورمان و معادن وزراعت نظارتنه ، نائل بکل معارف نظارتنه تعیننلری بوجله دن ایدی ؟ بحریه ناظری عارف پاشاده ارتتجاعه رغمًا اعاده ایدلش ، حربیه نظارتنه ایکنجهی اردو قوماندانی صالح پاشا تعیین بیورلمشدر . مجلس مبوثانده پروغرامنی قرائت ایدن حسين حلمی پاشا ، کندیسنى حرکت ارتتجاعیه ي قبیل اوقوع کشف وبعد الوقوع تنکیل ایده مدیکنند طولایی دیوان عالی يه قدر سوق ایتمک ایستهین برمیعونک اعتراضه رغمًا ۵ رأیه قارشی ۱۹۲ رأی فزانمشدر . استانبولده ارتتجاع هر صورته چیکنەمش ، مقهور اولمش ایدی .

اداره عرفیه آلتىدە بولنان استانبول ایسه صانکه غایه امل اولان بر اداره مسعوده آلتىدە یشاپور ایدی . سو قاقله طبانچه سسلری قالمامش ، لزومسز نمایشلر کسیلشمدی . استانبول يالکز اونامه رعایة سکوتی محافظه ایدیپور ایدی . اداره عرفیه دن تقرهین يالکز صنادید استبداد اولمش ایدی . بونلرک بر قسمی طوغریدن طوغری يه ۳۱ مارت حاده سنده مد خلدار اولانلر ، دیکرلری دور حمیدیئنک الکمهم استناد کاهی بولنانلر ایدی . برنجیلرک بر قسمی اعدام ایدلری ، (وحدتی ، اندر ونلی مصطفی ، نادری فوزی ، چركس محمد ، جوهر اغا ، ارضروم دن جلب ایدلش اولان یوسف پاشا - که ارضروم و قوه سندن طولایی مکوم ایدلش ایدی . قیچی مصطفی ، برجت پاشازاده حق ، میرالای طوپال اسماعیل بک و سائره) دیکر بر قسمی مختلف جزالله ترھیب و تأدیب اولنديلر : مراد بک ، خواجه راسم ، علیکمال ، مولان زاده رفتگی .) بونلر ایده بعضی فرارایتیش ، دیکرلری دردست اولنہ بیلمنش ایدی . علیکمال بکل ژونا تارینک نشر ایدلیسی و دها سائز و ناھلک میدانه چیقمسی تعقیب ایدلش اولان مقاصد لئیمه يی انظار امته وضع ایلدی . و دیوان حربلر پک چوق ذواتی و حتی نادر اغا بیله تحکیمی ایدرک بی طرفقلرینی اعلان ایتدیلر .

اداره عرفیه نك سله تأديبته اوغر ايانلرك ديکر قسمنه کانچه اوئلرده بدايت حریتىدن برى آطه مسافرلىرى دىيە ياد ايدىلن دور استبداد حميدى وکلاسنك بر قسمى ايله سوء شهرلىرى ، ژونا جىلقلرى پك معارف اولان بعض سر آمدان استبدادن عبارت ايدى . اوئلر كده در سعادتىدە بقالرى بحق جائز كورىلەمېرك موقع مختلفە يە سوق و قامەلرى نقرر ايتدى .

ديکر طرفدن يەلدىز قلعەسى فتح اولنەرق اولا هر طرف تفتیش و تحرى و بتون كوشەلرنده بونجا قىلرنده ترا كم ايدن صندوقىلره ژورناللار حربىه نظارتىنە نقل ايدىلەرك اورادە تصيزىنە مباشرت اولنىش ، و بر طرفدن دە باپچە عموم زوارە كشاد اولنەرق ۳۳ سنەدن برى مملكتى قبضە سىنە طوتان جبارك طرز حيات غرابت اتىسى او زىرنە خلقە فعلى مثاللار كوستولىش ايدى . خاقان سابقك حىتى حقنە خرافات ، دىلدىن دىلە طولاشان روایاتك و صورتله مبالغەدن عارى اولمۇ شويلە طور سون حقىقتىن دىخى دون اولدىجى نظر لره تجسم ايتدى .

مجلس مبعۇنائىدە

قوه تشرىع يە کانچە حادثە ارتىخانىيە ايله يكىرىمى كون قدر سكتەدار اولان مساعىسى صوك آيدىلە ئظرفندە تزايد ايدى .

حيات مملكتە تعلق ايدن پاك مهم قانونلر تنظيم اوئىنى بونلرك بىنچى درجه سىنە قانون اسامى تعدادلاتى ذكر ايدە بىليرز .

مجلس مبعۇنائى اشغال ايدن مسائل مهمەدن بريده مستشارلر مسئلهسى اولدى . « حلقمز كنج ناظرلره تحمل ايدە من اسىكى ناظرلر ايسە مشروطىت قواعدىنى حوصلەلەرىنە صىغدىزە ميورلر » دىلەرك ايكىسى اورتىسى بىشى ايجاد ايدىلەك استىلدى فقط بىنىشىت مئمر اولمادى . مع ما فيه بالآخره بىشىنىڭ عقىم قالىسنه سبب اولانلر ، كنج مستشارلره تحمل ايدەمەنلر ، كنج مستشارلر كىندا لە غوغاسى ايدە جىڭلىرىنى سوپەلەنلەر بىنچى كنجىلرك تدرىججا ئاظر اوللىرىنە بىلە سوق و قووعات ايله روى موافقىت كوستەمشىلەردر . بوصورتله دە آكلاشىلدى كە تدرىججا و خطوه خطوه يايلىميان شىلەر انظارە بدكۈرندىكى حالە احتىاجك افكار عمومىيە نك عادتا سوق و تضييقىلە و قووعە كەن نتائج امور طبىعىيە دەن عد ايدىلۇر . كنجىلر اپچىنە اك عنود خصىمىسى بىلە حىزان كاڭى قىلان جاوىدېلەك ايدى . جمعىيتك

کنچلرک، اداره جدیده نك دشمنلری بیله جاوید بکمی . . . طوغریسی او کا دیه جـك یوق ! » دیمکدن کندیلرینی آله میورلر ایدی . هر خصوصده وبالخـصـه بودجه قانوننـك مـذاـکـرـه عمومـیـهـسـنـدـهـ منـیـتـ وـ خـطـابـتـنـیـ عمـوـمـهـ تـسـلـیـمـ اـیـتـدـیرـمـشـ اـولـانـ جـاوـیدـ بـكـ اـیـچـونـ آـرـاقـ مـالـیـهـ نـظـارـتـیـ اوـلـفـونـ بـرـمـیـوـهـ اوـلـمـشـ اـیـدـیـ .

ینـهـ کـنـچـلـرـدـنـ طـلـعـتـ بـكـ دـاخـلـیـهـ نـظـارـتـهـ تـعـیـنـ اـیـدـلـدـیـ . بـوـنـاظـرـیـدـهـ مقـامـ اـقـنـدـارـدـهـ بـوـلـنـدـیـغـنـدـنـ وـعـزـلـ وـنـصـبـ مـأـمـوـرـینـ اـیـلـهـاـكـ زـيـادـهـ اـشـغـالـ اـيـدـنـ بـرـمـقـامـ بـوـلـنـدـیـغـنـدـنـ طـوـلـاـبـیـ شـمـدـیـ اـحـتمـالـ کـهـ موـأـخـذـهـ اـيـدـنـلـرـ چـوـقـدـرـ اـوـصـرـدـدـهـ سـوـمـینـ کـیـمـسـهـ یـوـقـ اـیـدـیـ . زـیـرـاـ هـرـ کـسـ بـیـلـیـوـرـ اـیـدـیـ کـهـ رـوـمـ اـیـلـیـدـهـ کـیـ حـرـکـتـ اـحـرـاـ رـانـکـ مـرـتبـیـ جـمـعـیـتـکـ الـکـمـهـمـ نـاظـمـیـ اوـایـدـیـ ، حـرـیـتـکـ اـعـلـانـنـدـنـ صـوـکـرـهـ دـخـیـ هـرـ کـسـیـ تـطـیـبـ اـیـتـسـیـ کـیـمـسـهـیـ رـنـجـبـدـهـ اـیـتـامـسـیـ اـفـکـارـ عـمـومـیـهـیـ لـهـنـهـ جـلـبـ وـجـعـ اـیـتـشـ اـیـدـیـ .

بوـصـورـتـلـهـ قـابـیـنـهـ یـوـمـاـفـیـوـمـاـ مـجـانـسـتـ کـسـبـ اـیـتـشـ اـیـدـیـ . مـجـلسـ مـبـعـوـثـانـ مـتـادـیـاـ مـتـسـعـجـلـاـ قـانـوـنـلـرـ یـتـشـدـیـرـیـیـوـرـ اـیـدـیـ . بـعـضـاـدـهـ مـطـبـوـعـاتـ اـسـپـیـوـتـوـ، تـنـسـیـقـاتـ قـانـوـنـلـرـنـدـهـ اوـلـدـیـنـیـ کـیـ لـزـوـمـنـدـنـ زـیـادـهـ نـجـلـهـ اـیـلـیـوـرـ اـیـدـیـ . مـطـبـوـعـاتـ قـانـوـنـیـ مـطـبـوـعـاتـکـ قـرـهـ کـدـیـسـیـ عنـوـانـ اـبـدـیـسـنـهـ اـسـتـحـقـاقـ پـیـداـ اـیـتـشـ اـوـلـانـ مـضـبـطـهـ مـحـرـرـینـکـ غـیـرـتـ وـفـعـالـیـتـ وـاـوـصـرـهـدـهـ ۳۱ـ مـارـتـدـنـاـوـلـ مـطـبـوـعـاتـکـ بـرـقـسـمـیـ طـرـفـدـنـ طـوـتـیـلـانـ مـسـلـاـتـ سـقـیـمـکـ اـفـکـارـ عـمـومـیـهـ اوـزـرـنـدـهـ مـطـبـوـعـاتـ عـلـیـنـدـهـ شـدـیـدـ بـرـجـرـیـانـ حـصـوـلـهـ کـتـیرـمـشـ بـوـلـنـسـیـ بـوـقـانـوـنـکـ بـرـآـزـ شـدـتـلـیـ اـحـکـامـ اـیـلـهـ قـبـولـ اـیـدـلـسـنـهـ باـعـثـ اوـلـشـدـرـ .

دـیـوـانـ حـرـبـلـرـ وـاقـعـاـ یـاـتـخـتـدـهـ اـطـهـرـاتـ کـلـیـهـ اـجـراـ اـیـتـدـیـ . فـقـطـ هـنـوزـ (۳۱) مـارـتـ وـقـایـعـیـ حـافـظـهـلـرـنـدـنـ سـیـلـمـینـلـرـ بـوـنـکـلـهـ اـکـتفـاـ اـیـدـهـ مـیـورـلـرـ اـیـدـیـ . زـیـرـاـ بـتوـنـ دـوـائـرـیـ طـفـیـلـیـلـرـ صـارـمـشـ ، سـوـءـ اـحـوالـ اـیـلـهـ مـشـتـرـ کـیـمـسـهـلـرـ وـحتـیـ بـعـضـ خـفـیـهـلـرـ الـآنـ مـوـقـعـنـدـهـ بـولـ بـولـ مـعـاـشـلـرـهـ مـسـتـخـدـمـ بـوـلـنـیـوـرـلـرـ اـیـدـیـ . بـوـمـالـزـمـهـ اـیـلـهـ مـشـرـوـطـیـتـیـ یـوـرـوـتـمـکـ مـمـکـنـ اوـلـهـمـیـهـ جـقـ اـیـدـیـ . اـبـشـتـهـ تـنـسـیـقـاتـ قـانـوـنـیـ بـوـمـقـصـدـیـ توـلـیـدـ اـیـدـیـ . وـاقـعـادـهـ بـوـمـقـصـدـ مـشـرـوعـ اـیـدـیـ . فـقـطـ مـعـ التـأـسـفـ بـوـنـجـهـ اـعـتـالـلـرـهـ بـرـاـبـرـ قـلـمـهـ آـلـنـانـ قـانـونـ قـضـایـیـ مـطـلـوبـیـیـ جـمـعـ وـنـالـیـفـهـ مـوـفـقـ اوـلـهـمـدـیـ . بـوـسـنـهـکـ مـجـلسـ مـبـعـوـثـانـ دـوـرـةـ اـجـمـاعـیـهـسـنـکـ بـیـلـهـ بـتوـنـ مـذـاـکـرـاتـیـ تـنـسـیـقـزـدـکـانـکـ وـاوـیـلاـ وـشـکـایـتـیـلـهـ اـشـتـغـالـ اـیـدـیـلـهـ جـلـکـ اـیـدـیـ .

تصـفـیـهـ رـتـبـ قـانـوـنـیـهـ عـیـنـیـ بـرـلـزـوـمـکـ تـأـیـرـیـ عـیـنـیـ بـرـاـحـتـیـاجـکـ سـوـقـیـاـهـ مـجـلسـ مـبـعـوـثـانـهـ سـوـقـ اوـلـنـدـیـ . بـوـ قـانـونـ اـنـضـبـاطـهـدـهـ تـعـلـقـیـ اوـلـدـیـعـنـدـنـ صـرـفـ هـیـئـتـ عـسـکـرـیـهـ طـرـفـدـنـ

تطبیق و قوئه اجرائیه ایله قوئه نشریعیه نک تشویش معاملاتی کی بر عکسی لکه دوچار او ملادی. اجتماع قانونی، جمعیتلر قانونی دخی مجلسی خیلی اشغال ایدن قانونلردن اولدی، بالخاصة ملیتلر اساسی او زرینه جمعیتلر تشکلی منع ایدن دردنجی ماده عناصر سائره ارسانده بادی، کفتکوی عظیم او لمش ایدی. شیمدى ملیت نامنه جمعیت تشکیل او لئیور. فقط مختلف عنوانلرله ينه تعیینلردن کیرو طورولیان مقاصد تعقیب او لئیور و بوصورتله هیچ مأمول ایمیزکه مقصد قانون حصوله کاش او لسوون.

مجلسک چکن سنہ کی دورہ اجتماعیه سندہ مذاکره ایدیلو ب داخلیه ناظری طمعت بک مسئولیتی در عهده ایده رک تأخیرینه موفق او لدینی مسائلدن بری یمن مسئله سی او لمش ایدی. او صرہ ده ظهور ایدن شیخ ادریس غائیه سنی بر طرف ایمک او زرہ ینه عسکر سوقه - بر تک نفر کوندریله من دیه تجربہ دیده لر طرفیندن تأمینات ویرلدیکی حالدہ - موفق او لدی، یمن پولیتیقه سنت شیمدىکی حالدہ برنجی صفحه سی، یعنی تسکین آسایشہ متعلق مقدمہ سی حاصل او لمشدر. فيما بعد اصلاحات جمیع ایچون واسع برمیدان آچیلمشدر. تعقیب ایدیلن مسلکدہ ثبات و اصراردن باشقہ برشیمه حاجت یوق.

بو اصلاحاتک امور نافعه یه تعلق ایدن قسمندن بر نبندہ سف مجلس چکن سنہ تصدق ایتدی. وصولک کونلرندہ صنعا خطنه عملیات ابتدائیه سی حقنده کی مقاولہ نامه یی قبول ایلدی. شیمدى یمندہ بو خط ایچون کشفیات مقتضیه اجرا ایدیلیور قریباً خطک ولیمانک انشا آتنے مباشرت او لئنسنی تھی ایده م.

کرید مسئله سی

بو سنہ هر سک وروم ایلی شرقی مسئله سندن ماعدا برده کرید مسئله سی ظهور ایمیش ایدی. دول اربعہ حامیه جزیرہ یی یونانستا نه طوغری احاله ایمک پولیتیقه سی تعقیباً ۱۹۰۸ سنہ سی تموز نده بر سنه صوکره جزیرہ یی تخلیه ایده جکلرینی وعد ایلشلر ایدی. جزیرہ اهالیسی بالقان و قواعاتک ظهور یی متعاقب بیلامم قاچنچی اولہرق ینه یونانستانه التحاق ایتکلرینی اعلان ایتمشلر ایدیسہ ده دول اربعہ یک ممانعتی او زرینه ۱۹۰۹ تموز ینه (۱۴ تموز) تأخیر قرار ایلدیلر. مجلس مبعوثان بو تخلیه یی متعاقب وخیم و بلکده غیر قابل تعمیر احوال ظهور ایلسی احتمالی دریش ایده که بر استبضاح تقریری ویردی و حکومتہ

کریدا یچون واقع اوله جق تشبثاتنده بوتون بوتون ظهیرا اوله جغنى يكزبان او له رق اعلان ايتدى. بونكله برابر كريدىلىر حکومت عثمانى نك تشبثاتنى لطيفه ظن ايتدىلىر دولتلرسوزلىرىنى طوه رق جزيره يى تحلىيە ايتدىلىر. فقط كريدىلىر دو حال يونان بايراغنى چكىدىلىر. بحالك مملكتىمىزدە حصوله كتيردىكى غلبانى تعرىفه حاجت يوق. بوتون ملت عثمانى بحق متأثر او له رق قيام ايتدى. دولت بىر طرفدن دول اربعه يى ايفاي وظيفه يه دعوت ايتدى ، دىكىر طرفدن يونانستان او زرنده بحق اجرای تضييقات ايلدى. مناسباتك انقطاعه و حتى محاربه و قوعنه هرمق قالمش ايدى . هى طرفدن يونان اموالى بويقوت ايدىلى و نهايت يونانستانك كريددن قطع علاقه ايمش اولدىغى تأميناتى متضمن برتعهد نامه اخذ او لندى و فورطنه براز سكون بولدى ،

دىكىر طرفدن دولتلر اخطارات لازمه ده بولندقدن صوکره عسـكـر چـيـقاـردـرقـ مجـدـداـ رـكـزـ اـيـدـلـمـشـ اوـلـانـ يـونـانـ باـيـرـاغـنـىـ اـيـنـدـيـرـدـىـلىـرـ . دـوـلتـلـرـ اـيـلـكـ دـفـعـهـ اوـلـهـ رـقـ كـرـيـدـدـهـ عـثـمـانـلـيـقـ لـهـنـهـ بـرـئـماـيشـ فعلـىـ يـاـپـشـلـرـ اـيـدـىـ .

مع ما فيه يونانستانك تضييق عثمانى آلتىنده قبوراءسى داخللاً برساده سېت او لدى. ضابطان عـسـكـرـ مـيـرـالـايـ زـورـبـاسـ قـوـمـانـدـاسـىـ آـلتـىـنـدـهـ اوـلـهـ رـقـ عـصـيـانـ اـيـدـوبـ قـرـالـىـ ، مجلس مبعوثانى هيئت وكلايى تضييق ايتدىلىر. تئوتوكىس قابىچە شىشىن دفعه اوله رق كريدده حکومته يرلشن رالايس استعفا ايلدى . صرف زوربارك بازىچەسى اولق او زره ماورا مىخالىيس باش وکالتى كتيرلىدى. يونانستاننده كى ضعفك و مغلوبىت سياسيە نك سېپىنى تشكيلات عسـكـرـ يـدـهـ كـىـ تـذـبـذـبـ اوـلـدـيـغـنـهـ ذـاهـبـ اوـلـانـلـرـ اـمـوـرـ عـسـكـرـ يـهـيـ اـصـلاحـ اـيـچـونـ اوـلـانـ وـلىـ عـهـدـىـ باـشـ قـوـنـدـانـلـقـدـنـ تـبـعـيـدـ اـيـلـهـ اـيـشـهـ باـشـ لـاـدـىـلىـرـ وـ خـانـدـانـ قـرـالـىـ يـيـ فـنـاـحـالـدـهـ رـنـجـيـدـهـ اـيـلـدـىـلىـرـ . مع ما فيه مقصد اصلى كرييد او لدىغى نظرأ جزيره ده كى وقوعاتك هر برى آتنى يه كمال اهمىتله انعکاس ايدىسior ايدى . بحرىيەلى تىيالدوس و قوهسى ، غزئلرك تعطيل نشريات ايلمىسى كريددە كى چالقانىنىڭ صفحات مختلفەسنى ارائه ايليو رايىدى. نهايت كريددن كوندريلە جىك مبعوثلرك آتنە مجلس مبعوثانىنە قبول ايدىلە جىكنە دائر يونانستان حکومتى جانىدىن كىرك دولتلرە و كىرك حکومت عثمانى يه تأمينات ويرلىسى شىمىدىلىك آتنە دنوزان او له جق باد تشوشه فارشو موقت برسىغور طە خدمتى اىفا ايدىسior . دولتلرك كريددە يونان ضابطان و مأمورين عدلييەسى حقنده تشبثات اجرا ايللىرى حقوق عثمانى نك محافظەسنسە معطوف دىكىر بىر خطوه سايىلە بىلەر .

طلعت بکل تخت ریاستنده اولنگ اوزره انگلتره پارلمتوسونی زیارت ایدن هیئت مخصوصه مبعوثانک مقصد اصلیسی بین المان پارلمتوولر صلح جمعیتلریله تماسده بولنگ اوزره انگلتره پارلمتوسنک دعوت رسمیه سننه اجابت ایتمکدن عبارت اولدینگی حاله سیاحت واقعه کرید هسئله سنک اک حار بر زمانه تصادف ایتدیکندن هیئت کرک موقتاً و نیم رسماً اوله رق توقف ایلدیکی پارسده و کرک لوندره و انگلتره نک ممالک ماڑه سنندۀ حقوق عثمانیه بی هر درلو وسائل ایله مدافعه ایتش و پک چوق یا کلاش ذهابلرده بولنان پک چوق سیاسیو نک افکارینی خیلی تنویر ایلشدرا.

تعطیل زماننده

ایکی آی دها مدته دوره سی تهدید ایدلش اولان مجلس مبعوثان نهایت آگستوسک ایلک هفتنه سنندۀ طاغیلری . و قوه اجرائیه بی افعال واجرا آته سربست بیراقدی . قوه اجرا ائیه نک بومدت ظرفنده اشتغال ایتدیکی اک مهم مسائل داخلیه دن بر قسمی ، یمن همسئله سنی یوقاریده ذکر ایتدک . سلیمانیه جوارنده هموند قبیله سنک الآن بر دوام اولان حال قرار وعصیانی ده اوجه تلرده کی قوه عسکریه بی اشغال ایتد کدن ماعداً قبیله مذکوره افرادینک ایکیده بر ایران طوپ راغنه النجا و اورادن تکرار آقین ایدرک ممالک عثمانیه بی تسلط ایلری ایران ایله جریان ایدن مناسبات سیاسیه بیله اجرای تأثیر دن خالی قلاماً مشدر . مع مافیه اداره عرفیه نک او حوالیده اعلان ایدلیسی و تعقیبات عسکریه ده دوام اولنیی همره سیله یقیننده اوجوارده اعاده سکون ایدیله جکی مامولدر .

شمالی آرناؤودلقده دخی بعض ناخوش حادثات ظهور ایتش و تعقیباته جاوید باشا کمال اهمیته دوام ایلش ایسه ده او طرفده کی غائله هنوز کلیاً بر طرف اوله مامشدرا . آرناؤودلقدن بحث ایدر ایکن ظهور ایدوب اپی بادی اخلاف اولان آرناؤودجه حروف بحثی ذکر ایتمامک ممکن دکادر . آنجو اک زیاده تمنی ایده جکمزن نقطه بومسئله ده حال اختلافده بولنان عناصرک متیحداً فقط محل اسایش و مداخله حکومتہ احتیاج می ایتدیر میه جک صورتده کنندی عموم عثمانیلرک آماله موافق صورتده حل ایتمسیدر . تعطیل زماننده اذهان عمومیه بی برآز اشغال ایدن مسئله لوردن بری ده نورادونکیان افندینک استغفا مسئله سی اولمشدر .

دوره تعطیلیه انساننده تنظیم و تطبیقنه ابتدار و تمرات سکون پرورانه سی اقتطاف

حرکت اردویی قهرماناندن نیازی بک

حرکت اردویی قهرماناندن انور بک

حرکت اردویی کوکلولرندن شهید
مددوح ماجد بک

اجل تکلیی باش اغوشی بی جهانه

المعلم وپرتوستو غزنه‌لری محرر لرندن و خاقان
مخلوعک اک مشهور خفیه لرندن نادری فوزی.

ولفان غزنه‌سی صاحبی و فعیه ارتقایه
مستحسن لرندن درویش وحدتی

سابق شورای دولت اعضاسندن و خاقان
مخلوعک اک مشهور خفیه لرندن طیار

طنین وشورای امت مطبوعه‌سی یغما کرانند
بهجهت پاشازاده حق

خاقان مخلوعک اک برنجی واسطه استبدادی صقاللی محمد

خائن برخوردار اولماز، آخر بردار اولور

ایدیلن چته لر قانونه مدن بحث ایتمامک ممکن دکلدر . روم ایلی احواله مطاع او لاندزک کافه سنجه مسلم اولداینی حالده بوقانون اطبیقیات ائنسنده کوستریان بعض او فرق تفک نهایا صدن صرف نظر ایدلادیکی حالده روم ایلیده شقاوتک کوکنی قور و تهقایچون برا کسیر حیاتدر . واقعا استثنائی بر قانوندر . فقط استثنائی احوال ایچون استثنائی قانونلر یا پنهان بشهه چاره سلامت یوقدر . کافه دول متممه نه احوال فوق العاده قارشو سنده بولندقلری زمان عینی صورتله حرکته مجبور او لمسلدر . هندستانده جزايرده و سائر مستملکاتنده بوقوانین استثنائیه قوانین دائمه وعادیه حکمنه کیرمشدر . ایشته بوقانونک حین اطبیقنده مناستر ، اسکوب و سلانیکده بعض وقوفات جنایه سیاسیه وقوعه کلش و تعقیبات مقتضیه قانونیه یه اقتران ایتمشدر . بومسائل باغارستان ایله جریان ایدن مناسباتمزر ناحق یره برودت القا ایتش و بلغار مطبوعاتنک هیچ بر عقل ومنطقه کیرمین پک چوق شکایتی دعوت ایمشدر . شقاوتک و نیجه اشقیانک استاد اعظمی چاقیجی نک خاطره کلهمی ممکن دکلدر . دور سابقه ده مأمورین حکومتدن کوردیکی معاونت سایه سنده تزید نفوذ و عونه ایتمش ببرمدت ایچون عن انکاهنه چکیلمش اولان بو شقی کچن یاز ناصلسه جزای لايقنی کوره جکندهن توهم ایده رک دکرلی بر ضابط ایله بعض نفراتی شهید ایتدکدن صوکره شقاوت طریقی اختیار ایتمشدر . هنوز تعیین ایدلش اولان والی محمود مختار بکاک مساعیسه بالآخره تعقیب اشقیا ایچون تعیین ایدیلن سعید پاشانک و بوكوندره علی پاشانک تعقیباتنے و چته لر قانوننک آیدین ولايتنده تعقیب ایدلکده بولنمینه رغمآ بو شریر حالا دردست اولنه مامشد .

ایکننجی دوره اجتماعیه

تعطیل زماننده موافقت حضرت ملوکانه او زرینه مجلس مبعوثان رئیسی احمد رضا بک کیجه لی کوندو زلی دینله جک درجه ده چالیشه رق مجلس مبعوثانی اسکی دائرة دن اوره کویده کی محتشم ، مطنطن چراغان سراینه نقل ایتمش و پک آز برمدت ظرفنده معمار لرک غیر تیله سرایک مجلس مبعوثان اوله حق برصورتده هر درلو ترتیبات داخلیه سنی اکال ایتدیر مش ایدی .

ایشته ایکننجی دوره اجتماعية بو سرایک يالدیزلى و مزین دیوارلری اراسنده بـ طنطنه مخصوصه ایله اجرا و نطق همایون اوراده قرائت ایدلادی . متعاقباً مجلس مبعوثان رئیسی

انتخاب ایدیله رک رضا بک اکثریت عظیمه ایله موقعنده ابقا و همان مذاکراته بد او لندی.

مالیه ناظری جاوید بک مساعیٰ فوق العاده‌ی و عنز و شبانی سایه‌سنده بودجه‌یی وعدی وجهه‌لے مجلسک یوم کشادنده تودیه موفق اولدی. مجلس روزنامهٔ مذاکراتی هان هان بوم بوش ایدی. سنّه سابقه‌دن قالمش اولان احتیاط ضابطه‌ی قانون لایحه‌یی سرعت لازمه ایله مذاکره ایدلادکدن صوکره یا پیله جق مهم ایشل آزالیور ایدی. فقط مجلسک عادتاً عتمانی انتاج ایتدیره جك پروزی برایش وار ایدی که یالکنر بر سنّه‌لک مذاکراتی دکل، بلکه بر عصر لق مدتی اشغاله کفايت ایده بیله جك ایدی. اوده مسئلهٔ مؤبدة تنسيقات ایدی. مجلس یا پدینی خطالری، ایستمیه رک واقع اولان حقسز لقلری کنندی تعمیراتی که قالقیشدی. فقط اویله بر غاله قاپیسی آچیور ایدی که آلتندن چیتمق شویله طورسون آلتنده قالوب از لک هر آن ممکن ایدی. «عدل و احسان» صداسیله پایخته ایلک آدینی آتش اولان صدر جدید حقی پاشانک تشیث تعمیرکاریسی اولسنه الى نهایه مجلس بو عظیم دغرنغه ایچنده یوارلانوب کیده جك ایدی.

مجلس تقریر لرله واقعاً او قدر استغال ایتمدی. فقط دوام و عدم دوام مسـئلـه ایله و نـالـخـرـه چراغان سـرـایـنـک اـحـتـرـاقـنـدـن صـوـکـرـه بـرـسـرـایـ تـدـارـکـی مـسـئـلـهـسـنـدـه و بـجـهـه او درجه دکری اولیان شهر اماتی استقرار اضـنـدـه پـکـ قـیـمـتـدارـ اوـقـاتـی جـدـاً اـضـاعـه وـهـبـاـ اـیـتـدـیـ. ذـاـنـاـ بـرـقـضـایـ نـاـکـهـانـیـ اـیـلـهـ بـرـآـزـ آـوـارـهـ وـبـیـ مـکـانـ اـولـانـ مجلسـ بـرـقـاجـ کـونـ چـراـخـانـ قـارـشـوـسـنـدـهـ کـیـ اـتـحـادـ وـتـرـقـیـ فـرـقـهـسـیـ قـلـوـبـنـدـهـ وـبـعـدـهـ یـیـلـدـیـزـدـهـ کـیـ رـضاـ پـاشـاـ قـوـنـاغـنـدـهـ اـجـمـاعـ اـیـتـدـکـدـنـ صـوـکـرـهـ نـهـایـتـ صـالـیـ پـازـارـنـدـهـ کـیـ سـرـایـدـهـ مـسـتـقـرـ اوـلـدـیـ. مـأـمـولـ اوـلـنـورـکـهـ یـوـاسـتـقـرـارـ یـالـکـنـرـ بـرـاستـقـرـارـ مـکـانـهـ دـکـلـ استـقـرـارـ اـفـکـارـهـدـ خـدـمـتـ اـیـدـهـ جـکـدـرـهـ.

حسین حلمی پاشا لینچ مسئله‌سنده اکثریت فرقه‌سنک محضنا حمیت و طپرورانه‌یی ایله بیوک بر اکثریت قازانمش ایسه‌ده، او دقیقه‌دن اعتباراً حسین حلمی پاشانک موقعی صارصلمش اولدینی پـکـ عـیـازـ اـیدـیـ. پـاشـاـ اـتـحـادـ وـتـرـقـیـ فـرـقـهـسـنـکـ کـنـدـیـسـنـهـ ظـهـیرـ قـالـهـمـیـهـ جـغـیـ حـسـ اـیـتـدـیـکـیـ دقـیـقـهـدـهـ اـسـتـعـفـاـ نـامـهـسـنـیـ ذاتـ حـضـرـتـ مـلـوـکـانـیـهـ تـقـدـیـمـ اـیـلـدـیـ وـطـرـفـ حـضـرـتـ شهرـیـارـیـدـنـ رـوـمـاـ سـفـیرـیـ حقـیـ بـکـ مـسـنـدـ صـدـارـتـ تـکـلـیـفـ اوـلـنـدـیـ. حقـیـ بـکـ فـرـقـهـنـکـ مـظـاهـرـتـیـ اـسـتـحـصـالـ اـیـدـهـ جـکـنـهـ وـتـسـبـقـاتـ خـصـوـصـنـدـهـ دـهـاـ مـعـتـدـلـ بـرـ مـسـلـکـ تعـقـیـبـ اـیـلـیـهـ بـیـلهـ جـکـنـهـ قـنـاعـتـ کـتـیرـدـکـدـنـ وـآـتـیـاـ دـهـاـ زـیـادـهـ عـفـوـ وـعـاطـفـتـ دـائـرـهـنـدـهـ حـکـتـ

سر بستی غزنه‌ی صاحبی اشراقدن
مولان زاده رفعت

اقدام غزنه‌ی سر محرومی علی کمال

میرزان غزنه‌ی صاحبی مراد

اجلی کلن کوبک جامع دیوارینه سیپر

اولنه جغنه اطمئنان کسب ایتدکدن صوکره درسعادته کلدى . و بر قاج کون مذاکرەدن
صوکره قابینه سنی تشکیل ایلدى .

اول امرده بالقانلرده کی پولتیقه مندن بحث ایدەم . روسیه حکومتی مانچوری هزیمندن
وابخصوص بوسنہ - هرسک حادثه الیه سندن بری مجرای سیاستنی تعدیلات مقتصنیه ایله
ینه شرقه وبالقانلر توجیه لزوم کورمش و ترکیسا دخنی داخل اولدینی حالمه بر کنله
واحده بالقانلر تشکیل ایدرلک جرمان سیله قارشو برسد چکمک مقصداً نی تعقیبیه باشلامشدره
شوقدرکه عین بر قالبہ بو صورتله کیرملوی تشویق و تکلیف اولان قوتلر اردسندن
غريب ضدیتلر الآن کمال شدله حکمفرما اولدینگدن مقصداً حصولی خایت کوج کورینیور
ایدی . بالخاصه بلغارستان طرفدن کرک چکن یاز چتلر معاونت و چتلر آققیجبلق
ایتمک صورتیه اظهار اولنان مخل دوستی بعض معاملات و دها صوکره صوبرانیه محلسندن
رئیس نظارموسیو مائیوف وخارجیه ناظری جنزال پاریقوف طرفدن واقع اولان افادات
عنی زمانده هم ترکیه نک ، وهم ترکیه یه هرسیله ده اظهار دوستی یه میال اولان روسیه نک
مقاصد ائتلافپروانه سنی مخالف دوشمش ایدی . بلغار رجال سیاسیه - نک ترکیا ایله
خوش چنمهک ایچون عثمانی بلغارلینی حمایه یولای افاده لری چتلر قاتونی علیه نده بولنلری
مجلس مبعوثان عثمانیک ده غرور ملیسنه بحق کران کله رک خارجیه ناظرندن استیضاح
اجرا ایدیاش و بلغار رجال سیاسیه سنک سوزلرینی کری آلمش اولدقلری تین ایدرلک
دعوی بر طرف قیلنمش ایدی . متعاقباً بلغارستاند کرک مناسترده کی تدقیقات محققەدن ،
کرک دینخه نک اعدامه محکومیتندن طولای اجرا ایدلش اولان طفره فروشانه نمایشلر
دختی تموزده بلغار دارالفنونی شاکر دلیله ضابطه نیک شنلکلر منزه اشتراك ایتمک اوزرء
درسعادته و رو دلرندن متیحصل حسن تأثیراتی ازاله ایلمش ایدی . بلغارستانک بومشکوک
پولتیقه سی قارشو سندن سلاحن مقدن ، اردویی تنسيق و تحکیم و جریان و قواعده انتظار
ایلکدین باشقه چاره یوق ایدی . بو جنک حاضر لقلری قدر صلحک ادامه سنی خدمت
ایدن بر تدبیر اولمدى . حدودده کی اوافق تھک تجاوزلر بلغارستان قرالنک پرسبورغه
وقوع بولان سیاحتی زمانه تصادف ایتمی امثال سابقه یه نظرآ بحق شبھلی بولنگه محاذل
عثمانیه بی اعتراف ابتمیدرکه قومشو سنک حسن نیتنه اعتماد ایتمامکه سوق ایتدی .

ذاتاً بر مدت نبری بلغارستان قرالنک دیکر مالکه واقع اولان سیاحتلری واژجه
صریستان قرالی زیارت ایتمی و بعده صربستان ولی عهدی نک صوفیه یه کیتمی استانبول

محافلندہ ترکیا خارجندہ و ترکیا علیهندہ برپلان چویرلکدہ اولدینی حسنه ویریشور ایدی .

انجق بو ملاقاتی متعاقب روسیه حکومتی طرفندن نشر اولنان نیم رسمی تبلیغات محافل عثمانیه اطمئنان و سکونت بخش ایلدیکی کبی پترسبورغ زیارتندن صوکره روسیه محافلندک عثمانیلرک جذب قلوبی ایچون واقع اولان تشیتلری وبخصوص قرال فردیناندک درسعادتده اجرای سیاحت ایده جکنک پترسبورغ زیارتندن صوکره تحقق ایتمسی روسیه سیاست جدیده سنک هر حالده ترکیا علیهندہ تدویر ایدلماکدہ اولدینی ظنی تقویه ایتمدک باشلامشد . صربستان حکومتک کرک قرال فردیناندک بلغراده سیاحتندن صوکره عثمانی قابینه سنہ تأمینات دوستانه اعطای ایلسی و کرک خارجیه ناظری موسیو میلووانویچک اخیراً درسـعادتہ کله رک رجال عثمانیه ایله تماس وداـکارانه حالفه بولنیسی صربستان جھتندن ذاماً شبهه یه محل اولدینی بزه عادتاً کوستریشور ایدی .

شو حالده روسیه سیاستک معطوف اولدینی بر هدف وار ایدیسهده اوده آوستريا وعلى العموم اور وپای وسطی ایدی . بو خصومت او درجه ظاهر ایدی که چار حضرتلری سنہ لردن بری منتظر اعاده بولنان بر زیارتی ایها ایچون راقونیچی یه ، ایتالیا قرالی حضرتلرینه ملاقب اولمغه کیتیدیکی زمان کسدیرمہ یولدن کیتمامکی ، شمندوفرلرده برایکی بیک کیلو متره فضلے یور غونلغه قانلانی حنی ترجیح ایدی . ایکی حکومت آرد سندہ کی برودتہ بوندن دھـا فعلی و قطعی بر دلیل بولنـه ماز ایدی . صوک کونلرده بو برودتی ازاله و هیچ اولماز سه مناسبات طبیعیه نزاکتی اعاده ایچون بعض تشیتلر اجرا اولنش ایسـهـدـه پترسبورغ درسعادت ملاقاتلری اوزرینه بو تشیتلرک آهنگدار بر نتیجه یه اقتران ایتمسی مشکوک کورنیشور . مع ما فيه بر نتیجه حاصل اولـسـهـ دخـیـ کـرـکـیـلـکـیـ بر مقدار ازالـهـدنـ باـشـقـهـ بـرـشـیـ وـاقـعـ اـولـهـمـیـهـ جـقـدرـ .

دور مشر و طیتنده طباعت عثمانیه

انقلاب عمومی^۱ می اولان ۳۲۴ سنه‌سی ۱۰ تموذجی متعاقب شعبات اداره‌نک کافه‌سی انقلابه اولان درجه استعدادلرینه کوره آز چوق اوزون بر دوره انتقال پچیرد کدن صوکره کندی انقلابلرینی یاپدیلر . بومیانده اهمیت فنیه و اجتماعیه‌سی حسـبـیـله بر موقع مهم اشغال ایدن طبابتک بر بوجوق سنه ظرفده پچیردیکی صفحات مختلفه‌ی تدقیق ایتك فائده‌دن خالی دکلدر .

بوندن ۱۰ سنه مقدم کاخانه سـبـیرـیـانـهـ کـلـیـخـانـهـ تـأـسـیـلـهـ عـالـمـ طـبـاـتـمـزـدـهـ بـرـدـبـرـهـ ، بـوـیـوـکـ بـرـشـدـلـهـ باـشـلـایـانـ « اـسـکـیـ اـیـلـهـ یـکـیـ غـوـغـاسـیـ » بـنـدـهـ یـکـیـلـرـ تـأـثـیـرـاتـ مـحـیـطـیـهـ یـهـ قـارـشـیـ پـاـكـ آـزـ مـقاـومـتـ اـیـدـهـ بـیـامـشـلـرـ وـخـرـچـینـ مدـیرـلـرـینـ قـرـبـانـ وـیرـهـ رـکـ مـسـاعـیـلـرـینـ سـسـیـزـجـهـ دـوـامـهـ جـبـورـ اوـلـاشـلـرـدـیـ . آـرـقـ اـیـجـهـ آـکـلـامـشـلـرـدـیـ کـهـ حـاضـرـلـانـمـایـانـ بـرـ وـسـطـهـ اـنـقـلـابـ اوـلـماـزـ . بـنـاءـ عـلـیـهـ اـکـ بـوـیـوـکـ روـلـیـ زـمانـهـ وـسـمـیـ بلاـفـتوـرـ تـرـکـ اـیـتـشـلـرـدـیـ . اوـنـ سـنـهـ قـدـرـ سـوـرـدـنـ بـوـمـدـتـ ظـرـفـدـهـ یـکـیـلـرـ کـوـنـدـنـ کـوـنـهـ قـوـلـنـیـوـرـلـرـ ، اـسـکـیـلـرـهـ آـرـالـنـدـهـ کـیـ اوـجـوـرـوـمـدـهـ کـیـتـدـجـهـ دـرـیـلـشـیـوـرـدـیـ . فـقـطـ عـلـاـعـهـ اـعـلـانـ حـرـبـهـ ، اـدـارـهـ سـابـقـهـ آـلـشـدـهـ ، هـ اـیـکـ طـرـفـدـهـ جـسـارـتـ اـیـدـهـمـیـوـرـدـیـ . اـعـلـانـ حـرـبـلـهـ بـرـاـبـرـ اـیـکـ طـرـفـدـهـ مـیـدانـهـ مـخـاصـمـهـ یـهـ آـتـیـلـدـیـ . اـیـشـتـهـ طـبـیـبـ اوـلـامـایـانـ قـارـیـنـمـزـکـ ، بـرـ بـوـجـوقـ سـنـهـدـنـ بـرـیـ پـاـكـ چـوقـ دـفـعـهـ کـالـ استـغـرـابـلـهـ اـیـشـتـدـکـلـرـیـ ، يـالـکـزـ سـاحـهـ مـطـبـوعـاـتـهـ دـکـلـ ، بـلـجـسـ مـبـعـوـثـانـ کـرـسـیـسـنـهـ قـدـرـ چـیـقـانـ ، دـائـمـاـ اـغـراضـ شـخـصـیـهـ ، هـنـافـعـ مـادـیـهـ کـبـیـ شـکـلـرـدـهـ اوـکـنـهـ قـوـنـانـ مـسـئـلـهـ حـقـیـقـةـ^۲ بوـ اـسـکـیـ اـیـلـهـ یـکـ غـوـغـاسـنـکـ تـظـاهـرـاـتـدـنـ باـشـقـهـ بـرـشـیـ دـکـلـدـیـ .

بوـ مجـادـلـهـ دـهـ طـبـیـهـ عـسـکـرـیـهـ . اـسـکـیـدـنـ پـاـكـ چـوقـ زـمـانـلـرـ مـحـلـکـتـمـزـدـهـ یـکـیـلـهـ کـهـ اـکـ مـهـمـ مـقـرـ اوـلـانـ بـچـارـهـ مؤـسـسـهـ اـسـکـیـلـرـهـ قـرـارـ کـاـهـ اوـلـشـدـیـ . طـبـیـهـ مـلـکـیـهـ اـیـسـهـ دـهـ دـورـ اـسـتـبـدـاـنـ کـوـکـلـرـینـهـ دـوـغـرـوـ قـپـولـرـینـ یـکـیـلـرـهـ آـچـوـنـ وـاوـرـاـدـهـ خـاطـرـیـ صـایـلـیـرـ بـرـقـوتـ تـشـکـیـلـ اـیـتـشـلـرـدـیـ .

مجـادـلـهـنـکـ اـیـلـاـکـ صـفـحـهـسـنـدـهـ ، اـیـکـ مـکـتـبـ طـبـیـهـیـ توـحـیدـ اـیـدـهـرـکـ بوـتـونـ مـمـالـکـ مـتـمـدـنـهـدـهـ کـیـ شـکـلـ طـبـیـهـ وـسـالـمـهـ اـرـجـاعـ اـیـتـکـ اـیـچـوـنـ یـکـیـلـرـ طـرـفـتـنـ یـاـپـیـلـانـ تـشـبـتـ اـسـکـیـلـرـکـ غـلـبـهـسـیـلـهـ بـرـ سـنـهـ قـدـرـ دـوـچـارـ تـعـوـیـقـ اوـلـدـیـ . مـقـضـیـلـرـینـهـ موـقـعـ اوـلـامـایـانـ یـکـیـلـرـ اـیـشـیـ یـنـهـ ، وـلوـ بـرـمـدـتـ قـلـیـلـهـ اـیـچـوـنـ اوـلـسوـنـ ، زـمانـهـ تـرـکـ اـیـلـهـ طـبـیـهـ مـلـکـیـهـنـکـ تـامـنـیـ « دـارـالـفـنـونـ عـثـانـیـ طـبـ فـاـ کـوـلـتـهـسـیـ » نـهـ تـحـوـیـلـ اـیـ رـکـ بـرـ اـدـارـهـ مـنـظـمـهـ تـأـسـیـسـهـ تـشـبـثـ وـبـرـ درـجـهـیـ قـدـرـ موـقـعـدـهـ اوـلـدـیـلـرـ .

طبـ فـاـکـوـلـتـهـسـیـ بـرـیـانـدـنـ کـالـ ثـبـاتـلـهـ چـالـیـشـیرـکـنـ حـیدـرـ پـاـشـاـ مـکـتـبـ طـبـیـهـسـنـدـهـ کـیـ تـذـبذـبـ اـدـارـهـ اـسـکـیـلـرـکـ پـاـیـ رـعـشـهـ دـارـیـنـ بـوـسـبـوـتـونـ مـتـزـلـلـ قـیـلـیـوـرـدـیـ . بـوـ اـشـنـادـهـ مـیـدانـهـ چـیـقـانـ عـمـومـیـ تـنـسـیـقـاتـ مـسـئـلـهـسـیـ آـرـقـ قـطـیـ مـصـادـمـهـ زـمـانـنـکـ حـلـوـلـیـ اـخـارـ اـبـدـیـوـرـدـیـ . مـصـادـمـهـ نـهـ قـدـرـ شـدـیدـ اوـلـورـسـهـ اوـلـسوـنـ اوـزـونـ سـوـرـهـ ضـرـدـیـ وـسـوـرـهـمـدـیـ . یـکـیـلـرـ ، قـطـیـ غـلـبـهـیـ چـالـلـبـلـرـ ، اـیـکـ مـکـتـبـ بـرـلـشـدـیـرـیـلـهـرـکـ طـبـ فـاـکـوـلـتـهـسـیـ تـأـسـیـسـ وـیـکـیـلـرـکـ اـکـثـرـیـتـیـ تـشـکـیـلـ اـیـتـدـیـکـ بـرـهـیـئـتـ مـدـرـسـهـ تـشـکـلـ اـیـتـدـیـ . مـکـتـبـ طـبـیـهـ عـسـکـرـیـهـدـهـ آـیـرـیـجـهـ بـرـعـسـکـرـیـ مـکـتـبـیـ طـرـزـنـدـهـ بـرـیـدـ مـقـتـدـرـهـ تـوـدـیـعـ اـیـلـدـیـ . بـوـ وجـهـلـهـ مـکـتـبـ طـبـیـهـ کـبـیـ بـرـ دـارـالـعـرـفـانـ اـیـچـوـنـ اوـزـونـ بـرـمـدـتـ عـدـ اـیـدـیـلـهـ جـکـ بـرـ بـوـجـوقـ سـنـهـلـکـ بـرـ دورـهـ اـنـقـالـیـهـیـ

متّعاقب اوراده‌هه انقلاب وقوعه کلدی . بقیه اصلاحات‌هه هیچ برشیئی اسیر کم‌ههین فرمانک ید همّته ترک ایدلدی .

بوکون طب فاکولتھ سنک قیوسندن کیرن بر زائر بو بویوک مؤسسه‌هه فوق العاده بر فعالیتک حکم سوردیکنی کمال فخر ایله کورور . بر قاج آی ظرفنده سریریات ولابوراتوارلری هیچ یوقدن وجوده کتیرمک ایچون نه قدر چالیشمک ایحاب ایتدیکنی اربابی پک قولای تقدیر ایدر . بوکونکی هیئتک الله برخرا بهزار حالدہ کچن مکتب آز بر مدت ظرفنده ، الده بولنان و سلطنه آنجقی بوقدر اکمال ایدیله بیلیردی . بو خصوصده طب فاکولتھی نه قدر افتخار ایسه سزادر . حال حاضرده منتظم برمؤسسه عسکریه حالدہ بولنان طیه عسکریه ، مقدم وجدی هیئت اداره‌سی آلتنده محترم اردو صره بحق عسکر طبیب یتشدیرمک صورتیله پک بویوک خدمتلرایفاسنه موفقی اوله جنی شبهه سزدر .

* * *

مکتب طبیه‌دن بحث ایدیلیر کن کلخانه‌ی ذکر ایتمه‌ن کچمک بویوک برگناه اولور . دور سابقه‌ده مملکتمنه بوقدر خدمتلر ایدن و عالم طبیزه کورولن انقلابک اک اساسلى تمل طاشلرینی آنان بومبارک مؤسسه دور مشروطیتیمزده ده غیور مدیر وهیئت تعليمه‌سنه سی وغیریله خدمتني تضعیف ایتدی . بریاندن یکی یتیشن عسکری اطبانک اکمال تحصیلنه ، دیکر طرفند اردویه خسته باقیجیهی ، عسکریه جی ... الخ یتشدیرمکه ، بریاندن اردونک لوازم سفریه صحیه‌سی احضاره اوغر اشنهله برابر ، هنوز طبله‌سنه نسبتاً سریریانلری پک آز اولان طب فاکولتھ سنه‌ده قیو-نی آچدی ، کلخانه دائماً چالیشدی ، ینه چالیشیور ، و داماده چالیشه جقدر .

* * *

ینه دور مشروطیتیمزک اُر فیضی اولق اوزره ملک‌نخنی محتاج اولدینی اک مهم برمؤسسه ، ولادخانه ، خلق احتیاجه موافق برصورتده ؛ قدرغده تأسیس ایتدی . اداره‌سی . کنیج الماره تو دیع ایدیلن بومؤسسه‌نک مملکتنه پک بویوک خدمتلر ایده‌جکی محققند .

* * *

شهر امانه‌ده مربوط اویق اوزره تشکیل ایدیلن « مؤسسات خیریه و صحیه » اداره‌سی عفیف و مقتدر الاره نودیع ایدلش اولسی ، و وزیر اداره‌سنه بولنان خسته‌خانه و مؤسسات ساءرده اجراسنه باش‌لادینی اصلاحات ، مؤسسه مذکوردنک آیینه‌ندن پک زیاده امیدوار اویقده حقی اویله‌یغمزی کوستیر .

* * *

اداره صحیه عسکریه اولان فعالیت بوراده ده انقلابک وقوعه کلدیکنی تبییر ایدیلر . والحاصل توجیهات و مشهودمن اولان فعالیت بوراده ده انقلابک وقوعه کلدیکنی تبییر ایدیبور . والحاصل دور مشروطیتیده عالم طب ایقزده وقوعه کان صلاح و ترقی دیکر شعبانک هیچ بریسندن کری قالامشدر ؛ بونی کورمک ایچون پک یقین بر ماضی يه ، فقط بی‌طرف بر مدقن کوژیله عطف نظر ایمک کافیدر .

بحریه مدن

ارکان حربیه بحریه‌دن واحد بلک طرفندن اهدا بیورلشدرو :

ملت معتمله عثمانیه نك اک بیوک بر استادکاه استقبالی ده سطوت بحریه‌سیدر . نسبتة پک آز ، حتی بر آوج ساحلی اولان بعض آوروپا دول معظمه‌سی بیله ، اندیشه آتی ایله ، جسم زرهایلر ، قرووازورلر و مدھش طور پید و بو طور و سائره انشا ایتمکده در . بومهیب قلاع سیاره ، او ملتلرک سطوت و مکنتی تکیل ایده‌رک نظرکاه اندباهمزدہ جولان ایدر کن ، بیکلر جه میل امتدادنده ساحله مالک اولان حکومتمز ، که موقع جغرافیه اعتبرایله بر دولت بحریه‌در ، ناصل اولوردہ ترقیات بحریه‌یه لاقد قاله بیلیر ؟ ملتلرک مقدراتی تهیندہ ، بومهیب دونھالرک نهقدر مهم بر مؤثر اولدیغئی تاریخ کوسستیریور . بناءً علیه ؟ موجودیت مسنتقباه مدنی تائین ایچون شمدیدن مکمل بر دونھما وجوده کتیرملک ، آتینک حدثات مجھوله وغير منتظره سنه قارشی ملتک امرینه آماده بر قوت احصار ایلک پک مهم بر مسئله حیاتیه‌در .

بوملت معصومه نك بتون قوای حیاتیه‌سی شو و تعطیل ایله مشغول اولان دور آفت ، حمد اولسون چکدی . حکومت ساقهه مستبده ، ملتک مصونیت آتیه‌سندن اندیشه ناك اولمق شویله دورسون ، موجود کیلریخی ده تحریبه نصب نکاه ملغعت ایتشدی . نومیدانه چالش مقدن ، ترقیات عصریه به کسب و قوف ایتمکدن بتون افراد ملت منع ایدیلیور ، خاییچه چورومکه محکوم ایدیلن دونھامزک با جالرندن دومان حیقمه‌سی بیله برجنایت عد اولنیوردی . عصرک ترقیات خارق المادسی بوکون همان هر شیء ماکنه لره تحکیم ایتمش . آنچق شو مهم و نازک آلاتک مقندر الارله اداره اوینسی اقتضا ایدر . کیلرک تطهیر و تنویری ، ما کنه لرک حسن محافظه‌سی و سائره ایچون بهمه حال بر جوق جهاز لرک ، الکتریق ماکنه لرینک ، طلوبه لرک ایشله‌سی و بونک ایچون ده کومور و یاسائر محرومکات استعمالی لازمدر . فقط با جالردن دومان چیقمق برجنایت عد اولندیغئی زمان بومهم و بمبرم ایشلر حتیه ایفا اولنله بیلیرمی ؟ کیلره مکملًا باقیله ماز ، ماکنه لر تمیز لنه من ، خلاصه هر شی یوز اوستی قالمغه و چورومکه محکوم اولبور . ایشته دورسابک بومعاملات

جنائیه‌سی بحریه‌منزک غیور و متفنن ضابطه‌نی نومید ایمکده، ملتک میلیون ذرجه لیرالله تدارک ایده‌بیلدیکی کیهاریمزک حسن محافظه‌سی تصعیب ایمکده ایدی. بو احوال مؤسفه معلوم اولدینی ایچون، ماغینک شو غم آود صحایف مظالمه‌سی تکرار آچامق موافقدر دور انقلابدن بری بحریه‌منزده پاک بیوک برآر تجدد مشهود اولمشدر. خایچدد کی سفن حربیه‌من همان تعمیر و نواقصی اکمال ایدیاه رک بر دونما وجوده کتیرلدى. بحریه ضابطه‌منزک اکثریتی ذاتاً مسلکلرینه عائد علوم و فنونی پاک ای تحصیل ایتمش اولدقلرنند همان بومعلومات نظریه‌لرینی عملیاته تطبیق ایمکه باشدلا دیلر. بحریه‌منزه بر تازه حیات کلدى. هر کس چالیشمغه، کیلرمن کشت و کذار ایمکه، تعلیملر و مانوره‌لر کمال فعالیتله اجرا اولنمغه باشلا دی. بحریه‌نک شو صورتله برموجو دیت احساس و پارلاق بر استقبال و عد ایتسی بتون ماتی دلشاد ایدیبوردی. همان وطنپور عثمانیلر دونما منزک تعالیسی ارزوسنی اظهار ایتدیلر. کمال شوق و نشاط ایله اعانه دفترلری آچیلدی، هر کس تبر عاتده بولندی و آلان بولنیور. منتظم براعانه ملیه جمعیتک تشکلی ده بواسر خیرلر موفقیتنه خدمت ایتدی. آز زمانده ایکی یوز بیک لیرادن متتجاوز اعانه طوبلاندی. همان درت مکمل طوپیدو مخربی مبایعه ایدلدى.

شو تجایات مسعوده، مات عثمانیه نک حسیات تعالیج بیانه‌سنہ ترجمان اولدینی ایچون در که قریب بر استقبالده مکمل بر دونماهیه مالک اولما من شبه سز عدا اولنه بیلیر. قوتلی بر دونما نک دولت و ملتنه نه بیوک، نه قیمتدار بر فکهمیان آتی اولدینی تقدیز ایدن نظارت بحریه‌نک ده شو صیرده پاک مهم بر خطوه ترقی آندینی کمال شکرانه مشهود اوایور. آوروپانک الا دهن انشات بحریه دستکاهلرینه ایکی مکمل زرهی ایله بر قرووازور و برخیلی طوپیدوبوط سپارش ایدل‌کده اولدینی مو ثوقاً ایشیده کدددر. بوسایدیه برا ایکی سنه‌یه قدر کوزل بر دونماهیه مالک اوله جغز. دائم چالیشمغی و قانون تکامل دائرة سنده تزیید قوت و مکنت ایمک احتیاجنده اولدینی مزی بالطبع منور الفکر هر عثمانی حس ایدیبور. محیط مزده کور دیکمز آثار فــالیته فارشی قید سرزلق کوســترمــش اولان دور منحوس استبداد، چالیشمــق، دائم چالیشمــق و تدافــعی بر قوــه مکمله احضار ایمک احتیاجنی بزهــه قدر آجــی بر تجربه ایله آکلامــش در بناءــعلیــه، بحریهــمنــک تعالیــیــ قــوت و ســطــقــی ایچــونــ نــه قــدر فــدــاــکــارــلــقــ اــیدــرــســهــ کــ اوــ قــدرــ تــدــیــرــ وــ کــیــاستــ کــوــســتــرــمــشــ، آــتــیــزــیــ تــأــمــیــنــ اــیــشــ اــولــوــرــزــ.

تاریخی :

سردار اکرم قره مصطفی پاشا

و یانه‌یه او غرایان بر سیاح اکر او شهر محتشم بلدیه سنی کزمه‌مش ایه و یانه‌ی کورمه‌مش دیگدر . قارئلریزه بو دائره حقنده مثلا فلان بنایه بکسر دیه بر فکر اجالی و خارجی ویرمک ممکن دکل . برمليون ليرالق استقراضی قور تارنجیه قدر نیجه بیک خلجانی دقیقه‌لر کپیرمش اولان بزم زوالی شهر اماتنک الیوم مع التأسف مقیم بولندینی دائرة غیر فاخره بو حسابه هیچ قاتیله‌میه جق مبانی سفیله‌دندر . اکر و یانه شهری تغییل ایدن بلدیه دائرة‌نی برسای دلکشا به تشیبه‌ایدرسه‌ک که حقیقةً بر سرای معلاذر ، بیچاره دائرة امانت آلک یانه‌ده آخرور قیونک تنه که محلمه‌سی او لرندن بر کلبه اخزانی آکدیر .

ایشته بو معظم ، بو محتشم سرای بلده بو موزه دائرة‌سی وارد رکه بر قیمه باخاصه عثمانیلر ایچون شایان دقیدر . سمند اقبالن شان ایله ، ظفر ایله کشوردن کشوره آتلادینی اردولریز فتوحاتن فتوحاته نائل اولدینی زمان عثمانی دلاورلری بالکن بو قپولرک اوکنده طورمشلردر . ایشته او قپولر اوکنده کی توقدن صکرددکه اوروپاده کی عثمانی دائرة نفوذوا کمیتی یوش یوش سرکز انتشارینه طوغری چکیلمکه ، کوچولمکه باشلامش وبالخاصه آوستريا حکومتک صحنه‌سیاست شرقیه‌ده اوینادینی رولار مقدرات مليه‌من اوزرنده ازیجی و مغرب تأثیرلر کوسترشدر . آوستريانک بزه اوردینی اک صوک ضربه ایه اک مهم بر دوره انقلابزده بوشه و هرسکی ضمیمه ممالک ایلسیدر که ضاتلی آشمزه صو قاعق قبیلنند اولان بو کیفیت الحاق ، برکت ویرسون که او فمان آوستريانک ملکمزرده ظهورینه مترقب اولدینی و قایمی احداث ایده‌مش و افکار عمومیه‌نک بو حادنه ناکه ظهوره قارشو ارائه ایدیکی آثار اعتدال مشروطیت معززه مزک مدار تقویت اولشدزه . و یانه موزه‌سی زیارت ایدلیکی زمان کوریلورکه بر دائرة مخصوصه تامیله عثمانیلرک متروکاتندن اولان آلات حربيه و سائزه ایله مالامالدر . بو آثار آره‌ستنده بالخاصه نظر دقته چارپان اشیدن بری ده سردار اکرم قره مصطفی پاشا صرحومک اولاق اوزره مقید و جامکان ایچنده محفوظ قفا طاسیدر .

قره مصطفی پاشانک بلغرادده بغیر حق اعدام ایدلیک اوزرینه سر مقطوعی بر قیل طوربه ایچنده حضور حکمداره تقديم (!) قلنمش ایدی . فقط سر مقطوعک مدفنی بیله‌مدیکی ایچون و یانه موزه‌ستنده تشهر ایدلکده اولان قفا طایی شهید مشارالیهک سر نلاکت دیده‌سی ظن ایدلیوردی .

محرر محترم احمد راسم بک برادریزک کچن سنه و یانه موزه‌سنی زیارتله بو قفا طاسنه دائرة یازدینی مقاله اوزرینه کوملجه مبعوثی خواجه فهمی افندی طرفندن یازیلان ایکی مکتوب و میدانه

قوییلان و نائق، بو موزه ده کی قفا طاس نده عادی بر حمام طامی قدر اهمیت برآقیه رق تاریخ نک
الک مظلوم بر نقطه عمیقی تنویر اینشدر.

قره مصطفی پاشانک اعدامی از انج ایدن و قه تاریخی مختصر آ کلاه لم.

صدر اعظم و سردار اکرم مرزیفونی قره مصطفی پاشا

آوچی سلطان محمد، نچه سفرنیک اعلانی او زرینه اردوانی هایون ایله برابر ارنه ن حرکت
و با غراید و واصلنده معتادی وجهه اوراده اقامت و لوای محمدی بی سردار صرحومه بالتسیم میدان
محاربه یه سوق ایلشدی.

جهانک ید استیلاستنده بولان مملکتک ضبطی قولایدر

سلیمان قانونی زماننده احراف ایدلیکنندن طولایی تاریخنگریموزه (یانق قلعه) دیمه معروف اولان (راب) قلعه سنک اشنا محاصره سنه مخصوص ویندن بعضیزینک افاداتی اوزرینه مصطفی پاشا و یانه بی میتعجلای فتح ایتمکی قورمشدی، او تاغ سردارده عقد اولان مجلس مشورته بتون ولاة و امراء فکر ناهموار سرداره ماشأة ایلدکاری حالفه بدون والیسی ابراهیم پاشا تک باشنه حال مخالفتده قالدی. نهایت و یانه نک محاصره سنه قرار ویریله رک اردی هایون (بچ) اوزرینه سوق ایدلی. فقط بدون محافظی ابراهیم پاشا - مؤرخ راشدک قولنه کوره - رأی و تدبیری خلافتده کی حرکتدن مغبر و متکدر اولدیغندن هنگام مباربه ده باشنده بولنان بتون عسکریله فراز ایدنجه عساکر سائرنک قوّه معنویه سی بوزوله رق سردار اکرم دوچار هزیت اولدی، اردی یانق قلعه سنه رجعت ایتدکده مصطفی پاشا ابراهیم پاشایی نزدینه دعوته :

— پاشا ، سن بو قدر فرماندهی دولت علیه نک امکداری و بر عتیق وزیر بلند اشتهازی ایکن بو دفعه غرض نفسک تمثیت امور ایچون میدان حرب و سیزده عنم راه کریز ایدنله مقدمه الجیش هزیت اولوب جهادن اول فراره اقدامک باعث انہرام اولشند . سنک حق گذن کلنجک اقتضا ایلدی .

دیر و چاوش باشی به همان حبس و اعدای ایچون اسرای ویرد . ابراهیم پاشا ایسه باشی جلا دنده و ساطور آلتنده ایکن بیله : « بو آدم نم خصم جا در . اکن دولت علیه نک بو آنه قدر نان و نعمتیله پروردگار ایچون پادشاهیم زدن رجا ایدرم که تهمت انہرام ایله بویله قوت و مکنت صاحبی بر وزیری اعدام ایتموب بو ایشک حسن صورت بولسی ینه آنک کردن اقتدار ینه تحملیل ایلسون . ذیرا بوندن عیری بر وزیر بو غائله بی بطریف و دامن ملکدن دست تهدی اعدایی رد ایده هر » و صدیقه مصطفی پاشانک استایشخوان فضل و رویتی اولشند .

* * *

عثمانی اردو سنک و یانه اوکارنده بادی هزیتی اولان لهستان قرالی (ژان صوبیه سکی) در پاپا اوند برنجی (ییوسان) خرستیانلری تحملیص ایچون دول خرسنیانیه صراجعت و اهل صلیب ترتیباته قوت و اهمیت ویردیکی صرهده لهستان قرالی صوبیه سکی یهده بر صرخص کوندرمشیدی . و یانه عثمانی اردو سنک مهاجمات تاب افسکنی ایله تسایم اولیق درجه لرنه کلیدیکی صرهده صوبیه سکی یکرمی بشن بیک له عسکریله نمچه لیلرک امدادینه یتشدیکنندن عثمانی اردو سی مغلوب اولمش و یانه قور تولشندی .

فقط غریبدر که و یانه بی عثمانیلرک پیچه استیلاسندن قور تاران لهستانک آوس تریادن کور دیکی مكافأه ، تقسیمه اشتراکن کدن غیری برئی او ماشند . ژان صوبیه سکی نک اعانت مهمه عسکریه سیله تأمین اولان مظفریت عثمانی اردو سی مباربه غائب ایتکنندن دها بدتر بر فلاکت قارشو سنند بولاندیرمشدر که اوده پادشاهک رأی خود کامانه سیله قره مصطفی پاشا کی بر سردار عالی تبارک اعدام و افنا ایدلیسیدر .

مصطفی پاشانک مغلوب بی پادشاهک سمع اطلاعه و اصل اولور اولماز قیوجیار کتخدانی غراز . زاده احمد اعدامنے و میر آخور اول بوسنہ لی سلیمان اغاده استانبوله کی اموال و اشیاسنک میری ایچون قبض و اخنینه مأمور اولشند .

غراز زاده‌احمد، پاشایه بلغارانه یقین بر محله ملاق اوله رق قوجه وزیرک دوش حیاتندن خاعت حیاتی نزع و اخراج وعادت اوزره قیل طوربه‌یه قونیلان سر مقطوعی ادرنه ده بولنان پادشاهه تقدیم ایلشدر .

غراز زاده‌احمد، مصطفی پاشانک نان و نعمتیله پروردہ اولش بر بنده‌سی اولوب پاشانک بو عاقبت مؤلمه‌سننه فارشو هر کسدن زیاده آنک کوزیاشی دوکسی لازم کلیرکن او بالعکس وظیفه منجوسه - نی کمال فخر و سرور ایله ایفا و حتی « هپ جزای عملکدر صافیک کیمسه‌یه بهانه بوله » عناب درشتانه‌سیله زوالی بی قبلًا دخی رنجیده ایلشدر . غراز زاده‌احمد بونا نکور لک جزاسنی پک چابوق چکه‌رک نهایت چیلیو رمش و برآز صکره وفات ایلشدر . قبض امواله مأموراولان بوسنه‌لی سليمان اغا‌یه کلنجه خدمتی بعد‌الایفا - وعد وجهمه - رکاب هایون قائم‌مقام، لغنه نصب و عهده‌سننه رتبه وزارت توجیه ایداشد .

نه غریب و ملت ایچون نه طالعیز لکدرکه قره مصطفی کبی نادر الامثال بر قوماندان تعمری قابل بر خطای نتیجه‌سننه اعدام ایدیلیبورده صکره آنک ضبط امواله مأمور اولان قپوجیلر کتخداسی کبی بر مسکین بر کشور دلارانک فاتح ذی شوکتی ایشجه‌سننه مظهر ايجال و اعزاز اولیور . سوابق تاریخیه من بویله نیجه غدارانه و مستبدانه مثاللر ایله مالیدر . کله آنک تعبیرینک پک سهولتله و بلا پروا ادا ایدلیکی زمانلرده نیجه رؤس محترمه‌نک بی رجا‌انه کسیلوب آتیلیو رمشی دولتی کیت کیده آدمیز بر افقش و انحطاطمنز اعدادی خارجیه‌نک فرمان زمان ایقاعندن خالی قالمقلاری تأثیردن زیاده داخلاً حکمفرما اولان ظلم و عدواند ایلری کلشد .

اسکیدن بر موقع عالی یه ارتقا ایمک و یا فوق المأمول تلطیف‌انه مظهر اولیق بر نوع مقدمه ذلاکت ایعش . حتی پادشاهان سلفدن بری بر کون صدر اعظمی توبیخ و تکدیر ایدلیکی صره‌ده : — پاشا ... پاشا بکا باق .. بن آدمک ایکی اوموزینک اور تاسنده کی غلبه‌لئی قالدیریو ریرم .

عتاب دهشتناکیله مخاطبینه لرزه بخش خشیت اولمشـدرکه بو سوز ، رجال مهمه‌نک حیاتی استصغر ایدیله ایلده نهایت ایکی اوموز اور تاسنده بر قوری غلبه‌لئی ظن ایدیلن (باش) که نه صورتله تلقی اولندیغی کوستر .

باشلارک ایکی اوموز اور تاسنده غلبه‌لکدن عدیله آرتق هیچ بر قیمت واهیتی قلامامسی اوفرینه دولت ، قهوه اوجاقلری ماذونلرینک و جهال و ادانینک الله دوشـدرک فی الحقيقة ایش باشه کچیریله جک اهل وارباب ده قلامامشد .

تاریخلری هزده بو باش آنک ایکی سبیدن نیمیت ایتدیک آنک نظر دقته چارپار . بونک بری مناصب عالیه اربابنک ادخار ایتدکلری نقود و اموالی ضبط ایچون عادی بهانه‌لرله وجودلرینک ازاله‌سننه چالیشمی و صکره هیچ بر وقت نه وطن نه ملت نه دولت دوشـنلیه رک و الحاصل هرشـنیک ، هر فکر و امل اعتنایک اولانجه شدت و قوتیله حکمفرما بولنان اغراض شخصیه یه فدا ایدلیسیدر .

* * *

قره مصطفی پاشا نامنه مقید بر قفا طاسنک ویانه موزه‌سننه بولندیغی سویله‌مش ایدک . آوستریا لیلرک قید ایتدکلری ویقه‌یه کوره :

« ۱۸۶۴ تاریخنده عساکر خرسنیه بلغارادی ضبط ایندکلرنده باویهرا ئەلکتوری (ماقنس امانوئل) قره مصطفی پاشانک بنا کردہ سی اولان جامع شریفی جزویتلرہ ویرمیش ایدی که جامعک دروننده مشارالیک جسدی و رأس مقطوعی ایله بوغدقفری ایپدھ مدفون بولنیوردی . آزهدن برآز مدت صرورنده برکیجه جزویتلر کلیسیه تحويل ایداشن اولان جامع دروننده طاش قیریله . کورولتیلری ایشیتدیلر . کلیدی قیرملش اولان قپودن ایچری کیدکلرنده یدی سلاحشور کوردیلر . بو سلاحشورلر وزیر اعظمک هزارینی آچشلر ، جسدی اوزرنده بولنان خلم فاخره فی و س-ائز اشیای ذی قیمی آلمشلر ایدی . خذله^۲ صرقومه ضرورتلرندن طولایی بو حالت جرأة تاریخی مقام اعتذاردة س-ویله دیلر . فقط معهود پاپاس افندیلرک ش-کایت ایتمه ملری ایچون وزیر اعظمک اک قیمتلی شیئی اولان باشنى یادکار اوله رق ویرمک ایستیورلردى . (آلوا براونون) و (فرانس-و قساویه بهرنغ شوفه ن) اسمنده اولان بو ایکی آبای یسویه حسن اعتقاد و اعتماد ایله آلدقلری قدید ذی قیمی ویانه ده بولنان قارديشال (قولونیز) ه کتیردیلر . موییالیه قدیدی ۱۶۹۴ سننے سنه شهر امانتی مخزننه (اوگسبورغ) ده اعمال ایندیردیکی بر چرچیوه ایله اهدا ایلشدر . »

بو ویشه بی باشدن آشاغی یه چوروتی و تاریخک او مظلم صحیفه س-نی تنویر ایدن مکتوب ده کوملجنہ مبعوثی خواجه فهمی افندی حضرتلىرى دبیورلرکه :

سر سردار اکرم صدر اعظم مصطفی پاشا
ایدوب رحلت جوار اولیاده ایلادی ماؤا
قصوری یوغیکن سی غزاده من وجه بوجا
سعید شهید وهم اولدی اوله فردوس ابد سکنا

بو کتابه بی اوزون اوزادی یه تدقیق ایتمد . حتی صوک مصراعندهن ابجع حس-ابیله ۱۰۹۵ تاریخنک استخراج اولنوب او لمیه جغنی ده حساب ایتمد . یالکن دییه بیلیرم که کتابه عجمی بر ناظم قریحه سندن صادر اویش و دفن ایدنلر طرفندن على العجله و بلکه خف اوله رق نصل اولورس-ه اویسون بر نشانه قالق مقصدیله دیکلامشد . کتابه نک کوچوك و عادی بر طاش اوزرنده محرر بولنیسی ده بونی مؤیدد . طبیعی مزین و نظر پیرا بر طاش اوزرنده زمانک اک مشهور شاعرینک زاده تأثراً محاکم بولنیسنه پادشاه قورقوی مانع اولدیغىنده شیبه ایدیله مز .

بو کتابه نک بولنیفی خصوصی قبرستان مملکتک (ادرنه) بر موقع ممتازنده بولنیور . حتی ایکی عصر-ک دست تحریریندن قورتلش اولان آثار باقیه سی بیله و قتیله او جوارك جمع اکابر ملت او لدیغىنده شهادت ایتكدهدر . یاننده کی مدرسه و جامع ، زماننده بر چوق مبانی^۳ خیریه ناسیس ایتش اولان صاریحه پاشانک احیا کرده سیدر . یوقاروسنده شهید محترم غازی محمود پاشانک اولادی طرفندن پدرلری نامنه انشا اولنان طاشلو جامی بولنیفی کی برآز آشاغیده فاتحک حری اولان ذوالقدریه لی سیمان شاهک کریمه بی نامنه اوغلی بایزیدک انشا ایندیکی سلطان جامی بولنیور . محمود ثانی دور سلطنتی اوخرنده (تبصره) صاحبی عا کف پاشانک رقیبی پرتو پاشانک اخناق اویسینی قوناق که الیوم قتویکلار طرفندن مکتب اتخاذ او لمىشدر . بو قبرستانه پك قریدر . خلاصه بو جوارده کی قوناقلر حالا وسعت ماضیه سی محافظه ایتش و بو کون بیله اشراف مملکت اللنه بولنیش اویاری بو حقیقت تاریخیه بی تنویر ایدرکه قره مصطفی پاشانک قفاسی ادرنه يه کلدىکی هزمان بو جوارده ساکن اکابردن بیرینه و ياخود عائله سنه تسلیم اویش و قربیت مناسبیتیله

طنطنه سر دفن ایدلشدرو . آرتق ویانه شهر امامتی موذه سنده بو کون بر تبسمله قارشیلا یه جغمز و شیقه ایله صیریتان قفا ویانه مهاجمندن پاک بی خبر بر باش اولدینی کبی عین و شیقه نک همت شهادته صیغنان اییک ده پاک بیکانه بر ایپ اولدینی آشکاردر .

« ایشته ادرنه و عسکر لکمزرک بر رکن مهابی اولان ایکنچی اردو بو سر محترمک حفره مؤبدنده ایسترسه نه قدر فسونکار بر کیمیای علویت و عبرت بولایلور . آرتق ادرنه مفاخر تاریخیه مرا یخنده حرمتله سچیلن بوسیای شهامته عائد پاک قیمتدار بر یادکاری سینه سنده صاقلامقله شرفیاب اولدینی او نوئاملیدر . »

سر مقطوع عک مدفی و بالاده کی کتابه نک نه صورتله بولیدینی حقنده معروف محترم شومعالماتی ده اعطای ایتشدر .

« اون سنه اول ادرنه ده صاریجه پاشا جامی حظیره سنده قره مصطفی پاشانک هزار سرینه دلات ایدن بر طاش کشف ایتش و حتی یونی او زمانلر ادرنه سالنامه سنه درج ایتدیرمش ایدم . بو بر آرشون طولنده و یارم مترو مربعنده بر قاعده او زرینه دیکلمش بیط بر طاشدی بالاسنده [سر سردار اکرم قره مصطفی پاشا] عباره سی پاک قولایله استخراج ایدلکده و آشاغیسی بغير حق قتل ایدلیکنه دائر بر ایکی جمله احتوا ایلکده ایدی . [کتابه بالایه درج اولنان قطعه در] زیرنده کی (۱۰۹۵) تاریخی کمال وضوح ایله کورلیک کبی تکمبل بر نعش هزارینه دلات ایده جک مقابله برا آیاق طاشی ده یوقدی . »

* * *

قره مصطفی پاشا — صدر اعظم

اعیان سپاهدن اوزوج بکک [۱] صلبندن ۱۰۴۴ تاریخنده مزیفونه طوغمشدر . کوپریلی محمد پاشا ایله اوزوج بک بیننده کی اخوت و صمیمیت حسنه بک دائزه سنده تربیه و صدارته سلیمان و تلخیص جیسی اولدی . ۱۰۶۸ میاخور تانی ۱۰۷۰ ده ایکی طوغ ایله سلسنه میرمیرانی ۱۰۷۱ ده وزراته دیار بکر والیسی ۱۰۷۲ ده قپودان دریا ۱۰۷۳ رمضانانده رکاب هاییون قائم مقامی تعیین قلنده . ۱۰۷۵ ده قپودانلندن انفال ایدرک ثانیاً قائم مقام رکاب اویاش ۱۰۸۶ ده کوچک سلطانه نامزد اوله رق ۱۰۸۷ شعباننده کوپریلی زاده فاضل احمد پاشانک ارتخانی متعاقب صدر اعظم نصب ایدلشدرو . ۱۰۹۵ محرمته ویانه فتح و تسخیره عدم موقتی او زرینه بلغرادده اعدام اولنده . شجیع ، عاقل ، فطین ، بردات ایدی . پاک چوق خیرانی وارد . « صدر اعظم لرک تراجم احوالی »

[۱] قره مصطفی پاشانک پدرینی سجل عثمانی کوپریلی محمد پاشا قپو بولداش لرندن حسن ایما اولاق او زرده کوستریبور .

عمانیلرده صنعت طباعت

حروف عربیه‌نک صنعت طباعته تطبیقیله ممالک عمانیه‌ده مطبعه جیغات صورت تأسیسندن. بحث ایمدن اول بو صنعت مهمه‌نک دم نخستین ایجادندن همانلی مطبعه جیلغه قدر کچن مدتنه عائد. وقایعک علی وتیره الاجال تحریرینی فائده‌دن خالی عد ایمدا.

موجد شهیر (غوتبرغ) ک حروف متجرکیه ایجادینه مصادف اولان ۱۴۴۰ تاریخ میلادی‌سندن اول دنی آوروپاده دیانت یسویه‌یه عائد بعض کتابلر باصله‌شده. فقط مطبعه جیلیق دیمه‌جیگمن بو طرز طبع ایله غوتبرغک طرز طباعی آردسندن بیوک بر فرق وار ایدی. بوندن طولاییدرکه شرف ایجاد غوتبرغک شخصنه عائد اوایور. و غوتبرغک اصول طبعه. مطبعه جیلیق دیناییورده طرز دیکر مطبعه جیلغک تعریفندن خارج قالیور. غوتبرغدن اول (لوران فوستر) باصمه جیلیق (Estampe) یعنی تخته اوزربنه قبارنه یازی حکیله تشکیل ایتدیکی صحیفه‌لری. بر منکنه آلتنده کاغده باصه‌رق کتاب طبعی وجوده کتیرمشدی. لکن بو اصول طباعت او زمانه قدر غیر معلوم بر شی دکله‌ی. چونکه لوران فوستر باصمه جیلیق کتاب طبعه تطیقندن. مقدم آوروپاده عین اصول ایله هیکل تصویرلری واسقامبیل کاغدلری باصیلیوردی.

غوتبرغ طرفندن حروف متجرکه ایله ایلک طبع ایدیلن کتابک پاپا بشنجی نیتولانک عفو ذنوب نامه‌لری اولدینی مروی ایسه‌ده ایلک اثر. طبوعک (تورات) اولیسی ده مظنووندر. غوتبرغ ایله شرکاسی توراتی فورمه‌لری ایکی یه قاتلانه‌رق درت صحیفه تشکیل ایدر بر طرزده باصم‌شلر درکه بونده نه تاریخ طبع نده اسم طابع موجود ر. پارسیده کی کتبخانه ملیده بولنان نسخه‌سندن. (هانری قراس) نامنده بربینک بونی ۱۴۵۶ تاریخنده تجلید و تلوین و تذهب ایلکی محربدر. تورات غوتبرغ طرفندن اوچ سنه صکره ایکنیجی دفعه اوله‌رق طبع ایدلشدیر. بو ایکنیجی طبعک نسخه‌سی یتش بش بیک فرانجه چیدیغه کوره ایلک نسخه مطبوعه قیمتیک آرتق نه او له‌جفی تأمل بیورلسوون.

غوتبرغ عن نصل (هارلم) لی اولوب ۱۳۷۰ تاریخنده تولد ایمشر. شو حاله حروف متجرکیه ایجادندن یتش بولنیوردی. باصمه جیلیق اصولیه کتاب طبع ایدن لوران فوستر ایسه تصادف غربیه‌دن اوله‌رق حروف متجرکنک حین ایجادنده یعنی ۱۴۴۰ ده وفات ایمشر. غوتبرغ بو ایجاد مهمی اولا کیمه‌یه قبول ایتديره‌مدی. زوالای ادوات مختزعه‌سی برارابه‌یه. یوکله‌رک مایانسدن استرا-بورژه کیدیبور و استراسبورغدن مایانسه عودت ایدیبوردی. بو ایکی شهر آردسندن کی سیاحتلرنده امید بخش بر نتیجه استحصال ایده‌مین بیچاره موجد یأسدن یأسه. دوشیوردی. بو ایجاد مهمک اک بیوک دشمنی ایسه پاپسلر مطبعه جیلغک ترقیسی حالنده علوم و فنونک سرعتله انتشار ایده‌جکنی، و هرکس ایچون کتاب تدارکنک کسب سهولت ایلیه‌جکنی، بالنتیجه عقادی باطله‌نک دوچار انهزام و انکسار و کوندن کونه تقویت پذیر اویسنسی ایستدکاری تعصب خرستیانیه‌یه و هن کاورسه منافع شخصیه‌لرینک خالدار او له‌جفی تیقن. ایلدکلرندن مطبعه جیلیق خلقه شیطان ایجادی اولق اوزره طانیتمش‌لرددی. حتی بعض اک مترق.

بلده لرده غوتنبرغ دستکاه طبعندن چیهان کتابلر احراف بالار ایدیلیوردی . غریبدرکه غوتنبرغ آچلقدن اولمک درجه لرینه کلنجه بر مناسته النجا ایده رک عین زمانده زاده عرفانی ينه اول باول رهبانک سایه هماینده پروفسیاب کمال اویشدر .

* * *

حروف عربیه نک طباعتہ تطیق یکدیکرندن آیری ایکی فصل مهم تشکیل ایدر . حروف عربیه ایله ایلک کتاب ۱۵۱۴ سنه میلا یه سندہ ایتالیانک (فانو) قصبه سندہ طبع ایدلشدرو . ایلک دفعه اوله رق باصیلان کتاب ادعیه سبعه جموعه می ایدی . ۱۵۱۸ سنه سندہ وندیکلی (پاغانی دی بیسکیا) نامنده بری مطبعه نک حروفات قالبلرینی چاله رق بونلره بروجوق حروف عربیه دوکمش و ینه او تاریخنده (قرآن کریم) ای طبع ایتمیدرکه بوقرآن مطبوع اليوم آلمانیا کتابخیلزنده موجوددر .

پاپا اون التجی لئونک روماده کریشال سراینده تأسیس ایتدیکی مطبعه ده پاپا بش-نجی (سقستوس) زماننده یعنی ۱۵۹۰ ایله ۱۵۹۵ آرہ سندہ عربجه حرفلره بعض کتب مهمه و از جمله نصیر طوسینک (اصول الافلپیس) ای طبع ایدلشدرو . واتیان سرایی مطبعه سنده ده حروف عربیه قالبلری وجوده کتیرا شدی . ویانه ده بیوک برمطبعه تأسیس

یکرمی سکنر چلی محمد افندی

ایتش اولان (میخائل سیمیرمان) سوریه یه صورت مخصوصه ده بر حکاک کوندرودرک بر قاج نوع خطوط عربیه یا زدیرمش ، و بو خطوط او زرینه وجوده کتیریلن حرفلره ۱۵۵۴ سنه سندہ (زبور) لک ترجمہ عربیه سندن ایکی مزمہ ارس طبع اویشدر .

۱۵۸۹-۱۶۱۱ سنه لری ما یینده فرانسه نک در سعادت سفری (فرانسو اساواری دوبره و) استانبولده بر حکاکه خط نسخ ایله خط تعلیق حک ایتدیرمش و بر سنه صکره بو حرفلر پارسده

کن لسان او زره طبع ایدیلن بر کتابک متده سنه استعمال او نماید . حالا فرانسه مطبوعه لرنده
للانیلان حروف عربیه او زمانیکی قالب لرک مخصوصید .

۱۶۵۷ ده انگلتره ده (روس قرافت) نامنده بر طابعک مطبوعه سنه طقوز لسان او زره
صلان بر کتابده حروف عربیه دخی داخل بولنید . ۱۶۷۷ ده او قوسفورد پسپوی (جون
۱۶) حکایت دیردیکی نسخ

تعليق حروفات او زمانیکی
نکایز مطبوعه لرینک اک
بهملرندن برینه اهدا
یتمشدر .

* * *

حروف عربیه ناک طباعته
آور و پاده تطیق نک تاریخچه -
سی مدبسو طات آنفه دن
عبارت در شمدی ده ممالک
عثمانیه ده صورت تطیق ندان
بحث ایدلم .

بعضلری حروف عربیه
ایله مطبوعه جیلگاک او لا حابده
باشلا دیغی ادعا ایدیشورلر .
بوبر خطای فاحش در . واقعا
حلبده بعض کتب عربیه
طبع ایدلش ایسه ده کتب
من کوره حروف متجر که
ایله مطبوع اولیوب لوران
فوسترک اصوله توفیقا یعنی
استامپا ایله مثملدر .

بزده حروف عربیه بی
صنعت طباعته تطیق وایلک
مطبوعه بی تأسیس ایدنلر
بالآخره مسند صدارته
ارتقا و ۱۷۰ تاریخند
ارتحال دار بقا ایلش اولان سعید محمد اندی (پاشا) ایله در کاه عالی قیوجی باشیلرندن متفرقه
ابراهیم آغازد .

وردای موزه سدن عیناً قوییه ایدلشدر .
یکرمی سکن چلبی زاده صدر اعظم سعید محمد پاشا
کبار خواجکان دیوان هایوندن یکرمی سکن چلبی محمد اندی ، طرف دولت علیه دن سفارت

فوق العاده ايله پارسه اعزام او لندني زمان مخدومي سعيد محمد افندي في ده کتخدالق خدمته له معينته کو تورمش ايدی . سعيد محمد افنديه ک بو سیاحتنه اک اول نظر دقني جلب ایدن شی پارسک مطبعه لری اولدی . مطبعه جیلک فوائدیني رأی العین مشاهده ایدن بو کنج مدقق حروف عربیه نک طباعته تعطیقیله استانبوله دخی بر مطبعه تأسیسی دوشوندی . فقط بونک ایچون بر مشـ اور دقیقه دنه وبالخاصه بر صنعتکار صاحب عرفانه احتیاج واردی . استانبوله عودتنه مشـ اهداتی و بو بابده کی افکارینی متفرقه ابراهیم اغا یه آکلاتدی . ایشته بو ایکی ذات حروفانک صورت اصاغه‌سی و مطبعه نک تأسیسی حقنده او زون او زادی مذاکره و مشارره ایتدیلر .

ایشك صنعته تعلق ایدن جهتلرینی ابراهیم اغا تعهد ابدیوردی . فقط يالکن بو تعهد تأمین مقصدہ کاف دکلداری . زیرا زمان بویله غیر معلوم و نامسبوق بر ایشك بر شخص طرفندن وجوده کتیر لسنے مانع ایدی . احتمال که کروه جهلا و متعه بین مطبوع بر کتاب کورنجه بونی حوصله ادراکه صیغه دیره میده رق اثر مطبوع هر نه او لورسه او لسوون او فی پارچه پارچه ایده جک و بلکه نه مطبعه بی ده مؤسسینی ده محو و نابود ایلیه جکلار دی . آنک ایچون مطبعه تأسیسنه مساعده استحصالی لازم کلیبوردی .

نهایت ابراهیم اغا (وسیله الطباعه) نامیله بر رساله یازده دق بوندہ صنعت طباعتك فوائدینی صایدی . دو کدی . و نیجه کتب نادره و نفیسه نک مشکل الاستنساخ او لسندن طولایی تکثیر ایدیله مدیکنی و بو نسخ نادره نک ده یانغینلرده طعمه دندان لمیب اولدیغئی طبله علومک کتابه تدارکندن عاجز قالدقلرینی ، و شاید مطبعه تأسیسنه مساعده او لورسه بر کتاب یازینجیه قدر بیجه بیک کتابک زیور بخش ایدی مطالعین اوله جغی بیان ایلادی .

وسیله الطباعه صدر اعظم زمان او لان ابراهیم پاشایه تقدیم او لندی . صدر وقت بونک اهمیتی تقـیر ایله هان او دورک عقا و فضلا سندن بر مجلس مشورت تشکیل ایلدی . مجلس صنعت طباعتك فوائدینی تقـیر ایلدی ایسـه ده تأسیسنه بر دنبه رخصت ویرلیه رک بونک افکار عامه جه مظہر حسن قبول او لسی و قواعد شرع مبنیه تطبیق و توفیق ایله تأسیس و تشبیه ایچون شیخ الاسلامدن استفتانه قرار ویرلدی .

استفتا شو صورتله واقع او لش ایدی :

« باصمہ صنعتنده مهارت ادعا ایدن زید لغت و منطق و حکمت و هیئت و بوندک امثالی علوم آلیه تأییف او لان کتابلرک حروف و کلاماتک صورتلتی بر قالبه نقش ایدوب اوراق او زرینه باصمقله او ل کتابلرک مثلا رنی تحصیل ایدرم دیسه زیدک بو وجهه اه عمل کتابته مباشرته شرعاً رخصت وارمیدر ؟ »

قوچه شیخ الاسلام ، نولانا عبداه افندي

« باصمہ صنعتنده مهارت تلی او لان بر کمسنه مصحح کتابک حروف و کلاماتی بر قالبه صحیحاً نقش ایدوب اوراقه باصمقله زمان قلیلده بلا مشقہ نسخ کشیره حاصل اولوب کثیرت کتب رخیص بہا ایله تملکه باعث او لور . بو وجہله فائده عظیمه بی مشتمل او لغله او ل کمسنه یه مساعده او لوب بر قاج علم کمسنہ لر صورتی نقش او له جق کتاب تصحیح ایچون تعین بیوریا لورسا غایت مستحسنے او لان اموردن او لور »

دیمه افتتا ایلدی و وسیله الطباعه بردہ تقریض یازدی .

داماد زاده افندی ، میرزا زاده افندی ، عبداله افندی ، فیض‌اله افندی ، سید محمد افندی صدور روم ایلی) صالح افندی ، دری افندی ، مصطفی افندی ، (صدور آناتولی) قضاتدن لم افندی ، اسحق افندی ، امام شهریاری عبد الرحمن افندی ، شیخ زاده افندی ، نقیب‌الاشراف ن العابدین افندی ، زلال افندی ، اسحق زاده افندی کبی فخول علماء دخی بر تقریض یازدیلر . وسیله‌الطباعه مجلس مشورتک مضبوطه‌سی وفتوا و تقریصلر ایله برابر سلطان احمد خان ثالث عرض لنه رق صورتی آتیده مندرج خط‌هایون ایله سعید محمد افندی شریکی و متفرقه ابراهیم آغا به لبعه تأسیسی و کتاب طبی ایچون رخصت اعطای قلندی .

اراده سنه‌نک صدورندن صکره موالیدن سابقا استانبول قاضیسی اسحق افندی ، سلانیک لویندن معزول پیری زاده صاحب محمد افندی [۱] غلطه ملا‌اغنده منفصل یانیه‌ی اسعد افندی سم پاشا مولویخانه‌سی شیخی موسی افندی طبع و تبلیل اولنه حق کتابلرک تصحیحه طرف هایوندن مور تعیین قلندی .

بونک اوزرینه سعید محمد افندی و ابراهیم آغا ادوات طبیه‌ی احضار و اکال ایله ایلک عثمانی لبعه‌سی سلطان سلیم جوارنده ابراهیم آغانک خانه‌سنده و ۱۱۴۰ تاریخ ہجری‌سندہ تأییس ایتدیلر . من کتابلرده بو مطبعه‌نک تأسیسی ۱۱۳۹ ۱۱۴۵ اولق اوزره کوسترش ایسده مل طوغریسی مطبعه‌نک ۱۱۴۰ ده تأسیس ایلدیکیدر .

بو مطبعه‌ده ۱۱۴۰ ده ایلک باصیلان کتاب (وان قولی) در . کتاب مذکور اوتجی عصر ری مشاهیر علماسندن اولوب فقهده ید طولی صاحبی اولدینی کبی لغت و ادبیاتده دخی بهره‌دار ل اولان مشهور وانی محمد بن مصطفی افندینک ترکجه‌یه ترجمه ایتدیکی (صحاح جوهری) لغت تاییدر . بو اشاده باصیلان کتابلردن بر قاجی‌ده شونلردر .

۱ — ترجمہ صحاح جوهری محمد بن مصطفی الوائی = لغت وان قولی
تاریخ طبع ۱۱۴۱ عدد طبع ۱۰۰۰

۲ — تحفة الکبار فی اسفار البخار لکاتب چلبی
تاریخ طبع ذی القعده ۱۱۴۱ عدد طبع ۱۰۰۰

۳ — ترجمہ تاریخ سیاح . دریان طھورا گوانیان و سبب انہざم بناء دولت شاهان صفویان
تاریخ طبع غره صفر الحیر ۱۱۴۲ عدد طبع ۱۲۰۰

۴ — تاریخ هند غربی المسجی بمحدیث نو
عدد طبع ۵۰۰

۵ — تاریخ تیمور کورکان لنظمی زاده بغدادی
عدد طبع ۵۰۰

[*] شیخ‌الاسلام سابق صاحب بک افندی حضرت‌لرینک اجدادندندر

٦ — تاريخ مصر قديم ومصر جديد المسمى بدرة اليتيمه لسميل
تاریخ طبعی غرہ ذی الحجه ١٤٤٢ عدد طبع ٥٠٠

٧ — کاشن خلفا لنظمی فراہ بعده بغدادی
تاریخ طبعی غرہ شهر صفر الحیر ١٤٤٣ عدد طبع ٥٠٠

٨ — اصول الحكم في نظام الامم لطبع الكتاب ابراهيم متفرقه
عدد طبع ٥٠٠

٩ — فيوضات مقنطيسية لطبع الكتاب ابراهيم متفرقه
عدد طبع ٥٠٠

١٠ — جهاننا لكاتب جلبي
تاریخ طبع ١٠ محرم ١٤٤٥ عدد طبع ٥٠٠

١١ — تاریخ نعیما جلد اول
تاریخ طبع محرم ١٤٤٧ عدد طبع ٥٠٠

١٢ — تاریخ نعیما جلد ثانی
تاریخ طبع جمادی الاول ١٤٤٧ عدد طبع ٥٠٠

تاریخ راشد جلد اول وثانی
تاریخ طبع ١٤٥٣ ذی الحجه

خط هایون

موهنه شمل اوله

قدوة الامجاد والاعيان مكتوب^٢ صدر اعظمى خلفاسندن سعيد ودرکاه معلم منفرقه لزندن ابراهيم زيد مجدهمما توقيع دفعیع هایونم واصل او ليجق معلوم اولا که چون روابط دوام قیام قوانین دین و دولت و خوابط قوام نظام ملک و ملت و ضبط وربط تواريخ و اخبار و حفظ و حراسه معارف و آثار مثبت و تحریر کتب و صحایف و قید و تحریر دواوین لطائف ایله میسر و اشاعت انواع علوم و اطارات آثار فنون تکثیر کتب ایله مقدر ایدوکی مسلم و مقرر اوبلغه طلوع شمس دین محمدی و ظهور تباشير صبح ملت احمدی صلی الله تعالى عليه وسلمدن برو علماء دین مبین و فضلاً محققین کثراهم اه تعالی الى يوم الدين ضبط و حفظ آیات قرآنیه وصیانت احادیث نبویه وسائل معازف یقینیه ایچون تدوین صحائف و تسطیر کتب علوم و معارف ایدیوب و كذلك لغات عربیه وفارسیه و معارف آله و حکمیه وسائل فنون جزئیه وقواعد کلیه و ضبط و افاده وفتح واستفاده می دخی کتب و تحریر و تدوین و تسطیر ایله حصول پذیر اولعده نبل اجر و دنیویه و آخر ویه و احراز سعادت

به ایچون تأثیر کتب علمیه و تدوین صحف معارف جزئیه دن دخی خالی اولیوب لکن دور واختلافات ادوار واعدام ایله جذکیز فتنه از کیز وهلا کوی بی تیز خرو جلنده و مملکت اندلسه افرنج استیلاسنده وسائل واقع اولان حروب وقتال و حریق اشغالنده اکثر مصنفات عرضه ع و تلف اولغله الیوم ممالک اسلامیه دقاموس وجوهی ولسان العرب ووان قولی و کتب تواریخ نسخ علوم آیه دن جلد و جمی کبیر اولان نسخ لازمه نادر و زمرة کتاب و مستنسخینک دخی ور همت و رخاوتلرندن ناشی یازمه رغبت ایتیوب و یازدقلری نسخ دخی ضبط و خطان خالی امغله ندرت کتب و سقامات نسخ طباء علوم ورغبة معارف وفنونک عسرت ومشقتلرینه باعث دی اولوب واعمال صنایعه دن بصمه صنعتی وجوه دنایر سکه حسنیه ضربی و روی صحیفه به بن یمین طبی کبی بر نوع کتابتندن عبارت وفن بصمه ده حصوله کلان کتبک عبارتی عیان وبر کتاب یازلق زحمتیه بصمه فتنده بیک جلد کتب صحیحه حصوله کلچکی نمایان اولوب المشقه وکثیر المنفعه بر صنعت صراغویه اولدینی مفهومی حاوی بررساله بلیغه تأثیر کتبک عبارتی عیان وبر یره سن تعدید واحضا وفن مذ کورده سزک مهارتکز اولغله لوازم ومصارف اشتراکاً کوروب رک ایتمکن ایله ایام سعادت افتراقه بوصنعت غریبنه اذن ورای خفاذن منصه ظهورده جلوه کر سیله عامه اهل اسلامک الى يوم الفیام استجلاب دعوات خیریه لرینه باعث او بغیچون فقه و تفسیر بدیث شریف وکلام کتابلرندن ماعدا لغات وتواریخ وطب وفنون حکمیه وهیئه وآکا ببع راغیا و ممالک و مسالک کتابلری باصلمق باپنده اذن ورخصت پا شاهانه می ا manus ایلکن ایله رساله کوره اعلم العلماء المتبحرين ، افضل الفضلاء المtourعين بحرز خار علوم شی وینبوغ انہار مسائلی و لابس لباس ورع وقوی حالا شیخ الاسلام و مفتی الانام مولانا عبداه ادماء تعالی فضائله به سال وبصمه صنعتنده بهارت ادعا ایدن زید لغت ومنطق وحکمت وهیئت وبونلرک مالی علوم آلیده تأثیر اولنان کتابلرک حروف وکلماتنک صورتلرینی بزر قالبه ن ایدوب اوراق اوژرینه باصممه اول کتابلرک مثلرینی تحصیل ایدرین دیسه زیدک بو بهله عمل کتابیته مباشرته شرعاً رخصت وارمیدر دیو استفتا اولیدقده باصمه صنعتنده سارقی اولان کمسنه بر مصحح کتابک حروف وکلماتی بر قالبه صحیحاً نقش ایدوب اوراقه مقاله زمان قلیله بلا مشقه نسخ کشیره حاصل اولوب کثیرت کتب رخیص بها ایله تملک باعثه ور . بو وجهله فائدة عظیمه بی مشتمل اولغله اول کمسنه یه مساعده اولوب بر قاج عالی کمنه لر رزقی نقش اولنے حق کتابی تصحیح ایچون تعیین بیوریلورسے غایت مستحسنہ اولان اموردن وردیه افتاد ایلکنندن ماعدا ظهر رساله ده قلم حکمت توأمی ایله « هذه مجلة بك در و هو فی وہ مستفرد فی سلکه فرد روض زخاری النبات وبحرد لکنه عنذ فرات فاضی و نهر فتبیجس منه ون الاشر حری بان یکون مسـقطا لا نوae براغه القبول وموقاـ لانواع تقـاریض الفحول نـلـه در نـئـیـهـ حـیـثـ بـیـنـ مـابـینـ وـاحـسـنـ الـبـیـانـ وـهـلـ جـزـاءـ الـاـحـسـانـ » کـلـاتـ درـیـ الـلـمـعـاتـیـهـ تـقـرـیـضـ سـکـلـهـ مـولـانـایـ مـشارـالـیـهـ کـفـتوـایـ شـرـیـفـهـ لـرـیـ موـجـبـیـجـهـ مـاسـاعـدـهـ هـایـوـنـ اـرـزـانـیـ قـلـوبـ وـصـورـقـیـ نقـشـ لـنـهـ جـقـ لـغـتـ وـمـنـطـقـ وـحـکـمـتـ وـهـیـئـتـ وـبـونـلـرـکـ اـمـشـالـیـ عـلـومـ آـلـیـدـهـ تـأـثـیرـ اـلـنـانـ کـتابـلـرـدنـ وـرـقـیـ نقـشـ اـولـهـ حقـ کـتابـیـ تـصـحـیـحـ اـیـچـونـ عـلـمـاءـ مـحـقـقـینـ وـفـضـلـایـ مـدـقـقـینـدـنـ عـلـومـ شـرـعـیـهـ وـفـنـونـ یـهـدـهـ مـهـارـتـ کـامـلـهـ لـرـیـ اـولـانـ اـقـضـیـ الـقـضـاءـ الـسـلـمـینـ سـابـقاـ اـسـتـانـبـولـ قـاضـیـیـ مـولـانـاـ اـسـحقـ وـسـابـقاـ لـانـیـکـ قـاضـیـیـ مـولـانـاـ صـاحـبـ وـسـابـقاـ غـلـطـهـ قـاضـیـیـ مـولـانـاـ اـسـعـدـ زـیدـتـ فـضـائـلـهـمـ وـمـشـایـخـ کـرامـدـنـ

قدوة العلماء المحققين قاسم باشا مولو خانه‌سی شیخی مولانا موسی فید علمه مأمور تعیین اولنمشدر در. ایعدی ذکر اولنان کتب لغت و منطق و حکمت و هیئت و بونلرک امثالی علوم آله‌ده تألیف اولنان کتاب بردن صورت نقش اوله حق کتابی مولانای موییه‌م. تصحیح ایتدیرد کدن صکره وجه مشروحه او زره صنعت صرقومه‌ی می معیت ایله عمل و اجرا و بو وجهمه کتب مذکوره‌نک تکشیریه جداً و فی ایلیوب و لکن صنعت صرقومه ایله حص‌وله کلن کتب صحیحه اولق او زره زیاده اهتمام و خبط و خطاب اولنمشدن بغایت اتفاق ایلیه سز. شویله به سز علامت شریفه‌م اعتماد قله سز. تحریراً فی او سط ذی القعده سنه تسع و ثلثین و نمائه والف بقای المحرروسته قسطنطینیه.

* * *

سعید محمد افندي مأموریتی حسپیله متفرقه ابراهیم آغا به رفاقت ایده مدیکنندن ابراهیم آغا مدت مدیده مطبوعه‌سی یالکن باشنه‌داره و بر خیلی آثاری طبع ایله ملت عثمانیه به اک بیوک خدمتی ایفا ایتمشد رکه نام محترمی الی البد منقوش خاطرة امتنان اولسه کرکدر.

۱۱۵۰ ده متفرقه ابراهیم آغا وفات ایدیبور. قاضی ابراهیم افندي که متوفانک مطبوعه‌سندن صنعت طباعی تحصیل ایتمشد. استادینک تأسیسکرده‌سی اولان مطبوعه‌ی ایشلیبور. عصر مصطفی خان نالندده آنک وفاتی او زرینه‌دیکر بری چیقوب‌ده مطبوعه‌یه صاحب اولمیفی کی دولتجه‌دنخی کثیر مشاغل‌دن طولایی مطبوعه‌یه باقیله حق وقت بولنه مدیغندن بوصنعت‌همه متروک قالیبور.

بو اعتبار ایله صنعت طباعتك ممالک عثمانیه‌ده برا ایکنجه تاریخ ظهوری وارد رکه او ده ۱۹۸۱ در. ایکنجه دفعه مطبوعه‌ی کشاد ایدنلر دیوان هایون بکلکجیسی راشد محمد افندي ایله وقعه نویس و اصف افندي‌دیر. بونلر ابراهیم آغانک ورثه‌سندن آلات و ایلات طبیعیه‌ی صاتون آله‌رق بعض شرط ایله او قاف هایونه ربط ایدیبورلر. فقط اوله اولمیفی کی طرف دولتدن مطبوعه‌نک مصارفه اشتراك ایدلیه‌رک بو دفعه مطبوعه آرتق کندی یاغیله قاورولوغه باشلایبور. تأسیس نانیدن صکره ایلک باصیلان کتاب (تاریخ سامی و شاکر و صبحی) ایکنجه‌سی اونک ذیل اولان (تاریخ عزی) در.

* * *

ایلک مطبوعه‌نک تأسیس‌دن بشن سنه صکره عبدالله بن ظاهر اسمنده بر مارونیت راهی طرفندن (لبنان) ده عربی حروف ایله بر مطبوعه تأسیس ایدلشد. حکیم شهر (ولنی) اک روایته کوره بو مطبوعه‌ده درت راهب هرتبلک، درت راهب ده مجلدات ایدیبورمیش. آلمش سنه ظرفندن ۳۴ قدر کتاب طبع ایدلشد.

ایکنجه مطبوعه‌نک تأسیس‌دن صکره وجوده کتیرین اک مهم دارالطباعة مطبعة عاصمه ایدی. بوندن تام ۱۴۰ سنه اول غلطه‌ده ایلک آچیلان اجنبی مطبوعه‌سی (فاسترو) مطبوعه‌سیدرکه بونام ایله بر دوامدر. ایکنجه مطبوعه اجنبیه ایسه (فائل) مطبوعه‌سیدرکه مؤخر (زه لیج) مطبوعه‌سی آ کا خلف او لمشدر.

لیتوغرافیا یعنی طاش باصمه اصولی استانبوله ادخال ایدن قائلدر. حتی عبد الحق افندي‌نک حکم باشیانی زمانده مکتب طبیه عدلیه‌ده - که شمدىکی مکتب سلطانیانک بولندیفی محلدر - کتب طبیه‌نک طبیعی ایچون بر مطبوعه تأسیس ایدلش و موسیو قائلک دلالتیله ۱۲۴۲ تاریخ‌نده بر طاش معاکنه‌سی جلب او لمشدر.

حروفاته کلنجه ایلک آباء حروفاتی وجوده کتیر متفرقه ابراهیم مرحومدر . آندن صکره فیف دامادی حافظ عثمان افندینک یازیلیه عرب اوغلی یکیدن بر طقم آباء حروف وجوده تیرمشدر . قاضی کویلی عزت افندینک تصحیحیله و دها صکره اصاغه ایدیان و دها ظریف مستحسن اولان نسخ حروفاتک چلیک قالبلرینی ده مهندسیان حک ایتشدر .

بزدهایکی درلو تعلیق حروفی وارددر . یساری خطی ایله اولان تعلیق حروفاتک چلیکارینی عرب اوغلی بک ایتشدر که بونلر الیوم مطبعة عاصمه نک مایلدر . رجائی خطیله اولان تعلیق حروفاتک حکاکی ده هندسیاندرو .

دها صکره استانبولده و کرک طشره لردہ پیدرپی مطبعه لر آچیلمه باشلامش ، یکیدن دها و چوک و بیوک پوناطولرده و حتی رقعه ایله حروفات اصاغه ایدیلشدرو .

دور حمیدی هرشی ایچون اولهینی کبی مطبعه جیلغانک ده عصر اختصاری ایدی . مطبعه لر مطبوعات هر دلو افکار حره نک منبع انتشاری عد ایدلیکندن اوئلر اوزونده اجرا ایدیان ضیفقات و ترصدات تحمل اوئنماز بر درجه يه وارمشدی . معارف نظارتیک و داخلیه طبوعات اداره سنک مقتضلری دائماً مطبعه لری طولاشیزیر ایدی . هر ایستهین بو صنعت مهمه يه مالک اوله مازدی . بر آزادی حروفات دو مکخانه لرینک خارجده بولنسی دخی چوق کوریله رک ومضر بدل ایدیله رک صیاغلر آلات و ادواتیله برابر مكتب صنایعه قالدیلری . داخلیه نظارتی دن اذن تندیجه کیمسه يه حروفات صاتیلمازدی . بر مطبعه جی یکی حروف تدارکی ایچون سنه لرجه اوغر اشیر رخصتناهه سنه تاریخ استدعا سندن اعتباراً آلتی آیده قود تاره بیلیرسه الک چابوق استحصلال مساعده یقش بختیاران امتدن عد اوئنور و رفتاسی طرفندن مظهر تبریک فراوان اوولوردی . حاصلی نه بیوانه لکلر ، نه مسخره لفلر وار ایدی که قال و قلهه وبالخاصه بیوک بر تاریخ تشکیل ایده جکی جهته له و اثر ناچیزه صیغه از . عنایت باری ایله استبداد اداره مؤسس منفوریله برابر یقیلوب کیتندیکندن شروطیت اداره من مطبعه جیلغانک دخی کافل حقیقی اعتلاسی اویش و آز زمان طرفنده کوریلن آثار نرق آتی ایچون بیوک امیدلر ویرمکده بولندهدرو .

محمد فائزی افندی . یکرمی سکز چلبی — سلیمان آغانک مخدومیدر . یکچریلرکدن ایلر و ایوب چورباچی محضر اغا اولدی . او قومش اویلغانه خواجه لفله یکچری افندیسی و بعده طوپخانه ناظری ۱۱۳۰ ربیع الاولنده نیجه مصالحه سندن مخصوص ثانی و دفتردار شق ثالث اولدی . ۱۱۳۱ صفرنده باش محاسبه جی ۱۱۳۲ ذی القعده سندن فرانسه سفیری اویوب ۱۱۳۳ ذی الحجه سندن اون التیسنده عودته دفتر امینی اولدی . ۱۱۳۵ جمادی الاولنده روز نامه اول ۱۱۳۷ شوالنده باش محاسبه جی ۱۱۳۸ ذی القعده سندن مصره مأمور اویوب ۱۱۴۳ ربیع الاولنده تکرار روز نامه اول اویوب او سنه شوالنده معزولاً لفقوشه يه اعزام اویندی ۱۱۴۵ ده وفات ایلدی . شاعر ، منشی و مقتدر ایدی . سفارتنامه سی مطبوعدر .

- سجل عثمانی -

* * *

سعید محمد پاشا — یکرمی سکز چلبی محمد افندینک مخدومیدر . پدری فرانسه سفیری اولدقده برابر کیتدى . عودته مكتوبی صدر عالی يه کيردى . متفرقه ابراهیم چلبی ایله برابر

ابتدا در سعادت‌ده مطبعه ایجاد ایلدی . صکره خواجه‌لئی ویریلوب سپاهیلر کانجی اوله رق حربه
بولندی ۱۱۵۳ . ده مصالحه سرخس ثالثی شوالدہ سلحدار کانجی اولدی . ۱۱۵۴ ربیع
الاولنده روم ابلی پابه‌سیله پارس سفیری اولدی . ۱۱۵۵ جمادی‌الآخرنده عودله ینه خواجه‌کاندن
اولدی . ۱۱۵۶ شوالنده دفتر امینی و کیلی اولوب ۱۱۵۷ ده مصره مأمور اولدی . ۱۱۵۸ ربیع
شوالنده دفتر امینی اولوب ۱۱۵۹ رجبنک یکرمی ایکیسنده صدارت کتخداسی ۱۱۶۰ ربیع‌الاولنک
در دنده ثانیاً دفتر امینی ۱۱۶۱ شوالنده توقيعی و ۱۱۶۳ محرم‌منده ثانیاً کتخدادا اولوب ربیع‌الآخرک
اوچنده عزل ایدلدي . ۱۱۶۶ سوالنده ثانیاً توقيعی ۱۱۶۸ شوالنده باش محاسبه‌جی و ذی‌القعده سنک
یدیسنده ثالثاً کتخدادا اولدی . ۱۱۶۹ محرم‌منک اون طقوزندہ بارتہ وزارت صدر اعظم اولدی .
او سنه رجبنک غرددسنده بالعزل استانکویه اعزام ایدلدي . ۱۱۷۰ مصر والیسی ۱۱۷۱ ده
عزلله متعاقباً اطنه والیسی ۱۱۷۳ ذی‌القعده‌منده قوئیه و ۱۱۷۴ ده صراعش والیسی اولدی
۱۱۷۵ ربیع‌الاولنده اوراده وفات ایدلدي . ادب و هنر صاحبی ایدی . حروف بھا ترتیبی او زرینه
« مفردات طب » لغاتی تصنیف ایلشدرا .

- سجل عثمانی -

ترتیب بیور مقدہ اولدینگنر (نو سال) ایچون لطائفه متعلق بعض شی یاز مقلم حفظ نده ر بیوریلان آرزویه مبني « عجبا نه یا ز سم؟ » دیه دوشونور کن بر وقتندن بری جمع یقیله او غر اشدیغم وشو کونلرده اتمام ایتمک او زره بولندیغم (تاریخ مطبوعات عثمانیه) دن بکی پارچه نک تقدیمی جهتی خاطرمه کلادی . هر اون سننه سی عادتا بردور عد اولنه - جک قدر استحالت سریعه یه مظهر اولان تاریخ مطبوعات عازمک او تو زیدی ، او تو ز ز سننه ایک صفحات ادوارینی کوسترن بو کتاب ایوم « رجال منسیه » حکمنه کیون رلر من له او زمانلرده کی غز ته لرک وغز ته چیلرک حال وشانلرینی مصادر و تخصیص الدین ، عارفا کی ، چایلاق توفیق ، شعیب ، دلی حکمت ، دلی نوری ، انطوانلر کی برعی عثمانلرک بر دیوژنی ، ابو دلامه سی ، عیید زا کائیسی ، فلاپی اولان بو آدمله ق بر چوق و قایع غریبه و فقرات مضیحکه بی دخی محتویدر که مطبوعات عازمک او تو ز بش ، سننه اولکی احوالی ، وبو ذاتلری بیلمینلر جه ناشنیده شیلردر . بناء عایه بر طاقم درمه ، یاخود خاییده فقره لردز ایسه هم واقع هم غیر مسموع اولان فقرات مذکوره دن رت اولان بر قاج پارچه یی یازمغی مناسب کوردم .

کنجینه لطائف محروم

فائق رشاد

*
**

خیر الدین

انسان احوال عالمه ، یعنی افرادندن بولندیغی جمعیت بشریه ده کرک اشخاصدن کرک امدن ظهور ایدن افعال و اقواله نظر امعان ایله باقیجه دنیابی دارالشفایه ، یاخود میخانه یه ، کاننی ده دیوانه و یا مستانه یه آشیده ایدن سقلایه حق ویره جکی و تیجه ده :

« دیه عاقلسه ک اکر ساده جه مجنونه دلی

ایلسدک خلقه نظر هر بری بر کونه دلی »

چکی کلیور . حقیقت ، عالمده اویله انسانلر کوریلور که اقواله باقلسه عاقل و هوشیار ن او لور ، افعاله دقت اولنسه نشوهد مند رحیق « الجنون فنون » و پای بند سلاسل اقلها سبعون « اولدینه حکم ایدیلیر .

شوراسی ده خاصه شایان نظر در که بو خصوصده اکثیری تشکیل ایدنلر ذکا و فطن

و عرفان و حکمتله ساُر بُنی نوعندن ممتاز اولانلردر . دیمک که فرط ذکا و فطنت میزان اعتبارده همسنج کمشوری وجنتدر .

ایشته بو عقلای مجنون نمـالردن بری ده (خیرالدین) در . وطن جدا بـپولوزر اولان بو آدم مدت مدیده اور پانک بـچوق مملکتلرندہ دونوب طولاـشدقدن صکره استـتابوله کـلـبر و هـر کـیـتـدـیـکـی مـمـلـکـتـدـه او مـمـلـکـتـخـلـقـنـه مـخـصـوصـه بر اسم آـلـدـیـنـی کـبـی بـورـادـدـه (خـیرـالـدـینـ) نـامـنـی آـلـیـر [*]

مـکـمـلـ تـحـصـیـلـ کـوـرـهـشـ ، مـتـعـدـدـ لـاهـ آـشـناـ ، خـصـوـصـیـلـهـ قـوـهـ قـاـمـیـهـ یـهـ مـالـاثـ اـولـدـیـقـنـدـنـ اـبـتـدـاـ فـرـانـسـزـ جـهـ ، دـهـ صـکـرـهـلـرـیـ تـرـجـهـ غـنـتـهـلـوـهـ (خـیرـالـدـینـ) اـهـضـاسـیـلـهـ مـقـالـاتـ سـیـاسـیـهـ یـازـمـقـ ، بـاعـضـ کـبـراـ اـولـادـیـنـهـ فـرـانـسـزـ جـهـ درـسـ وـیرـمـکـ صـورـتـیـلـهـ تـأـمـینـ مـعـیـشـتـهـ هـوـفـقـ اـولـورـ .

۱۲۸۵ و ۸۶ تـارـیـخـلـنـدـهـ نـشـرـ اوـلـمـغـهـ باـشـلاـیـانـ (تـرـقـ) وـ (بـصـیرـتـ) غـنـتـهـلـنـدـهـ خـیـلـیـ مـهـمـ مـقـالـاتـ وـارـدـرـ . اـمـاـ کـنـدـیـسـیـ تـرـجـهـ بـیـلـمـزـ ، مـقـالـهـلـرـیـ فـرـانـسـزـ جـهـ یـازـارـ ، تـرـجـهـ اـولـوـرـدـیـ . بـیـچـارـهـ آـدـمـ صـکـرـهـلـرـیـ عـشـرـتـهـ مـبـتـلـاـ اوـلـمـشـ وـکـیـتـکـیـدـهـ آـزـیـتـهـ رـقـ - مـعـاذـالـهـ - « بـکـرـیـ » اوـلـوـبـ قـالـمـشـ اـیدـیـ .

نمـ کـنـدـیـسـیـ طـائـیـدـیـنـ زـمـانـلـرـدـهـ ، کـهـ طـقـسانـ تـارـیـخـنـدـنـ صـکـرـهـدـرـ ، شـوـشـکـلـ وـقـیـاقـتـهـ اـیدـیـ :

قرقـ ، قـرقـ بشـ یـاشـنـدـهـ ، ضـعـیـفـ ، صـارـیـشـینـ ، کـوـسـهـ ، سـرـخـوـشـلـقـدـنـ کـوـزـلـرـیـ یـارـیـ قـاـپـالـیـ ، بـولـانـیـقـ ؛ کـوـزـ قـاـپـلـرـیـ شـیـشـکـینـ ؛ یـوزـیـ موـصـ مـورـ ؛ بـورـنـیـ قـیـپـ قـرـمـزـیـ ؛ قـفـاسـیـلـهـ اوـمـوـزـیـ بـرـ طـرـفـهـ صـارـقـیـقـ ؛ فـسـنـکـ کـنـارـیـ اـیـکـیـ پـارـماـقـ یـاغـلـیـ ؛ صـیـرـتـنـدـهـ رـنـکـیـ اوـچـچـشـ ، خـاوـیـ دـوـکـلـشـ ، لـکـلـیـ ، بـیـسـ ، مـرـدارـ بـرـ سـتـرـیـ ؛ کـیرـدـنـ سـیـمـ سـیـاهـ اوـلـمـشـ ، بـوـبـوـنـ بـاـغـیـسـمـ بـرـ کـوـمـلـکـ ؛ آـیـاغـنـدـهـ دـیـزـ قـاـپـلـرـیـ آـچـلـمـشـ پـانـتـالـوـنـ ؛ یـارـیـمـ قـوـنـدـوـرـهـ ؛ مـتـصلـ صـالـیـالـرـیـ آـقـارـ ؛ آـغـنـنـدـنـ « پـیـپـ » دـیدـکـلـرـیـ قـیـصـهـ چـوـبـوـقـ دـوـشـمـزـ ؛ هـانـ اـولـدـیـنـیـ یـرـهـ یـیـغـیـلـوـبـ قـالـیـوـرـهـ جـلـکـ کـبـیـ سـنـدـهـ لـیـهـ رـکـ یـورـرـ ؛ الـحـاـصـلـ ، اـنـسـانـلـقـدـنـ چـیـقـمـشـ سـفـیـلـ بـرـ کـیـمـسـهـ اـیدـیـ . بـونـکـلـهـ بـرـاـبـرـ غـرـیـبـدـرـکـهـ عـشـرـتـ وـسـفـالـتـ غـایـتـ فـعـالـ وـجـوـالـ اـولـانـ مـفـکـرـهـ سـنـهـ ذـرـهـ قـدـرـ خـلـلـ وـیرـمـدـیـکـنـدـنـ « کـوـسـ کـوـتـوـکـ » دـیـنـیـلـهـ جـلـکـ بـرـ حـالـدـهـ اـیـکـنـ بـیـلـهـ

[*] کـرـکـ بـونـکـ کـرـکـ دـیـکـلـرـیـنـکـ تـرـاجـمـ اـحـواـلـ مـفـصـلـاـ اـصـلـ کـتـابـدـهـ یـازـیـلـیدـرـ . بـورـادـهـ مـطـلـوبـ اـولـانـ کـنـدـیـلـرـیـنـهـ عـائـدـ لـطـائـفـ اـقـوـالـ وـاحـوـالـ اـولـدـیـغـنـدـنـ اوـ تـفـصـیـلـاتـکـ درـجـنـدـنـ صـرـفـ نـظرـ اوـلـنـدـیـ .

اوزل بندلر يازار ؛ عالي ، متين و معمتوں فکرلر درميان اي دردي ! خيرالدين ، الله لزومندن فضلله پاره چخچيجه ، يا بر ميخانه يه و يا بر فحشىخانه يه كيدوب ادسى قالمىنجه يه قدر صرف اي در ؟ بعضًا كونلرجه بيريرده قاپانىردى . بونك ايجون جيلر بوكا او يله سائر محى رار كى هفتەلاق دكل كوندلات ويرنردى .

ر آره لق آيا صو فيه سمتىندە مقدمامخدوملىرىنە درس ويرمش اولدىني وزرادن براذاتك ندە ياتوب قالقار ؛ البىسى چىلاشىرى قالمىچق ، يىنى آرتق صيرتىندە كىلر كىيلە من له كله جىك اولورسە آغا زاك ويردىكارى اسكييلرى كىير ايدى . صىركە صىركە قوناغەنەمەكە باشلادى . آقشاملىرى كاه (بصيرت) مطبعەندە ، بر كوشەدە صىزار قالىر ، واجه پاشادە خراب بر چشمەنك تىكىنەسى ايچنە كىروب ياتارايدى !

ر آقشام يىنه صالحانە صمالانە بو ايكتىنجى قرار كاه مأمون الغائله سنه كلىز . تمام آدىنى برجىوياتى ، بر هارلىيدر قوپار . خيرالدين نە آوازى چىقدىنې قدر باغىرمۇغە باشلاز . كوندو زدن بر ديشى كوباك تىكىنە ايچنەنە ياورولامش . خيرالدين اوزرلىرىنە باصنىجە ئىدە وار قوتىلە خيرالدينىڭ باجاغنە صالحيروب ديشلىرىنى كېرىمىش !

بو عووعەيى ، بو واو يلايى ايشىيدن محلە خلقى خانەلرندن ، قەھۋەلردن طىشـارى ايوب سسلۈرەك كەلدىكى طرفە سكىردرلر . خيرالدينىڭ كوبكلەر جەڭلەشىدىكىنى كوررلر . نك حال و قالىندن ، باخصوص كېچە وقى ، قاراكلقىدە محلە آردسىندە طولاشمىندن سرى » و « مظەئە سوء » كروھىزدە اولدىيغە حكم اي درك چال ياق ، كوتوروب قىرقۇلە اي درلر .

§

لو ناقده قالدىني صيرەلرده بر كېچە يىنه مىت لايدىقل مىيخانە دىن چىقىوب دوشە قالقە ، يلرە باته چىقىسە قوناغە كلىز . مىكىر او شـاقلۇر او كون فيما بعد خيرالدىنى يانلىرنە مۇغە ، قەھۋە او جانى ، آخروركى بىررە زىبىار تىغە قرار ويرمىشلىرى ايمىش . خيرالدين دى وجه ايلە قاپونك اىپنە چكۈب اىچىرى كىر . او شـاقلەردىن بىرى بونى كورنەجە ن طوتىدىنى كى قالدىروب حولىدە طوران آرپە انبارىنە آتار ، قاپاغنى دە قاپار . ئىن نە يە اوغرادىغىنى بىلە منسىدە يوموشـاچق ، يرى بولنەجە سس چىقاـرىمەرق ، منۇن اولەرق ياتار . وقتا كە صباح اولور ، كوزلەرنى آچۇب دە كىندىنى قاراكلق افنى يوقلاـيەرق طار بىر محلە بولمىسى اوزرلىرىنە « عجبا ، اولدمە بىنى منزارەمى قويدىلر !»

دیه دوشونمکه باشلا دینی بر صیره ده بار کیز لر ایچ-ون آرپه آلمغه کلن و کیفیت دن خبری او لمیان سایس انبارک ایچنده بر طیپیردی ، بر چیتیردی طویوب مراق ایدر . برده قاپاغی قالدیور باقارکه خیر الدین !

هم کوله رک هم سویلنه رک بونی انبار دن آشاغی آلیر . خیر الدین ایسه هیچ سس چیقار مقسزین قاپودن طیشاری اوغرار ، صولوغی طوغر و میخانه ده آلیر . شوراسنی خبر ویره م که خیر الدین صباحلین قالقیجه قهوه و بیا چای یرینه یوز در هم قدر اول سون [!] راقی ایچمینجه کندینی طوپلا یه من ایدر . میخانه ده عقلی باشنه [!] کله جس یه قدر آتشدر دقدن صکره مطبعه یه کلیر . اما ، دها قاپودن کیر رکن آشاغیده بولنان ایشجیلر طرفندن بر قهقهه در قوپاریلیر ، هله ، محروم رک او طه سنه کیردیکی زمان قهقهه لر عیوقه چیقار !!! هانیا ، خیر الدین کیجه انبارده یا تمام شمی ایدر ؟ آرپه لر بونک ایص-لاق ، چامورلو اور باسنے یا بشمش ، بر طاقی چامور لر له برابر قور و یوب قالمش ، بر طاقی ده خیر الدین صاغه صوله دوند بکه ستريسنک هر طرفه کومولور جه سنه باشمش ! بو حالیه عادتا جانلی و سیار بر آرپه تارلاسی شکلی آلش !

§

بصیرت ده یازی یازدینی تاریخ نلر ده بر جمعه کونی صاحب امتیاز علی افندی یه مراجعتله « یکی باخچه » مسیره سنک شناسنی ایستدیکنندن ، کیدوب کورمک ایستدیکنندن بحث ایله رخصت و بر مقدار خرجلق طلب ایدر . علی افندی بوکا « برایکی » مجیدیه ویر . باخچه قاپوسندن ده بربار کیر کرالا یوب مطبعه نک او کنه کتیر رک ، خیر الدینی بیندیررلر . (چونکه او تاریخ نلر ده کرا آرابه سی هم یاک آز هم ده بهالی ایدر) .

خیر الدین مطبعه دن آیرلدقدن صکره سوریجی یه ارن قاپانی طریقندن کیده جکنی آ کلا ده رق حیوانی باخچه قاپوسنه طوغری سورمه که باش-لار . تمام بالیق بازارینه کله جس خیر الدین بار کیدن این یوب یکی باخچه یه کیتمکدن واز کچدیکنی بیان و بر قاچ غروش بخشش ایله سوریجی یی دفع ایتدکدن صکره میخانه لر دن برینه کیر ، پوستی سرر . باش-لار آتشدیر مفه !

تا او زمانه قدر که آرتق کیجه اولور ، میخانه لر که قاپانه جنی ساعت حلول ایدر . خیر الدین میخانه دن طیشار . اما نه چیقش ، نعوذ بالله ! اور صه پوچه باخچه قاپوسنه کلیر . تمام میدانک اور ته سنه قدر کلوب ده مطبعه یه می کیتمک ، یوقسه - حاضر جیزنه

اون غروش وارایکن - غلطه یه می چمک مناسب اوله جغنى ملاحظه، یه طالدینى صيرددده دن بريانغين طولومبهسى ظهور ايذر. طولومبه جيلر بونى قارا كلقدە كورمنلر، شدتله پهرق يره دوشورلر، چىكىزلىر، چىرىلر، زوالى خيرالدين! ذاتاً سرخوشلقدن دانه یه جق بر حالدە اىكن بردە بويله صىدمە یه اوغرامسى او زىزىنه اولدىغى يerde لوب قالىز.

بو فقره یي بزه حكايىه ايدن صرافن افندى، كە او تارىخىدە بصيرتك اداره مأمورى ب پانقالتىدە ساكن ايدى، دير كە:

غزه یي موزىلره وقت وزمانىلە توزىع ايدە بىلەك اىچۇن هە صباح آلاجە قارا كلقدە، بعضاً كىچى يارىمىي اينىكە مجبور ايدم. خيرالدينىك باغچە قاپوسنە دوشوب قالدىغى بىنه بويله ايركىنلىن مطبعى، يه كىل اوززە كورپىدىن كچوب ميداندە يۈرۈركەن آياڭىھ يلىر ايشىدى. آز دها دوشە جىكىم. نە اولدىغى آكلامق اىچۇن اكىلوب باقىدىم المەدە يوقلا دىغىمە بىرانسان ياتدىغى آكلامىجى، كۆپرى باشى قره قولنە كىدوب كىفيتى ار دىكىلوب باقلامسى لزومنى اخطار ايتىم، هې بىرلىكىدە جسمك بولىندىغى نقطە یه اڭ. يوزىنە فئار طوتىدilar. بىر دە نە كوردىم، خيرالدين! اوياندى، شاشقىن شاشقىن افنه باقىغى، بى كورنېچە صىرتەغى باشلادى.

براز عقلىنى طوپلاينىجە واقع حالى فرانسزجه اوله رق آكلاتدى. بى دە ضبظىيلەرە كلاتدىم. بىدە قولمە طاقوب مطبعى، يه كوتوردم.

§

ينه صرافن افندىدىن منقولىدر كە بصير تىجى على افندى بىر كون خيرالدين ايله شعىنى، كە الدىنىك ھەحال وھمسفالى چىركىي الاصل بىمحىردر، تىرىدەن جلب وسرخوشلەڭى ۋى معنوى خىراتىدىن، خصوصىلە كىنلى كىي ارباب فضل وكماله اصلاً يائىشىيە جق لاتدىن اولدىغىنلىن بىحث ايله عشرتدىن واز كچىلرىنى، اكىر واز كچە جىك، اصلاح نفس ھەجىك او لوئىرسە معاشلىرىنە خىم ايدە جىكىنى، عكىس تىرىدە فيما بعد مطبعى يه آياق ماڭلىنى قطۇنى بىرلىسان ايله افادە ايذر. بىمدە تىنگىرىدىن سىكىرە على افندى يه جواب افقت ويرلىر. فى الحقيقة بونلى ايرتەسى كوندى اعتباراً عشرتى ترك وعقلى باشىندا ملر كىي حرتكت ايدرلىر.

بىر كون، بىش كون، بىر هفتە بوجال دوام ايذر. دير كن، كونك بىرندە ايكىسى

بردن مطبوعه یه کانز . او کون اداره مصالحت اولنورسده ایرنه‌سی کونی ده آقشامه قدر بکلندیکی حالده بونلر ظهور اینمیجه علی افندی مراق ایدر . صرافن افندی شعیبک خانه‌سی بیلدیکی جهته‌له تحقیق کیفیت ایچون اورایه یولالار .

صرافن کیدر . شعیبک حریق قاپوی آچار . صرافنک « افندی بوراده می؟ » سؤاله « اوت ، یوقاری یه چیتمکزده کورکز » دیر ، بونی ایچری آلیر . صرافن یوقاری یه ، شعیبک بولدینی اوطه یه چیقار .

برده ایچری کوروپ نه کورسه بکنیرسکمز ؟ قارشیلقلی ایکی میندر ، برنده شعیب ، برنده خیرالدین ؛ کندیلرندن چشم‌لر ، یاتیورلر ! اورته‌ده برماغال ، اما ایچنده آتش قالماش ، کول اولمش . مانعالده برایسقاره ، ایسقاردنک اوزرنده‌ده قاورولوب کومورحاله کیرمش برایکی پارچ ، ات . دها اوته‌ده ایچی بوش بربیکلک شیدشه ، قدحلر ، دستیلر ، طبللر ، فلاتلر !

صرافن ایشی آکلار . هر ایکیسی ده چکه‌چکه ، اویاندریره برآز عقلملری باشلرینه کلیه کبی اولدقده « بونه حالدر ؟ هانيا عشرتی ترک ایتمشدکن ؟ » دیه سرزنشلره باشلار . شعیب ، لهجه مخصوصیله شویله جواب ویرر :

— موسیو ! [چونکه صرافن افندی یه مطبوعه ده « موسیو » دیر لرایدی] خیرالدینی بیلامم اما بن فیابعد ایچمه‌مکه ایسجه نیت ایتمشدم . لکن چکن صباح مطبوعه یه کیتمک اوزره اودن چیقدیغ صیرده بزم محله‌نک چوجقلری بخی کوروپ هپ برآغیزدن « واى ، واى ! .. سرخوشه باق ! .. » دیه باخرشمغه ، بونکله‌ده قاعات ایتمیه‌رک آرقه‌مدن طاش آئمغه قالقشمسونلرمی ؟ بونک اوزرینه کندی کندیه « مادام که برکره نام سرخوشلگه چیقمش ، ایچمه‌مده ایچمه‌مده بکا « سرختوش » دیه جکلر ، بیهوده پرهیز ایدوب طورمقده نه معنا وار ! » دیدم . مطبوعه یه کلوپ‌ده خیرالدینه حکایه حال ایتدیکمده اوده « اویله‌یا ، هیچ معنایوچ . راقی ایچمه‌مده حیوانلر کبی صوی ایچه‌لم ؟ بن ذاناً اوافقدن ایشه باشلامشدم بیله ! » دیه رک بخی برقات دها تشویق و تشجیع ایتمکله اوکوندن بدء ایله تکرار ایچمه‌مکه وباشلانغیچ اویلق اوزره بوراده ، بنم خانه‌مده شویله بر « آپو قوریا » یاپنگه قرار ویردک . اما علی افندی بزی بوحال ایله قبول ایتمیه‌چک ایش ، وارسون ایتمسون . بزه کوره بتون مطبعه‌لرک قاپوی آچیق !

شعیبک بوافقاده‌سی او ززینه بن آرتق بوذرگ صلاح و فلاحدن قطع امید ایله حالت‌رینه
ومطبعه‌یه عودت ایدم .

* * *

عارفا کی

اسمی محمد عارفتر . اگر بیوزلودر . مکتب طبیه‌دن اجزا جیلقله چیقوب سکره
بل مسلکله بعض شہندر لکلرده بولمنش ، دها صکره غزن ته جیلغه سلوک ایدرک ۱۲۸۳ ده
ینه وطن » ، « روزنامه آینه وطن » ، ینه او تاریخنده « وطن » و « استانبول » و ۳۹۰ ده « مدنیت »
نه لرینی چیقار مشدر .

نم طانیدیم تاریخنده آلکسان صرافیان ایله مشترکاً انطوانک « خلاصة الافکار »
نه سنی چیقار یوردی .

اوائل حالت‌ده نقیب‌الاشراف و وقوعه نویس مرحوم اسعد افندی‌یه ، سکره منیف
یه داماد اولمشدر .

عارف او زون بولیلو ، نحیف ، بوغدای بکیزیلی ، او فاراق قاره کوزلو ، کاکلو بر آدم
ی . سیاسی و شیوه تکلاهی رومه بکزه‌دیکی ، آگر بیوزلوا اولدینی ایچون « عارفا کی »
لردی . شیطانه کلاهی ترس کیدیر درجه‌ده عیار ، قلاش ، بی پروا هر کاره متشبث ،
ی و بی باک ، جست و چالاک ، ترکجه ، روح‌هدن ماعدا فرانسزجه ، انکلیزجه ، آلمانجه ،
ایانجه کی اوروبا لسانلرینک بر چو غنی او لسانلرک اهلی قدر دردست و سربست تکلمه
، لافزن ، قوه اقناه‌یه مالک ، الحاصل امثالی تادر ، « نوعی شخصنه منیحصر »
آدم ایدی .

شوراسنی‌ده سویلکی اونو تمیه لم : عارفا کی اساساً نه غزن ته جیدی نه مأموردی ، نه بر
عادتا برسرسیدی ، بر طولاندیر یجیدی دیسه ک دها طوغری سویله‌مش اولورز .
هی مسلکسز لکدن عبارت . اندیشه‌هی جر منفعت ایدی . دائم کینکاه احتیالده
فی و متقب فرصت اوله رق بر تقریب دام اغفالله دوشور دیکی آدمیری کندینه اسیر
سترسه قهر و تدمیر ایدرددی . عندنده مقدسات ، یعنی دیانت ، قومیت ، انسانیت ،
ض ، ناموس ، وطن ، عائله بر لفظ مهم و عالمده مقدس برشی وارسه اوده دینار
زم ایدی .

بر چوق مسلکلره سلوک ، بر خیلی امور و معاملات جسمیمه‌یه تشبث ایدرک اکثر

تشبیثاتنده موفق دخی اولور ایسه‌ده النه کچیردیکی پاره‌لری قمارده تلف ایتدیکنندن مدت
عمر نده رفاه و راحت و حضور کورمه مشدر .

غزنه جیلچ ادنی کاری ایدی . نه زمان ایشسز قاله‌جق ، یاخود پاره‌سی چوق عقلی
آز بر غزنه بدل‌اسی الله کچیره‌جک اولسیه برمدت موقعه ایچون غزنه جیلچ ایدردی .
بو قیل آدم‌لردن وروم ایلی مهاجر لرندن (س) بلک نامنده زنکین برینی یاق‌لار .
صاحب امتیازی اولدینی مصور (مدنیت)ی او روپانک آئ و معتبر «ایملوستراسیون» لری
طرزنده وسر طبیب ماورویانی پاشانک حمایه‌سی آلتنده اوله‌رق اشر ایده‌جکنی و پاشانک
تفوذی سایه‌سنده بوکا کرک استانبولده کرک طشره‌ده بیوک کوچک نه قدر مأمور وار
ایشه جمله‌سی آبونه اوله‌جغندن لااقل یکرمی بیک نسخه باصوب صائمی و بویوزدن بلک
چوق پاره قازانسی محقق اولوب هرنه قدر غزنه و مطبعه‌نک محتاج اولدینی مصارف
ابتدائیه‌ی پاشا در عهده ایتمش ایسده کننینک اصل اهلی باب عالی جاده‌سنده بر قرائت خانه
مکمل بر پیراخانه ولو قاطنه کشاد ایدرک سرکه‌جی استاسیونی جوارنده‌کی پیراخانه‌لره
دوام ایدن شمن دوفر مأمورین و مستخدمینی کاملاً اورایه جلب ایمک اولدین‌گدن الده
یش التي يوز لیرا قدر بر پاره او لسیه بو املاک ده حصوله کله‌جکنی و بونک غزنه چیق‌مار‌مقدن
دها کارلی بو لندیاغنی - مخاطبینک آغزینک صولینخی آقیده‌جق صورتده - دالاندیره ،
بالاندیره سویلر . بی‌چاره صافدل (س) بلک براز تامله بیله لزوم کورمه‌کسزین کننی ده
شریک اولمک شرطیله درت یوز لیرا ویرر .

ایرنه‌سی کوندن اعتباراً تشبیثات لازمه‌یه ابتدار اولنور . بو قرائت خانه‌یه ، دها
طوغ‌رسی بیراخانه‌یه «شرق قرائت خانه ولو قاطنه‌سی» نامی ویریلیر ، حتی بواسم فرانسزجه
اوله‌رق قاپونک او کننده‌کی قالدیریمه‌ده یازدیریلیر .

پیراخانه یا پیله طورسون ، عارفا کینک مصور «مدنیت»ی ، سرلوحه‌سی آلتنده
«سر طبیب حضرت شهریاری دولتو ماورویانی پاشا حضر تلرینک تحت حمایت جلیله لرنده»
عباره‌سی محتوی اولدینی حالمه نشر ایدیلیر . ماورویانی پاشا بویله بیلمدیکی ، اصلا
مناسبتی اولدینی بر آدم طرفندن کننی حمایه‌سی آلتنده بر غزنه چیتار لدیاغنی خبر آنچه
صورت مخصوصه‌ده باب عالی‌یه مراجعت ، ویریلن امر او زرینه ضبطیه نظارتی طرفندن
لنسخه‌لرک طوپلا دلسیله برابر عارفا کینک تحریسنه مساعت اولنور .

ایشک بویله بر نتیجه‌یه اقتراضی ذاتاً عارفا کینک پیلانی اقتضاسندن ایدی . بناءً عالیه

مارفا کی بکله دیکی نتیجه نک حصولی خبر آنیر آماز (س) بکی بولور . وقوع حالی خبر یرد کدن صکره کمال اطمینان ایله دیر که :

— بو ایشده بیوک بر یا کلش لق وار . هر حالده بن کیدر خطای واقعی تصحیح بدرم ؛ لکن حکومتک ، با خصوص ضبطیه نظارتک حالی معلوم ، بر کوننه ایش اولوب یتمز . احتمال که بگی تو قیف ایدرلر . ایشته بونک ایچون قورقارم که شاید سزک بنله سریک اولدیغکن خبر آنمش ایسه سزی ده جلب و تو قیفه قالقیشیرلر . واقعاً بشده بر یا کلش لق اولدیغی آکلاشد قدرن صکره سربست قاله جغمز در کار ایسه ده احتیاطاً قاچ کون قدر اودن طیشاری چیقاماکن مناسیدر . سزشمدی طوغری اوه کید کن . ن کلیزجه ، یاخود بر خبر کوندر مینجه بر طرفه چیتمیکن .

زوالی (س) بک عمر نده بونه شیلر باشه کله مش اولدیغندن قورقوسنندن هیجان اضطرابه دوشهرک طوغری اوینه کیدر ، قایپانیر .

مارفا کی ایسه آلدیغی درت یوز لیرادن — بیراخانه ایچون صرف ایلدیکی بش اون لتونک تنزیلاندن صکره — قالان پاره ایله اوبلجه مبایمه اولنوب بر تقریب غلطه یه نقل فروخت ایلدیکی بیراخانه اشیاست اثمان حاصله سنی در جیب ایدرک سره قدم باصار .

§

معلومدرکه ۲۹۸ تاریخند ساقزده عظیم بر زلزله وقوع بولمش ، نفو سیجه ، اینه جه دهش تلفات و خساراتی موجب اولمش ایدی ..

و حاده نک خبر الی استانبولده شایع اولنجه ایی ، فنا هر حالدن ، هر وقعدن مطلقاً کنده یسیچون بر حضه انتفاع آرایوب بولق اعیادنده اولان مارفا کی دیدانه چیقه رق برت غزه سی صاحب امتیازی اولوب عیار لقده پک ده کنده یسندن آشاغی قالمیان آلسکان سرافیانی بولور .

بونلر در حل اتفاق ایدرلر . اول امرده الارینه براز پاره چکیرلر . بونکله بک رغلنده مناسب بر محل تدارک و تفریش ایله کاتب ، محاسب ، وزنه دار ، او طه جی فلاں منه اوچ بش کشی اقامه ودها هرنه لازم ایسه مکملأً اعداد ایتدگدن و کنده یلرینه بولک درجه ده چکی دوزن ویرد کدن صکره طوغری یونان سفارتخانه نه کیدرلر . فیر ایله ملاقی اولورلر . عارف ، اولا ، لسان مادر زادی اولان رو مجھه اوله رق سفیره یندیسی ، ساقز لزله مصابیت ایچون اغانه جمی نیت خیر یه سیله روم و یونان اغینا و معابر انندن لان فلاں ذاتلر طرفندن تشکیل اولان جمعیتک مدیری ، الکسانی ده کاتب عمومیسی

اویق اوزره «پرداخته»، بعده ساقز اطه‌سی سکنه‌نک عموماً روم عنصرندن عبارت اولدیغنه و بونلره معاونت لوازم انسانیتدن اولمقدن زیاده ملتداشـلـق و بالخاصه یونانایلـق منانی اقتضاسندن بولندیغنه [!] دائر سـفـیرـک عـرـوق عـرـقـیـهـسـنـی تـحـرـیـک اـیدـهـجـک و حـسـیـات عـالـیـجـنـبـاـنـهـسـنـی اوـقـشـاـیـهـجـق صـوـرـتـهـبـرـنـطـق اـیـرـادـایـمـکـی مـتـعـاـقـب آـلـکـسـانـکـنـزـدـنـه بـوـلـانـانـ غـایـتـ مـکـلـفـ، مـنـزـنـ بـرـدـفـتـرـیـ، کـهـصـحـیـفـهـلـرـینـکـ باـشـلـرـیـ جـمـعـیـتـمـهـرـیـلـهـ مـهـرـلـنـشـدـرـهـ قـدـیـمـ اـیـدـرـ. سـفـیرـکـنـدـیـ اـیـچـوـنـ بشـیـزـ فـرـانـقـ قـیدـ وـامـضـاـ اـیـقـکـلـهـ بـرـابـرـ سـفـارـتـ مـأـمـورـلـرـینـکـ کـافـهـسـنـیـ اـعـانـهـ اـعـطـاـسـنـهـ دـعـوتـ اـیـدـرـ. درـحـالـ بـرـ اـیـکـ فـرـانـقـ بـیـکـ طـوـپـلـانـیـرـ، عـارـفـاـکـیـ یـهـ تـسـلـیـمـ اـولـنـورـ. عـارـفـاـکـیـ دـهـ جـمـعـیـتـکـ مـهـرـ رـسـمـیـسـیـلـهـ مـخـتـومـ وـمـطـبـوـعـ مـقـبـوـضـ عـلـمـ وـخـبـرـیـنـهـ اـمـضـاـسـنـیـ قـوـیـهـرـقـ اـعـطـاـ وـپـارـهـلـرـیـ درـجـیـبـ اـیـدـرـ. بـوـنـلـرـ اـوـرـادـنـ چـیـقـدـقـدـنـ صـکـرـهـ نـهـ قـدـرـ سـفـارـتـخـانـهـ وـارـسـهـ جـمـلـهـسـنـهـ بـوـیـوـلـدـهـ مـرـاجـعـتـ اـیـدـرـلـرـ. الـحـاـصـلـ اوـکـونـ آـقـشـامـهـ قـدـرـ سـفـارـتـخـانـلـرـیـ وـاـیـرـتـهـسـیـ کـوـنـیـ بـلـکـ اوـغـلـنـدـهـ یـرـلـیـ، اـجـنـبـیـ بـرـجـوـقـ مـؤـسـسـاتـ صـرـافـیـ وـتـجـارـیـهـ اـیـلـهـ بـلـلـیـ باـشـلـیـ اـغـنـیـاـ وـمـعـتـبـرـانـیـ بـرـ بـرـ طـوـلـاـشـهـرـقـ اـیـکـ کـوـنـ اـیـچـنـدـهـ مـبـاـغـ کـلـیـهـ یـهـ دـسـتـرـنـ اـوـلـوـرـلـرـ. اوـچـنـجـیـ کـوـنـیـ بـلـکـ اوـغـلـیـ غـنـتـهـلـرـینـکـ جـمـعـیـتـدـنـ اوـزـوـنـ اوـزـادـیـ بـحـثـ اـیـمـلـرـیـ - اـصـلـاـ بـوـنـدـنـ خـبـرـدـارـ اـوـلـیـانـ - حـکـوـمـتـکـ نـظـرـ دـقـتـنـیـ جـلـبـ اـیـدـرـ. تـحـقـیـقـاتـ کـیـرـیـشـیـلـیـرـ. تـحـقـیـقـاتـ وـتـحـرـیـاتـ دـوـامـ اـیـدـهـ طـوـرـسـوـنـ، بـوـنـلـ تـبـدـیـلـ قـیـافـتـلـهـ وـاـپـورـهـ آـتـلـاـیـهـرـقـ غالـبـاـ، بـرـیـ قـبـرـیـسـدـهـ، بـرـیـ مـصـرـدـهـ صـوـلـوـغـیـ آـلـیـرـ.

§

غـلطـهـرـیـخـتـمـیـ یـاـپـلـدـیـغـیـ تـارـیـخـنـدـهـ قـوـمـیـانـیـهـ فـرـانـسـهـدـنـ مـخـصـوـصـاـ عـمـلـهـ کـتـیـرـمـشـدـیـ. عـمـلـهـنـکـ مـارـسـیـلـیـادـنـ حـرـکـتـ اـیـمـکـ اوـزـرـهـ بـولـنـدـیـغـیـ خـبـرـ آـلـانـ عـارـفـاـکـیـ کـنـدـیـ کـبـیـ برـقـاجـ طـوـلـانـدـیـرـیـجـیـ پـیدـاـ وـغـلـطـهـدـهـ بـرـیـتـدـارـکـ وـعـلـیـ الـمـجـلـهـ لـوـقـانـطـهـ وـمـسـافـرـخـانـهـ حـالـنـهـ اـفـرـاغـ اـیـلـهـ بـرـاـبـرـ «فـرـانـسـهـ مـسـاـفـرـخـانـهـسـیـ» نـامـیـلـهـ توـسـیـمـ وـکـنـدـیـسـیـ اـیـچـوـنـ آـیـرـیـجـهـ بـرـ اوـطـهـ تـخـصـیـصـ وـتـنـظـیـمـ اـیـدـرـ. بـعـدـهـ وـاـپـورـکـ وـرـوـدـیـنـهـ مـنـتـظـرـ اوـلـوـرـ. وـاـپـورـکـلـیـرـ. عـارـفـاـکـیـ بـرـقـوـشـوـکـیدـوبـ عـرـضـ خـدـمـتـ اـیـدـرـ.

عـمـلـهـیـ سـوـقـ وـادـارـهـیـ مـأـمـورـ اوـلـانـلـرـ مـسـافـرـخـانـهـیـ مـعـایـنـهـیـ لـزـومـ کـوـرـلـرـ. کـلـیـلـلـرـ، کـزـرـلـرـ. صـکـرـهـ پـازـارـاـقـ اـیـدـلـکـ اوـزـرـهـ عـارـفـاـکـیـنـکـ، یـعنـیـ مـدـیرـکـ اوـطـهـسـنـهـ کـیدـرـلـرـ. اوـطـهـنـکـ اـنـظـامـیـ فـوـقـالـعـادـهـ. بـیـوـجـلـکـ بـرـقـاصـهـ، اوـزـرـنـدـهـ بـرـیـغـیـانـ پـارـهـ طـوـرـبـهـسـیـ!.. حـرـیـفـکـ بـوـنـکـلـهـ مـسـافـرـخـانـهـ صـاحـبـنـکـ اوـیـلـهـ اوـلـوـرـ اوـلـماـزـ لـوـقـانـطـهـ جـیـلـرـدـنـ دـکـلـ، عـادـتـاـ بـرـبـانـکـرـ اوـلـدـیـغـنـهـ، بـنـاءـ عـلـیـهـ تـعـهـدـاـنـیـ مـعـ زـیـادـةـ اـیـفـاـیـهـ مـقـتـدـرـ بـولـنـدـیـغـنـهـ حـکـمـ اـیـدـرـکـ عـارـفـاـکـیـنـکـ

ک او غلزنک اک معتبر مسافرخانه ولو قانطه لرینک قات قات فو قنده فاحش او له رق در میان
یلدیکی شرائطی قبول ایدرلر .

غالباً، عارفاً کینک او طور به لردکی پاره لری نردن بولدیغی صراف ایتدیکن . او یله ایسه
خبر ویرلم که طور به لرک ایچنده کیلر پاره دکل قومدر ! عارفاً کی حریف لرک کوز لرینی بویامق،
منیتلرینی جلب ایتمک ایچون بولیه بش اون طور به تدارک و هر برینی قوم ایله املا ایتدکدن
و خارج با قلمدینی حالده کوزه چارپه جق صورتده او ته سنه بریسته برا یکی یوز غر و شلق مجیدیه
چاریکی یز لشیدر دکدن صکره آغیز لرینی قورشونه مهرله مش واوزر لرینه بیکدن آشاغی
ولامق و فرانگه دلالت ایتمک او زره بر طاقم رفلر قویش ، بعده قاصه نک او سـتنه
دیزمشدر !

عارفاً کی بونلری ایلک آقئام مجاناً اسـکان و برده مکمل ضـیافت کشیده ایلر .
ضـیافت او قدر مکملدر که طعامک باشـایجه سـنی صالحی قوـقش لورک بالینی آشـکـیل
ایتمـشـدر .

عملهـنـک بـرـبرـ صـانـجـیـلـانـوبـ خـسـتـهـلـنـلـرـیـ وـمـسـافـرـخـانـهـیـ بـدـلـ خـسـتـهـخـانـهـدـهـ یـاـمـلـرـیـ
شـبـهـنـیـ دـعـوتـ اـیـمـشـ وـلـدـیـ التـحـقـیـقـ بـوـخـسـتـهـلـنـکـ ،ـ بـوـنـلـرـهـ بـوـیـلـهـ قـوـقـشـ بـالـیـقـ ،ـ اوـلـمـشـ
حـیـوانـ اـتـیـ یـدـیـلـمـکـدـهـ اوـلـمـسـنـدـنـ اـیـلـرـیـ کـلـدـیـکـیـ آـکـلـاـشـلـمـسـیـ اوـزـرـیـنـهـ عـارـفـاـکـیـ حـقـنـدـهـ
سـفـارـتـ وـاسـطـهـسـیـلـهـ دـعـوـایـهـ قـیـامـ اـیـدـاشـ اـیـسـدـهـ شـیـطـانـ حـرـیـفـ بـرـ صـورـتـهـ اوـرـتـهـ دـنـ
غـائبـ اوـلـمـشـدرـ .

§

تصورهـ مدـنـیـتـیـ اـیـلـکـ چـیـقاـرـدـیـنـیـ زـمانـ وـلـیـ عـهـدـسـاطـنـتـ یـوـسـفـ عـنـ الدـینـ اـفـنـدـیـ حـضـرـ تـلـرـینـکـ
رسمـنـیـ درـجـ اـیدـرـ .ـ غـنـهـنـکـ نـشـرـ اوـلـنـدـیـنـیـ کـوـنـیـ بشـ اوـنـ نـسـخـهـ آـلـوبـ سـرـایـهـ کـوـتـورـمـکـ
اوـزـرـهـ کـوـپـرـیدـنـ کـچـدـیـکـیـ صـیـرـهـ دـهـ تـصـادـفـاـ وـالـدـهـ سـلـطـانـ حـضـرـ تـلـرـینـکـ آـرـاـبـهـسـنـکـ کـلـدـیـکـنـیـ
کـوـرـرـ کـوـرـمـنـ درـحـالـ بـرـنـسـخـهـ آـلـوبـ آـرـاـبـیـهـ طـوـغـرـیـ سـکـیـرـتـیـرـ وـغـنـهـیـ آـچـوبـ المـهـ
طـوـقـ صـورـتـیـلـهـ رـسـمـیـ کـوـسـتـرـ .ـ وـالـدـهـ سـلـطـانـ بـوـنـیـ کـوـرـنـجـ،ـ آـرـاـبـیـ طـوـرـدـیـرـ درـقـ
اوـزـادـیـلـانـ غـنـهـیـ آـلـیـرـ .ـ الـیـ لـیـرـ اـحـسـانـ اـیـلـهـ بـرـاـبـرـ یـارـینـ بـوـنـلـرـدـنـ بـرـقـاـچـ نـسـخـهـ
آـلـوبـ سـرـایـهـ کـتـیـرـمـنـیـ اـمـرـایـدـرـ .ـ عـارـفـاـکـیـ کـرـیـسـیـ کـرـیـسـیـهـ مـطـبـعـهـیـهـ دـوـنـهـرـکـ اـعـلـیـ
کـاغـدـ اوـزـرـیـنـهـ بشـ اوـنـ نـسـخـهـ دـهـ باـصـدـیـرـ .ـ اـیـرـتـهـسـیـ کـوـنـیـ کـوـتـورـوـبـ تـقـدـیـمـ اـیدـرـ .ـ
بوـنـسـخـهـلـرـدـنـ بـرـیـ سـلـطـانـ عـبـدـالـعـزـیـزـ مـرـحـوـمـهـ،ـ بـرـیـ مـشـارـالـیـهـ یـوـسـفـ اـفـنـدـیـ حـضـرـ تـلـرـینـهـ
بـاـقـیـلـرـیـ دـهـ حـرـمـهـایـوـنـ مـعـتـبـرـانـهـ تـوـزـیـعـ اـوـلـنـورـ .ـ مـشـارـالـیـمـادـنـ هـرـ بـرـیـ یـوـزـرـ لـیـرـ ،ـ

و والد سلطان تکرار الای لیرا ، دیگر لری مناسب مقدار پاره ویریلر . ایوتیسی کونی شرکاسی احساندن کندی حصه لرینه دوشن پاره لری طلب ایتدکلرنده « ها ! کرچک ، سزه خبر ویرمکی او نوتدم . ای که خاطرمه کتیرید کن . سرا یه مخصوص اسخه لری کوتوروب تقدیم ایتمد . او کون برشی ظهور ایتمدی . دون ینه کیتدىکم حالده بوشه چیقدقدن ماعدا بوقدرده مصرف ایتمد » دیه بونلره اون پاره ویرمد کدن بشقه آرابه ، قایق ، فلاان اجرتی اولمک اوزره اوسته پاره ایسته .

چنکل اوغلى طاهر پاشا

مدار افتخار ملت اولان مشاهیر امراء
بحريه مزدن برى ده او اخر عصر محمود ثانى ده
مسند قپودانى يى احراز ايدن چنکل اوغلى
طاهر پاشادر .

صراحوم مشازالیه « خوتین » خاندانى دن
و تجارت دن قلعه اغاسى حاجى احمد اغانك اوغلى
اولوب ۱۱۹۹ ده شهر مذکور ده تولدا يتشدر .
روسیه نك خوتینى استیلاسی صره سندە پدريله
سلسته يه هجرت ايلش و پدرینك اوراده وفاتى
حس-بىلە غلطە ده ياغ قپانى تجارت دن انشته سى
حاجى ابراهيم اغانك يائىش كله رك مومى اليك
تجارت كمیلرنده طول مدت (كمی خواجه لنى)
ايله بولنمش ، يوصره ده بحر سفید و سياهه
و اوروپا يه كيدوب كله رك ممارسه و ملکه
پىدا ايلش و ترسانه جهه متفنن قپودانلر
آرانلدى يى بر صره ده ترسانه يه كيره رك صره سيله قطع مراتب ايمش و آز زمانده رتبه مير ميراني
ايله قپودانه هايون اولمش و ۱۲۲۷ و ۱۲۳۰ ده دونخانى هايون باش و بوجلغىلە موره يه كيـدرك
ناوارين و قعه سندە بولنمش و عودتنده ادرنه يه بقى او لىنىشدر .

برمدت اورانه بولندقدن صوکره عودتلە ظهر التفات اولدى و ۱۲۴۳ ده شمى اردوسنده
فدايى طابىيەسى قوماندانلغىنده كى جىارتى ، خدمات جانسپارانه سى موجب تقدىر اولىيغىنلن مكافأة
ھىيدى يه سنجانى احسان بىورلدى .

فرانسە حکومتىلە جزاير بىلكى اراسنده ظهور ايدن اختلافك حل و فصلى مأمورىتىلە ۱۲۴۵
شوالنڭ يكىمى ايكىنجى كونى بر فرقىتىنە داڭا و جزايره متوجهما استانبولىن حرکت ايمش ايسەدە

قپودان دريا چنکل اوغلى طاهر پاشا

ی راهده جزایر فرانسلر طرفندن اشغالی خبرینی آلرق امره انتظاراً مدلوده توقف
ن و آلدینی امر اوذرینه درسعادته عودته مجبور قالمشد.

شیدی یه قدر بولندینی خدمات متعدده ابراز ایلديکی مؤثر استقامت و شجاعت باعث
یسی اولوب ۱۲۴۶ ده طوپجی باشی عنوانیله طوپخانه نظارتنه مأمور اولمش ۱۲۴۸ جادی
خره سنک یکرمی اوچنده رتبه سامیه وزارت و مشیری توجیهی و جزایر بحرسفید والیکی انضمامیله
دانلوق مسندینه ارتقا ایتش ۱۲۵۲ محر منک یکرمی برنده اون ایک قطعه سفن حربیه و بر خیلی
اکر نظامیه ایله طرابلس غربه متوجههاً درسعادته حرکت و ربیع الاولک مدنجی چهارشنبه
فی محل مذکوره مواصلت ایلشد.

طرابلس غربده بر طاقم اجرآت و اصلاحاتده بولنهرق سطوت حکومتی لازم وجهه ازانه
ملکتک طوغریدن طوغری یه اداره عثمانیه التتده بولمنی تأمین ایلديکنندن مأموریتی ۱۲۵۲
عبانی غره سنده طوپخانه مشیرلکی علاوه سیله طرابلس غرب والیکنه تحويل ایلدي
مع الاولنده مشیریندنه و ذی الحجه سنده والیکنندن عفو اولنهرق درسعادته عودت ایلدي.

۱۲۵۴ ربیع الآخرینک یکرمی سکردنده آیدین والیکنه ۱۲۵۶ ذی القعده سنده مجلس والا
نماغنه نصب اولنهرق ۱۲۵۷ صفرینک التیسنده ایکنجه دفعه قیودان دریا تعیین قلمندی.
هه مذکوره شوالنده سر عسکر تو روی پاشانک مأموریت مخصوصه ایله جبل لبناه عنیتنده
عسکرلک و کاتی علاوه مأموریت قلنمش و او صرده ده یونانستاندن بر طاقم اشخاص کریده
رک بعض تسويلاتده بولنلری نتیجه سی اولنهرق احتلال و قوعی خبری المغاره کرید سواحلی آبلوشه
هه المقو غائله اختلاف اینک مأموریتیه مجلس والای احکام عدیه اعضاسندن عمر جمال اغندی
قتنده و دونمای عثمانی امری تختنده بولندینی حالده کریده عنیت ایلده رک اتخاذ ایلديکی تداهی عاقلانه
یاست دور اندیشانه ایله تفک پاطلامقسىزین دفع احتلال و اعاده سکونه موفق اولنهرق اولباده کی
بیر صائبه و حرکات حکمانیه تقدیراً صادر اولان فرمان هایون کرده بالایصال نشر و اعلان
رف شاهانه دن مهنویت سنه تبییر و بیان ایلشد.

مسئلی بوصورته حس انتاج ایتدکدن صوکره طاهر پاشا دونمای کرید سواحلنده آلهرق
سامه کلش واوراده ده بعض تشیبات اصلاحیه ده بولنوب بعده جزایر بحرسفیدی دولاشه رق
سعادته عودت ایتش و خدمات واقعه سی مرصع سيف احسانی صورتیه مظہر تقدیر شهریاری
شدر.

۱۲۵۷ ده بحرسفیداطه لرینک قائم مقاملری دخی قیودان پاشا طرفندن نصب اوئمک اوذره امور
طیه و مالیه سنک اداره سی ده ترسانیه حواله اولندینه و بوصورته امور ترسانه برقات دها ترايد
یکنندن سرعسر کر قائم مقاملغنده چکامشدر. دونمای عثمانی بی الی المتش قطعه کمی به ابلاغه
فق اولرق واپور انشاسنه دخی مباشرت، سواحله واپورلر ایشلدمسته تثبت ایدوب بونک ایچون
نیصات منضمه طلب ایلديکی صیرده تحضیصات قدیمه نک ده تزیلی جهته کیدلیدیکنندن ۱۲۵۹
منک اون بشنده استغایه مجبور اویاش ۱۲۶۰ ذی القعده سنده ادرنه ۱۲۶۳ ده بوسنه والیکلرینه
بن قلنده رق ۱۲۶۶ رجبنک اوینرنده حاول اجل موعدیله «سفینه حیانی عازم سوی جنان
صیتی اوذره نعش مفترت نقشی درسعادته کتوریاوب جوار حضرت خالده مقدماء احضار
دیرمیش اولدینی باخچه ده مودوع خاک غفران» قلمشدر.

مشارالیه اک نامدار امراء زدن او لوب ترسانه ده کی اب صلاحات و تشکیلاتی ناوارین ، کرید ، طرابلس غرب و قایعنه کی خدماتی جداً فوق العاده در .
کندو سنه منشأ و مسلکی کمیجیلک او لدیغی حیاتنک قسم اعظمی دکن لردہ کچرمش بولندیغی
حاله او لدیغه ترکجه کتابتی وبعض السنّه اجنبيه وقوفی معاصر لرینک تصدیق گرده سی او لوب
خط دستیله مخدر بعض آثار متروکه سی وارد در .

طاهر پاشانک کرید ده بولندیغی صرهده در سعادت انکاره سفیرینک باب عالیه یازدیغی
تد کرمه خصوصیه جوابیه نک صورتی :

مکتوبکزه طاهر پاشا حضر تلرینک مکتوبی ترجمه سیله معاً شرفوس اولدم . بناءً عليه انکاره
قو نسلو سنه اوله رق سزه بر مکتوب کوندریه یورم بو حدیث السن آدم حقنده سویلدکلری شیلردن
طولایی پاشانک نظرنده تبری یه موفق اوله جغی مأمول ایدرم بولیه دکاسه سیرت و حرکتی ایچون
بنم مکتوبیده بر شدید تعذیر و عتاب بوله جقدر بر انکایز مأمورندن تشکی یه محل قالمسه نقدر
هناشر او لدیغی پاشانک جانب عالیلریشه اشعاره تعطفکزی زیرا بیلیرمکه هر انکلیزک
مشارالیه اک اوصاف جلیله سنه لازم الابراز او لان اعتبار و اعتمادی بالجمله وجوه ممکنه ایله ذات
عالیلرینه اظهار ایتمکه حاضر و اماده م نفسمه کتابجه دولت عثمانیه ده حصول انتظام و تأسیس اصلاحات
ایچون مشارالیه طاهر پاشانک موفق و بلکه مؤسس اوله بیله جکی حقنده کی امیدی اعلان ایتمکه اصلا
تردد ایتم .

جنتmekan سلطان عبدالعزیز خان

مدحت پاشا محاکمه‌ی

« حریت ویریز ، آنلر » دستور معروف‌نگه اوله رق دنیاده شاد و مستتنا هیچ بر حکومت مشروطه تأسیس ایمه مشدر . حریت ، دائم مشیمه اختلالده بیومش ، واک قانلی حادثات نتیجه‌سند طوغمشدر . قانسر آلان حریتلر بر استحقاق اخلاقی

جنتگان سلطان مراد خان خامس

مترجم رشدی پاشا

مدحت پاشا

داماد نوری پاشا

داماد محمود پاشا

محکمه خانم دکل حاکم اولیلیدر

عبدالحمید ثانی

محود پاشا زاده منیر بك

محود جلال الدين پاشا

قرنادن بےيم بك

نصرت پاشا

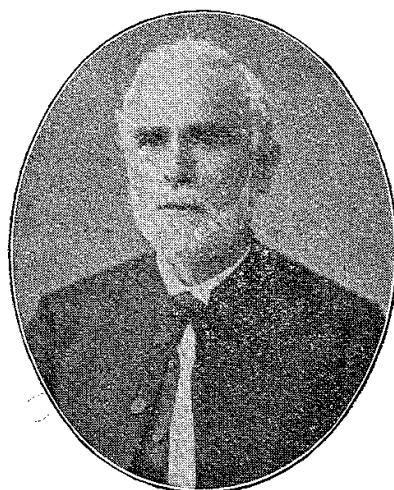
ظالم ایله یا پیلان چابوق ییقیلور

رئیس ثانی خرستو اوریدی افندی

محکمه رئیس اولی سروری افندی

محکمه اعضاء ندن امین افندی

محکمه اعضاء ندن حسین حامد بک

محاکمه نک نظارت نه مأمور عدلیه
مستشاری واحان افندی

مدعی عمومی عبدالطیف بک

ظالم ایتدىكىنى بولور

شيخ الاسلام عريانى زاده اسعد احمدى

حریله ناظری غازی عثمان باشا

داخليه ناظری محمود نديم باشا

عدلیه ناظری جوست باشا

سریه ناظری حسن حسني باشا

ظالم حاکمن منصف صو باشی يکدر

کامل پاشا

علی حائب پاشا

حربیه نظارتمند منفصل حسن حسني پاشا

ریف پاشا

مشیر احمد ایل پاشا

طوغرلی صارصیلور اما ییقلماز

ویدینلی توفیق پاشا

مشیر علی نظامی پاشا

مشیر آصف پاشا

کان حریمہ ریسی ادھم پاشا

ضبیطیه ناظری حافظ پاشا

ظلم ایله دنیا خراب اولور

باش و کیل سعید پاشا

هیئت فوق العاده رئیسی صفوت پاشا

صدر اسبق عارفی پاشا

صدر اسبق خیر الدین پاشا

غازی احمد مختار پاشا

باش وکیل اسبق قدری پاشا

عاصم پاشا

صبھی پاشا

حق طانیان ظلمه باش اگر

واجتبا عینک زاده طبیعیتی اولمدینی جهته اکثیریا غلبه استبداده معروض قاله رق کونک
برنده قولایله استداد ایداشلدرد.

بناءً علیه حریت حقیقیه نه قانون اساسیدن، نه ده شکل حکومتمن طوغار، آنک
مطلع تابنا کی قلب امتدار، مشروطیت اداره بر ملتک لیاقت اجتماعیه سی ایجـ اباتندن
واستعدادات واحتیاجانی جمله سندن اولمادیه وقتیز طوغان چو جقلر کی هر درلو جبر
واعتنایه رغمماً زواله محکوم دیمکدر. نته کم حکمدار طرفدن ویریان ایلک عثمانی قانون
اساسیسی پک قولایله کری آنمش وبوکا ملتک احوال روحیه و تربیه سی مساعد اویینی
جهته مجلس مبعوثانک بر آن ایچنده بفتحه طاغیدلیسی بیوک بر اختلالات مقدمهـی اولقـ
لازم کلیرکن بالمکس بیوک بر تسایمیت خائفانه کوسترسی بونیزدان آنجق اوتوز اوچ
سنہ صـ کرـه کـهـل مشـکـلات اـیـلـهـ چـیـقاـرـهـ بـیـلـدـیـکـمـزـ طـوقـ اـسـارـتـیـ طـاقـشـ وـبـوـمـدـتـ ظـرـفـهـ
مستبد وطن معزز منزی یـهـ قـوبـ یـاقـشـدرـ.

اـکـرـ مـلتـ اوـتوـزـ اوـچـ سنـهـ صـکـرـهـ کـوـسـتـرـدـیـکـیـ استـعـدـادـ حـرـیـتـهـ لـیـاقتـ حـاـکـمـیـهـ اوـتوـزـ
اوـچـ سنـهـ اـولـ مـالـکـ اوـلـمـشـ اوـلـسـهـ یـدـیـ نـهـ قـاـنـوـنـ اـسـاسـیـ مـوـقـعـ اـجـراـدـنـ قـالـدـیرـیـلـورـ نـهـ مدـحـتـ
پـاشـاـ کـیـ بـرـدـسـتـورـ بـلـنـدـ هـمـتـ طـائـفـ زـنـدـانـلـرـیـنـکـ شـاهـدـ فـلـاـکـتـیـ اوـلـورـ،ـ نـهـ دـخـاقـانـ مـخـلـوـعـ
نـفـسـنـدـهـ اـجـرـایـ مـظـالـمـهـ جـرـأـتـ بـولـهـ بـیـلـوـرـدـیـ.ـ مـلتـ بـوـاسـتعـدـادـیـ حـاـصـلـ اـیـتـدـکـدـنـ صـکـرـدـدرـکـهـ
بـنـایـ مـحـکـمـ اـسـتـبـدـادـیـ بـرـ جـمـلهـهـ یـقـمـغـهـ مـوـقـعـ اوـلـمـشـ وـاـوـلـجـهـ غـصـبـ اـیـتـدـیـرـدـکـیـ بـرـ حـقـ
مشـروـعـیـ فـقـطـ اوـتوـزـ اوـچـ سنـهـ لـکـ آـجـیـ تـجـرـبـهـ لـرـدـنـ،ـ بـرـ چـوـقـ قـرـبـانـلـرـ وـیـرـدـکـدـنـ،ـ بـوـیـوـلـهـ
بـرـ چـوـقـ مـظـلـوـمـکـ قـانـیـ دـوـکـوـلـدـکـدـنـ صـکـرـهـ مـسـتـبـدـکـ دـوـدـسـتـ خـوـنـیـنـدـهـ صـیـقـیـ صـیـقـیـهـ طـیـ
وـطـوـمـارـ اـیـدـلـشـ طـورـانـ بـرـاتـ نـجـاتـیـ اوـنـکـ بـیـلـکـلـرـیـنـیـ قـوـپـارـهـ رـقـ،ـ طـیـرـنـاقـلـرـیـنـیـ سـوـکـرـکـ
استـدادـ وـاسـتـخـلاـصـ اـیـلـشـدرـ.

وـاقـعاـ قـاـنـوـنـ اـسـاسـیـمـزـ بـوـکـیـ انـقـلـاـبـلـرـدـهـ اوـلـدـینـیـ کـیـ بـیـوـکـ بـرـ اـخـتـالـاـكـ نـتـیـجـهـ مـسـعـوـدـدـسـیـ
دـکـلـدـرـ.ـ فـقـطـ خـاقـانـ مـخـلـوـعـکـ دـوـرـهـ سـلـطـنـتـنـدـهـ لـاـيـنـقـطـعـ اـرـاقـهـ اـیـلـدـیـکـیـ دـمـاءـ شـهـدـانـکـ،ـ وـمـلـتـهـ
دوـکـدـیـرـیـانـ آـجـیـ وـقـانـیـ کـوـزـ یـاـشـلـرـیـکـ آـلـتـنـدـهـ اـنـتـاشـ اـیـلـشـدرـ.ـ بـوـاغـورـدـهـ مـلـتـ قـانـ دـوـکـمـیـ
دـیـمـکـ خـطـاـدـرـ.ـ دـوـکـمـشـ،ـ آـنـجـقـ دـوـکـیـلـهـ جـلـکـ قـانـیـ بـرـدـنـبـرـهـ دـوـکـمـهـ مـشـ فـقـطـ آـنـکـ قـیـمـتـهـ
مـعـاـدـلـ اوـلـاتـیـ تـدـرـیـجـاـ وـمـتـادـیـاـ اـسـالـهـ اـیـلـشـدرـ.

بـوـمـعـرـکـهـ حـرـیـتـهـ دـمـیـ هـدـرـ اـیـدـیـلـانـ شـهـدـانـکـ پـیـشـداـرـیـ هـیـچـ شـہـرـ یـوـقـ کـهـ مـدـحـتـ
پـاشـاـ اـیـدـیـ.ـ مـدـحـتـ پـاشـاـ سـلـطـانـ عـبـدـالـعـزـیـزـ خـانـ مـرـحـومـکـ خـلـعـنـیـ مـتـعـاـقـبـ قـاـنـوـنـ اـسـاسـیـنـکـ

ایدیبوردی. و بونک طرفداری اولمقو اوزرده مملکتند کنندوستندن و بر قاج رفیق کنندن بشقه کیمسه یوق ایدی. او عصرک و کلاسی ده دور حمیدینک طفیلاتی کی بیت ملیه نک انتقامات شخصیه لرینه مانع اوله جق اسباب قویه دن بولندیغی دوشوند بجه انک عزم و تصورا تنه بتون انترقه لریله ، آچاق اقلاریله ، قوتلریله حائل اولمقدن کری میور لردی. بونلردن یا لکز حسین عونی پاشانی استشنا ایده بیلیرز. واقعاً او ده بعد احلام ی سلطان مرادی ترصدات شدیده سی آلتنه آهرق پادشاهی یا لکز کندي افکارینه بولندیر مق ایسته مش ایسه ده بومقصد سلطان مغفورک کسر قوت و اعتبارینه ویا خود ساب نفوذ داعیه سیله منافع شخصیه نک تأمینه معطوف او میوب محضا دولتك سلامتی بر اداره مستبدیه متوقف ظن ایتدیکی و قناعت وجданیه سی او مرکز ده بولندیغی ن پادشاهی بونک عکسی جریان لرک تائیراتندن کندي فکر نجہ مصون بولندیر مق ه مستند افراط کارانه بر تقدیه و جبارانه بر احتیاط پولتیقه سنه معطوف ایدی.

حسین عونی پاشانک عاقبت مؤلمه سی مدحت پاشانک تصورات وطنپورانه سنه مانع ، اسباب قویه دن اک مهمی ازاله ایتدیسده چه فائدکه انجای مقدرات بولامل معز زک حصوله چیقمسه مانع اوله جق دیگر و دها قوتلی سبلر احداشندن خالی قالموردی. به دن صکره مدحت پاشا اک بیوک معارضندن قور تولمهه برابر بسبتون یا لکز قالدی. رزمانده که سلطان مرادک مبتلا اولدیغی خسته لکدن طولایی خانی ایحباب ایدیبوردی. اهک امید افاقتیله وقت چکشیدیرمک پاک بیوک تهمکه لری انتاج ایلیه بیلیردی. فقط سلطنتک وارثی مع التأسف شهزاده عبدالحمید افندی ایدی. مدحت پاشا عبدالحمیدک روحیه سی و بناءً علیه مشروطیت اداره نک هنکام تأسنده آنک اک بیوک دشمنی برشهزاده بی تخته اجلاس ایتمه نک مقاصد ملیه یه طبان طبانه ضر اولدیغی بیلیدیکندن ن مرادک خنخه صوک دقیقه یه قدرشدته مخالفت و ممانعت ایتشدی. دیگر مطر فدن مزور لد شهزاده . مدحت پاشانک بوممانعنه قارشو افکار عمومیه کندي اهنه اماله ایله طرفدن و قوع بولان حرکات ممانع کارانه بی و قایمک تحت تائیرنده اوله رق حکم دن اسقاط ایچون انواع مکیدت و مفسد تی اجرادن خالی قالمیوردی. طوپخانه مشیری محمود پاشا ، ردیف پاشا ، جودت پاشا کبی ذوات عبدالحمید طرفی التزام ایلدکلرندن غواصی داخلیه و خارجیه کوندن کونه آرتارق احوال عمومیه پاک زیاده رقت و اهمیت ایتدیکندن مدحت پاشا ایله پاک ضعیف طرفداری اولان رشدی پاشادن ماعدا

اور تاده فکر و شروطی آجیقدن آجیخه مدافعه ایده جنگ کیمسه قالمامشدى .

عبدالحییدک اک بیوک انزیقه لرندن بری مدحت پاشانک کویا دولت علیه یی جمهوریت حالنه قلب ایده کنندوسنی رئیس جمهور اعلان ایتدیره جنگنی آدمیتی واسطه سیله کوشده بو جاقده اشاعه ایتدیره رک جاهل اولان افکار عمومیه می مشار الینک علیه نده تحریک واغضاب ایامکه موفق اولمیسیدر . قرارسز لقدن و بولیه آلندن آلته اجرا ایدیان تشویقاتدن ذاتاً آیاق طاقنده وسط طبقه لرده چوقدن بری بلیرمش اولان عدم منونیت آثاری ماهیتی عامه جه غیر معلوم بولیان بو اشاعات کاذبه و مصنوعه نک تأثیری تحتنده مع التأسف اک یوکسک طبقه لردہ سراتیت استعداد مشئومی کوسترمش ایدی . بولیه عمومی بر یاں و خلیجان و حمالنلن وزراسنه قدر بتون طبقاتندہ منونیتسزلاک حکمفرما اولان بر مملکتندہ اداره نک نه قدر کسب مشکلات ایلیه جنکی ادنا تأمل ایله آکلاشیله جفندن او زمانه قدر عبدالحییدک عدم اجلاسی فکر نده آیاق دیره مش اولان مدحت پاشانک ده پای شباتی دوچار تزلزل اولمشیدی . نهایت مدحت پاشا الجای حال و وقوعاته تبعاً چار ناچار عبدالحییدک اجلاسنے موافقت ایمیش و حتی شهزاده نک قانون اساسی بی اعلان و مشروطیت اداره بی تأسیس ایده جنگنی ایمان مؤکده ایله وعد و تأمین ایلسی او زرینه آرتق دها زیاده ترددہ محل کورمیه رک ذیل بیعتی اک اول تقبیل ایدن ده کنندوسی اولمشدر .

عبدالحیید جلوس و قانون اساسی بی اعلان ایتمکله برابر مدحت پاشانک ازاله وجودی ایچون مناسب بر فرصته کوز دیکمش و بر علت و سبب احداثه چالیشمقدن بر آن خالی خالی قالمامشیدی . فنط ازاله وجود تشبیشدن اول بور کتی افسکار عمومیه نک نه صورته تاقی ایده جنکی آکلاشلمق لازم ایدی . بونک ایچون صوندا مقامنده بر چوق تدبیر لرله استانبول طبقات خلقنک افکاری یوقلا تدی .

برنجی تجربه مدحت پاشانک وطندن نفی و تغیری ایدی . استانبولده بونک او زرینه بر کورولقی چیقا جقدر ظن اولنور کن مملکتک بیوک بر غفات ولا قیدی ایچونه قیلی بیله قیپدامدینی کورولدی . مدحت بولیه قولایلقله آشیرلدقدن صکره آرتق یاپیله حق دیکر ایشلر بسبتون قولایلاشمیش دیکری . بونی متعاقب مدحت پاشانک ازاله وجودی ایچون ملعونانه برو طوزاق قورولدی . پاشا ، عبدالعزیز خانک قاتلی اولمی او زره تحت محکمه آلندي . مالطه قره غولی جوارنده رکز ایدیان مشئوم چادریده ویریان ظلامانه قراری محکمه تمیز دخی جبر و تضییق آلتندہ مجبور تصدیق اولدی . عبدالحیید اعدام قرارینک

اجراسنده بر مختار تصور ایتمش اولملی که هنضوب و معزول و کلا و مشاهیر رجالدن کب اوله رق ماینده بر مجلس فوق العاده تشکیل ایتدی . او وقت باش وکالتده بولان دیکی اعیان رئیس سعید پاشا بوهیئتک ریاستنی در عهده ایمکدن استنکاف ایسی او زرینه ع ریاسته صفوت پاشا کچیرلدي . بوهیئتی تشکیل ایدن ذواتدن ومدحت باشانک اک نلی عایینهار اناندن اولوب قرارک تماهیله تطییتنی ایستهینه میاننده محمود ندیم پاشا ، انى زاده احمد اسعد افندی ، جودت پاشا ، روف پاشا کبی رجال بولینبوردی . اقلیت تحفیف اطر فداری ایدیلر . بوایکنهجی قسم ذوات آراسنده ناموس بجسم اطلاقنہ سزا اولان تو نسلی الدین پاشانک مصبطه یهیاز دینی شرح . تاریخ نورا خیرک آنون قلممله یازه بخنی و نائق و کاتندندر . مع ما فیه عبدالحمید او لا تحفیف جزا طرفدارانک مطالعه سفی قبول ایدرک پاشانی طائف اتنه کوندرمش و آردسی بر آز چکد کدن صکره بونغدیره رق پک آچاقچ سنه بر انتقام بدرکه بوبر عثمانی پادشاهنه یا قیشمیه جق آثار و حشتند و بالاصه مقام خلافتی اشغال برذاتک الله‌هدن قورق‌هادن اجراسنه تشیث ایلهه جکی مظالم شنیده‌ندر .

مدحت پاشا محاکمه‌سی بومات ایچون بر ذات ایدی . با خصوص عبدالعزیز خانک عراً وفات ایتمش اولدینی ده انکار او لامیه جق حتی‌ایقدن بولینبوردی . ذاماً ناموس وری بولان و حب نفسه مالک اولان بر پادشاه ایچون استحقار موت پک طیعی ایدی . آنچق کچن عصرده نه بوجهتی موقع مناقشه یه قویارق تاریخی نده حقایق و قایمدن بر بولان اونکار عمومیه‌یی تنویره امکان تصور او لامیه‌یازدی ، نزده قالدی که مدحت محاکمه‌سنه اعاده‌سی طلب ایدلسون . فقط مشروطیتک جبله فیوضاتندن اولمقه مدحت پاشا محاکمه‌سنه اعاده‌سی طلب او لینبوردی که بو سایده هم نام بلند مدحته یان لکه ، همده محکمه تمیزک ولوکه جبر و تضییق آتشده تصدیقنه محبور اولدینی حکم نه طولایی‌سیه عدایه‌منه ترتیب ایدن عاروشین اطهیر و ازاله ایدیله جکدر .

سلطان عبدالعزیز مرحومک انتخاب ایتدیکی شبهه کوتورور و قایعدن اولدینی ایچون ده محاکمه‌نک اعاده ایدیله‌رک پاشای متفورک ولوکه بعد الوفات استحصل حکم برائت جکننه شبهه یوقدر .

سلطان عبدالعزیز خانک خاعنی متعاقب عزت نفسنه کران کلن بحال ایم قارشو سنده کتاب به بالذات خانه چکمه‌سی ایله عبدالحمیدک قانه بو یادینی مدت سلطنتک آرنق رهین اولدینی کندو سنه تبلیغ ایدلدیکی صرده ده یالکنر حیاتنک تحت حافظه ده بولندری‌لمسنی ورجا ایله ذات عمره قاتلانه‌سی فطر تده کی علویت و سفلیتی کوستر . نه بیوک ضادر .

سلطان عبدالحمید ثانی طرفندن اجرا ایدیلن ترتیبات مخصوصه او زرینه، محاکوم
ایتدیریلن ذواتک اسمایسیله صورت محاکومیتلری :

اعدام	فاعل مشترک	مدحت پاشا
»	»	داماد محمود پاشا
»	»	داماد نوری پاشا
»	بالفعل قاتل متعمد	مایننجی فیخری بک
اون سنہ	معین قاتل	سید بک
»	»	میرالای عنزت بک
اعدام	فاعل مشترک	بیکباشی نجیب بک
»	»	نامق پاشا زاده بیکباشی علی بک
»	بالفعل قاتل متعمد	پهلوان مصطفی چاووش
»	»	جزایری مصطفی چاووش
»	»	بوی آبادلی حاجی محمد

مترجم ورشدی پاشا
شیخ الاسلام حسن خیراء افندی) قرار ویرلشدر .

{ جنتنه مبني دعوا ياه ادخالي ايجاب
اصراد افندی (۱) ايميه جكنه داير قرار ويرلشدر .

هيئت حاكمه

(۲)	سروری افندی	رئيس اول
	خرستو فوریدی افندی	« ثانی
(۳)	امین بک	اعضا
	امین افندی	»
(۳)	غضبان افندی	»
	حسین حامد بک	»
(۳)	عبداللطیف بک	مدعی عمومی
(۳)	اصراه افندی	محکمه باش کاتبی
(۳)	محمد افندی	مسط طق

- (۱) جنتمکان سلطان مراد خان خامس حضرتلىرنك نام عایونلری عبدالحمید ثانی طرفندن
ویریلن امر مخصوص او زرینه كرك اعلاملرده كرك اعلان رسميلدده او وقت بویله يازديرسيدى .
(۲) مؤخرًا وزیر او لمشیدى . مجهود نظيف سرورینك پدریدر .
(۳) نظوغرافيلرني الده ايده مديكمىزدن مع التأسف درجه موفق اوله مدق .

مداععه و کیملاری

مدحت و نوری پاشالرک	شهری افندی
نحیب بک ایله حاجی محمد ومصطفی چاوشک	مانیاسی زاده و فیق بک
فخری بکله جزایرلی مصطفانک	محمد علی افندی
سید وعلی وعزت بکارک	عزت افندی
داماد محمود پاشانک	قسطماکی ساردنیک افندی

محاکمه یہ شاهد صفتیله جلب و دعوت اولنانلر

طیب نوری پاشا ، باب عالی کتبه سندن محمود بک ، ریحان اغا ، سلطان مراد خانک
ترقریخی ادھم بک ، راقم اغا ، مابین خدمه سندن عبداله اغا ، نظیف اغا ، میرلووا عثمان
اشا ، اٹوabajی حسین اغا ، بر عسکری قائم مقامی ، مارقو پاشا ، ذوقیاب قالفه ،
استرو بک ۔

(محمود بک زاده منیر بک حرمی پروین فلک خانک افاده سی او قونشدر)

صدر معزول الاریله هیئت وکلا و بعض مشیران و فریقاندن مرکب اوله رق سرایده
جتماع ایدن مجلسه داخل اولان ذواتک اسمایی ایله اعطای ایلدکلاری رأیلر بروجہ آتیدر :

محکمه جه احطا ایدیلن و تمیزجه تصدیق اولنان حکملرک تمامی اجرائی رائینده بولنانلر :

— شیخ الاسلام عربانی زاده احمد اسعد افندینک —

مفی اولدیغ ملابسہ سیله لسان شرعدن سویلنیله جک سوزی رفقام ایله عرض ایتم . شو
پیش پک مهم اولدیغندن و تحقیقات واستنتظافات اصولاً جریان ایدوب حکم اعلام اجرا اولنن
یسه بالآخره فدادانک اوکی التم قابل اوله میه جغندن لسان شرعدن مضبوطہ متقدمه ده عرض ایدلیکی
وجهمه حکم اعلامک اجرائی رائینده ()

— داخلیه ناظری محمود ندیم پاشانک —

محمود ندیم (حکم قانونک تمامی اجرائی رائینده)

— حربیه ناظری عثمان پاشانک —

(حکم قانونک اجرائی حقوق مقدسہ ذندر . بناءً علیه شهید مرحوم بر پادشاه اولوب هر
حاله عبرت مؤثره اجرائی لازم کلید کنند حکم قانونک اجرائی افندیزدن استرحام ایدرم .
اعلاماتده بر قصور و خطأ وار ایسه عدیله مأمور لرینه عائددر .) عثمان

— بحریه ناظری حسن حسنه پاشانک —

حسن (حکم قانونک تمامی اجرائی رائینده)

کیمک آرا به سنہ بیزرسه اونک ترکیسی چاغیرد

— عدلیه ناظری جودت پاشانک —

(عدلیه نظارتنده بولنده یعنی جهتله اعلاماتک اجراسی رأیندہ بولنورم . شونکله برابر حکم اعلامک اجراسی امر طبیعیدر . تخفیف و تبدیلی دخی بر سببه مستند او بق لازم کلود . اویله بر سبب کورمیورم کورسهم عرض ایدرم . لکن بشقه طرفدن دخی مجلسده بر سبب درمیان اولندری . بلکه افندیز جه برسب وار ایسه اجراسی حکم امر و فرمان های یونلریه منوطدر .) جودت

— طوپخانه مشیری علی صائب پاشانک —

(حکم قانونک اجراسی رأیندہ یم . معما فیه تخفیف حقوق مقدسه شاهانه دندر) علی صائب

— معارف ناظری کامل پاشانک —

(حکم قانونک اجراسی رأیندہ یم . فقط بونک تمامی اجراسی ویا تخفیف حقنده الهام ربای قلب شاهانه یه هرنه وجهه وارد اولور ایسه اصابت آنده در . کامل

— خاصه مشیری رؤوف پاشانک —

(محکمه لردن کچمش و تمیزده تصدیق ایمیش اولدیغندن حکمنی اجرا فریضه دندر . دیرم یو ایش پک مهم اولوب عبرت مؤثره ارائه سی دخی لازم اولدیغندن حکم قانونک تمامی اجراسی افندیز دن رجا ایدرم . خلم مسئله سی شو بولنده یعنی وجوده کتیردیگندن اجرای حکم لازمه دندر . عبدالعزیز صرحو مک مسخرق الطاف و عنایاتی اولوب الآن شو حال اوزره ماتم ایمکده یم و مطلقا اجراسی فکر نده یم . بناءً علیه حکمک اجراسی تکرار افندیز دن استرحام ایلزم .) رؤوف

— حریبه نظارتندن منفصل حسین حسنی پاشانک —

(افندیز حقوق مقدسه شاهانه لریه دائم سویلیه یم . یالکن حکم قانونک اجراسی آرزوسنده بولنورم .) حسین حسنی

— مشیر علی نظامی پاشانک —

(نظامه موافق اوله رق محکمه دن کچمش تمیزده حکمی تصدیق ایمیش . اک صواب رأی حکم قانونک و حقوق شاهانه ک اجراسیدر .) نظامی

— مشیر قورد اسماعیل پاشانک —

(علی نظامی پاشایی تصدیق ایدرم .) اسماعیل حق

— مالیه ناظری ویدینی توفیق پاشانک —

(رائف افندینک افاده ایلدیکی کبی ایش محکمه دن کچمش و بونده بر خطأ وار ایسه محاکمه عائد اولوب انک تیزی افتدارم خارجنده بولنمیشدر . حکم قانونک محافظه سی لازمه دن اوله رق شونکله برابر حکمک اجرا و عدم اجراسی حقوق حضرت پادشاهیه عائددر .) حسن توفیق

— ارکان حربیه رئیسی و کلی مشیر ادھم پاشانک —
 (حکم اعلامک تمانجی اجراسی طرفندہ یم . مع مافیه هرنہ صورتہ فرمان بیوریلورسہ اصابت
 ادھم) در ۰

— بالآخره رتبہ مشیری بی احراز اینش اولان آصف پاشانک —
 (اعلاملرک اجرای حکمی رائیندہ یم . تخفیف جزا فرمان هایونہ منوطدو . آصف)

— ضبطیه ناظری حافظ پاشانک —
 (حکم قانونک اجراسی رائیندہ یم . مع مافیه صرحت سنیه نامتناهی اوبلغہ تخفیف جزا ارادہ
 حافظ به یه منوطدر .)

تخفیف جزا رائیندہ بولنان ذوات

— مجلس فوق العادہ رئیسی صدر اسبق صفوت پاشانک —
 (حکم قانونک اجرا و تعدیلی اعظم حقوق سنیه حضرت پادشاهیدن بولندیغندن بوبابدہ رأی
 صفوت ض و بیانندن اظهار عجز ایدرم .)

— باش وکیل سعید پاشانک —
 (محکمہ تمیزدن تصدیق اولنهش اولان حکم طاعدر . بو نکله برابر جزای محکومک اجراسندہ
 مدیلنندہ حقوق سنیه در کاردر .)

— صدر اسبق خیرالدین پاشانک —
 بولیه بر مسئله مهمہ محکمدن و مجلس وکلا و مجلس عاملین تصدیق ایدلدکدن صوکرہ
 رد ولی نعمت افندیز جه حاصل اولان تردد او زرینه بندکان واعیانی جلب و جمع ایله
 شاوره یه مساعدہ بیورملری معلوم و مسلم اولان عدالت و صرحت هایونلرینی برقات دها
 هلا اینکله حقیقتہ شایان تشکردر ، عرض و تفصیلدن مستغنى اولدینی او زرہ بومسئله
 پولیته رنگنی آله رق اساس اجراءات سرای هایوندہ تشکل ایدن قریبیونک رأی
 اتفاقویه بنا ایدلش اولدینی حالده جنایت شخصیه یه مشارکت کی حکم ایدلش اولدیغندن
 حکم اعلامک اجراسی حسب الصداقة موافق حکم وزمان کوره مددیکمدن عفو و تخفیفی
 صرحت سنیه جناب پادشاهی یه منوطدر .)

— اوقاف ناظری صبحی پاشانک —
 (حسب القانون بولنلر جزایه مستحقه رلر محکمہ اتهائیه دخی تصدیق ایدوب ایش تنفیذہ
 لشدر . محکمہ نظامیه دن کچو بدہ بردیون حرب تشکیلی فرض اولنه بآدمیو مستحق جزاده
 م مافیه هرنہ وجہله اراده و فرمان بیوریلورسہ اصابت آنده در .) صبحی

— باش وکالتدن منفصل عارف پاشانک —

(صبحی پاشانک افاده‌سنی تصدیق ایدرم)

عارف

— باش وکالتدن منفصل قدری پاشانک —

(محکمه تمیزدن کچن برماده لهنه و یاعلیهنه رأی بیان ایمکده قانوناً صلاحیت کوره میورم .
اجراسنی ویا خود عفو و تخفیف اراده سنیه یه منوطدر .)

قدري

— خارجیه ناظری عاصم پاشانک —

(حکم واقع قانوناً ویرلش او لوب اجرا و عدم اجراسی اراده سنیه یه منوطدر .) عاصم

— غازی احمد مختار پاشانک —

(ایش محکم رسمیه دن کچمش او لدیغندن بوباده بر دیه حکم او لیوب و جدان شاهانه نک
ویره جکی حکم مصیبدر .)

— نافعه ناظری حسن فهمی پاشانک —

(ولی نعمت افندمن قانوناً ید اقتدار ملوکانه لرندن اولان بر ماده‌ی قولرینک مشاوره سنه
حواله بیوره بیورلر بوند مقصد هایونلری حکم اعلامک اجراسی ویا تخفیف شقلرندن بیرینک ترجیحی
دیک او له بیورلر بو ایسه اساساً مبدأ فلاکتمز اولان خلک نتایج سیئه سندن او لوب بوکا سبب
اوئنلرک الی اخرا قیامه لعنت ایله یاد او لنه جقلری طبیعی او لسیله بوند انضمام ایدن ماده شهادتن
طولایی محکوم اوئنلرک حقنده ویریلان اعلام اصولاً محکمکن تنظیم و تصدیق ایدلش او لسیله
واجب الاجرا ایدوکنند و کوکل حکم قانونک اجراسی ارزو سنده بولنیق طبیعی او لوب هر ایکی
جهتچه محاذیری وارد خاطر او له رق اکرچه داخللاً امین ایمه مده خارجاً سوءتأثیری احتمالی دخی
ملحوظ او له رق بونی کسدریمک کشف و کرامته منوط او لوب بناءً علیه بواقتداری حائز او لمدیغندن
شوکتسهات افندمنک اراده لری نه مرکزده ایسه اصابت آنده در .) حسن فهمی

— تجارت ناظری رائفل افندینک —

(حکم اعلامک اجرا و عدم اجراسنده کی محاذیری موازنیه مقتدر او له مدیغندن واحکام
قانونیه نک اجراسی حقوق مقدسه شاهانه دن او لمدیغندن افندمن هنره فرمان بیورلر ایسه اصابت
آنده در .)

مدحت پاشا و رفقاء نک محاکمه‌سی ماده‌سنده مهیم رول اوینایانلردن باضلوری :

شورای دولت تنظیمات رئیسی	مخدومی
منیر بک	آیدین والیسی
علی پاشا	مشیر
نصرت پاشا	قرنادن
راغب بک	»
بسیم بک	صدر اسپیق کریملی مصطفی پاشا زاده یاوراندن حلمی پاشا

(۱) محمود بک خدمات واقعه‌سننه بنام^۱ بالآخره رتبه وزرائی احراز ایلسن و دور جمیدیده تجارت نافعه ناظری ایکن اجرا ایدیلن عملیاتی متعاقب وفات ایتشن اولوب معهود محمود پاشادر .

(۲) مشروطیت مقدسه مژک استردادینی متعاقب انفال ایدن پارس سفیری معهود منیر پاشا

(۳) مدحت پاشا او زرینه آیدین والیسی اولش و مشار الیه علیه‌نده اجرا ایدیلن تحقیقاته

ک پهم رولار اوینامشد اساساً مدحت پاشانک اک ایلری کلن علیه‌دار لرندن ایدی .

(۴) مدحت پاشانک اک زیاده علیه‌نده بولنانلردن بریدر . محاکمه انسان‌سنه ییلدیزده عبدالحمید

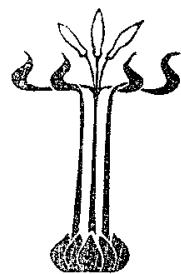
آنی طرفندن استخدام ایدلشددر .

(۵) مدحت پاشا محاکمه‌سی انسان‌سنه افندیسنه پک زیاده یارارلق کوسترمش و بوکا مکافا^۲

تبه وزرائی احراز ایتشن ایدی انقلاب مسعودی متعاقب دیوان حرب قراریله تبعید ایدیلن معهود

اغب پاشا

(۶) مدحت پاشا محاکمه‌سنه عبدالحمید ثانی طرفندن مأمور ایدی .

بر سندلک

وفیات مشاهیر عثمانیه

دیار بکر مبعوثی عارف بک

دیار بکر مبعوثی پرنججی زاده عارف بک اوچیو ز
یکمی بش مارتنه کنک بر نججی پازار کونی اقشامی پازار ایوتی
کیچیمی مبتلا اولدینی علم قلمیه نک اشتدادیله چونه
ارتحال ایتشدر . منحوم دیار بکر ک اغنسیا و متقداندن
اولوب ۱۲۹۳ تاریخنده دیار بکر مکتبی قامی مسود -
لکنندن بالاستعضا زراعت و تجارتہ اشتغال ایلش و مهمنجی
بر ثروت صاحبی اولمشدر . کراراً مجلس اداره ولايت
واسیتناف محکمه سی اعضالقلرنده ، بلدیه و نافعه و تجارت
ریاستلر نده بولنیش واخیراً مبعوثی لغه انتخاب قلنمشیدی .
سلطان محمود تربه سی حظیره سنہ دفن اولنیشدر .

عارف بک مر حرم

ادرنه مبعوثی عاصم بک

ادرنه مبعوثی عاصم بک مبتلا اولدینی مرض مدھشدن
قورتیله میررق مارتک طقوز نجی پازار ایوتی کونی ساعت
آلنیده واوتوز اوچ یاشنه قدمنهاده اولدینی کوندہ ارتحال
دار نیم ایلش و جنازه لری حرمت مخصوصه ایله قالدیر -
یله رق قردجه احمد قبرستانه دفن ایدلشدر .

عاصم بک مر حرم

پدر لری ۱۲۹۳ مجلس مبعوثانندہ ادرنه مبعوثی
بولنان حسنه بک مر حومدر . متوفای موئی ایله مکتب
حقوقدن علی الاعلى درجهده ماذون اولوب اسکدار
بدایت محکمه سی باش کاتبی ایکن ادرنه اهالیسنه مظہر
امن و اعتمادی اولدینی جهتمانہ مجلس عالی مبعوثانہ اعضا
انتخاب ایدلشیدی .

پک کیرلز ، کوک یوکسک چیتماز

آطنه والی اسبی حاجی عزت افندی

چایه فوق العاده مناقی و چای حقنده بررساله ترتیب
و نشر ایلسی چایچی نامیله باعث اشتهراری اولان حاجی
عزت افندی کچن مارتک او تو زنجی پازار ایرانی کونی
طقسان یاشنی متتجاوز اولدینی حالمده ترک دغدغه حیات
ایلشیدر . مرحوم مشاورالیه کتابدوز ادرنه لی سید احمد
حمدی افندینک مخدومی اولوب ۱۲۳۵ ذی الحجه سنده
ادرنه ده تولد ایلشیدی . زمانه کوره بر تحصیل کورد کدن
صکره صدارت مکتبی قامنه ملازمته دوامه باشلایه رق
دیوان افندیا کارنده ، محاسبه جیامکار ده ، حجاز والی
رکالتده ، حرم شریف مدیر یئنده بولنه رق ۱۲۸۹ تاریخنده تقاضی بالا جرا باده طبیعته
اختیار مجاورت ایلش ایدی .

۱۲۹۵ ده صره امامتنه مأمور اولوب ایفای وظیفه ایلد کدن صکره ۱۳۰۰ ده سوریه
سرکن متصصر فاغنه ۱۳۰۳ ده بصره والیلکنیه و باصره یه رجال عسکریه دن بزینک تعیینه
زوم کورونمی اوزرینه بالافصال ۱۳۰۹ ده آطنه والیلکنیه تعیین اولنمیش ایدی .
اطنه دن انقضای ۱۳۱۰ جمادی الآخره سنده مصادف اولوب اندن صکره اختیار عزت
ایلشیدی .

مرحوم ، او اختیار لغیله برابر بیوک بر قوه حافظه یه والک اولوب صفر سنده برجی
سرکذشتنی و مشهودی اولان بتون و قایمی اک کوچک تفرغاته وارنجیه یه قدر
اکلا تیر ایدی .

عدلیه ناظری ناظم پاشا

عدلیه ومذاهب ناظری مصطفی ناظم پاشا کچن ۳۱ و قوه ارجاعیه سنده شهید آغازم دار
جنان اولنس و نهش محترملری اختفالات مخصوصه ایله قالدیر یاه رق قره جه احمدده عائله سنده
مخصوص مقبره یه دفن ایدلشیدر .

مشارالیه یکی شهر اشراف دن و امامادن علی طیفور بک مخدومی اولوب ۱۲۷۸ ذی الحجه سنک
یکرمی یدی سنده شهر مذکوره تولد ایلشیدر .

۱۲۹۸ ده خارجیه مکتوبی قلمنه ۱۳۰۶ ده شورای دولت بدایت مدعی عمومی
معاونلکن ۱۳۱۲ ده بدایت مدعی عمومیلکن ۱۳۱۳ رمضانندہ استیناف مدعی عمومیلکن
۱۳۱۴ ده علاوه مأموریت او له رق تفتیش قومیسیونی اعضالغنه مأمور او لمشدرو بومأموریتلر
عهله سندہ بوایدیغی حالمه کرید اصلاحات عدایه قومیسیونی اعضالغنه ایله کریده عنیت
و عودتندہ ۱۳۱۴ شعبانک اون ایکیس نده شورای دولت تمیز مدعی عمومیلکن تعیین
قلنمشدر بوصره مأموریت مخصوصه ایله بر رفعه از مید و مدللویه وایکی دفعه سیسامه
عنیمه پک ناموس کارانه ایفا وظیفه ایتمش ۳۱۹ صفرینک اون بشنده موصل
وجاذی الاخرینک اون بشنده ارضروم و ۳۲۴ صفرینک اونندہ دیار بکر ویکری
یدیس نده قسطمونی والیلکن و اورادن کوریلن لزوم او زرینه خطه عراقیه هیئت
اصلاحیه سی ریاسته و مشروطیت اداره نک استیحصالندن سو کره یانیه والیلکن
وقبل العزیمه عدیه ومذاهب نظارتنه تعیین ایدلشیدی .

ناظم پاشا مکتب حقوقن مأذون ناموس واستقامتیه معروف مشاهیر رجال مزدن
اولوب ائم زیاده خدمت ایده جگی بر زمانده صورت فیجه ده ارتحالی باعث تأثر عظیم در .
مکتب ملکیه ده اصول اداره و مکتب حقوقه حقوق دول معلمکی وظائفی دخی
حسن ایفا ایلشیدی .

دوقتور معلم شاکر پاشا

مکاتب طبیه فیزیولوژی معلمانی طبیب حکیم شاکر پاشا نیسانک
بشنجی بازار کونی ارتحال دار تعیین ایلشدر .

مرحوم ۱۲۶۵ تاریخنده تولد ایتمش و ۱۲۷۴ ده طقوز یاشنده
ایکن او زمان تدریسات ابتدائیه ده احتوا ایدن مکتب طبیه عسکریه
داخل او له رق ۱۲۸۷ ده طبیب یوز باشیان یاغیه نشأت ایدرک متعاقباً
اکمال تحصیل ایچون پارسه اعزام او لنشدر . اوچ سنه صوکره
مرحوم شاکر پاشا استانبوله عودته او صرده ظهور ایدن قره طاغ محاربه سندہ ابراز
حسن خدمت ایلشدر . ۱۲۹۱ ده فیزیولوژی معلم معاونلکن و برآز صکره معلمکه
تعیین اولندی .

۱۳۰۸ ایلو لندہ ممالک ایرانیه ده حکمفرما اولان قول رادن طولای طرف حکومت

عثمانیه‌دن اعزام ایدیان هیئت صحیه اعضالغنه تعین ایدلش و هیئتک ارضرومہ موافقه‌ندہ توقف امری او زرینه برمدت اوراده قالمش ۱۳۰۹ ده درس‌مادته عودتله وظیفه سابقه‌سنہ مداومت ایشدر. شاکر پاشا کریم تدریسے کچدیکی دقیقه‌دن اعتباراً پاک مقدس طانیدینی وظیفه‌سنی دیکر رفقانیه غبطة بخش اوله حق برسورت جدیده تا آن وفاته قدر بحق ایش و فیزیولوژی تجربوی نی مملکتمند ایلک دفعه تطییقه موفق اولش مجسم تواضع و غیرت بر ذات حیتمند ایدی. ۱۲۹۸ ده نشرینه موفق اولدینی «دروس حیات بشریه» نک ایکنجه طبیعی وفات‌نندن ایکی کون‌مقدم اکماله موفق اولشیدی. المان متبصریندن او سقار هر توثیق «تشریخ و فیزیولوژی عمومی» حبروی وانسجوی «نام اثر مهمی ترکجه یه ترجمه ایشند ایسه‌ده نشرینه موفق اوله‌مامشدر. شاکر پاشانک وفات‌یله فاکولته یرینه قو نماز بر معلمی عالم طبابت ده منتبی اولدینی شعبه نک بر تبحیرینی غائب ایتمشدر.

*
**

طب فاکولته‌سی حکمت طبیعیه طبیه معلمی اسماعیل علی پاک افندی طرفندن اهدا
بیورلشدرا:

خواجه معززم صرحوم شاکر پاشا هر آن موجودیت‌ندہ بر لوحه غرای
گلالات ایدی. علم حیات‌ندہ کی وسعت وقوفی بالکنز مملکتمنز جه بر فیخر عظیم اولمغله
قالمیوب اکثر مدارس علوم عالیه اجانبده ده مستوجب مباحثات ایدی. الیوم لیون
دارالفنون طبیسندہ علم حیات معلمی اولوب قیمت تدریساتی و دقایق تحریاتی ایله بتون
دنیانک رغبت و حرمتی است‌جلاب ایش بولنان مشهور «مورا» خواجه صرحومک
قضائندن بخشی اک بیوک بروجیه قدرشناصی عد ایلکده در.

بوندن تقریباً یدی سنه مقدم بیروت فرانسیز طب فاکولته‌سی امتحانلرینه مأمور
اولدینغمز صرده فرانسیز طب فاکولته‌لرندن اعزام اولنان هیأت میزه زیاستندده مشار
الیه مورا بولنیور ایدی. ایشته اوزماندرکه بز خواجه عرفانمز اولان شاکر پاشانک
اشغال ایتدیکی موقع بلند فنی اکلادق. بز معلم مورانک کشفیات و تحریات فنیه‌سندن
مستفیض اولمک ایچوں ایام تلاقی‌یی الله کچمز فرست‌تلردن عد ایدرک بوش زمانلریمزری
هپ بومقصدی تأمین ایده‌جک مباحثت فنیه‌یه تخصیص ایدیبوردق. معلم مورا رجالریمزری
تقبیل ایمکله برابر زماننک اک محسوس اقسامی قولله‌ژ - دو - فرانس ده کی اسکی آرقداشی

اولان استاد کالا تمزک طرز حیاتن، متعلق معلوماتی اقتطافه حصر ایدیوردی :

خواجه مرحومک بتون حیاتی سعی و تبع ایله چشم‌در. یکانه منبع وارداتی اولان معاشی آدبو، عائمه‌سینک اتفاقنه عائد قسمی تفریقدن صکره قسم متابویسینی کامل‌کتابنله ویر ایدی. تبع کندنده بر وظیفه دکل بر عادت تشکیل ایتمش ایدی. مجلس محبت عالیلری هرم ناشر نیوپات بی غایات ایدی. بر متخصص علم امر اضله امر اضدن، بر متخصص علم آشري محله نشريخدن، بر متخصص علم میقر و به میقر و بدن، بر متخصص علم حکمتله حکم‌تدن بحث ایدر. و بو بحث‌لرده کوستردیکی فضل و اصابت ایله مصاحبی حیران ایلد ایدی. هله علم حکمت طبیعیه‌دکی وقوفی بتون معلمینک مدار استرشادی ایدی.

خواجه‌نک اوروپاده اکمال تحصیل ایله عودت‌نده دارالفنون طیمز جداً محتاج ترقی بر حالده بولنیوردی. بر کره اصطلاحات و تعییرات فنیه‌نک فقدانی تدریساتی اشکال ایدیوردی. مرحوم اصطلاحاتدن بر قسم مهم واعظمنک وااضھی اولمغله قدرت افاده‌دن محروم بولنان لسان طب عثمانی به وسعت وکش‌ایش کلیدی. مکتبده لابوراتواردن اثر یوق ایدی. فیزیولوژی یالکتر نظری اوله رق تدریس ایدیلیرکن مرحومک مراجعتی اوژرنیه بیک مشکلات ایله اساساً پک طار اولان مکتبده بر او طه تفریق ایدیله بیلمش ایدی. ایشته آلات و اواتدن کلایاً معرا و معلم ایچون بر صندایه‌دن بیله محروم بولنان بو او طه مملکت‌تمزده فیزیولوژی تجربه‌ی درس‌لرینک ایلک موقع تطبیقی تشكیل ایتمشدر.

خواجه مرحوم بوراده کندی کیسه‌سندن تدارک ایتدیکی ایکی بورغۇ، بر مقاص، بر تکنه بر کوروك، بر هشرط، بر ایکی متره طول‌نده لاستیق بورى، ایکی قانول بر ملقط واسطه‌سیله بر خیلی تجربه‌لر اجراسنه موفق اولور واز جمله: قلورو و فورمک تأثیر فیزیولوژیسی، تنفس صناعی، کورار ایله تسنم، طوشانده عقدہ رقیه‌نک قطعی، عقدہ حیاتیه، استانیوس، تضییق دم، وخذ سکری، مثلاً تجربه‌لری موقع تطبیقه قور ایدی. انجق فیزیولوژی کې واسع بر علم ھیچ بر زمان بودرجه ناقص و محدود تجربه‌لرله تدریس اپدیله میه‌جکنندن مرحوم اوروپادن آلات جلی چاره‌سینی تحرییه قویولوش وبونک ایچون چکمددیکی مشقتلر قالمامشد. تمام اون درت سنہ دوام ایدن بر مصارعه‌دن صکره ۱۳۰۶ ده انجق یوز الای لیرالق قدر آلات جلبئه موفق اوله بیلدی!

حاجی عاکف پاشا

داخایه ناظر اسبقی حاجی خایل عاکف پاشا
حزرانک اوں طقوزنجی صالح کونی ارتحال ایتمشدر .
مرحوم مشارالیه مغینیسالی حاجی اسماعیل اغانک اوغلی
اولوب ۱۲۴۸ ده مغینیساده تولد و علوم آله و علمیه یعنی
مدرسده تحصیل ایدرک اخذ اجازت ایتمشدر . ۱۲۷۴ ده
مالیه مکتبی قلمنه ۱۲۸۴ ده انقره دفتردارلغنه و متعاقباً
ادرنه مرکز متصرفلغنه ۱۲۸۷ ده اطنه ۱۲۹۰ ده
طرابلس غرب ۱۲۹۲ ده ارضروم ۱۲۹۳ ده طربzon

حاجی عاکف پاشا مرحوم

۱۲۹۴ ده ارضروم دفتردار اقلدرینه تعیین و برآز صوکره ارضروم والی و کالی علاوه
ماموریت قلنمش ۱۲۹۶ ده دیوان محاسبات اعضالغنه واطنه والی و کالتنه مامور اویلدشدر .
۱۲۹۹ رجبنک دیوان محاسبات اعضالغنى عهده سنده بولنق اوزره انقره والیلکنه .
تعیین ایدیلارک عنیمت ایتش ۱۳۰۰ ده ماموریت اصلیه سی اولان اعضالغه رجعت .
ایلشدر . ۱۳۰۲ ده دیوان محاسبات ریاسته ۳۰۵ ده مالیه مستشارلغنه ۳۰۶ ده
شورای دولت اعضالغنه ۳۰۷ ده شورای دولت داخایه دائرسی ریاسته ۳۱۱ ده
علاوه ماموریت اوله رق حرم هایون مصرف نظارتنه ۳۱۲ ده ینه علاوه ماموریت
او زره زکیه سلطان کتیحدالغنه ۳۱۴ رجبنکه مامورین ملکیه قومیسیونی اعضالغنه ۳۱۵ ده
تنظیمات دائرسی ریاسته ۳۲۲ ده مالیه قومیسیونی اعضالغنه تعیین قلنمش و بوصره ده
دیون موحده تحویلاتنک طبعنه نظارت ایچون پارسه عنیمت ایتمشدر . ۳۲۴ ده تحجهیزات
عسکریه نظارتنه ۳۲۶ ده داخایه نظارتنه تعیین قلنکه رق سعید پاشا قابینه سنک سقوطنده
انفال ایتمشدر . وزارتی ۱۳۲۲ محری غرہ سنده در .

حاجی عاکف پاشا صلابت واستقامت فوق العاده سی ایله معروف ایدی .

شہزادہ سلیمان سلیم افندی بن عبدالجید خان

جنتگان سلطان عبدالجید خانک شہزادگاندن برادر عالی شہریاری سلیمان سلیم

افندی مبتلا اولدقلری خسته‌لقدن رهایاب اولهه‌هراق
حزرانک اوتوزنجی صالح کونی ساعت یدی را دهله‌رنده
ارتحال دار نیم ایممشلر و نعش محترم‌لری احتفالات
محض و صه ایله قالدیریله راق یحیی افندی در کاهنده تربه
محض و صه دفن ایدمشدر . جنازه‌ده ولی عهد عالیه
سلطنت ایله سائر شهزادکان و وکلای فخام حضراتی حاضر
بولنمشلردر .

مرحوم مشارالیهک ولادت‌لری بیک ایکی یوز تیوش
شهرزاده سلیمان سلیم افندی مرحوم یدی محروم‌منک التیجی کونی اولدینی جهنه‌له حین وفات‌لرند
اللهی بحق یاشلرند ایدی . زراعت و تجارت و رغبت‌لری پک زیاده اولدی‌لرندن بوغاز ایچنده
بیک اوزرنده کائن « نسبتیه » فامیله معروف صیفیلرند تجارب زراعیه ایله اشتغال
بیورلر ایدی .

ابراهیم صارم بک

شهر امامی مجاسی ریاست‌لردن مقاعد ابراهیم صارم
بیک تیوزک اون دردنجی کونی وفات ایدرک اسکدارده
قره‌جه احمد جوارینه دفن اولنمشدر . مرحوم معادن
مدیری اسبق و فالی زاده اسماعیل شفیقی بکات او غلى
اولوب ۱۲۰۵ ده تولد ایتمشد . زمانه کوره تخصصیانی
کالدن صکره صدارت مکتبی قلمنه مأمور اولهراق
۱۲۸۲ ده مهاجر قومیسیونی باش کتابته ۱۲۸۶ ده
ادرنه مکتبه بجهیلخنه ۱۲۹۳ ده علاوه فابه و کایلوی

متصر فلق‌لری وکالته ۱۲۹۵ ده جزایر بحر سفید مکتبه بجهیلخنه ۱۲۹۶ ده شهر امامی
ملحقات مجلسی ریاسته ۱۲۹۸ ده قیر شهری ۱۲۹۹ ده قره حصار صاحب ۱۳۰۲ ده
تکفور طاغی ۱۳۰۳ ده ثانیاً قره حصار ۱۳۰۶ ده قره‌سی ۱۳۱۲ ده کایلوی ۱۳۲۰ ده
طرابلس شام ۱۳۲۲ ده عکا متصر فلق‌لرینه تعیین و عکاده منفی‌لرله اختلاطی دور سایق

اصولنجه تهمت عدایدیه رک انصال ایتدیرلش و بر سنه صکره شهر اماتی مجلسی ریاسته مأمور اوله رق اخیراً اختیار تقاعد ایلش ایدی .

آغوب بابیکیان افندی

تکفور طاغی مبعوثی اولوب حاده معلومه حقنده تحییقات اجراسنه مأموراً آطنه یه عنیمت واخیراً عودت ایدن آغوب بابیکیان افندی تموذک او ن طقوزنجی پازار کونی آیاستفانوسدکی اقامه کاهنده اطنه حقنده کی راپور لرینی تنظیم ایله استقال ایتمکده ایکن فیة وفات ایتشدر .

متوفی بابیکیان افندی ۱۸۵۴ ده ادرنه ده طوغمشه تحصیلی اوراندہ بولنان فرانسیز فردومکتبندہ کمال ایتمشدر آیاستفانوس عثمانی - روس معاهده سنتک حین عقدنده

متوفی آغوب بابیکیان افندی

طرف حکومت عثمانیه دن کاتبلاک وظیفه سنب ایفا ایتمشیدی . بو سنه هرسک آوستريا اداره سنه کچنجه یه قدر حکومت عثمانیه امور اجنیمه مدیریتی معاونلکننده بولند قدن صکره ۱۸۷۹ ده ادرنه یه عودت ایدرک تجارت محکمه سی باش کتابتندہ ایفای حسن خدمت ایتمش ۱۸۸۱ ده ابراز ذکا و درایته ادرنه استیناف محکمه سی رئیس ثانیلکننے تعیین او نمشددر . ۱۸۹۱ ده استانبوله کله رک مانیاسی زاده رفیق باک مرحوم ایله اشتراك و دعوی وکائیله استقال ایتمشدر . ۱۹۰۸ ده ۶۸ رأیدن ۴۶ سنب بالاحراز تکفور طاغنیدن مبعوث انتخاب او نمشد ایدی ،

فتیحی فرانقو باک

اعیاندن فتحی فرانقو باک اگستوسک او نجی کونی وفات ایتمشدر . متوفای مشارالیه جبل لبنان متصرف اسبقی فرانقو پاشانک او غلی اولوب ۱۲۷۳ ده در سعادتده تولدا ایتمشدر . ۱۲۹۰ محرمنده تحریرات خارجیه قلمنه ۱۲۹۷ ده تحریرات خارجیه ارراق مدیولکننے ۱۳۰۳ ده پترسیبورغ سفارتی مستشار لغنه تعیین او نمیش وعارضه وجودیه سی جهتیله ۱۳۰۸ ده مستشار لقدن انصال ایتمشدر . ۱۳۰۹ ده بلغاراد سفارتی وصلحتکنذار لغنه ۱۳۱۰ ده

تجارت و نافعه نظارق ایستادتستیق مدیریت ۱۳۱۴ ده اناطولی مقتضی شاکر پاشانک معاونلارکنه ۱۳۱۴ ده امنیت صندوقی مدیر ایکنه ۱۳۱۶ ده شورای دولت اعضالغنه مأمور ایدیله رک براز صکره مطبوعات اجنبیه مدیریتی معاون اوللارکی علاوه مأموریت قلمنشدر. مأموریتی مؤخرآ خارجیه مستشارلارنه نقل اولنیش و راحتسر لغنك امتدادی حسیله اعیاندن از اریان افندیله بجايش اجرا ایدلشیدی. فتحی بک ترکجه عربجه فرانسرجه انکلیزجه لسانلرینه واقف مستنیم بر ذات ایدی.

غازی یعقوب سامی بک

۱۲۹۳ عثمانی — روس سفرینک اٹ قانلی صفحه‌اتندن بری ده شبهه سز شیقه مخاربہ سیدر.

شیقه مخاربہ سنک اٹ نامدار غازیلرندن اولوب سواری اوں سکننجی آلی میرالا یلغندن مقاعد بولیان یعقوب سامی بک اغستوسک اوں سکننجی جمهایرتسی کونی درسخادته ارتخال دار نعیم ایلشدر. یعقوب سامی بک ۱۲۵۵ تاریخنده قفقاسیه ده تولد ایتش اولوب زاغو عائله سنه منسوب چرکس اسحاق بکل اوغلیدر.

۱۲۷۷ ده سلط جایل عسکری یه کوکلی اوله رق یازلش و خدمت وطن وملته بذل وجود ایدرک ۱۲۸۰ ده ملازم نانیلک ایله ضابط ساکنه داخل اولش و ۱۲۹۲ ده ملازم اول ایکن چرکس معاونه لریله و قوماندان صفتیله آلکسنارج صرب مخاربہ سنه اشتراك ایتش و دشمنه غضنفرانه بر هجومنده کی موافقیتنده اوچ طاغ طوپی اغتمام ایتسی اوزینه یوزباشی و کیماکنه ترفیع ایدلشدر.

۱۲۹۳ ده چرکس آلاینک ایکننجی بلوک قوماندانی صفتیله روس مخاربہ سنه بالاشتراك شیقه ده (سوهی نیقولا) تپه سنده و قوعه کلن ھبومدہ کوریان صولت و خدمات جانپارانه سنه مکافاه قول اغالغنه ارتقا ایتدیرلشدر. عین تاریخنده مذکور بلوک قوماندانی بولندیانی حالده شیقه ده ویسل پاشا معیتنده ایکن قول اردونک روسلر طرفندن محاصره اوئنسیله فرقه جمله تسلیم اولش ایکن اسارتی شان عسکریسنه یاقشیدیره میوب تمثیل شجاعت و محیت اولان بوقهرمان غزا سل سیف ایدرک «اسیر قالمق ایستینلر راحته باقسون حمیت عثمانیه بی طاشیان و شانیله شهید ویا شرفیله قور تلق ایستین بجهادلر آرقة مدن کاسون» خطاب مردانه سیله روس اردوکاهنی یارارق کنديسی مجروح اولدینی حالده

بلوکیله چیتمش و بونی کورن بجا هدیندن ایکی پیاده طابوری دخی تعقیباً قورتیله بیلامشلر ایدی .

قدرت فاطردنک فطرة مترانز یارا تدینی بوکبی ذوات نادره نک اجرا آت و حرکات قهرمانانه سی هر وجهله شایان تقدير اولمک لازم کلیر کن دور منحوس استبداده اردو قوماندانک قربان اغراضی او لمغناه رتبه سی نفر لکه تنزیل ایدلمشد .

مؤخرآ آیاستفانو سه کلن روس اردو سی باش قوماندانی غر اندوق نیقولا طرفندن حرکاتی مظہر تقدير اولدیندن بو شیر حماست پیرا ایله ملاقانی آرزو ایلمش و حتی اثنای مکالمه ده نہ صور تله تلطیف اولندینی سوانحه قارشی رتبه سنک رفع ایدل دیکی جوابنی آنجه حیرتده قلوب « اکر بنم اردو مده سرزک کبی بر ذات بولنسه یدی نامی الی البد ابها ایدردم » دیمسی اوزرینه رتبه سابقه سنک اعاده سنکه بر محو ریت کورو لمشد .

۱۳۰۵ ده پر زرین حوالی سنه کن عصیانیله اصلاحاتن، مأمور ایدیان مشیر مرحوم و مغفور رجب پاشانک میتندہ سبق ایدن خدماتی بیکباشیا ق رتبه سی ایله تقدير اولنمشد، ۱۳۱۰ ده سواری اون دردنجی آلای قائم مقام لغه ترقیع ایدلش ۱۳۱۳ ده مذ کور الیک قوماندانی صفتیله عثمانی - یونان محاربہ سنک اشتراک ایتمش و حدود یونانیه ده متعدد اردو کاه عثمانی ده دول متعدد مأمورینی حضور نده سواری الایرینی تجربه ایچون اجرا اولن ازار مانوره و مسابقه ی سرعت و مهارت کاملاً ایله اجرا و احراء ایلدی کشدن مظہر تقدير و تحسین اولمشد .

محبی بلک

دیوان محاسبات برنجی دائره ریاست دن مقاعد محبی بلک اغستوسک یکرمی سکننجی کوئی وفات ایتمشد . مرحوم مکتب معارف عدله ده تحصیل دن صکره ۱۲۷۲ ده مجلس والا مکتبی او طه سنه ۱۲۸۵ تشكیلاتنده سورای دولت تمیز حقوق ضبط کتابته و بعده حواله جمعیتی ضبط کتابته ۱۲۹۰ ده حواله ناش ممیز لکنه ۹۱ ده حواله جمعیتی اعضالغه ۱۲۹۲ ده خزینه خاصه مجلس اعضالغه ۱۲۹۵ مجلس مذ کور ریاسته ۱۲۹۸ دیوان محاسبات اعضالغه ۱۳۱۰ ده دیوان مذ کور ایکننجی دائره ریاست نانیه سنه ۱۳۱۲ ده برنجی دائره سی ریاسته مأمور او لمش واخیراً اختیار تقاعد ایلمشیدی . محبی بلک مرحوم فرط استقامته معروف لطیفہ کو بر ذات ابدی .

مکاتب عسکریہ نک بر لشمه یاہ هکیبہ لی اطہدہ کی بھریہ مکتبہ ندہ و مؤخرًا اعدادی و حربیہ صنفلرینہ عائد علوم و فنون سائرنہ عسکریہ بی پانگالتی مکتبہ ندہ تعلیم و اکالدن صکرہ ۱۲۹۸ دہ ملازم ثانی و بر سنه دھا بورتبہ ایله مہندسخانہ ده بالتحصیل ۱۲۹۹ دہ ملازم اول اولہرق ایکنچی اردویہ تعین اول نہ شدر۔ تعین اول ندیں بھریہ سفی آزبر زمان ایچنہ اوزمانیکی وسائل و حالہ نظرًا۔ اویله برحال انتظامہ افراغ ایتکہ موفق اول نہ شدر کہ المانیادن اردویہ جلب اولنان مفتسلک ایلک تھیشنہ او انتظام نظر دقی جلب ایتمشدر۔ اوزمان المانیاہ اعزام قلنان ضابطان میانندہ بولنہرق اور ادھ اکال تحصیلدن صکرہ اوچنچی اردو طویجی معلمکنہ تعین ایدلشدر۔ یونان محاربہ ندہ اون دردنجی طویجی الینک برنجی طابور ندہ رتبہ حاليہ سی اولان قول اغالغیلہ قوماندان اولہرق دارالحربہ کیتمشدر۔ محاربہ مرحوم کوستردیکی فدا کار لق، هر درلو ستایش و تقدیر ایتک فو قندہ ایدی۔ ہاہ ولستین سواری ہزیمت معلومہ ندمن صوکرہ قومانداسی در عہدہ ایلسیکی سواری طویجی طابوریلہ ایتدیکی محاربہ مفاخر عالیہ عسکریہ من دن بولنڈیغی بیاندہ رجال عسکریہ من یکذیاندر۔ مشروطیتک اعلانندن اول اوچنچی اردو طویجی معلمی عنوانیاہ رتبہ سی میر الایلہ ترفیع اول نہ شدر۔ مرحوم ک عالم عسکریمیزہ سایہ مشروطیتہ بتون فضایاہ، کا ایله خدمت ایدہ جکی برصردہ ارتھالی تلافیسی زمانہ محتاج اولان ضایمات مهم دندر۔

ضیا پاشا

دردنجی اردونک سعمرد قوماندان غنبدن مقاعد
ارکان حربیہ فریقی ضیا پاشا اغستوسک برنجی جمعہ
ایرسی کونی در سعادت ده ارتھال ایلشدر۔

مرحوم مشارا ایله سلطان عبدالجید خان عصری
مشاهیر رجالدن عبدالنافع افندی زادہ اولوب متفنن
مقیدر دکرلی بر قوماندان ایدی۔

ضیا پاشا مرحوم

غازی ادھم پاشا

برای تداوی مصروفه بولنан اعیاندن مشیر ادھم پاشا کانون اولک در دنجی جمعه کونی باغتہ ارتحال دار النعیم ایشدر. نعش محترمی اختفایات مخصوصه ایله واپوره وضع ایدیله رک در سعادته کتیر لمش و بوراده ده مراسم فوق العاده عسکریه ایله ایوبه نقل ایدیله رک دفن او نشدر.

مرحوم غازی ادھم پاشا

مرحوم مشا رالیه ۱۲۶۰ سنه هجریه سی شهر رجبیک یکرمی یدیسته تولد نشدر. پدری مدت مدیده کمرک تمغاجی باشیل یلغنده بولنیش اولان مصطفی فرهاد افندیدر. دارالمعارف نامنده اولان رشدیه ملکیه ده اکال تحصیل ایله شهادت نامه آله رق ۱۲۷۵ شوالیه در سعادت عسکری اعدادی مکتبه داخل اولمش و ۱۲۷۷ ده مكتب حربیه یه کیروب ۱۲۸۰ سنه سی شعبانیک یکرمیسته ملازم ثانیا کله با شهادت نامه نشأت ایدرک خاصه بشنجی الایک بر نجی طابورینک الشنجی بلوکنه مأمور ایدلشدر. قول آغالغنه قدر خدمات مختلفه ده بولند قدن صکره ۱۲۹۰ سنه سی صفرینک اون اوچنجی کونی ایابسان ردیف طابوری بیکباشیلغنه تعیین ایدلش و ۱۲۹۳ جمادی الاولیک اون سکز نده بروسه ردیف تالی الاینک قائم مقام لغنه صربستان محاربہ سنه اعزام و صربایلر او زرینه ایدیلن (جونیس) و (قریل تپه) هجومنه ده موقع حربده میرالای او نشدر. ۱۲۹۴ رمضانیک اون در دنده روسیه محاربہ سنه اور خانیه قوماندانلغنه بولنیشدر. کذا موقع حربده عهد سنه میرلوالق بالتجیه فریق احمد حفظی پاشا ایله برابر پلونیه یه ارزاق یتشدیر مک او زرہ حرکت ایدرک (دوپنیک) ده و قوع بولان محاربہ ده باشندن یاره لانمش و خط محاصره دی یاروب پلونیه یه حرباً دخول ایله (برله غریبوچا) موقع قوماندانلغنه مأمور او نشدر.

پلونیه محاربائی دوام ایتدجه غریبوچا تعییه لری قوماندانلغنه ایفا ایدرک بعد المصالحه محاربہ دن عودت دن صکره در سعادت مرکز قوماندانلغنه و ایکی ماه صکره بشکطاش جهتی قوماندانلغنه ایله ییلدیز محافظه تعلیم اولمش، ۱۲۹۵ جمادی الآخرینک یکرمی

در دندنه کا کان بشکطاش قوماندانلخی عهده سنده قالمق و یاوران شهریاری سلکمند بولنچ او زره فریقلق رتبه سنی احرازا یلش ۱۲۹۵ ذی الحجه سنك اون در دندنه منفیاً در سعادت دن اخراجنے اراده ظهوریه چنراق قلعه یه کیتمش ایکن روم ایلیده بولسان عموم قوای عسکریه مفتسلکنہ و بر ماہ صرور ندہ او وقت حدود یونانیه متحشد ایکنچی قول اردو قوماندانلخه طقوز آی صکره سلانیک واپسی آی صکره کرید فرقہ عسکریہ سی قوماندانلخه تعین اول نمشدرو.

۱۳۰۵ شوالنک اون یدیسنده (۱۵ حزیران ۳۰۰) دره متصرف و قوماندانلخنے ۱۳۰۶ ذی القعده سنی غرسنده (۱۷ حزیران ۳۰۰) اسکوب ردیف قوماندانلخنے ۱۳۰۶ ذی القعده سنک یکرمی التیسنده (۱۲ توز ۳۰۵) علاوه مأموریت اوله رق قوصوہ قوماندانلخنے واو صردده (آدھان) و (ایستینک) مسئله لرینک تسویہ سی ایچون ایپک و ده چانه ۱۳۰۷ شوالنده (مایس ۳۰۶) اصلاحاته مأموراً هترو و پیچه و دره نیچه یه و سنه مذکوره ذی القعده سنده (حزیران ۳۰۶) حدود او زرنده منازع فيه اراضیدن طولانی آرناوودرلاره قره طاغیلر بیننده و قوغبولان مقاتلاتک نتیجه سی اوله رق متحصل هیجان عظیمی تسکین و مجتمع اون بیک راده سنده آرناوودرلاره حدود دن کری آلمی و طاغیدلسی مأموریتیه ایپک، راغوہ، پلاوه، غوسینیه یه (شباط ۳۰۷) کذا آرناوودرلاره قره طاغیلر آرده سنده قتل نفوس و حدود اراضیسی مسائلنک تسویہ سی خمننده برانو وہ وما یقو تاچه عنیمله قره طاغ مأموریتی ایله ملاقی اولنیش، اشتیب ردیف و قوصوہ نظامیه قوماندانقلاری دخی عهده سنده بولنچ او زره ۱۳۱۰ محمرنک سکننده قوصوہ والیکنہ و سنه مذکوره صفرنده (ایلوں ۳۰۸) ده مالیسیانک بوتیک جیهندہ رؤسائک بعض حرکاتندن طولانی مأموراً یاقوہ و مالیسیا یه و ۱۱ ربیع الاولده حاجی زاغونک و قوعه کتیر دیکی حادثه یی متعاقب تکرار ایپکه و ۱۳۱۱ جمادی الآخر سنک اون التیسنده (۱۳ کانون اول ۳۰۹) نظامیه او تنجی فرقہ قوماندانلخیله حلبه ۱۳۱۱ رجینک بشنده (۳۱ کانون اول ۳۰۹) زیتون و قعه سنک فصلی ایچون اوراده بولسان دول سته قوسلوس-لری ایله مذاکرات اجراسی مأموریتنه و اون بش طابوردن مرکب اولان زیتون فرقہ سی قوماندانلخه مأمور اولنیش و مسئله مذکوره نک ختامنہ قدر درت بچق آی اوراده قالمش و بوصرہ ده ۱۳۱۳ سنه سی رمضاننک اون در دندنه رتبه مشیری، برهفتہ صکره حاب واطنه و حوالیسی فوق العاده عموم قوماندانلخی عنوانی توجیهیله درت بچق

آی زیتوننده بولنان طابورلری موقعیتینه سوقدن صکره و سوپریا نظارت وزیتوننده ادامه آسایش ایچون ایحباب ایدن تدابیری اتخاذ و تطبیق ایلک اوزره درت آی مرعش وایکی بحق آی عینتابدہ دور و تفتیش‌ده بولندقدن صکره ۱۳۱۲ نهایتندہ حلبه ۱۳۱۴ رمضان‌نندہ (کانون ثانی ۱۳۱۲) ده یونان حدودنده متخصص‌الاصونیه اردوسی قوماندانلغنه بالتعیین ۱۳۱۴ رمضان‌نک یکرمی یدنجی کونی (۱۰ شباط ۱۳۱۲) الاصونیه‌یه اعزام او لنشدر.

۱۳۱۴ ذی القعده‌سنندہ (مارت نهایتی ۱۳۱۳) یانیه داخل اویق اوزره عموم حدود یونانیه باش قوماندانلغنه تعیین قلندهرق یونانستانک اعلان حربی اوزرینه جریان ایدن محارباتدہ احرار خالیت ایتدکن صکره برسنه ایکی آی سالیا قطعه‌سی اشغال عسکری آلتندہ بولنديرمش (۲۵ مایس ۲۱۴) ده استانبوله عودت ایلشدر. (۲۸ حزیران ۱۳۱۴) ده قوه‌یسیون عسکری یه مأمور ایدلمش (۲۸ شرین ثانی ۱۳۱۴) ده تفتیش عسکری قوه‌یسیونی ریاستنہ، اعلان مشروطیتی متعاقب اعیان اعضالغنه و ۳۴۷ ربیع الاولنک یکرمی اوچنده (۱ نیسان ۱۳۲۶) ده حربیه نظارتنه تعیین قلنمش و ۱۳۲۷ ربیع الآخرینک اوئنده (۱۷ نیسان ۳۴۵) نظارتدن استهدا ایلشیدی.

(۲۴ شرین ثانی ۳۲۴) صالح کونی درس‌عادتن مصره عنیت و ۱۳۴۷ ذی الحجه‌سنک دردنجی (۴ کانون اول ۳۲۵) جمعه کیجه‌سی ساعت طقوز بچقدہ ارتحال دار آخرت ایلشدر. ادھم پاشا فضل واقنارایله معروف قوماندانلریمیزدن ایدی.

منیف پاشا

معارف ناظر اسبقی فضلان منیف پاشا مدت مدیده.
ذنبی دوچار اولدینی خسته‌لقدن قورتیله‌میه رق کانون
ثانیشک یکرمی دردنجی بازار کونی ارن کویندکی کوشکنده
ارتحال دار بقا ایلش و جنازه‌لری احتفالات مخصوصه
ایله قالدیریله رق صحراي جدید قبرستانه دفن او لنشدر.

محمد طاهر منیف پاشا ۱۲۴۶ سنہ ھبڑیه‌سنندہ قدمنہادہ
علم شہود اویشدرکه شو حالدہ مشارالیه وفاتندہ تمام
سکسان ایکنچھی سال حیاتندہ بولیور ایدی.

علوم ابتدائیه‌یی و اسان فارسی عینتابدہ نور عثمانیه مدرسہ‌سنندہ تحصیل ایتدکن

منیف پاشا مرحوم

صوکره مصڑک قصر العالی و دممش-قٹ امویه مدرس-ه لرنده علوم عالیه عربیه ی تھصیل ایله مشن و ۲۱ یا شنندہ ایکن شام ایالتی مجلس کبیری قلمنہ دوامہ باشلامشدر . بر مدت بوقلمدہ ایفای خدمت ایلدکن صوکره ۱۲۶۹ ده باب عالی ترجمہ او طه سنه عربی و فارسی مترجملکیاہ قبول ایدلش و فرانسز جی باب عالی السنہ اجنبیه معلمی پروسیالی امین افندیدن تدرس ایلشدرا .

۱۲۷۰ ده کاپیولی عساکر معاونه قومیسیونی باش کتابتنہ تحویل مأموریت ایمشن و ۱۲۷۱ ده مکتبہ نظارتندن برلین سفارتنہ تعیین قلنخان کمال افندی کہ بالآخرہ دوش لیاقتی حایه وزارتله ترین ایدیان کمال پاشادر - استعداد ولیاقتندن طولا ی او ته دنبری جناح صحابتدہ بوئندری دینی منیف افندی بی سفارت برنجی کتابتنہ تعیین ایتدریمش واوراده بولندی دینی اوچ سنه ظرفیه منیف افندی آمان لسانی دخی تھصیلدن و دار الفنون درسلرینه دوامدن فارغ اولماشدر . کمال افندینک برلین سفارتندن انفصانی متعاقب منیف افندی ده اکمال تھصیل ایله رک درس عادته عودت ایمشن وینه ترجمہ قلمنہ دوامہ باشلامشدر . بودفیه منیف افندی ، کمال افندی طرفیند عالی پاشایه توصیه ایدلشدرا .

ابوالضیا توفیق بک منیف پاشا حقنده یازدینی مقاہلہ دیبور کہ :

« عالی پاشا افکار جدیدہ طاشقیناق صرتہ سنه واران ارباب شبابہ اغماض عین ایتمدیکی حالہ منیف افندینک خالصت و جدانہ و سلامت فکریہ سنه واقف اولدیغندن آنک حقنده هیچ بروقت دریغ صحابت ایتمامشدر . دائمآ آنی جمایه ایمشن و دائمآ تعالیسنه همت ایلشدرا . »

منیف افندی ۷۴ تاریخنده قره طاغ حدودینک تحدیدینه مأمور اولان کمال افندینک دعیندہ وباش کتابت وظیفہ سیله هرسکه کیدرک ایفای وظیفه ایله استانبوله عودت و تکرار وظیفہ ساچہ سنه مداومت ایتمشدر . ۱۲۷۷ ده تجارت مکمہ سی رئیس ثانیلکنہ تعیین قلنمش و کمال افندینک منسوباتندن برینی تزوج ایله حیات اجتماعیہ داخل اولمشدر . منیف پاشا حقنده آنک حیات خصوصیہ و سیاسیہ سنه بحق واقف اولان ابوالضیا توفیق بک قدر معلومات اعطاسی قابل اولہمیہ جغندن بوراده حق کلامی ینه بر مدت ایچون مشارالیه ترک ایمکی وجائب حد شناسیدن عد ایدرز . ابوالضیا توفیق بک منیف پاشانک نور عثمانیه جوارنده شرف افندی سو قاغنده کی خانہ سندن بحث ایله دیبور کہ : « بواوجکز کرک شکلاً و کرک اسلوباً اطرافنده کی بیوتک هیچ برینه بکزه میوردی . »

چونکه بر طیعت بدایع آزمانک طرز سادی ایله احتیاجات مدنیه و صحیه‌یی نظر مطالعه‌یه آله‌رق انشا ایتدیردیکی مدنی بیتوشکاه‌لردن ایدی. بیچاره او جکز اصحاب تعصّب آره‌سنہ دوشهش فیکر ترقی اربابی کی جانیتنده بولسان کنه بنا‌لرک ثقلت مجـ اورتی تحمله محاکوم ایدی. بن عهد صباوته‌ه بورادن هر کچدکجه بویات لطیفک بویاسنه قدر هر شیئشده کوردیکم پاشقدله حیزان اولوردم. او لا پنجبره لردن معهود فقسمل حذف او لـه رق یرینه پانجور دیدیکمز (پرسیهن) لـه اطیق ایدلش ایدی. اوه بوده آیزجـه بر لطافت ویریبوردی. ارباب حسد ایسه، کـرک حسن طبیعتدن و کـرک منیف افندینک مفطور اولدینی جـ سـارت آدمیتدن محروم اولدـقلـرـی ایچـون یـکـانـه سـرمـایـلـرـی اـولـانـ لـسانـ دـشـنـامـ اـیـهـ او آـشـیـانـهـ مـدنـیـهـ (فرـنـکـ اوـیـ) دـیـرـلـکـ تـشـفـیـ صـدرـ اـیدـیـبورـدـیـ .

فـ الحـقـیـقـهـ منـیـفـ پـاشـانـکـ نـورـ عـثـمـانـیـهـ دـهـکـ خـانـهـسـیـ پـکـ یـقـینـ زـمانـهـ قـدـرـ اوـ جـوارـ مـبـانـیـشـنـکـ آـرـهـسـنـدـهـ یـکـتاـ وـ فـرـیـدـ بـرـ اوـ اـیدـیـ . وـ حـالـاـ اوـ سـوـقـاـقـوـدـهـ کـمـبـانـیـشـنـکـ طـرـزـ اـنـشـاـنـهـ نـظـرـآـ بـوـبـیـتـ ذـارـیـفـ کـلـوـبـ کـچـنـلـرـکـ نـظـرـ دـقـتـنـیـ جـلـبـ اـیـمـکـدـنـ خـالـیـ قـالـمـاـقـدـدـدـرـ . رـفـقـاـنـدـنـ بـرـیـ مـنـیـفـ پـاشـانـکـ خـانـهـسـنـدـنـ بـحـثـ آـچـلـدـیـنـیـ صـرـهـدـهـ دـیـورـدـیـ کـهـ :

« هـیـچـ خـاطـرـمـدـنـ چـیـقـمـارـ . نـورـ عـثـمـانـیـهـ مـکـتبـهـ کـیدـرـدـمـ . آـرـقـدـاـشـلـرـیـمـزـلـهـ هـرـ اـقـشـامـ وـهـرـ صـبـاحـ مـنـیـفـ پـاشـانـکـ قـوـنـاغـنـکـ اوـکـنـدـنـ کـیـرـدـکـ . اوـزـمـانـ هـنـوزـ الـتـیـ یـدـیـ پـاشـنـدـهـ اـیدـمـ . بـوـ اوـ بـزـمـ اـیـچـونـ بـرـاـکـلـنـجـهـ اـیدـیـ . قـپـونـکـ اوـکـنـهـ کـلـنـجـهـ مـطـالـقـاـ تـوقـفـ اـیدـرـدـکـ . اـکـثـرـیـاـ بـرـقـادـیـ آـجـیـقـ طـورـانـ قـپـوـدـنـ اـیـچـرـیـ باـقـهـرـقـ تـخـیـطـ اـیدـلـشـ بـرـ آـیـوـنـکـ طـاـشـلـقـدـهـ وـمـرـدـیـوـنـ باـشـنـدـهـ اـیـکـیـ آـیـائـیـ اوـسـتـنـدـهـ قـالـفـمـشـ بـرـوـضـعـتـدـهـ طـوـرـوـشـیـ کـورـمـکـ اـیـسـتـرـدـکـ . آـیـوـنـکـ فـنـجـانـ کـبـیـ کـوـزـلـرـیـ ، آـجـیـقـ وـ اـیـرـیـ دـیـشـلـیـ آـغـنـیـ پـکـ خـوـشـمـزـهـ کـیدـرـدـیـ . بـعـضـآـ اـیـچـرـوـدـنـ بـرـمـعـذـبـکـ اوـ طـالـغـیـنـاـقـ اـنـشـاـنـدـهـ کـایـوـرـ دـیـهـ بـاـغـیـرـیـوـرـمـسـیـ اوـزـرـیـنـهـ خـوفـ وـخـشـیـتـلـهـ قـاـچـیـشـانـلـرـدـهـ بـولـنـوـرـدـیـ . بـرـکـونـ یـنـهـ بـوـیـلـهـ یـدـیـ سـکـرـ آـرـقـدـاـشـ اوـرـادـنـ کـیـوـرـدـقـ . قـپـوـ یـنـهـ آـجـیـقـ اـیدـیـ . آـیـوـنـیـ بـرـمـعـتـادـ تـماـشـاـیـهـ طـالـدـیـنـمـزـ بـرـصـرـهـدـهـ اـیدـیـ کـهـ بـزـیـ اـیـچـرـوـدـنـ بـرـ اـخـتـیـارـجـ » آـدـمـ کـایـکـیـزـ اوـلـاـدـلـرـمـ ، کـایـکـیـزـ کـلـیـکـیـزـ دـیـهـ چـاـغـیـرـدـیـ . بـوـصـوـتـیـ حـالـاـ طـوـیـارـمـ حـالـاـ بـتـوـنـ قـوـتـیـلـهـ قـوـلـاـقـلـرـمـدـهـ اوـتـرـ . اـیـچـرـیـ کـیـرـدـکـ ، بـزـیـ چـاـغـیـرـانـ ذاتـکـ الـفـ اوـپـدـکـ . صـکـرـهـ اوـ اـخـتـیـارـ بـزـیـ آـیـوـنـکـ یـانـهـ قـدـرـ کـوـتـورـدـیـ . چـوـجـقـلـرـمـ سـزـ غالـبـاـ بـوـنـیـ مـرـاقـ اـیدـیـوـرـسـکـزـ . اـیـشـتـهـ بـوـچـنـکـانـهـلـرـکـ سـوـقـاـقـلـرـهـ اوـینـاـنـدـقـلـرـیـ آـیـوـلـرـدـنـدـرـ . بـوـاـمـلـشـ . صـکـرـهـ بنـ بـوـنـیـ بـرـ اـجـزـاجـیـهـ طـوـلـدـیـرـتـدـمـ . بـوـرـایـهـ قـوـیـدـیـرـدـمـ . اـنـشـاـاـهـ دـهـاـ اـیـلـرـوـدـهـ مـکـتبـلـرـدـهـ

بونلرک اصل یا پلیدیغی او قور کورر اکلار سکنر . سز بقانم هانکی مکتبه کیدیبور سکنر . دیدی . بزده هی بر آغز دن شاد و مسرو ر بر صوت ایله نور عثمانیه نور عثمانیه دیدک . آفرین آفرین چلیشک . باقک بن ده سزک مکتبه کیزک ناظری یم . بکا معارف ناظری منیف پاشا دیرلر دیدی .

بونک او زرینه پاشانک الی حرمته او پرک قپومن طیشاری چیقدق واراق خانه صاحبتك معارف ناظری او لدیغی اکلان قدن صکره بردها قپونک او کنندن کیم کچر ...»

منیف افندی مکممه ریاستی ایفا ایله برابر جریده حوادث کتابتی ده در عهددا پاش و بوصره ده اذکلیزجه بی ده تحصیله موفق اولمش در ۱۲۷۹ ده مشارالیه باب عالی مترجم اوللکنه تعیین ایدلیکنندن جریده حوادث اتفکا که مجبور اولمشدر .

رجال مخلده مندن اولان منیف پاشا اوزمانک غز ته لرینه رساله لرینه بر یاندن انزلر یتدیرمک و تنویر افکار امته پالشمقاهه برابر بونی آز کوریبوردی . وفي الحقيقة بر قاج ذاتک همتی ، سعی غربک محصولات فکریه سنب اثار عرفانی خزانی مدونه معنویه سنب لسانزه نقله غیر کافی ایدی . بونک ایچون برهیمه ، بر جمعیته لزوم واردی . منیف پاشا بوفکر ترقی اک زیاده آلقیشلایان و ذاتاً بویولده کی مساعینک اک بیوک طرفدارانندن بولنان فواد پاشانک همتیله (جمعیت علمیه عثمانیه) یی تأسیس ایتدی . بوانجمنک « مجموعه فنون » عنوانیله آیده بردفعه نشر اولنور . بردہ غز ته سی واردی . جمیتک و ظائیتک کتاب تأییف و ترجمه سندن ، عمومی درسلر اعطاسندن ، وسائل ممکنه ایله انتشار علوم و معارفه خدمتمند عبارت ایدی .

مطلقیت اداره یه تابع اولان مملکتلرده بوکی جمعیاتک بر کون کلوب طایغیدلسی امکان و احتمال داره سندن او لدیغندن فوآذیشا بو احتمالاتی نظر دقتدن قاجیر ما مش و جمعیتک تأییدینه خدمت ایده جک قیودات وضع و توثیق ایلش ایسده فائدسی اوله بامشددر . جمعیت علمیه عثمانیه نک انتشار معارفه اولان بونجه خدماته مقابله عبدالحمید ثانی زماننده انجمن تقییش و معاینه نامیله برهیئت جاھله تشکیل ایدلش و سلطان مخلوعک دوام سلطنتنجه بوهیئت محو و افتای اثار دن بر آن خالی قالمامشدر . هله اسلام فرنگ عصر لردنبری همتلر ایله وجوده کتیر دکلری کتبخانه لرده کی اثار نادره و نفیسه نک و مثلي بولنماز مجلدات مخلده نک اظمار تبع امتدن بجز و قصر او لنسیله اکتفا ایدلیه رک جlad معرفت اولان معهود جلال پاشانک زمان اظمار تنده چنبرلی طاش حمامنک کلیخاننده او دون یرینه هفتھه لرجه کتاب

یاقلمشدر که جنگیزک بیله ارتکابندن تھاشی ایده جکی بوشناعت قلوب ملتی الى الابد داغدار و تاریخ بومثلاو عونه استبدادی آخر دورانه قدر لعنتله یاد و تذکار ایلسه کرکدر .

جمعیت علمیه عثمانیه جموعه فنونک نسخه اولاسنی ۱۲۷۹ سنه سی مجرمنده نشرایلش وایکی سنه صکره ظهور ایدن قولرا شیرازه جمعیتی تارومار ایلدیکندن آرتق بر دها طوپلانه مامش و مجموعه ده براز فاصله بی هتفاقد تکرار انتشاره باسلامش ایسه ده عاقبت اختیار تعطیل ایلشدر .

منیف افندي ۸۴ ده ضبطیه مستشار افنه بر سنه صکره درسعادت دیوان یمیز و ۸۶ شعباننده مجلس معارف ریاستلرینه تعیین قلنمش و ۸۹ شعباننده ظهران سفارته نقل مأموریت ایلش ایدی .

۹۴ مجرمنک اون یدیسنده معارف نظارتنه وایکی آیی صکره تجارت نظارتنه و ۹۵ ربیع الآخرینک اون بشنجی کونی ایکنیجی دفعه معارف نظارتنه تعیین اولنوب ۹۷ ربیع الاولنده رتبه وزارتله تلطیف ایدلیکی حالده سنه مذ کوره شوالنک یدنجی کونی انفصالي واقع اولمش و براز صکره مجلس صحیه فوق العاده ریاستنه مأمور ایدلشدر .

منیف پاشا ۳۰۰ تاریخنده «مجموعه فنون» ی تکرار موقع انتشاره وضع ایلش ایسه ده مجموعه «یلدیز بوجکی» تعییرینی قوللائمه عبده الجید طرفدن کندیسنده قارشی بر تلمیح عد ایدیله رکه یلدیزده استجوابنی موجب اولمش و مجموعه نک نشری منع ایدلشدر . ۳۰۲ ذی الحجه سننک اون بشنده اوچنجی دفعه اوله رق معارف نظارتنه تعیین اولنمش کامل پاشانک برنجی دفعه صدارتدن سقوطی تاریخی اولان ۳۰۹ مجرمنه قدر او مقامی اشغال ایلشدر .

۳۱۳ سنه سی نهایتنه ایران شاهی ناصرالدین شاهک اللنجی سنه دوریه جلوسیه سنی تبریکه مأمور اولمش واوصرده شاهک واقع اولان سوء قصد نیچه سنده و فاتی و مظفر الدین شاهک جلوسی حسیله سفارت فوق العاده ایله ظهرانه عنیمت واورایه ورودند مأموریتی خاقان مخلوع طرفدن سفارته تحويل وعادتا مرکز حکومتدن نفی و تغیریب اولنمشدر . منیف پاشا بر سنه قدر طهرانده قالمش وبو مدت طرفنده استعفاسنه دائز یازدیگی تغیر افقامه لردہ پک شدتلى لسان قوللائمه شدر . استانبوله کلدکدن صکره برمدت چبو قلیده کی یالیسنده هنزویانه برحیات چیزهش و آرتق عالم تحریره و حتى یاران و مشتاقانه بیله بالمجبو ریه وداع ایله رکه ارن کوینده کی کوشکنده سیزجه امرار حیات ایلشدر .

اعلان حریتی متعاقب قوچه منیف پاشا طیب خصوصیستنک مماغته رغماً نجاح محترمی
جلال بک قولنوغنه کیرمش اولدینی حمالده دکنیکنی قاچه قاچه باب عالیه قدر کله راه صدر
وقت اولان سید پاشایه بیان تبریکات ایلش و باب عالیه ورودنده بک پارلاق صورتده
آلتیشلاندند.

منیف پاشا او قومش، یازمش، او قومش ویازدیر مشدرا، بر چوق آماری وارد رکه بر آرهیه
کتیر لسه جلد اله کتاب تشکیل ایدر. اشماری ده کنده نه خاس بروادیده ایدی. مقامات
حریریدن بعض مقامه لری سلیس بر اسلوب ایله ترجمه، ایلشدر که سهل ممتندر. همان مرحومه
خاسدر دیه بیلیرز. ایشته بر ایکی مثال:

یازق اول اسون اول حریصه کیم آنک	منحصر دنیا به میل و رغبتی
فرط مراض و انهمه کنندن آکا	کورمدى عمر نده روی راحتی
بیله کافی ایدی بر مقدار آکا	هپ او شیئلدن که ایستر کثرتی

* *

تا که کسب معاشه اوله مدار	زهد و تقوی لباسنی کیدم
ایلام آنک ایله صیده شکار	وعظو پندی ده بر کمند ایتمد
کیرم ایشه وقت وحال اجبار	هم اصولیه آرسلامک ایذه
اوده طارغلانی ایلز اظهار	هیدتندن بن احتراز ایتم
که اوله موجب جالت و عار	ارتکاب ایتمد فتحط بر ایشی
اینز او باشی زیور سرکار	دهر حکمنده ایله انصاف

منیف پاشانک روح پر فتوخنه اتحاف فاتحه یه وسیله اولور امید تلیذانه سیله مرحومک آثارندن
بر مکتوبی ده آتی یه درج ایدیورز. بو مکتوب ۱۲۸۷ ده صالح رجم ایلک کدن صکره عینتاب
ادبای بنامندن حصر جی زاده محمد آغا یه یازلشدر.

صورت مکتوب:

«کوکل مائل سمت استانبولدر. اما که ترک وطندن ده مأمولدر. ایکی طرفه ده انجذاب
درون برکالدر. بوندن متاثر اولماقی محالدر. یارب نه مشکل حالدر. (افتاده کاه من بیان دوکوه ربا)
 تمام حسب حمالدر. باعث اضطراب بالدر. یا بونلردن قنیغیسی فدا ایتك قابل اولور. عقل و انصاف
بوکا نصل قائل اولور. ایکیستنک ده حق نعمتی عروق و اعصابه ساریدر. کویا که مأ جاریدر.
 ایکیسی بر چوق اسباب میل و رغبتی جامعدر. انفس موافقدر. بریسی دایه وجود و نشادر.
 بریسی مایه فیض و رفع تمدر. بریسی عروس عربستاندر. بریسی مغبوط عموم جهاندر. بریسی
 منبع علم و کالدر. بریسی مرکز جاه و جلالدر. نه بریسی جوقدنبری خدمتی ترک ایتدیکم ایچون
 بی آستان رجم و شفقتندن رد ایدر. و نهده دیگری آغوش تربیه سنده پروردده اولمدینم حمالده
 او ز اولادینک مادوننده عد ایدر. طوغریسی ایکیستنک کی ده خص مساوی در. کمال فتوتدر.

بوکشا کشله یوله روان ابکن کریوہ خزن و ملالده افتان و خیزان ایکن غمام غفلت صرفع اولدی . ظلام حیرت مندفع اولدی . شهراء حقیقت کوروندی . درکاه سعادت کوروندی . مشعل اتفان یاقدم . چشم امعان ایله باقدم . کوردم ایکیسی بر وطن ایمش . صفا بخش جان و تن ایمش . مکر بو خاصه هملاک عهانیه نک هر جزئنده وار ایمش . اهل بصیرته آشکار ایمش . الله له حقیقت حب وطن معلوم اولدی . سر وحدت مجزوم اولدی . آرتق کوکل پوصلاسی نه عینتابی ونهذه آستانه بی کوسترو ، نعموماً هملاک شاهانه بی کوسترو .

یاری بخی بوخا کدن دورایته . دور او لسمده حسن التفاتندن مهجور ایته . مینای دلی صبهای محبتله پرایتدک . کاسه سریعی ده آنک خاکیله لبریز ایت . الهی وطن عزیز وطن [*] سایه سنده معمورایت . اعداسی مقهور ایت . راه محبتنده تم خاک او لسون . خاکیله چشم امیدم تابناک او لسون . بود عالرله تربیان او له رق امید اجابتله شادمان او له رق صوب مقصوده عناتاب اولدم . وارسته قید ستانبول و عینتاب اولدم .

منیف پاشاده کی حس وطنپرورینک نه بیوک تجلیده اولدیغی ظن ایدر زکه شو مکتبی کوسترو .

منیف پاشا اخلاق فانمهسی قدر کبار و متواضع ایدی . خانه سی شرق و غرب دن کلن فضلا و عرفانک مجھی ایدی .

منیف پاشا تاریخنک دائم حرمت و تجلیل ایله یادایده جکی ذوات نادره دن اولدیغی ایچون هر زمان پاشا یه جقدر .

حمدی بک

عثمانی آثار عتیقه موزه لری مدیر عمومیسی و دیون عمومیه عثمانی داینلر و کیلی حمدی بک بر مدت نبری دوچار اولدیغی خسته لقدن رهایاب اوله یه رق شباطک اون برنجی پنجشنبه کونی قباطاشده کی ساحل خانه سنده ارتحال دار بقا ایلش و نعشلری احتفالات مخصوصه ایله قالدیر یه رق و صیتلری موجبینجه ککبوزه ده اسکی حصار جوارنده مرقد مخصوصه دفن او لمیشد .

متوفی حمدی بک صدر اسبق ادھم پاشانک بیوک مخدومی اولوب ۱۲۵۸ سنه سنده در سعادتده تولد ایتمشیدی . ۱۲۷۳ ده حقوق تحصیلی ایچون پارسه عزیمت ایلدی . حمدی بک اون درت سنه صکره حقوق و رسم تحصیل ایدوب عودت ایتدیکی زمان مرحوم مددحت پاشا رفاقتده امور سیاسیه مدیریتی ایله بغداده مأمور ایدلدي . ۱۲۹۴ ده ویانه

[*] سلطان مغفور عبد الغزیز خانه اشارتدر .

صاحب جمی بک

سرکیسن نه عثمانی مخصوصی اول در قاعده ۱۳۰۳ ده یکی احداث اولنан موزه مدیریتنه تعیین اولندی . ینه بو سنه ظرفنده صنایع نفیسنه مکتبی تأسیس ایدی . ۱۳۱۳ ده ایکننجی بر موزه اشاسنه مباشرت ایش و آنامنه موفق اولمشیدی . جمی بک اقتدار و لیاقت و با خصوص صنعت ترسیمه کی مهارتی عثمانیلیق عالمی ایچون موجب فخر اوله جق درجه دار . ترسیم ایتدیکی تابلوی ۱۸۸۶ سنه سنه شهر روما عمو میسند دیپلوما اعطاسنه مستحق کوراش ، ۱۸۹۱ سنه سندہ بر لین شهر نده افتخار مداریه سی ، ۱۸۹۳ ده آمریقانک قولومبیا شهر نده ، ۱۹۰۹ سنه سندہ مونیخ صالحوندہ آتون مدالیه لر اخذیله مظہر تجیل اولمشدر . محصلو دست مهارتی اولان لوحه لردن بری آوستريا ایپراطوری طرفندن بر طاقی ده مختلف موزه لر جانبندن اشترا ایدیله رک بونلر ایوم مدنیتک خزانی نمائنه ملاحدہ . بوندن باشقة پارسده ۱۸۶۷ و ۱۸۸۹ سنه لرندہ کشاد ایدیلن شهر عمومیلرده اوج ، ویانه نک ۱۸۷۳ شهر عمومیسندہ آتی دانه مداریه اخذ ایتمشد .

عثمانی موزدسی مدیری صفتیله علم و معرفتنده احراز ایتدیکی موقع حرمتی تقدیر آ

آنهده کی فرانسز دارالتدریسنک اللانجی سنہ تأسیسیہ سی مناسبتیہ ۱۸۹۸ و اسپانیادہ کی «اوویہدو» او نیوہ رسیتہ سنک مراسم عصریہ سی سببیلہ ۱۹۰۸ و بر لیندہ کی «فرہ دریق» موزہ سنک تأسیسی حسبیلہ ۱۹۰۴ سنہ لرنہ ضرب اولن ان مدالیہ لدن بر قطعہ سی کندی سنہ اعطای ایدلی دی . شرق علم آثار عتیقہ جمعیتیک آلمانیا ایپراطوریہ تقدیم ایتدیکی مدالیہ بی ده حکمدار مشارالیہ حمدی بک اهدا ایله اثر قدرشناصی ابراز بیور مشدر .

حمدی بک اسٹیتو دو فرانسک اعضائیں اولمک شرفی حائز بولنڈی کی بر لین ، لو ندرہ وویانہ نک و آمریقادہ کی بوستون و فیلا دلفیانک علم آثار عتیقہ اسٹیتو لرنہ و آنه علم آثار عتیقہ جمعیتیک اعضالق و انگلترہ معماری اقادہ میسی فیخری اعضالق و آوسترا آثار نفیسہ موزہ سی مخابر لکی صفتی لری ذہ احراز ایمیش و دھا بر چوق اور و پا جمعیات علمیہ سنہ اشتراک ایلشیدی ۱۸۹۴ سنہ سندہ پاسیلو اندیہ «دوقتور نہ زیانس» عنوانی ، کن سندہ انگلترہ نک مشہور «او قنسفورڈ» دار الفنون نندہ دوقتور لک پایہ سنی احراز ایله برابر لو ندرہ آثار عتیقہ اقادہ میسی اعضالق - کہ شیمڈی یہ قدر روما آثار عتیقہ تحریات مدیری موسیو پونیدن بشقہ کیمسہ یہ ویرلام مشدر - عنوان مفخر تیلہ ده تجیل ایدلی دی . عثمانیلر حمدی بک وفاتیلہ اک بیوک بر رسامنی ، اک بیوک بر آثار عتیقہ متخصصی غائب ایتدیلر . اکر او وجود محترمی استخلاف ایدہ جلک بر خلیل بک اولسے یہ دی پو خدایات قلب امته اونلماز بر یارہ آچہ بیلیردی .

فی الحقیقہ ، برادرینک معاونی صفتیلہ مساعیسنہ اشتراک ایمیش اولان خلیل بک عثمانی موزہ سنک تأسیسندہ همان دادر محترمی قدر ابراز ہمت ایلمشدر .

مرحوم حمدی بک و عثمانی آثار عتیقہ موزہ سی تاریخیہ سی

۱۲۶۶ سنہ سندہ طوپخانہ عاصہ مشیر لکنندہ بولنمش اولان مرحوم داماد فتحی احمد پاشا ، آثار عتیقہ یہ خراق ایله ادوار مختلفیہ منسوب اولوب او تھدہ بریدہ تصادف اولنڈیغی اس تھیار ایلدیکی آنتیقہ لری ضربخانہ عاصہ اتصالنندہ کائن واسم قدیمی (آیا ایرینی) اولان شیمڈی کی اسلحہ عتیقہ موزہ سنک بر کوشہ سندہ جمع و ادخارہ باشلار . مشارالیہ ک وفاتیں صکرہ آنجق عالی پاشانک صدارتی زمانندہ یعنی ۱۲۸۵ سنہ ہجریہ سندہ آثار عتیقہ نک جمعیلہ برموزہ وجودہ کتیر ایسی فکری

یکیدن پیدا او نموده . فقط بو با بدیهیان شی مکتب سلطانی بصر لرندن موسیو (غولد) نامنده بر انگلیزک مدیر تعیینیله آیا اییرینیده موجود آثار عتیقه‌نک امر محافظه‌سی او کا تودیدن عبارت قالوب یوقسه موجود آنتیقه‌لرک باشی باشنه وضع و تشهیرینه مخصوص بر محل مناسب تخصیصی و آثار عتیقه‌یه متعلق خصوصات و معاملاتک قاعدة منظمه داعره‌سنده جریانه متعلق بر تدبیر اتخاذی لازمه‌لری اصلاً دوشونله مش ایدی .

آره دن اوج سنه صدور ایتدیکی حالده هنوز آثار عتیقه‌نک صورت ترتیب و تنظیمنه دائز هیچ برصور موجود دکل ایدی . او وقت آوستريا سفیری اولوب اوقات خالیه‌سنده علم آثار عتیقه توغل ایتمکده و خصوصیله مسکوکات جمعه هوس ایلکده بولنان موسیو پروکش ٹوستن یکی تشكل ایدن موزه‌نک ایلک مدیری موسیو غولدک یرینه لوئید قومپانیه‌سی درسعادت آجتنه‌سندک مخدومی موسیو (ندره‌نجیو) یی تعیینه دلالت ایلای . کرجه بو ذات مونیخ شهرنده فن نقشه چالشمش ایدی‌ساده علم آثار عتیقه‌دن اصلاً بهره‌ی یوق ایدی . موی‌الیک حربیه آنبارنده بر سنه دوام ایدن مدت مأموریت اثنا‌سنده سفیر دانشمند آثار عتیقه مدخله‌نک کافه‌سی ایستدیکی کبی تدقیقه و اوفق کیسه‌لر داخلنده ولایادن کوندرله‌کاری حال و شکله‌براقلمش اولان او بیکلرجه مسکوکات قدیمه‌ی ده لا یقیله؟؟ معاینه‌یه امکان بواشد . بحال ۱۲۹۱ سنه قدر دوام ایدوب نهایت صبحی پاشا کبی علم وفضل ایله متاز و هله فن مسکوکاتده سرفراز برذاتک معارف ناظرته حین تعییننده صورت جدیده برموزه تشکیلیه آیا اییرینی ده موجود بولنان و کرک بشقه‌جه الده ایدیله‌جک اولان آنتیقه‌لرک حسن حالده محافظه و تشهیرلری لازمه‌دن کورلش او لغله طوپقیو سرای هایونی مشتملاندن چینیلی کوشک بناسی موزه اتخاذ او له‌رق آثار موجوده اورایه نقل و ادخال او نموده .

تاشا کراننک تقدیر و تسلیم ایده‌جکلری او فرده چینیلی کوشک ، الحق موزه اتخاذینه شایان بر بنای اطیف اولوب جنتکان ابوالفتح والغازی سلطان محمد خان حضرت‌لرینک اصر و تنسبت هایونلری وجهله مهره صنعتکاران اسلامدن بر معمارک [بر روایته کوره بروسه‌دن برلکده کتیرمش اولادقلری معمار کمال‌الدینک] ترتیب مهارت‌کاری‌سیله وجوده کتیرلشدرکه آهنک و تنسابی ، طرافت و رصانی جهت‌تریله فن معماري سلچوقینک شایته افتخار برخونه‌سی اطلاقه احرادر . صبحی پاشادن صکره معارف ناظرته کچن صفوتو پاشا « مونته‌ره آنو » نامنده رومانیالی بر معماري جلب چینیلی کوشک بعض صرتیه تمیرینه قیام ایش و حیفا که معمار صرقوم ساعقه جهالله بو بنای اطیفک ترتیبات داخلیه‌سنجه برتاقم تعدیلات اجراسنه و دیوارلرده کی مینا کاری چینیلری ده قسمها قالدیروب قسمها دخی او زرلرینی کیرج ایله صیوامق صورتیله بسبتون محونه تصدی ایتمشد . بوکون موجود اولان بعض اقسام‌دن استدلال او لندیغنه نظرآ فیروزه کبی مائی مینالر او زرنده کنیدش ، غایت نظر ربا یالدیزی کتابه‌لر موجود ایکن بولنلرک قسم اعظمی بسبتون محو اولوب کیتمشد .

او وقت موزه مدیرینده بولنان موسیو دهیه بروجه محرر موزه اتخاذ او لان چینیلی کوشک آیا اییرینی ده محفوظ آنتیقه‌لری نقل ایله او نلری هیچ برصورت علیمی به رعایت ایتمکسزین ادخار ایدی او آرالق معارف نظار تجه حاضر لتفده او لان او تو ز آلتی ماده‌دن مرکب آثار عتیقه نظامنامه‌سی ده ۲۰ صفر ۱۲۹۱ تاریخنده موقع انتشاره قولیدی . نظامنامه مذکور حکمنجه حفریات نتیجه‌سنده ظاهره اخراج او لنه جق او لان آنتیقه‌لر اوچه تقسیم او لنور . و بر قسمی حافره ، دیگر قسمی حفریاتک اجرا او لندیغی اراضی صاحبته ، او چنجه قسم دخی موزه‌یه عائد و راجع اولق لازم کلید

ایدی . ایشنه او اشاده ایدی که آیدین ولایتی داخلنده برغمه قلعه مشهوره سی خرابه سنده اجرای حفرياته با رخصت رسمیه مأذون بولنان المانیا موسیو « هومان » فرانسزجه « ژیستانوماش » اسمیله مشهور واساطیر یونانیه آلهه دیولر آره سنده متعدد غوغالری تصویر ایدن قبارمه طاشردن مرکب اثار جسمیه قیمتدارک کشفه موفق اویش و معارف نظاری جانبدن کیفت تقسیمک اجراسی وظیفه سیله مکلف اولق اوزره اعزای ایحاب ایدن مأمورک و رو دینه انتظاراً شو متعدد صر صرا پارچه لری زمینه سریلش ایدی .

برغمه قلعه سی تامیله حکومته عائد بولندیفی جهتله « هومان » ایک دفعه ده کشف واخر اجنه موفق اولدینی اثار کرانهای مذکوردن ثلثانک آنف البیان نظامنامه جدید مفادنجه عثمانی موزه سنه عائذیتی وارسته قید و بیان ایدی . بحق صریحک اماع و استردادی خصوصی دخنی بالطبع موسیو « دهتیه » یه مترب بر وظیفه ایدی . شو حالمه برغمه یه کوندریلش اولان موئیه که نهی دست عودت ایلدیکی کورینجه بونک او زمان هر کسی مستغرق بهت و خیرت ایتش او له چندده شبهه یوق ایدی . هله موئیه کن نظاری اتفاع ایچون : « بو طاش پارچه لرندن موزه یه راجع اولان و نه چاره که عدداً پک زیاده اولان حصه نک درسعادته نقلی ایچون یوزلرجه لیرالر صرف لازم در . بونلری المانلری بیک ! .. ناپوشونه صائمی پک قولایدر . بوبله پیس ، قیریتی ، دوکوک عادی صراس پارچه لرینه بو قدر پاره ویرمک بی لزومدر ! .. » زمیننده سرد مطالعات ایلسی اوزرینه ارتق او اثار نادیده دخنی گملکتزمی ترک ایله برلینه متوجهها یوله روان اویش والیوم شهر مذکورده صورت مخصوصه ده انشا ایدیلن [برمامون] موزه سی داخلنده موقع احترامه وضع ایدلشدیر .

نهایت ۱۲۹۶ سنه چریه سنده موسیو دهتیه وفات ایدر . ملل مختلفه یه منسوب بر راقچ مدیرک تجربه سندن صکره بر کرده ده بر عثمانی مدیرینی دنه مک قائدده دن خالی او لمیه جنی تأمل ایدلش و بونک اوزرنه مشاهیر منقشیدن بولانزه نک شاکرده اولوب صنایع نفیسه ده بهره کاملی اولان چمدی بک موزه مدیرینه تعین قلمشدر .

اثار موجوده نک ترتیب و تنظیمنه احتیاج بدیهی او لدینهندن او فیمان فرانسه سفیری اولوب چمدی بک احبا سندن بولنان موسیو (تی-و) الیوم فرانسه انجمن داشی اعضاستندن موسیو (سلامون ردناف) ی چمدی بک امراعی اوزرینه درسعادته دعوت و مشارالیه ایسه بر نزاکت وحسن نیت فوق العاده ابرازیله موزه ده ک اثارک تصنیف دکل بالجمله قولکسیو نلرک بر فهرست جملانی دخنی ترتیب و نشکیل خصوصنده اصره آماده او لدینهی بالبیان دعوت واقعه یه اجابت ایتمشدر .

چمدی بک بر طرفان تنظیم احواله بذل مساعی المدیکی کی دیکر طرفه دن ده داعی ضرر او لفدن خالی قالمیان اثار عتیقه نظامنامه قدیمی نک یرینه ۱۲۹۹ تارینهنده یکی بر نظامنامه نک موقع تطبیقه وضعنه موفق اویلشدیر .

۱۸۸۷ و ۱۸۸۸ ده چمدی بک طرفه دن صیداده اجرا ایدیلن حفريات الیوم مشهور عالم اولان لحود و مقابر عتیقه بی ظاهره وضع ایلشدیر . چینیلی کوشکده یر قالمدینهندن بو لخدلر کندی صندوقلری ایچنده بر سنه قالقدن صکره چمدی بک طرفه دن بر بنای ج-یدک انساسنے رخصت استحصال ایدلشدیر .

قاریا قطعه قدیمیه سنده یعنی آیدین ولایتی مضافانهندن منشا سنجاغنه تابع میلاس قضاسی داخلنده الیوم (ایله نیه) نامی-له معروف و اسم قدیمی « لا کینا » اولان قریه ده « ههقات » اس-جنده کی

معبوده‌یه وقف و اتحاف او نمی‌ش برمی‌بدک موجود اولدیغنه واقف اولان جمدی بک ۱۸۹۱ و ۱۸۹۲ سنه لرنده اوراسنی حفر ایله معبدک بتون « فریزینی » ظاهره چیقارمش اولدیغندن کرک بو و کرکسه بلاطچق (قدیم مندرس مغزیسا) سی موقعنده (دیان لو قوفرین) ه تبرع ایدلش اولان معبد فریزینک بر قسم اعظمی عثمانی موزه سنه نقل او نمی‌ش ایسه‌ده اینه موجوده‌نک عدم استیعابی حسبیله بونلارک وضع و تشهیرینه مخصوص اولق و یکی موزه‌نک طرز معماریسته مطابق اوله‌رق بوکا اتصال ایمک او زره چینیلی کوشکک شرق و غرب جهتله‌ینه بر دائره دها انساسنے باشلانمش و شرق‌ده ک بنانای اشا آتی ۱۳۱۹ غر بده کینک اشا آتی ۱۳۲۳ ده ختم بولشدرو.

عثمانی موزه لرنده کی اثار و آبدات کرانه‌هادن یالکن اک فیاده حائز اهمیت اولانلرینک تعریف و توصیف لازم کلسه قوجه بر جلد کتاب طوله‌یرمک اقتضا ایدر . ذاتاً بونلارک انواع مختلفه سی حقنده بر چوق قتالو قلر موجود در .
الحاصل عثمانی موزه سی دنیانک اک بیوک موزه سی ، موزه‌لرک اک فنکین و مهمی اوله جغنده شبهه بود .

حمدی بک دور سابقه عبدالخمید طرفیدن لوور موزه سنه احسان!.. بیوریلان عثمانی موزه سی آثارنی محافظه ایچون یالکن باشنه سرایه ، لوور موزه سنه و دهـا بیوک قوتله قارشی متجلده‌انه بر عزم ایله او غراشه او غراشه اصل مطعم نظر اولان اثاری عثمانی موزه سنه ابقایه موفق اولدی ، بر دفعه‌ده استانبولی زیارتہ کلن بر حکمداورک تشیث ماحوظی بوکا قارشی اداره سابقه‌نک مسلکنی دوشونه رک سفیرینه صراجعتله « اکر صیدا لحدی موزه‌دن چیقارملق ایستنیلیر ایسه کندیستک او لحد او زرنده اتحار ایدرک جسدینک ده بر لکده چیقه‌جغنی » اک قطی بر عزم ایله اکلامش و ایشـته بوکون موزه‌هزی عالم علم و معرفتک مطابق ایدن او اثر انسی عادتا فدائی جان ایله قورتاره شدر .

رفعت بک

حلب مبعونی افلاکیه لی برکت زاده رفت بک چکن
شباطک طقوزنجی صالحی کونی فجهه ارتحال ایلش و جنازه‌سی
احترامات مخصوصه ایله قالدیریله رق سلطان محمود ثریه سی
حظیره سنه دفن او نمی‌شدر . مرحوم حلب اشراف و اغنیا سندن
اولوب ناموس واستقامتیله معروف ایدی . و سیله رحمت
اولور ایدیله رسمی نویسال مازه درج ایلدک .

رفعت بک صرحوم

بابان زاده مرحوم نزهت پاشا [۲]

مرحوم داماد محمود ندیم پاشا [۱]

مرحوم بکر حفظی بک [۴]

مرحوم محمد راشد پاشا [۳]

[۱] ۳۰ مارس ۱۹۲۴ ده ارتھال ایلشدر. سلطان محمود تربه‌سی حظیره‌سته مدفووندر. ترجمہ

حالی الده ایدیله‌مدی ۔

[۲] ترجمہ حالی کچن سنہ کی نوسال عثمانیہ محرردر ۔

[۳] » » » »

[۴] اخیراً ارتھال ایلشدر ترجمہ حالنه دسترس اوله مدق ۔

انقضاض استبداد

پای تخت سلطنت سنیه ده بولنگری آسایش محلی بی اخلال ایده جلد درجه ده سوء تأثیر حاصل ایلکده اولدیگنی لدی التحقیق آ کلاش-یلان حکومت حمیدیه انهاضنک اول امر ده ۱۰ تموز ۳۲۴ تاریخندن صکره اجرا ایتدکلری انتقال و فراغ معاملاتی نظر مطالعه یه آلمامق شرطی-له اموال و املاک لرینک تحت حجزه آلمسی و رتبه و نشان و مدالیه لرینک رفع واستردادی و حق تقاعدهن اسقا طلوری و کنندیلرینک ممالک عنانیه نک بر قلعه سنه تحت نظارت ده بولنگری ملری تأمین آسایش نقطه نظر ندن اهم والزم کورلش اولدیگنده بالاخره الده بولنگان و تائیق متعدده نک تدقیقه ه حقلرنده حکم قانون اجرا ایدلک او زره اقتضا سنک اجراسنه دیوان حرب عرفی قراریله بالاستیدان اراده سنیه حضرت پادشاهی صادر اولان کسانک اسامیسنی و فقط غرفیلرینه دسترس او لنه بیلنگری نو ساله درج ایدلک :

افندی	ضبطیه ناظر اسبق حمدی	سر عسکر اسبق رضا
»	پوسته ناظر اسبق حسیب	طوپخانه مشیر اسبق ذکر
»	اطنه والی اسبق بحری	داخلیه ناظر اسبق محمد وح
»	سر خفیه قدیری	شهر امین اسبق رشید
»	صدارت سر یاوری سابق جمال	برنجی فرقه قوماندان اسبق سعد الدین
»	مکاتب عسکریه ناظری اسبق رضا	سر کاتب اسبق تحسین
»	شیشلی قوماندان اسبق محمد	بحریه ناظر اسبق حسن رامی
»	سابق طبیب خصوصی نور الدین	ججاز والی اسبق احمد راتب
»	مجلس مشایخ رئیسی سابق احمد	خاقان مخلوع ک قرناسندن راغب
»	مطبوعات مدیر اسبق کمال	مکاتب عسکریه مقتش اسبق امها عیل
»	داخلیه مهردار اسبق حسن	سر یاور اسبق شاکر
»	سلطانیک مرکز قوماندان اسبق ناظم	بحریه ناظر اسبق جلال
»	نقیلیه قوماندان اسبق مصطفی	معارف ناظر اسبق هاشم
»	بحریه چرخیلرندن تحسین	ایکنچی فرقه قوماندان اسبق شوکت
»	طوپخانه یوقلمه جیسی غاطف	سابق یاوراندن جاوید
»	عسکری تقاعد محاسبه جیسی سابق تحسین	سابق شورای دولت اعضاستندن سایی
»	سابق غلطه کمرک ناظری جمال	فسطهونی والی اسبق فواد

خاقان مخلوعك ياور خصوصي فهيم پاشا
(خاقان مخلوعك اك مدھش واسطه استبدادي ايدي)

بشكطاش محافظى ابوق متوفى حسن پاشا
(خاقان مخلوعك اك مدھش واسطه استبدادي يه سندن ايدي)

متوفى شفيق پاشا
دور سابقك صوك خبطيه ناظري

متوفى عصمت بك
(خاقان مخلوعك اك معتمد وئىرم اسرارى ايدي)

نادر اغا
خاقان مخلوعك مصاحبلىدن

جواد بك
خاقان مخلوعك صرتك باش كاتبي

ا-كى پاموقدن بز اولماز كوتۇ دىرىدىن قىلىيچ اولماز

بhydrیہ ناظری اسبق حسن رای افندی

سر عسکر اسبق رضا افندی

معارف ناظری اسبق هاشم افندی

طوبخانہ مشیری اسبق ذکی افندی

بhydrیہ ناظری اسبق جلال افندی

داخلیہ ناظری اسبق مدوح افندی

اورمان نظری اسبق فراری
سلیم ماحمہ افندی

شهر امین اسبق رشید افندی

تجارت و نافعه مستشار اسبق
نجیب ماحمہ افندی

برنجی فرقہ قوماندان اسبق
سعد الدن افندی

مطبوعات مدیر اسبق کال افندی

ضبطیہ ناظر اسبق حمدی افندی

قاطرہ بابان کیم دیشلر آت دایدر دیمش

خاقان مخلوعك ایکنجه کاتبی فراری
عزت ھولو افندی

خاقان مخلوعك سرکاتبی
تحسین افندی

خاقان مخلوعك قرناسندن فراری
فائق افندی

خاقان مخلوعك قرناسندن
راغب افندی

خاقان مخلوعك سر خفیه‌سی
قدیری افندی

خاقان مخلوعك کتابچیسی ابوالمهدزاده
فاراری حسن خالد افندی

دکل کریمیه واعظ عرشہ چیقسہک آدم اویازسک

سابق مدعي عمومي عسكري
رشيد افندى

مکاتب عسکریہ مقتضی سابق
زافرلی اسماعیل افندی

خاقان محلوعك ياور لرندن
کنان افندى

خاقان محلوعك سر ياوری
شاکر افندى

خاقان محلوعك ياور لرندن فراری
شریف افندى

خاقان محلوعك طبیب خصوصی
نور الدین افندی

بینی او زون بینی بوش ، طوت قولاغندن چفته قوش

بیروت والی اسبق محمد علی افندی

ججاز والی اسبق احمد راتب افندی

قسطمونی والی اسبق فراری
فؤاد افندی

مرینه منوره محافظ اسبق
عثمان فرید افندی

معلوماتچی فراری بابا طاهر

تجارت ونافعه نظاری ایستادستیق
مدیر سابق فراری روبرا فندی

تلکینیک کزوپ کزوپ کلهچی کورچی دکانیدر

بجزیره فطوح راجیی سایق
فراری سامی افندی

سابق پشکپشاش محافظی
واصف افندی

تجارت و نانواده مکتبی معاونی
سابق سعید افندی

حقالی محمدک اوغلو خاقان محلوعاک
یاور لرندن طلعت افندی

شورای دولت اعضاعنده منقادع سامی افندی

خزینه خاصه مستشار سابق خالص افندی

سابق شورای دولت اعضاً سندن
نظف سروری افندی

سابق مجلس تدقیقات شرعیه
اعضاً سندن جیل منلا

باب عالی ترجیه او طه‌سی سر خلیفه‌سی
سابق مظہر افندی

مل معارف مدیر اسبق
نادر افندی

تلگراف و پوسته مجلس رئیس وکیل اسبق صلاحی افندی

آناسنه باق قیزینی آل کنارینه باق بزینی آل

اصطبل عاصمه آجیغونده سليمان افندی
سابق مدعي عمومي عسکري معاوني فاضل افندی
خاقان محلوعك مابين مديری عزت افندی
سابق خارجيye محاسبه کاتبلىرندن محمد عفان افندی
سانسور مأمور لرندن حق افندی
سابق طبيب خصوصي مقيم افندی
ابوالهدى زاده حسن خالد افندی
ابوالهدانك برادرى عبدالرازاق افندى
سابق ياوران اثواب اميني ابراهيم افندى
سابق ابريقدار رفعت افندى
نافعه معاون اسبق سينابيان افندى
سابق ميرلوا حاجي نظام افندى
سابق شيفره كاتب مصطفى افندى
سابق مجلس معارف اعضاسندن ماهر افندى
سابق تفنكىاندن قائمقام رستم افندى
سابق تفنكىاندن رستم اغا
سابق كتابجيلردن احمد اشندى
سابق كمرك مأمور لرندن قبريسلى سزاى افندى
طوبخانه ده سابق قائمقام غالب افندى
سابق ميرالاي رضا افندى
سابق بيطر بيكباشىسى محمود افندى
سابق جراح جمال افندى
سابق قائمقام عثمان افندى
سابق طوبجى بيكباشىسى توفيق افندى
سابق بيكباشى صفوتو افندى
سابق بيكباشى حسن افندى
سابق الاي كاتبى محمد افندى
سابق پوسته مأمور لرندن حسن تحسين افندى
سابق شهراماتى سرمفتى عمان افندى
قومپو مختار سابق شاهين قصباريان افندى
ارکريلى نظام افندى
استئيه امامى حسين افندى
سابق سرقويمير بدروس سزاى افندى
سوروجيلر كهياسى صالح افندى
سابق ميرالاي مسلم افندى
سابق تفنكىاندن مقيم افندى
سابق تفنكىاندن خليل افندى

پوسهه رئيس اسبق صلاحى افندى
سابق مجلس تدقیقات اعضاسندن جهيل منلا
سابق مدعي عمومي عسکري رشید افندى
تجارت ونافعه سابق مكتوبى معاوني سعيد افندى
طبیب خصوصي باصورجي آكامه افندى
مهماز بحرىه رئيسى سابق احمد افندى
اجزاجي باشى رفيق افندى
سابق ياوراندن كنعان اشندى
سابق ياوراندن تاتار شاكر افندى
ميرالايلقدن مخرج توفيق افندى
سابق ياوراندن رشدى افندى
سابق ياوراندن سكذن زاده يوسف افندى
سابق ماليه قلم مدير لرندن عزت افندى
خزينة خاصه مستشار سابق خالص افندى
بيروت والى اسبق محمد على افندى
سابق سرابيرقدار كامل اغا
حلب معارف مدير اسبق نادر افندى
بودرومى حسين افندى
كوجه اوغلى اندون افندى
باب عالي ترجمه او طهسى مدير اسبق مظهر افندى
معارف اوراق مدير اسبق غالب افندى
سابق صحيه ميرلرندن سرى افندى
طبيه قبو چوقداري توفيق افندى
نافعه ايستانستيق مدير سابق روبر افندى
سابق اسکدار پوليس مفتشى مفید افندى
سابق ياوراندن مظهر افندى
سواري رئيسى اسبق عفيف افندى
 بشكتاش محافظ اسبق واصف افندى
خاقان سابق اطباىندن فريدون افندى
پياده دائرةسى سابق كتبه سندن فائق افندى
سابق ياوراندن طلعت افندى
سابق اركان حرب لواسى رجب افندى
سابق اركان حرب قائمقامى فهم افندى
خارجيye اوراق مدير اسبق عاطف افندى
سابق يوليس قوميسر لرندن شمسى اشندى
سابق مجلس مارف اعضاسندن عبدالکريم
هادى افندى

قلعه ده موجود خانه	۷۰۰۰	عدد
خراب اولان خانه	۳۰۰۰	»
قلعه داخلی	۴۱۵۰	»

کوچولك ایستادتیقلر :

قندیله قلعه سی عثمانلیلاره قاچه مال او لمشیدی?
(همیداول کتبخانه سندہ کی ۷۴۴ نوسرو لی مجموعہ دن)

کرۂ ارض نفوسنک دین نقطۂ نظر ندن تقسیمی : شہزادی مسلمین :

۳۰۰۰۰۰۰۰	مسلمان
۱۰۰۰۰۰۰	موسی
۲۷۰۰۰۰۰۰	قتولک
۱۱۰۰۰۰۰۰	اور تودوقس
۱۷۰۰۰۰۰۰	پروستان
۸۳۰۰۰۰۰۰	ادیان سائرنہ

نفر
میرمیران
چورباجیان
یکیچری چوشلری
الای بکلری
ذعماںی تیار
یکیچریان
سپاہیان
جبهہ جیان
طوبجیان
لغمچیان
غربای عساکر

دنیادہ موجود حکومتلرک عدد و انواعی

۲۵	جمهوریت
۲۱	قرالیت
۱۱	پرنامات
۷	بیوک دوقه اق
۶	ایمپراطوری
۶	دوقه اق
۷	سلطانی
۱	خاناق
۱	بکلاک
۱	شاهلق
۸۶	

بعض ممالکده یورطه حاصلاتی
طنونه

۸۶۲۵۴۰	امریقا
۴۰۰۰۰۰	فرانسه
۲۷۰۰۰۰	المانيا
۱۲۵۰۰۰	انگلترة
۵۵۰۰۰	دانیمارقه
۳۰۰۰۰	بلجیقا

بر یورطه تقریباً ۵۰ گرام کلسه شو حاصلاتک بر

لوازمات حربیه صرفیاتی :

باروت	۴۸۵۲۶۱۴	قیمه
طوب یووارلنه	۱۹۶۷۷۵	عدد
قزغان قومبره سی	۷۵۳۲۲	»
شیدشه قومبره سی	۱۲۶۸۰۵	»
هوان طامی	۱۳۲۸۷۲	»
آوجی قومبره سی	۱۱۵۶۶۴	»
أهل اسلام لغسی	۲۱۶۰	»
بال یمن طوب	۴۰۸	»

اهل خدمته ویریلن بخشیدش ۷۰۰ کیسه
مجروح حمله » » ۹۸ »

کریدلیلردن قالان لغم ۳۲۱۹ عدد
دشمنک تلفاتی ۵۷۹۸۵ نفر
هوائی طوب ۲۷۳ عذر

فرار ایدن کریدلیلر ۱۹۲۰ نفر

راحتلی ویرد . بونک مدقی اش آلتی دقیقه در . درجه حرارتی ۳۰ دن ۴۲ در . یاشلیلر ایچون صویک مقداری ۳۰۰ لیتره و ۱۲ پاشنده چو جفلر ایچون ۱۰۰ لیتره در . دها کوچولک اولانلر ایچون ایسہ ۶۵ دن ۳۰ لیتره در .

کوکورتلی بانیسو : ۶۰ الی ۱۲۵ غرام
آله رق بانیودن اول
ایمیجه بر لیتره صیحاق صو درونشہ حل ایتملی .
وبو محلولی بانیوده کی صوبه قاریشدیرملی .
آلفالن بانیوسی : ۲۵ غرام قاربونات دو سود
یاخود قاربونات دو پوتاس
carbonat de potasse

طوزلی بانیو : الی کیلو مطبخ طوزی .
کپک بانیوسی : ایکی کیلو کپکی آلوب بر طور بیه
قویمه لی . بونی درت بشن لیتره صو ایچنده
قاینا تمالی . بعده بانیو صوینه آتا لی .

اخلامور بانیوسی : بر کیلو اخلامور
چیچکنی بشن لیتره صو درونشہ قاینا تاقدن
صکره بانیونک صوینه علاوه ایتمیدر .

یوزده کی چاتلاقلر ایچون

یوزده حاصل اولان خفیف چاتلاقلر روزکاردن
ایلری کلیر . بونلرک از الہ سی او کزه عودت کننده
صیحاق صو ایله یوز بکزی بیقا یکن ، یوشاق
بڑ بزله قوریتکن بعده زیرده کی محلولی پاموق
ایله یوز بکزه سوریکن :

غليسیرین	۵	Gram
کول صوفی	۱۳۵	»
صبغ عسلبند	۱۰	طملہ

سنہ لکننک نہ قدر بیرونک بر او ملت یا پہ بیله جکی ظاهر
اولور . بویور طہ لمدواراً دیز لسہ کرہ ارضی خط
استوا یہ قدر هیچ اولازسہ اوچ دفعہ دورہ
کفایت ایدر .

فرانسہ دہ مأمورین حکومت

ایتاتسیقیلردن اکلاشمادیغہ کورہ فرانسہ زہ
۱۸۶۹ سنہ سنہ موجود اولان مأموریلر
۱۹۰۱ سنہ سنہ قدر درت مثلی تزايد ایتمشدر .
۱۸۶۹ ده موجود اولان مأمورین ۲۲۵۰۰۰
ایکن ۱۹۰۸ ده ۹۱۳۱۹۲ نفرہ بالغ اولشدیر کہ
۴۰ فرانسزہ برمأمور اصابب ایدیور دیکندر .

روزکارلرک سرعاتی

حالی	یہر ساعتھے قطع ایتدیکی میل
حس اولنور اولنماز درجہ :	۱
حس اولنہ بیلیر درجہ ده	۲
خفیف روزکار	۵
ایشلک روزکار	۱۰
سرت ایشلک روزکار	۲۰
قوتلى روزکار	۲۵
زیادہ قوتلى روزکار	۴۰-۴۵
فورطنه	۵۰
قصسرغہ	۸۰
شدتلى قصرغہ	۱۰۰

معاومات نافعہ

بانیو

چو جفلزی هفتھہ دہ ایکی اوچ دفعہ بانیویہ
صو قلیدر . انکلائردہ چو جفلرہ ، ہر کون بانیو
ایتدیریلور . بانیونک مدقی ایکی اوچ دقیقه در .
درجہ حرارت تقریباً ۲۵ در . بانیودن صکره
وجودی کوز لجہ قورولامی . اقسام یا پیلان بانیو

وقابو غی دها زیاده قوت کسب ایدر. آرتق هوا
یمور طه یه نفوذ ایده میه جکی کبی تخراتک او کی ده
آلمش و بناءً علیه یمور طه تازه قالمش اولور.

مايس بوجکارینی اهلاک ایتمک

مايس بوجکارینک هانکی آغازلره و نزهده
نخربات اجرا ایده بیور لرسه اقسام اور تلق قرا -
رد قدن صکره تخریبات اجر اقلنان موقع جوارنه
اکرانی او شندن یاخود سپر رکه او شندن بیوک
بر آتش یاقیکن . بو بوجکار هپ بو آتش -
اطرافه کلیرلر و بر آفر صکره تلف اولورلر .

نباتات بیتلرینی هلاک ایتمک

نباتاتی ، بودور آغازلری ، باشلیجه بوجکارک
مجموعه معروض قالان کل آغازلرینی حشراتدن
محافظه ایتمک ایچون زیرده کی ترتیب پاک فائدہ لیدر:
۳۰ گراملی قدر صابونی تو زینی بر لیته صوده
بر چاریک ساعت قدر قاینا تیکن . صکره بوکا
بر قهوه قاشینی قدر قو آسیا علاوه ایدیکن محاول
بو وجهمه احضار اولند قدن صکره هانکی نباتا -
تده ، فدانده یشیل بیتلر و نرسه بو محاول ایله
او نتری ییقا یکن . محاول سو نکره سوریله
بیمه جکی کبی پولو دریزا تورله دخی صیقیله بیلور .

لامبه شیشه لری

لامبه شیشه لرینک قیر مامسی ایچون سزه پک
قولای بر تدیر ارائه ایده جکن . بو تدیر شیشه نک
آلت طرفی بر جامی ب ۱۶ الی ۲۰ میلیمتر
کسدیر مکدن عبارتدر .
لامبه ایشیغناک پارلاق غنی تزید ایتمک ایچون ده

کوئشدن یانمش الار ایچون

زیرده کی موادن بر پومادایی یا پوب استعمال

ایدیکن :

بال	۷۵	грам
صابون تو زی	۷۵	»
خلید مرین	۴۰	»
کتان اونی	۳۰	»
طالق	۲۵	»
ماوی زنیق تو زی	۲۵	»
هپ بو نتری بر قاب درونه قویوب و آغزینی		
قیا یوب صیحاق صویک ایچنے وضع ایدیکن بعده		
قارشیدیر یکن و پورسلن قابل ایچنده آغز لری		
قپالی بر حالده حفظ ایدیکن .		

الاری بیاضلا تمق ایچون

پک بیاضلرینی انتخاب ایده رک بر قاج یر
انسانی پیشیر یکن . صوده کوزلجه ازیکن و بر
مقدار سوده قارشیدیر یکن الاری بیاضلا تمق
و یوشائعت ایچون ایودر .

یمور طه لری تازه صاقلامق ایچون

یمور طه لری دیک طور مق ایچون صره ایله
او دون کولانی حاوی صندوقلر درونه وضع
ایتمی . فقط دقت ایتمی که کول آرده هیچ بوشاق
قالیه جق صورتده صندوقه ایوجه طول دیر لش
او لسوون . صندوقک ایچنده کی کول قورو بر
حالده قائمی در . بو یولده حفظ ایدیش اولان
یمور طه لر اوزون مدت تازه لکلارینی محافظه ایدر لر .
یاخود پک تازه اولان یمور طه لری قایشار صویه
باتیر ملی . بر دقيقه قدر بر اقدمن صکره چیقار ملی
بو صورتله بیاض غایت اینجه اولارق قاتیلا شیر .

سود حصر چو پلینی هم تمیز لر ، هم یوم مشاتیر ،
بویله جه سود ایله تمیز لمش حصر لر دها آفر
قیریلر لر . فقط سود ایله سیلانش حصر لر مه
سینکلر هجوم ایده بیله جکشندن بونی ده ازاله ایچون
حصر لرده سود دن اثر قلاماق او زره بر کرده
صیحاق صوایله ایصالادلش بر بز ایله سیلمانی در .

خالیلری تمیز له مک ایچون

خالیلرده توزدن اثر بر اقامق ایچون اندری .
فورجه ایله سوپورملی . بعده خفیف نشادیری .
صویه با تیرلش بز ایله بیقاملی و قوری بر بز ایله
سیلمانی در . خالی او زرنده کی یاغ لکه لری بزین
ایله ، مرکب لکه لری سود ایله ازاله اولنور .
سودی اکه او زرنیه سیاه لاتجه به قدر بر اقلی .
اکر خالینک رنکلری حامضاندن متأثر او لیور
ایسه مرکب لکه سی لیون صویه ایله ده اقوای
چیقار .

مکتبیلیلری نصل تغدیه ایتمی

مکتبیلیلرک و علی العموم چو جقلرک غدانی
یاشلریله متناسب او مالیدر . دوقتور پول لوڑا .
ندره نظرآ بر چو جق یدی یاشندن اول ات
یمه ملیدر . بوسندن صکره بر کونلاک و سطی
غدانی ده بروجه آتفی او مالیدر :

۷ دن ۱۱ یاشنه قدر ۱۰۰—۱۲۰ گرام
۱۱ دن ۱۶ « « ۱۶۰—۱۲۰ »

دها یوقاری یاشلرده ۲۰۰ گرام و دها فضلہ

هم استردده و همده صوده پیشمیش اتلر یا لکنر
صوده پیشمیش اتلره صراجیدر : صیغیر و قویون
دانادن دها مغدیدر . بالقلر مقوی بر غدا تشکیل
ایدلرلر ، فقط مدیه و استریدیه هیچ بر وجهه
مکتبیلر و تحصیل ایدن چو جقلره موافق دکادر .
تاژه یومورطه ، هرنه وجهمه احضار ایدیلر سه

فیتلی کسکین سرکه ایله ایصلانی . فتیل سرکه کی
ایوجه ابدکدن صکره قورونجه به قدر علی حالت
ترک ایدلی . بو صورتله لامبه حسن او لنور
درجه ده پارلاق برایشیق ویرر .

تونج طاقلری یه قامق ایچون

بونلری اولا صوده حل او لمن آق باشیرله
یاخود صفران تو زبله پارلاینجه به قدر بیقاملی .
صکره ایصلاق پلوم بازین و صفران مخلوطندن
مرکب برخیر ایله سیلمانی . بعده او دون کمورینک
خفیف آتشنه قارشی ایستعلی . تونجدن معمول
بیوند هیکلری آلقالی alcali محلولیه یاخود
صابون صوییه بیقاملی در .

کوش طاقلری تمیز له مک ایچون

اولا بیقاملی . بعده صوده حل ایدلش
زیرده کی توزی سورملی . بو توزی حاضر لامق
پک قولایدر

20 گرام بلاد دوباری Bland de Paris

20 « قریم طارتاز

10 « شاب

بونلری توز حالت کتیردکدن و بر شیشه به
قویدقدن صکره آغزی قیاملی . صکره
کوش طاقلری غایت صیحاق او لان سیاه صابو .
ندن و تمیز صودن کچیرملی . بعده او لا بر بز ایله
قورونعلی . صکره یوشاق کودری ایله او والاملی
بو صورتله طاقلر یکی ایش کی پارل پارل پارلار .

حصیرلری تمیز له مک ایچون

خانه لرده فرش او لنان حصیرلری تمیز له مک
ایچون اولا یوشاق بر فوجه ایله فورجه لاملی .
سود ایله خفیفجه ایصالدیش بر بز ایله بیقاملی .

حاصل اولان اوچاعى تىكىن اىچون پارمنى
صىچاق سو درونه قويىلى و سو سغۇنجە
دىكىشىرىوب تىكىرار صىچاق سو يە وضع ايتلى
بو منوال اوزرە پارمنى اون بش دقىقە فدر
صىچاق سودە تىكىي ايتەنك فائەتەسى كورولور.
ئىرآزىدە از يېلىش اولان قىسە تىرىيانى سورولەجك
لولور ايدە آغىرسىنى تىكىن ايدر .

آلتون قاپلامه موادی تطهیر

آلتون قاپلامه موادی تطهیر ایچون شو
صوالار وارد ر :
او لا مقدار کافی صیحاق صو درونند
ر آز پوتاس و یا سودابی اربتمی و بو محلوله
اطبیریلان بر بز پارچه سیله آلتون قاپلامه موادک
وزرنده حاصل اولان یاغ لکه لرینی سیاملی ؛
که لر در حال زائل اولور . تیز لئنسی مطلوب
ولان ماده بر مدت قورومق اوفره ترك
یدله کدن صکره ۱۲۵ گرام صو یه ۵ گرام
سپرتون ، ۱۵ گرام استوچ و ۷ گرام فجمیت
سود علاوه سیله یا پیلان مایع غایت اینجه بر طبقه
شکل ایده جک صورته سورولور و تکرار
نورود قدن صکره اینجه بر تولید و یا بر کودری
بارچه سیله سیلنور ، تولیدک کیره میه جکی درجه ده
درین اولان محلاری ایسه فورچه لنبر .
دیکر بر اصوله شود ر :

اولا بالاده کي اصول وجه ايله ياغ لکھلري
زاله ايلدکدن صکره رنکي تغير ايمش اولان
آلون قاپلامه مواداي رنک اصليني اكتسب
يچون ايکي يوز الى غرام صويه ٦٤ غرام تيزاب
ر ايکي غرامده شاب علاوه سيله حصوله كان
نمایع بر فورچه ايله سورولور و بر تولبند
بارچه سيله ايجه سيلند کدن صکره کونشده ويأخذ
آتش قارشندنده قوروتدريلور .

آری صو قسمیه علاج

آرینک صوقدیغی یرده و یردیگی اضطراب
جداً پک هنگذر . بونک ایچون اولاً آرینک
براقسی محقق اولان ایکنه سنی چیفارمایی صوکره
اوزایی اوغوشیدیر ملیدر اضطراب در حال تخفف
اندر .

اوچو قلوك دفعه

اکثریا دوداقلرده و یوزلرده حاصل اولان اوچوقلرک دفی ایچون اوں غرام وازیلینه بر غرام آسید بوریک علاوه ایدرک اوچوقلرک اوزرینه سورملى .

از یکاره علاج

انسانک قضاۓ پارهٔ فی از پلیر، بوندن طولای

آتی ضبط ایدن کدر

میل	
۶۰۴	ارناوود کوی
۵۹۵	ببک
۶۰۲	روم ایلی حصاری
۷۰۰	بویاجی کوی
۷۰۲۰	میرکون
۷۰۱۰	استنیه
۸۰۴۵	یکی کوی
۹۰۶۵	طرابیه
۱۱۰۱۰	بیوک دره
۱۱۰۲۰	مسار بروونی
۱۲۵۰۵	یک محله
۱۳۵۲	روم ایلی قوانی
۱۴۰۸۵	بیوک لمان
۱۷۰۱	زوم ایلی فناری
۲۰۰	اسکدار
۲۰۸۵	قوزغنجق
۳۰۷	بکلار بکی
۴۰۲	چنگل کویی
۵۰۱۲	وانی کویی
۵۰۵	قندیلی
۶۰۱	اناطولی حصاری
۷۰۰۲	قاکلیجہ
۷۰۵	چبوقلی
۹	پاشا باخچہ سی
۹۰۴۵	بکقوز
۱۲۰۷۰	اناطولی قوانی
۱۶۰۹۵	اناطولی فناری
۱۶۶	صله جق
۱۶۹	حرم اسکله سی
۲۰۶	حیدر پاشا
۲۰۸۰	قاضی کوی
۴۰۱۰	موده
۴۰۳۵	فلامش

بوغاز آغز یلرینه قارشی

بوغاز آغز یلرینی کچیرمک ایچون طوزلی صو
ایله غرغره ایتك فائده ایدر .

باش آغز یلسنه قارشی

بر بز پارچه سنی صیحاق سرکه یه باطیرد رق
آلنک او زرینه بالغلامق باش آغز یسی تیکین
ایدر .

باشدہ حاصل اولان کپکلارک ازاله سی

باشدہ حاصل اولان کپکلاری ازاله ایتك
ایچون اولا صاری یونجه یی کوزلجه قایناه رق
صو یی آمالی صکره بوکا آلمش غرام قولونیا
صو یی ، بش غرام قاربونات دو سود ، و بر
غرام ده چوکن دینیلن نباتاتدن مستخرج صاپو تیر
علاوه ایتلی . بو صورتله استحصال اولنان ترکیب
ایله هر کون صاچلری ییقامیدر .

کوپریدن جوار اسکله لره اولان

مسافت بحر یه

میل	بشكطاش
۲۰۳۵	اورته کوی
۳۰۳	دفتردار بروونی
۳۰۵	قدوری چشمہ
۴۰۱	

میل بحری

۱۳۵	چنراق قلعه
۱۴۷	سیدالبحر
۱۳۹	کپر
۱۱۰	لاپسکی چارداق
۹۷	کمر
۹۰	قره بیغا
۸۹	ردک
۸۶	عربلر
۷۸	غونیه
۷۳	پاشالیانی
۷۹	اردک
۷۵	اکینلک
۱۳	صرمه
۵۵	ماتیا
۵۷	پرده
۶۴	باندرمه
۴۱	میخالیچ
۲۳	اصراٹی
۴۳	مدانیه
۵۳	کلیک
۲۳	آرمودلی
۲۱	اینجرلی
۲۴	یالوه
۲۲	قطارلی
۴۲	قره مرسسل
۴۸	غنججه
۵۵	ازمید
۴۹	درینجه
۲۸	ک-کبوزه
۲۰	طوزله

میل

۷۶۱	جاده بوستانی
۹۶	مالتبه
۱۳۶	قرتال
۱۵۶	پندک
۷۶۹	قناال اطه
۹۶	بورغاز
۱۰۶	هکبکه لی اطه
۱۱۱	بیوک اطه

استانبولدن صرمه سواحلنده بولنان
اسکله لر اولان مسافه لر

میل بحری

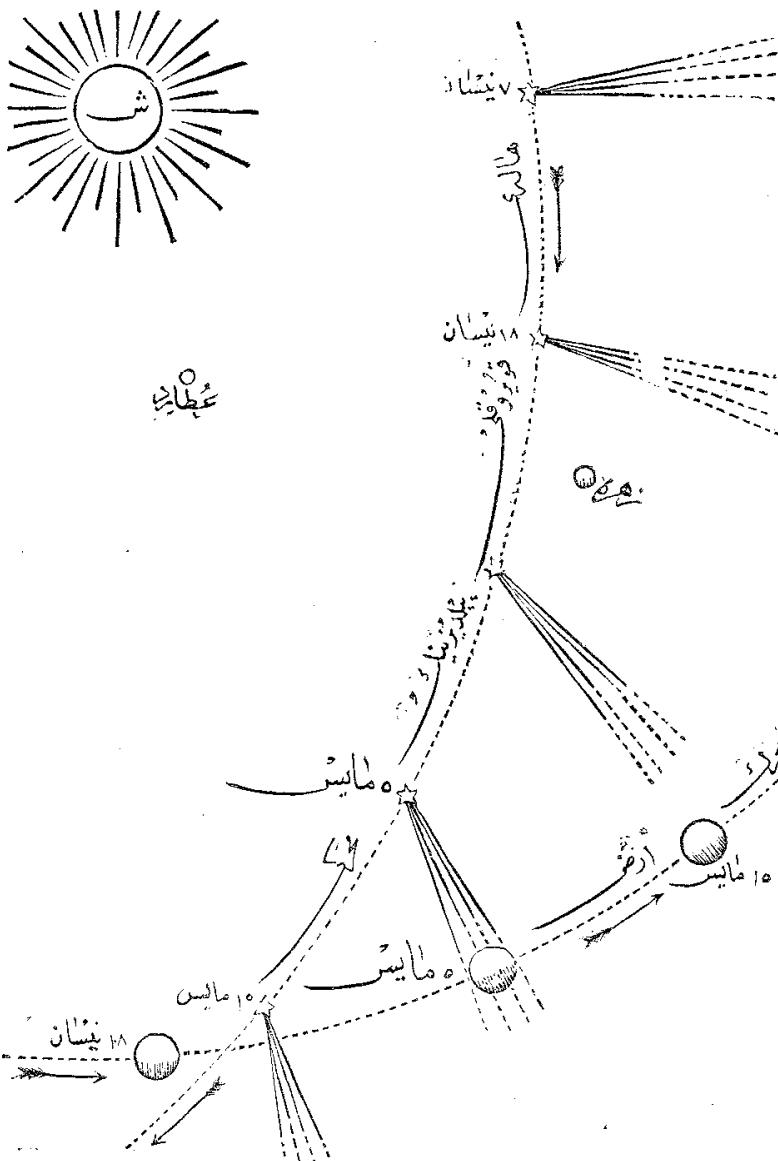
۸	ایاسه غانوس
۱۱	کوچک چکمهجه
۲۲	بیوک چکمهجه
۳۱	بیعادوس
۳۹	سالوری
۵۰	ارکلی
۷۰	تکفور طانی
۷۵	قوم باغی
۷۸	غانوس
۸۰	حورا
۸۴	صرفته
۸۷	ارکلیجه
۹۱	شارکوی
۱۱۵	کلیبولی
۱۳۵	سکلیدالبحر

هالهی قویر و قلی ییلدیزی

سیاره همز کوندن کونه تقرب ایمکده اولان هالهی قویر و قلی ییلدیزی آن نخستین رؤیتندن بری سکان ارضی اسغال ایمیشد. ییلدیزک بودفعه کی تربی هیئت شناسان ایچون بر

دها اله چمنز بر فرصت، کوزل
بر زمین تبع و تدقیق تشکیل
ایدیور. راصدر دها شمیدن
ترصدات ایچون ناشکیانه
حاضر لقله دوام ایدیورلر. بو
مسافر غریب استقباله شتابان
از لیورلر. اونلرک بو منونیتی
خلافه اوله رق خاق ده قورقو
و دلاشه دوشیور، کیمی ارض
ایله مصادمه ایده جگمش دیه
پورعب و هراس. عجیا بوایکی
پهلوان فضائیدن هانکیسی اوته.
کنی دویره جک؟ بونی آکلامق
ایستیور. کیمی کره هنک قویر.
ونه کومولمی وارضک بر طاقم
غازات مهانک و مسممه ایله احاطه
ایدلیسی او زرینه حیات بشرک
فنایاب اولوب اولیه جغی صو.
روشدیریور.

بو آکلامق، عواقب محتمله بی جست وجو ایله مک میل و هوسلری اکر جان قورقو.
سندن ایلری کلیورسه بوندن دها بوش برشی تصوراً ایدیله هن. چونکه سیاره هن ده بر دوام
ارلان عمر بشرک انتطاعی مقرر ایسه بوكا چاره بولق و بو حکمک تیجه سندن قور تو ملق
استطاعت بشریه نک خارجنده در. معلومات فنیه سی ناقص و خاصة سیکیر خسته لغنه مبتلا
اولانلر بوكی حاد ناتدن دها چوق متأثر اوله رق همان کندیلرینه لای نقطع قویر و قلی ییلدیز.

دن بحث ایدلسنی ایستیورلر. بو بحث آندرجه بر نوع تسلی حکمنده بولنیور. هله بعض سیکیری کوشک قادینلر حیات بشرک بواسطه قطعیسی احتمالاتی دوشونه رک آغلاشیور. لرمش بیا. حاصلیتون اذهان عالم بونکله مشغول. نومیدانه آغلاشانلر، مراق واندیشه ایچنده بولنانلره بر تکلیف ده بولنسه کز و مثلا :

— مدام که عمر من قویروقلى سیلدیزک برضبه سیله محو اولوب کیده جک . بوندن صکره پاره یه نه لزوم وار. شو الکزده کی ثروتک بر قسمی بزه ویرسه کزده او زمانه قدر کوزلجه ییوب ایچسک ... هیچ اولمازسه کیدر آیاق برخیر ایشله مش اولور سکن. دیسه کز بو تکلیفه ینه هیچ کیمسه نک موافقت ایمیه جکنه امین اولک. حتی شو قدر امین او لکز که قویروغه آن دخوازدن بر دقیقه اول بلکه اک معجز برداینکز او کزک قیوسنی چاله رق سندده معین وعده نک حلولنه بر کون قالدیغى سزه تاشیر ایده رک قویروقلى سیلدیزک در دنی او نوتیره چقدر .

فرض ایده م که ارض بودفعه کی مناسبتنده ذوی الارواحتی غائب ایتسون، کره ارضه حیات نامنه بر نشانه قالمسون. بوکی احتمالات اکر واقع اوله حق ایسه آنک حکم و تائیرندن نه توق نهده تحفظ ممکندر. شو حالده حیاتیزی فرضیات ایله تلخکام ایله مک عبذر.

بر کره فضای نامتناهی دوشونه لم. بونک نه او جی وار نه بوجاغی... حاصلی سلسه اعداد نصل بیتمنز توکنمنز ایسه فضاده اویله بیتوب توکنمنز سیلمز . مایونلر جه ملیار. لرجه سنه کیدلسه بربوشاق ایچنده قطع ایتدیکمنز مسافه او فساحت بی انتها یه نظرآ برخطوه بیله دکلدر. ایلری طوغری برآدمیم بزی هدفه برآدمیم مقداری یاقلاشیدیر مش دیکدر. حالبوکه فضاده بوقدر مسافتانی طی ایتدیکمنز حالده بزینه یریزده طوریورز . ایشته بوبنی نهایت اثیر ایچنده کره من کبی نیجه بیک سیاره لر، منظومه شمسیه من کبی نیجه بیک عوالم نه لر، نه لر وار که بز او موجودات نامتناهی یه قارشو برذره بیله تشکیل ایته بیز .

هر کیجه باشمزک اوستنده بر شاهراه نورانی حالتنده کورین ولسان عوامده (صهان اوغرسی) (حاجی یولی) دنیلان عالم که کشانینک اجزاسندن اولان منظومه شمسیه من ک او بی حد و حساب عالم لر نسبتله اشغال ایتدیکی موقع نه در؟ حالبوکه او نامتناهی ایکنی عقامزه صیغدیوره مدیغمز فضاده خالق اعظم بریاندن نه لر ایجاد و تکوین ایدیور. نیجه کره لر محو اولیش ویا اولیور. نیجه لری ختم عمره یاقلاشممش و یاقلاشیور. شو دقیقه ده کیم بیلیر که فضانک بر کوشه سنده نه لر جریان ایدیور. بزم بونلردن نه خبریز، نه علممنز وار . منظومه هنری تشکیل ایدن سیاراته اک اوافق اجرام سماویه دن اولان کره منه

بو بیوکلکی ویرن بزم کوچوکلکمزرد. ارض نصل بزم وجودیزدن متأثر دکلسه عالمزده مکونات ساپریه امرتبه امرتبه جائز تأثیرد. ارض دریای بی کران خلقتدۀ بر قطعۀ ناچیز ایکن عوالمک بولایتناهیت وعظمه ته فارشون انسانلرک عجیبا وجودی نه او له بیلیم. و متلا بتون سکان ارضک بر آنده محیین انتاج ایده حبک بر حال او زرینه مکوناتدن نه اکسیلمنش اولور.

قویر و قلی سیلادیز لرک ظهور و روئیتیله برابر بین الخاق بر طاقم افکار و خرافات توره مشدر. تکامل نتیجه سنده بیله کندوشنی بوکبی خرافه لردن بسبتون تحرید. ایده مین فکر بشر حال ابتدائیده ایکن کیم سیلیر که قویر و قلی سیلادیز لری نصل تلقی ایتمش و نه دیمش ایدی. قویر و قلی سیلادیز لرک زمان قدیمدنبیری انسانلر او زرنده اجرای تأثیردن خالی. قلاماری روئیتلرینک نادرآ رقوعندن، بر طاقم حادثات و وقایع ایله غریب او له رقتصاد فلندن ونهایت نه او لدقنلرینک بیانه مامسندهن ایلری کلدیکننه شبهه یوقدر. نته کیم دها قدیم اولان انسانلر شمسه و قمره والک عادی مخلوقاته بیله طاپنشاردر. فنونک ترقیاتی افکار وطنون باطله بی زیر وزبر ایدرک هر حقیقتی میدانه قویدیغی کبی قویر و قلی سیلادیز لر حقنده پک قرا کلقده قالان افکار بشری ده تنویر ایلشدرا.

قویر و قلی سیلادیز لر دادر اولان خرافات قیدیه بی تعداد ایله توکتمک امکان خارجنده در. بو سیلادیز لری حکمای قدیمه یونانیه دن بعضیلری طول عمر ایله معمر اولان بیوک ذواتک بعد الوفاق سهایه ازقا ایدن ارواحی ظن ایتشلدر. از جمله میلاد عیسادن ۳۴ سنه مقدم روئیت ایدیان بر قویر و قلی سیلادیز روما ایپراتوری (یولیوس سزار) که وفاتنه اشارت او له رقتا نهش وحتی قیصر مقتولک روحی ظن ایداشدر. دیگر بر قویر و قلی سیلادیز ینه روما ایپراتور لرندن قلودک وفاتنه علامت عد او لخشدرا. هاله ۱۰۶۶ تاریخنده انقلاترنه (کیوم) دلائلیه نورمانلر طرفندن اثنای ضبطنده کورونش و ۱۴۵۶ سنه سنده یعنی قسطنطینیه نک عثمانلیلر طرفندن تسخیرندن ایکی سنه صکره روئیت ایداشدر. هاله ای او زمان فرق کون مهادیا روئیت ایدلیکی کبی عین سنه نک نیساننده ارضه دها زیاده یاقلاشه رقت غایت پارلاق بر حال آمش و قویر و غنی نصف کرده سهاتک ثلثه استیلا ایتشدر. حزیرانک اوننده جرمی همان قمر قدر بیومش و نقطه حضیضه وصولنده نجوم ثابتکه کبی پارلايه رقت قویر و غنی عادتا طاووس قویر و غنی شکلندۀ منظور اولمشدر. حاصلی محاربه، وقیات مشاهیر، سخت و غلا، طاعون ووباء کبی دها نیجه نیجه و قویات و مصائب هب

قویروقلى يىلدىزلىرە عطف ارلەنە كادىكىندىن ھالەى دە بوايىكى حادىتە تارىخىيە ايلە مناسبتدار اوماق اوزرە طانمىشدر . مؤرخىن شرقىيە دن بع ضىلىرىنىڭ بىيانى نظرأ ۱۰۰۵ تارىخىندە رؤيت ايدىلەن ھالەى زھەدىن دها جىسىم ورونقدار او لوب ذنجى سەمانك اعماق نامىتاھىيە سەنە طوغرى او زانوب كىتمەش ، او زمان اھالى قور قولۇنىدىن معبدىلە التجا ايدرك معبودلە قربانلىر ذىخ ایتىشلەر .

بوندىن اوج سەنە اول شهر منك شرق جنۇپىسىنداه صباحە قارشو اون بىش كون قدر متىديا رؤيت ايدىلەن نجىم كىسۇدار بىر وقۇھەنک حدۇشە نىكەبان او لانلىرى جە وقوع انقلاب خىرىمىزدىن صىكىرە بوانلىباھ براشاھارت او لەرق تاقى ايدىلىكى كېي بعض افكار واهىيە اصحابى دە ھالەى يىلدىزىنى غىر بدە بىر حادىتە فوق العادەنک نىشانە حدۇشى او ماق او زرە تاقى ايدىپورلە . وينە بوسنە پارسەنە وقوع بولان فيضان فوق العادەيى ونادرأ ياغمور ياغان بعض قطعات حارەدە ئەظىم سىياللار وقوعنى كانۇن ئايىدە افق غىرىمىزدە رؤيت اولنان (درەيق) نجىم كىسۇدارىيە عطف ايدىنلەر دە بولنیور .

ھالەى نجىم كىسۇدارى بالخاصە فتح قسطنطىنیە دن صىكىرە خرىستياناق عالىنجە غايىت مشۋئم بىر جرم سماوى او لەرق عد ايدىلەرك حتى پاپا اوچىنجى (قالىقىست) كىرك تركلارى و كىرك ھالەى آفوروز ايمەش و يىلدىزىك دفع شرى اىچون ھەر كون وقت ظهرىدە كلىسا لار دە چاك چالەرق خلقىك اجتماعە دعوت و دعا لار او قونەرق تركلاركىدە يىلدىزىك دە تائىن ايدىمسىنى امىز ايلىشىدە .

قويروقلى يىلدىزلىر حقىندە بعض اختيارلىرىزك افكارىيە مراجعت اولنۇرسە اونلە ۱۲۹۳ مخاربەسىنى او زمان طوغان نجىم كىسۇدارە عطف ايدىلەر . و بىلەمم نە زمان طوغان بىر قويروقلى يىلدىزدىن صىكىرە استانبولىدە قولۇرا ظھور ايتدىكىنى و دها بوكىي رقا يىھى را فەن قوطۇ ايندىر كېي بىر بىر تعداد ايدىلەر .

بومىيانىدە تعداد ايدە بىلە جىكمىز ئىك يىتىن مثالاردىن بىرى سان لورانزو و قۇسسىيدىر . فلورانسە دن ماتن غز تەسەنە ۱۹۱۰ شىبات ئەنلىك اىچىنە قاۋون جىسامىتىدە بولنانلىرى وارمىش . جوارندەكى قرادىن . (سان لورانزو) كۆيىنە غرۇب شىمىدىن بىر آز صىكىرە سەمان دە آتش فشان احجار ياغىمغە باشلار . حتى بونلىك اىچىنە قاۋون جىسامىتىدە بولنانلىرى وارمىش . بۇ خارق العادە ياغمورك تولىد ايتدىكى تلاش و هېجان بىر آز سكۈنت بولور بولماز بلو طلە آنى بىر صورتىدە آچىلەرق بىر قويروقلى يىلدىز كىسۇسى او لاننجە شەھەسىلە عرض اندام ايلە . اھالى قويروقلى يىلدىزك بىر رؤيت ناكەنلىسى ايلە بىر آز اولكى حېرى سماوى ياغمورى .

بیننده بر مناسبت بولندیغى و نیلدیزک ارضاه تقریب ایده جگنی ظن ایدرك بسبتون تلاش و هیجانه دوشىرلر. هر کس پرتلاش کلیسالرە قوشار، رهایین ایسه بو آثارهالك و هیجانى تسکینه چالیشه حق يerde بالعکس عروق واعصابى پك كوشەمش وعادتا يارى چىلغىنلاشميش اولان خلقى برقات دها تھرىك و تدھیش ایدرلر. کلیسالرک چاكلرى ھپ بىردىن چالنگە باشلار. راهبلىر دخى بىوك يورطى كونلرینه مخصوص البىھلرینى كىھرك نقاط اربعه اصلیه يه ماء مقدس صاچارلر. بعده حمايە دينىھلرینه التجا ايدن اهالىي كويابۇ آفت سماویەتك نتايىچ ملحوظەسندن قورتارمۇش اوله بىلەمك اىچون اهالىتك برونى، بوغازىنە و قولاقلىرىنە ماء مقدس سورىلر.

*

هالەيدن بحث ايمەدن اول على العجله قويروقلى نيلدیزلىر حقنده معلومات ويرەلم: آلمانيا هيئت شناسانىندن (كېپەر) قويروقلى نيلدیزلىرک بر خط مسبتىم اوزرنيدى حرکت ايتدىكلرىنى ظن ايمىش، حكيم شەھىر (نيوتون) ايسە بونلرک تابع اولدىقلرى قوانين طبىعىيەنى كشف ايلىشدەر. قويروقلى نيلدیزلىر شمسك اطرافندە دور ايدر بىر جسم سخابىدر. فضانىك اعماقنده يعنى اوچ نقطەسندە بولندىقلرى زمان بىشكىل كروي يى حاڦز اولوب قويروقسىز و ضياسىزدرلر. شمسە تېرىلرنىدە يعنى ضيائى شمس ايلە اشعەدار اولان نقاطە وصوللىرىنە تأثيرات حروريه، ضيائىيە و الكتريتىيەدن سائز سياراتىن زىادە متائىر اولورلر. نوئە ضيادار دينىلەن وعادتا نيلدیزك چىكىرىدىكى دىك اولان باشى پك متكالىف و آزچوق پارلاق بىمادە سخابىيە ايلە مستوردر. رأسدن شمسك جەت مقابىلە طوغرى اوزانوب كىدىن منور برسخاب آقنىسىنەدە قويروق دنياپور. بوقويروق راسدن خارجە طوغرى كىتىدەجە كىشىلەدىكى كېيىضىسى سماوه تدرىجىا تناقص ايدر. ونهایت فضاي نامتناهى اىچىنده خفييف بىر دومان حالى آللەرق غائب ارلور كىدر.

نيلدیزك شمسە تېرىنە نوھىي احاطە ايدن مادە سخابىيە حرارتىك شىدىندن شفاف بىر جسم سىال حالە انتقال ايتدىكىندن او زمان قويروق غايت قىصە كورىنور. شمسدن او زاقلاشدەجە حرارت تناقص ايدە جىكىندن مادە سخابىيەنى تشکىل ايدن بخار تدرىجىا كىافت پىدا ايدرك بلوط حالە تحول و حجم هر ئىسىدە تزايد ايدر.

قوويروقلى نيلدیزلىردن بعضىلەرنىڭ محركلرى غايت او زون بىر قطع ناقصىن عبارتىدە. شمس بىر قطع ناقصك احراق نقطەلرندن بىرندە بولنور. تباعد مىكىزىسى يك زىادە او لانلرک محركلرى دە يابر قطع زائد و يابر قطع مكافى منھنىسىدەر. شمىدى يە قدر مدارلرى

تعین قلننان ذوات الاذنابدن ۹۳ عددینک قطع ناقص ، ۷۰۰ نك قطع مکافی ، ۱۳۰ نك قطع زائد منجنيسي رسم ايدكلاری ثابت او ماشدر. قویر و قلی ييلديز لرک کافه سی هر دفعه کی دور لرنده روئیت ایدیله مزلر. بونلردن محركی قطع ناقص او لانلر نقطه حضیضه یعنی محركک شمسه اک یقین نقطه سنه عود تلرنده کورینورلر .

قویر و قلی ييلديز لردن يالکنر قپالی بر قطع ناقص منجنيسي رسم ايدنلرک عودت ايدكلاری کور واشدر. هالهی ده ايشته بوقبیل ييلديز لردندر. قویر و قلی ييلديز لر فضاده بروطن بر موقع صاحبی اولمقلرنندن سرسریانه حرکت ایدرلر. فقط بونلرک محركلاری غایت متوع اولدیغندن تشخیص و تعیینلری اکثريا ممکن اوله مامقاده ومدارلرینی قطع ایده جک بر قوی حائز ذیکر بر شمسک جاذبه سنه طوتیلر قلری زمان تبدیل استقامته آنک محیطه تحویل مدار ایلدکارندن برد ها عودت ایله مامکده درلر. نته کیم هالهی ييلديزی ده نیتون سیاره سنک جاذبه سنه طوتیله رق تحویل مدار ایله مش و منظومه شمسیه هر طرفندن ایلک صید اولندیغی زمانندبری حول شمسده منتظمما دورانه باشلامشدر .

قویر و قلی ييلديز لر شمسه پک زیاده تقرب ايدكلاری زمان سرعت اعظمی ایله حرکت ايدکارندن کره ارضک بر موقعندن پک آزبرمدت ظرفنده روئیت ایدیلورلر. بونلردن چوغنک دور نجومیه هنوز غیر معلوم و یکدیگرینه نظرآ بام بشقدار. انکه قویر و قلی ييلديزی قطع ناقصدن عبارت اولان محركنی ۳۳ سنه ۴ آی ده اکمال ایله مش و جالبوکه ۱۸۶۵ تاریخنده روئیت ایدلش اولان بر قویر و قلی ييلديزک ۷۰۰ تاریخنده ظهور ایده بیله جکی حساب او لشدر. ۱۸۶۵ تاریخنده روئیت ایدیان بر قویر و قلی ييلديزک بیک سنه صکره عودت ایده جکی و بعضلرینک ملیونلر جه سنه ده اکمال دور ایده بیله جکلاری آکلاشمشدر .

دوقتور فالک ختم عمر ارض ایچون برسیله کی تلق ایدیکی (بیهلا) قویر و قلی ييلديزیک ایکی پارچه یه آیرلدیغی و عادتا هر پارچه نک بر بیوک شهاب تشکیل ایدیکی کور واشدر .

هالهی قویر و قلی ييلديزینک ایلک تاریخ روئیت میلاد عیسادن ۱۲ سنه ارله مصادفدر. بشقه بر عالم شمسه تبعاً اجرای سیر ایتمکده ایکن ارزمان نیتونه پک زیاده تقرب ایتش و مدارینی قطع و کسر ایدن سیاره مذکوره نک جاذبه سیله یولندن چوریله رک او و قتدنبری مسک شمسیمزه داخل (منتظمماً حرکت)ه باشلامشدر. هالهیک اوزمانندبری

مضبوط اولان رؤیتی ۶۶، ۱۴۱، ۹۸۹، ۷۶۰، ۶۸۴، ۴۵۱، ۱۰۶۶، ۱۱۵۲
۱۳۰۱، ۱۳۷۸، ۱۴۵۶، ۱۵۳۱، ۱۶۰۷، ۱۶۸۲، ۱۷۰۹، ۱۷۵۹ تاریخنگرهینه
مصادفدر. بو تاریخنگر تدقیق ایدیله جک اولورسہ کوریلورکه مدت دور هپ یتمش بش
سنہ و یا یتمش بشک مثلیدر. ایلک تدقیقات جویهی انگلتره علمای هیئه ستدن (ادموند
هالهی). اجرا ایلش و کندی زمانه قدر یا لکز رؤیت اولندیجی تاریخنگه نسبته فلان
سنہ نک قویر و قلی ییلدیزی دنیلن بو ییلدیزک یتمش بش سنہ ده بر دور اجرا ایدر عین
ذات الذنب اولدیجی اثبات ایله مش و او آندن اعتباراً ییلدیزه علی الاصول کاشفنک اسمی
ویراشدر. هالهی بو ییلدیز حقنده کی تدقیقاتی جمع ایله بر اثر نشر ایتش و بوندہ ییلدیزک
۱۷۵۸ و ۱۷۵۹ سنہ سی ابتداسنده تکرار ظهور ایده جکنی ییلدیرمش و فی الحقيقة هالهیک
۵۴ سنہ اول تعیین ایلدیکی تاریخنده یعنی ۱۷۵۹ سنہ سی مارت نک اون اوچنجی کونی ذات
ذنب نقطه حضیضه مشاهده اولندشدر.

بومناسبته برآزده ادمون هالهیدن بحث ایده م:

ادمون هالهی انگلیز مشاهین هیئت شناساندن اولوب ۱۶۵۶ سنہ سندہ لوندره
جوارنده تولد و ۱۷۴۲ تاریخنده وفات ایتمشدر. بو آثاری آرہ سندہ اک مشهوری
کوندریله رک نجوم جنوبیه نک بر قتاوغی تنظیم ایتمشدر. بو آثاری آرہ سندہ اک مشهوری
قویر و قلی ییلدیز ل نظریه سنہ دائیر تأییف ایلدیکی کتابدر. هالهی بو اثرنده ۱۶۰۷ سنہ
سنده ظهور ایله کپله ر طرفیدن تدقیق ایدلش اولان ییلدیزک ۱۷۵۹ ده تکرار ظهور
ایده جکنی سویا شدر که ایشته بو ییلدیز کندی نامیله یاد ایدیلن هالهی ییلدیزیدر. هالهیک
پوصله لرک تغیراتنه واحوال هواییه دائیر بر چوق تدقیقاتی واردر. هالهی سکسان آلتی
سنہ معمر اولمش و بویا شده ایکن بر دوئلو نتیجه سندہ وفات ایتمشدر.

* * *

بوندن دوت سنہ اول اجرا ایدیلیان حسابات رصدیه ۱۹۱۰ سنہ سی ایچون بر قویر و قلی
ییلدیز کوستریور دی. بر آرالق (دره یق) نجم کیسودارینک آپ اکسرین ظهور و رؤیتی
حسابات رصدیه دلاتیله رؤیتنه انتظار اولنسان ییلدیز در ظنی ویردیسیده بوسرسی
فضانک حسابه کهین طاقدن اولدیجنه قناعت حاصل اولدی. راصدلر (هالهی) ک میعاد
معیننده ظهور ایدوب ایتیه جکنی آکلامق ایستیورلر دی. غایت قوتلی رصد دورینلری
ایله اعماق فضاده تحریيات اجرا ایدیلیور دی. نهایت درت بش آی اول تحقق ایتدی که
(هالهی) یولده در. وکلیور.

علی العموم قویر و قلیلر ک عمق فضاده شکلری مبهم کورونمکده اویلینی کی تقریبی بر حساب ایله ده هاله یک ارضه ۲۳ الی ۲۶ میلیون کیلومترو قدر تقرب ایده جکی ظن و تخمین ایداشدی . فقط ییلدیز تقرب ایدجکه حسابات دها زیاده کسب قطعیت ایتمش و ییلدیز ک نواتی ایله ارض آردسنده قاله حق مسافه نک ۲۳ الی ۲۵ میلیون کیلومترو مابینشده اوله . جغنده اختلاف ایدلکه برابر قویر و غلک او لجه تخمین اولنان مقداردن زیاده او زون یعنی سکسان و حتی یوز میلیون کیلومترو لق بروطولی حائز بولندینی آکلاشمشدر .

هاله شمسه اک قریب مسافه یه یعنی قطع ناقصنک نقطه احتراقی اولان موقع حضیضه ۲۰ نیسانده موصلت ایده جکدرکه شمس ایله آردسنده کی مسافه ۹۰ میلیون کیلومترو در نجم کیسودار بعده ایلر وله مکده دوام ایدرکه شمس ایله ارض آردسنده دخولی ۵ مایس تاریخنه تصادف ایده جکدر . ایشته اوکون بعد الظهر ساعت بش ایله یدی آردسنده ارض درجه کشافتی آز فقط ضیادار بر نوع ماده دن عبارت اولان و غازات ایله مشبوع بولان قویر و غه کوموله جک و بر طوب کله سنک سیسدن چکیشی کی چکوب کیده جکدر . عجیبا کره ارض بو قویر و غلک ایچنده نه قدر قاله حق بونی بیلمک ایچون اولا قویر و غلک عرضی ، ثانیاً ییلدیزک ، ثالثاً ارضک سرعتی نظراعتباره البیلدر . چونکه قویر و غلک عرضی بدایته ۴۰۰ بیک کیلومترو تخمین ایدلیکی حالده دها صکره ۶۰۰ بیک کیلومترو ویه بالغ او لمقدده بولندینی حساب ایداشدی . ییلدیزک مداری او زرنده کی سیری هنوز قطعیاً معلوم او لاما مقامه برابر ساعته ۱۷۰ بیک ، کره ارضک سیری ده ۱۰۶ بیک کیلومترو در .

ارض قویر و غه کومولورسه عجیبا نه او له حق ؟ سؤاله قارشو (ناتور) غزنہ سنک بر مقاوه سندن شو سؤاله جواب اولان آتیده کی سطوری اقتباس ایدم .

« ساعتلر جه قویر و غه کوموله جک اولان زواللی کره ارضده عجیبا نه او له حق ! بوبایده هیچ معلوما هنر یوقدر . یالکنر او لجه کره من ینه بولیه بر تاسدہ بولنشدرکه بو بابده کی اندیشه لر آنکله تأمین و تسکین اولنه بیلور . حقیقة کره ارض ایله قر ۱۸۶۱ ده ظهور ایدن بیوک بر ییلدیزک قویر و غندن چکمشلردر . او زمان هیچ برحاده فوق العاده حصوله کیه مس و یالکنر سما طونوق بر خفر قطبی ایکدیرر صورتنده خفیف ضیادار او لمشددر . »

۱۸۶۱ نجم کیسوداری او سننک مایسنده بغتة چیقمش و هیئون طرفندن اجرا قانان رصدات نتیجه سننده ییلدیزک ۳۰ حزیرانده ارضه تاس ایده جکی آکلاشمشدر . فی الحقیقه یوم مذکور صباحی ارض قویر و قلی ییلدیزک نواتندن ارجده ایکی راده سننده

قویروغه ۰۰۰ کیلو مترو دریناکه قدر طالمشدر . او کون بره زیلیاده سهانک امثالی نامسبوق قرمزی بررنک آلدینی کورولمشدر . انکلایز هیئونندن بعضیلری ایسه حادثه تماں ایله متافق اوله رق هواده فوسفور شعاعاتیله صارمتراق برضیا حصوله کلديکنه دقت ایتشلدر .

کره من بودفعه هاله یک قویروغه دها درین اوله رق کوموله جکندن و نوه یه بالنسبه دها یقین بولنه جغندن برته لکه ملحوظمیدر ؟

بعضیلری درلو درلو فرضیات و تخمیناتده بولنیورلر . ومثلا قویروقلی سیلیزیک نشر ایتدیکی غازاتدن سیانوژنه نک برتسنم آنی و قوعه کتیره جکنی سویلیورلر . فقط على الاکثر هیئون بو خصوصده نیکیندرلر . اونلرک قولنجه کره من قویروقده او زون بر مدت ایچون مسافر اولسه دخی بو محیطک ترکیباتی نه دن عبارت اولورسه اولسون ارضمزرک هواسنی تغییر ایده من . بویله بر تغییر حاصل اولما نججه ده بالطبع تسمم و قوع بولماز .

مع ما فيه بولیانجی محیطه دخولازده بعض حادثات جو یه نک و قوعی محققدر . بلکده ۱۸۶۱ سیلیزنده اولدینی کبی صاری و قرمزی شعاعات کوریله جک ، هوای نسیمینک احوال الکتریقیه سنده مهم و آنی تحولات و قوع بوله جق و احتمال که کیجه لین نورانور بر باران شهاب ایله سهاده مثلی نامسبوق برشهر آین نماشا ایدیله جکدر .

عجیبا هاله یک قویروغی نه دن مرکبدر . اجرام سهادیه نک ترکبات و تشكلاقی تحلیل طیف ایله کشف و تعیین قلنور . (سپه قتروستقوپ) آلتی ایله اجرا قلنان تحلیلات طیفیه ایله هاله یک نواتنده سیانوژنه بولندینی آکلاش لمشددر . سیانوژنه رطوبتلہ امترابجی حالتده حامض کیانوس ماء حصوله کتیرر که بوده آسید پروسیک دنیان سم مدهشدر . فقط هاله یک کیسو سنده سیانوژنه بولنسه بیاه هیئونک افاداته نظرآ ارضمنز بوندن متأثر اولیه جقدر . زیرا کره ارض بر طوب کولله سنک الی - آلمش مثلی سرعته لہ حرکت ایتدیکندن قویروقدن کچرکن اطرافتده بربوشلق حاصل ایدرک قویروقده کی غازاتک هوایه نفوذینه مانع اوله جنی کبی دوردن متحصل قوہ دافعه عن المركزیه دخی بونفوذه میدان بر اقیمه جقدر . راصد شهر (قامیل فیلاماریون) هاله ی قویروقلی سیلیزی حقنده آتیده کی معلوماتی ویریسور :

«کله جک مایسک اون طقوزنده دنیانک صوکی اوله جغنه دائر بکا اسناد ارلنان اقوالی رد ایدرم . بونک ایچون :

«کله جک مایسک ۱۹نجی کونی دنیانک صوکی دکادر دیه زیرده معلوماتی یازمه بی مناسب کوردم :

تدقيق اولنان محركنه نظراً هاله‌ی ییلدیزی نیسانک ۱۹نجی کیجه‌ی نصف الیله‌ی
یعنی نیسانک یکرمنجی کونی صباحک ساعت اوچنی قرق کچه کونشدن اک اوzac اولان
نقطه‌ده بولنه‌جق و مرکز عالمدن اوzaقلاشه‌رق یولنده‌دواام ایده‌جک، قویروغنک استقاماتی
زهره و کره ارضک محركنه دوغری کله‌جکدر . مذکور قویروقلی ییلدیزک حرکتیله
کره ارضک حرکتی برلشه‌جک اولورسه موسیو (قووهل) ایله (قرولمان) ک یاپد فلری
حساباته کوره قویروقلی ییلدیز کونش ایله کره ارضک آراسندن مایسک اون سکننده
اون دردنجی ساعته مسرور ایده‌جکدر . بو، وقت رصدیدرکه مایسک ۱۹نجی کونی
صباحک ایکننجی ساعته تصادف ایدر .

بو ساعته بحر محیط کیم، آسیا و آوسترالیا قطعه‌لرند کوندووز اولمش، اوآنده
فرانسه صباحه پک آزقالمش بولنه‌جقدر . هاله‌ی همان کونشک مرکزندن مسرور ایده‌جکندن
بو کیفیت راصدیلک ییلدیزک مرکز ثقاتی دها ای کشف ایده‌بیاملرینه خدمت ایده‌جکدر .
بو تدقیقاته فوت‌وغراف و اسپه قتروس-قوپی فلری پک بویوک تائیر کوسته‌جکدر .
قویروقلی ییلدیز جرم شمسی غربدن شرقه طوغری مسرور و بو حرکتی بر ساعته‌اکمال
ایده‌جکدر .

کره ارضک محركی اوزرندکی حرکتی ساعته ۱۰۶۰۰۰ کیلومترو و قویروقلی
ییلدیزکده ۱۷۰۰۰۰ کیلومترو اولدیغی ده نظر دقته عرض ایدم . بو تصادف شایان
دقترد، اوکون قویروقلی ییلدیز کونشدن ۱۲۸ میلیون کیلومترو اوzac بولنه‌جنبی‌حالده
کره ارضک اوzaقلنی ۱۵۱ میلیون اوله‌جقدر . شو حالده قویروقلی ییلدیزک مرکزی
کره ارضین ۳۳ میلیون کیلومترو اوzac بولنه‌جقدر .

قویروقلی ییلدیز لرک شمسیک قوه دافعه سیله قویروقلری کونشک داءه مخالفی جهتده بولنور .
اکر هاله‌ی ییلدیزینک قویروغی ۳۳ میلیون کیلومترودن اوزون ایسه کره ارضه اصابت
ایده‌رک دها ایلری کچه‌جکدر . او حالده کره ارض قویروقلی ییلدیزک نشرایلدیکی غازاته مغطوس
قاله‌جقدر . بعض جدی محرولر، کنديلری قدر جسور اولان غزه‌لر هاله‌ی ییلدیزی
هر یتشن بش سنه‌ده بر کره کره ارضک یانشدن کچمکده اولوب تدقیقات رصدیله نک ابتداسندن
بری اوتوز دفعه یانزدن چکمش و بزه طوقونه‌مش اولدیغنه نظراً بو سنه طوقونه‌جغنه
احتمال ویریله من دیش‌لردر . بومحکمه غریبدر . بویله برسوز پارسده (پاتینول) دن

(اوده ئون) ه قدر او توبو سلرک ۱۹۰۹ سنه سندە كىمسيه ي چىكىنە مدېيى كېيى ۱۹۱۰ سنه سندە دە چىكىنە مې جىڭدەر ادعاسىندە بولۇغە بىكىزىر. حالەي قويروقلى يىلىدىزىنەن شەمىي يە قدر كەرە ارض فتالق كورمە مىشىدەر. چۈنكە بوسنە يە قدر وقوع بولان دورلىنىدە كەرە ارضكە محركە تصادف ايتە مىشىدى.

شوحالىدە حالە يك قويروغى باشدەن ۲۳ مىليون كيلومترو او زاقدە بولۇنە جىقدر. حالەي قويروقلى يىلىدىزى ۱۸۱۱، ۱۸۵۸، ۱۸۶۱ و ۱۸۸۲ سنه لەرنىدە كورىيان قويروقلى يىلىدىزلىر درجه سندە بويولك دىكىلەر. فقط أولىكى دورلىنىدە معلوم بولۇپوركە حالەي فوق ائعادە تىبدە مستعددر.

بودۇغۇ يىلىدىزلىك دائرة استىلاسى نە قدر اولدىني يىانە من. اغلب احتماله كورە كەرە ارض خفييف برسىيس طبقە سندەن كچىن طوب كلهسى سرعتىلە قويروقلى يىلىدىزلىك قويروغىندە كې جىڭدەر. حالەي پك چوق اجرام سماو يەنك يېقىنلىرىنىن كېمىشىدەر. آنان فوتۇغرافىيلەرن اجرام مذكورەنەن كىلاشىمىشىدەر. بلەكىدە يىلىدىزلىك كەرە ارضە ياقلاشىمىي او زىرىنەن الكتريق و مانىپا تىزىمە غرفەنۇمنلىرى، خېر شەمالىلر، بىللە مدېيىمىز فورىطەنەلر، يىلىدىز ياغمورى كې علامىم كورىيە جىڭدەر. »

§

درەيىق قويروقلى يىلىدىزى

حالەي يىلىدىزىنە انتظار اولندىني صىرەدە كانون ثانىنىڭ او تىجى پازار كونى اقشامى شهرەنەك افق غرىيىسىندە وزھەنەنک اون درجه قدر غربىندە بعد الغروب ساعت يارم ايلە بر آرەسندە بر توپۇرۇقلى يىلىدىز مشاھىدە ايدىلىشىدەر. يىلىدىز ايمەك اقشاملىرى بولىلە ايركىنچە كورۇندىكى حالە صىكە ظەبورى تأخىر ايتەكە باشلايەرق ساعت بر ايلە اىكى آرەسندە كورۇنىكە باشلامش و كەركە قىصاعەسى و كەركە قويروغى خىلىي بىو مىشىدە.

يىلىدىزلىك نوھىي كىسوويە نسبە دەها پارلاق اولىقلە برابر طۇنۇق وعادتا قرا كەلقىدە پارلايان بىر فوسفور يېغىنەنە مشابەيىدى. قويروق او جىنە طوغىرى غايىت كىنىش بىر يېلىپازە كېيى آچىيەرق جنوبە طوغىرى متۇس بىر شىكل ارائە ايدىيۈر ايدى. بىر حالادە كە غربىندەن بىر خىلىي مەت چىكىيىكى حالە قىرۇق-انقىدە منظرە سمايى اىكى يە آيرىيۈر و يېلىپازەنەن مەنھەسى محىرالەققۇل بىر دىسەت و امتداد كوستىيۈر ايدى. شهرەنەزىدە بويىلىدىزى ايمەك كېچە

حیدر پاشا یو لخیلری و اپوردن رؤیت ایتشلردر. آن رؤیتندن اوچ کیجه صکره هوانک یاز موسمنده بیله نادر تصادف ایدیان کشايش فوق العاده سی ارباب مراقه بیوک بر فرصت مشاهده قازانشدر.

بویکی نجم کیسودار اولا آفریتای جنویده (یوهانسبورغ) شهرنده کانون ٹائینک اون یدنجی کیجه سی ارباب فندن (دره یق) اسمند بردات طرفندن طلوع شمس ایله برابر رؤیت ایدلش وعادت او زره راصدینک نامنه نسبته توسمیم اولنمشدر. جزایر و تونسده کی رصدخانه لردہ بیلدیز تدقیق اولنهرق (سودیوم) معدنی آثاری و دها سائر بخارات کشف ایدلشدر. رصد خانه لردن برنده اجرا قلنان تدقیقاتده تحلیل طینی آلتنه برچوق شعاعات مجھوله عکس ایلدیکی کورولدیکنندن تر کیباتنده غیر معلوم اجسام بولندیانی تین ایتشدر.

بیلدیز شمدی یه قدر کورولاش بر جرم سماوی اولماینی کی ارکان مداریه سنه نظر آده بعدما کورونیه جکدر. سرعت سیری غایت زیاده در.

* انگلتره نک قاردیف شهری رصد جمعیتی رئیس سابق موسیو (کید) شباطک سکن نجی کونی آقشامی یکی بر قویر و قلی بیلدیز کورمشدر. آ کلاشیلان بو سنه قویر و قلی بیلدیز سنه سی. یکی بیلدیز قاردینک جهت غربیه سنه افقک یکرمی بش درجه بیوقار و سنه رؤیت ایدلشدر. ایلک نظر ده بیلدیز ک ایکی قویر و غنی اولدینی کورواشدر. ضیاسی پک قوتلی اولدیندن کوز ایله دخی کوزواشدر.

استقامبل فالی

اس-قامبل کاغدل بنک معنایی — اکر اسقامبل کاغدلینک لسانی آ کلامق ایسترسه کن اولا بوکاغدل اک معنایی ایوجه بیله مکه چایشکن. اس-قامبل فالی بشته بر شی اولمیوب بوکاغدلری سویلتک صنعتیدر. مهم اولان شی تفسیرده سرعت انتقال، بلاغت، تخيیل و تصویر و جربه در. بر حالدکه سز کاغدلری آچوب ده استخراج مانزیه باشладیکزی سوزلرکز، مخاطبکن اوزرنده ۷-ن تأثیر اجرا ایتسون، و دیکلکینلری اکلابرسون. ماهر بر فالجی عین زمانده غایت ماهر بر حکایه جی، بر هاتم دیکدر. اس-قامبل کاغدلری معرفتیه فالنه ناقدینکن آدمه بوفرستدن بالاستناده فالنده لی نصیحتلر ویره بیلرسکن. بو صورته آنلرک اصلاح الاته دخی یار دیم اید بیله جنککزه شبهه ایته یک.

قوپه لر — عشق و سودا مرده جیلری

باک — خانه یه واقمه کاهه دلات ایدر. احبابن برینک زیارتی خبر ویر. پاپاس — صادق، فداکار و امنیتی برآمددر. اکر فالنه باقدیران متاهل ویا خود زوجه سنه

بوشامش دها اوئلاماش ويا هیچ تأهل ایتماش ایسه و اکر قرال صاچلى ایسه فالده قوبه نك پاپاسی آنی تمثيل ايدر .

قىز — حساس بر قلبه مالك بر قادين اولوب دلداده ونشانلى بى تمثيل ايدر . ومناسبات عاشقانه ده موفقىته دلات ايلر . اکر فالنه باقديران قادين قرال ياخود صارى صاچلى ایسه اویوندە تمثيل اوئمىق اوزرە قوبه نك قىزىنى آلىر .

اوغلان — عائله اعضاسىندن برى ، ياخود محىم دوستدر . اکر فالنه باقديران بكار وقرال ایسه قوبه نك اوغلانى اوکا اشارتدر . اکر قوبه نك قىزىنىك صولاندە طورىيورسە و اکر فالنه باقديران قادين ازدواج ايدەجىك ایسه اوغلان بر نامزد ، ياخود بىزوج مستقبلدر . و ياخود بىرعاشق ، بىدوستدر .

اونلى — بىوك بر سوينج ، خلبە موفقيت ، پارەلى بر ازدواج .

طقورزلى — غلبه ، ترقى ، بىوك بر موفقىت .

سکزلى — دعوت وزيارت ، اوزاقدە بولنان بىرندن خبر .

يدىلى — قوبه قىزىنىك ناتى . قرب الوقوع بر ازدواج .

قارولر — غوغالر ، آيرىلقلار

باك — مكتوب ، نبر .

پاپاس — غوغاجى آدم . آوقات ، عسکر ، بانجى ياخور كويلى . حىدىمالماج خودبىن ثباتىز بىرطبيت . نفترت ايتىكى آذملر اىچۈن تەلتكىلى بر آدم .

قىز — غوغاجى ، خىرچىن ، ثباتىز بىقادين . فنا ، خويسز بىقادين كە اوئىكلە مناسباتىدە بولنقدىن صاقىمىل . فا نصىحتلر وىرن چال چك بىرناصحە .

اوغلان — قارە خېرجى ، بوش بوغاز . خىرسز اولاد .

اونلى — يول ، سياحت ، زنكىن بىرازدواج .

طقورزلى — تأخر ، قطع علاقە . طارغىنلۇق .

سکزلى — بىرشە ، ياخود آيرلە .

يدىلى — غوغى ، ياخود حدت وغضب .

اسپاتيلر — موفقيت ، ترقى ، اصلاحات

باك — اتفاق ، ازدواج ، هديه ، ميراث ، قازانچ ، كلهجىك پازه ، ژوت ، اکر اسپاتى ئرس كىش ایسه عكسي معانىي افادە ايدر . اوzman زوکوردىكە ، آيرلغە ، هديه ويرمكە ، ضروره دلات ايلر .

پاپاس — زنكىن ، زيرخواه بر آدم . فداكار بىرحمى . ژوت وترقى . اکر فالنه باقديران اسمر ومتاھل ، قارېسىن بوشامش وبردەا اوئلاماش ایسه اسپاتى نك بى آنی تمثيل ايدر .

قىز — اسمر كىنج بىقادين . اکشىيا متاھل و كوزل و مشهور . فالنه باقديران اسمر بىقادين و ياخود قىز ایسه اویوندە اسپاتىدەك قىزىلە تمثيل اوئنور .

اوغلان — اکر فالنه باقديران بىقادين ایسه و اسپاتى اوغلانى دە فالنه باقديران قادىنى تمثيل ايدىن اسپاتى قىزىنىك صول طرفە دوشىرسە بى طالب ، ياخود مستقبلدە بىزوجدر . عكس تقدىرده بى عاشق ، بى دوستدر . اکر فالنه باقديران اسمر ، بكار بى دليقانلى ایسه اویوندە اونى اسپاتىنىك اوغلانى تمثيل ايدر .

اونلى — ميراث ، مهم قازانچ ، موفقيت .

طقوزلی — اسپاینیک طوغرنی ویا ترس وضعیتده اولدینه کوره آنه جق ویاخود ویریله جك باوه . مامول اوئیمان حاده . بردعواونک قازانلىسى .

سکزلى — کنج برقیز ایچون خبیات صمیمانه ، ثروت آوز برازدواج .

یدیلی — اسمى برکیمسمەنك [فالنه باقدیران اركاك ويقادین] نیقى . اسپاینیک یدیلیسى کنج برقیزه ئاظاب چىچە جغنه دلالت ایدر .

ماچەلر — ماش و کوزیاشرلى

باک — اعلان عشق . سیاحت ، ياخود منتج موقيت اوییان برايىش . مايوسيقى موجب اولە جق بىر تىكىش . اکر ماچە ترسنه طورىيورسە حىلە كارانە بىر تىكىفە دلالت ایدر .

پاپاس — صاحب اقتدار ونفوذ ، ياخود قاونە آشنا آدم . حاكم ، والى . اسکى دوقۇر . اترىقە جى ، ايشرلر بوزان ، دائمًا فنالق ياخود حىلە كاراق ايدن آدم .

قىز — اسمى ، طول توجهىسىن بوشانىش برقادىن . ياخود اختيار قىزكە كىندوستىن صاتېمىق لازم . اوغلان — تەشكىلى وادبىز ، طلوبەجى ، يالانسى ، وەردرلو فتالىنى يائىغە مساعد بىرىشىن .

اوئلى — راحتسىزك ، غنم و قسالت .

طقوزلى — غفلت ، موقيتىزىك ، ضرر و زيان ، سرت ، اکر طقوزلى فالنه باقدیرانك كاغدىنە يائىن طورىيورسە اوئىك وفانە ، عائلە آرسىنە موجب مايوسيت احوالە ، خستەلغە دلالت ایدر . قوپەنك بىي يانىدە ايسە ازدواج و قوع بولىھە خغنة اشارتىدر .

سکزلى — اوصانع ، کوز ياشلى ، جسمانى وروحانى براخخطاط . فا خبىل .

یدیلی — كدر و اضطراب . اندىشە وعائىلە . ماچە ترس ايسە قىصقا نجلاغە وازدواجك عدم وقوعۇنە اشارتىدر .

اسقامىيل كاغدلرينىڭ آرسىنەكى مناسبات

كاغدل يكىيىكى اوزرىنە اجراي تائىر ايدرلر . ايشته بوجەدن اولەرق قوپەنك سکزلىسى اسپاينىك سکزلىسىنک يانىدە ايسە مسعود برازدواجە دلالت ایدر . قارونك اوئلىسى ماچەنك یدىلەنەنک يانىدە ايسە تأخرە دلالت ایدر . قارونك اوئلىسى قوپەنك سکزلىسىنک يانىدە ايسە قىياً تەدىل مکانە اشى رتىر ، قاروتك اوئلىسى اکر اسپاينىك سکزلىسىنک يانىدە ايسە بىرىاحت عاشقانە وقوع بولەجىدر . قارونك سکزلىسى ماچەنك سکزلىسىنک يانىدە ايسە آغىز بىر خستەلغە اشارتىدر . ماچەلر هەنگى پاپاس ، قىز ، اوغلان صورتلىرى اطرافنىدە بولۇرسرە بولۇسون خستەلق وصىقىيەنەن يە دلالت ایدر . مىلا اکر قوپەنك پاپاسى بىراقچى ماچە ئىللە محاط ايسە فالنه باقدیران ياخود اوئىك عائلەسى ياخود كىندوستىن سوکىلى اولان كيمىسىلر ایچون كدر واردر . اکر فالە باقدیران قادىنى تەشىل ايدن كاغدك اطرافنىدە ماچەلر بولۇر دلات ایدر . اکر ماچەنك بىي ترس ايسە دعوايە پارە غىزىنە ياخود و خىم قضايە و خادئانە ترس . طوروشى قطع ارتباطە تجاوز و تعززە ياخود مخلى ناموس بىر تىكىفە اشارتىدر . قارونك یدىلەنەنک ياخود ماچەنك یدىلەنەن سکزلىسىلە براابر طورىيورسە تەشكىلى بىر ملاقات وقوع بولەجىدر . درت سکزلىنىك يان يانە كلىنى نقل مکانە حال و موقعك تېدىلە دلالت ایدر . اوچ طقوزلىنىك يان يانە كلىنى مىازىعە و اختلافە اشارتىدر . ايکى طقوزلىنىك بىر آرەيە كلىنى اندىشە معناىنى وېزىر . ايکى یدىلەنەنک بىر آرەيە كلىنى دولاب اغفال و دام تزویر دىمكدر . اوچ یدىلەنەنک بىر آرەيە كلىنى جەلە ، اضطرابات چىمانىيە ، سقوطە ، آرابە ، شمندوفردە ياخود دەكىزدە وقوع بولەجق تەضايە اشارتىدر . بىرچۈق اسپاينىك

بر آرده ده کلی دادن پاره یه ثروت دلات ایدر . بر چوچ قارول برشیر سه بیوک بر سیاحته ، مأموریت ،
بر چوچ قوبه لرک یان یانه کلی بیوک بر مسرت و ذوقه اشارت در .
ه بک ، ه پاس ، ه اوئلی یکرمی بر کاغد آومنده بولندیغی زمان بیوک بر موافقی مشعر در .
نم و فصل ، دیدی قودی اویوندہ ه قیز ایله تمثیل اولنور .

فال نصل آچیلر

عادی او توز ایکی کاغدق اسقامیلی قاربشدیریکز . بونی فاله باقدیرانه ، فقط صول الی الله
کسیدیریکز [بوا فوق العاده اهیت ویرمی !] صکره او زرنده بولنان اوچ کاغدی چکیکز . اکر بونلر
مخلف صورت ، ياخود پونتولی [یدیلی ، سکزلی ، طقوزلی ، اوئلی] ایسه بر طرفه براقیکز . چونکه
هیچ ایشے یاراما ز . یکین اوچ کاغد دها آیکز . اکر یکی آلدقل کزک هر اوچی ده عین صورت
ویا خود پونتولی ایسه صولدن باشلا یه رق وباش پارمک هانگیسته دها یاعین ایسه ، یعنی باش پارمک
هانگیستنک او زرنده ایسه بو کاغدی بر بھی اولق او زده صره ایله ماصه نک او زرنیه قوییکز .
اکر بواوچ کاغدک یالکزک ایکیسی عین صورت ویا خود پونتولی کو-تریور سه ماصه نک او زرنیه
یالکز بردانه سی ، فقط باش پارمه اک یاقین اولانی ماصه نک او زرنیه قونور .

بونی متعاقب ، بوصورتله کاغدلر بینججه یه قدر ماصه نک او زرنیه یان یانه دیزمکده دوام ایدیلور .
بوعملیاته ایکی دفعه دها دوام اولنور . اکر ماصه نک او زرنده بولنسی لازم کان یکرمی بر کاغد تمام
او لامش ایسه دیکر کاغدلر یکیدن کسیدیریلیر و بونلر میانندن راست کله آله رق ماصه نک او زرنده یکرمی
بر کاغد اکول ایدیلیر . فال آچیلی دیکدر . شمدی فالک نه سویلیدیکنی آکلایهم . فقط هر شیندن اول
فاله باقدیران قادین ویا رککی کوسترن کاغدی تعین ایتك لازم . [قوپه ویا خود اسپانی یه دائیر اولان
بخته صراجعت]

فال نه دیسور ؟

فاله باقدیران قادین ویا خود ارکت تعین ایدینججه یوقاروده سویلیدیکمنز کبی هر کاغدی معنای
ویریله رک فالک نه دیدیکی ایضاح ایدیلیر .

بر مثال اوله رق کوستردیکمنز شو رسمي ایضاح ایده لم :

کاغدلرک معنای — بوراده و فاله باقدیران قادینی کوسترن قوپه قیزندن باشلا یه رق صوله طوغزی
 بش کاغد صایلیلر وقارو اوغلاننده طوریلیر . قارو اوغلانی مکتوبه ، خیره دلات ایدر . فقط دائما
 بشنجی کاغددن باشلا یه رق لازم کلیدیکنی او نویمیه رق ینه قارو اوغلانندن اعتباراً بش کاغد صایلیلر
 و اسپانی قیزینه کلینیر . ینه اسپانی قیزندن بش کاغد صایه رق اسپانی بکمنه کلینیر . اسپانی بکی کور .
 یلیورکه ترسدرو . بوده قطع مناسبانه ، ناموسزجه برتکلیفه ، حقارته دلات ایدر . اسپانی بکندن
 ینه بشه قدر صایلیلر سه اسپانی پاپاسی کلیر . بوده زنکین بر آدمک جایه سنه دلاتدر . اسپانی بکندن
 باشلا یه رق اسپانی طقوز لیسنے کلیر . بو ایش وباره یه دلات ایدر . صکره قارو طقوز لیسی کلیر .
 بو تشبده تأثیری کوسترد . صکره ماچه طقوز لیسی کلیر . بوده یوقسز لق ، خسته لق و فانی کوسترد .
 تعقیب ایده لم : قارو پاپاسی کلیر . بر بیانجی ، یاخود غوغاجی بر آدمی ، قارو یدیلیسی ، حرصن
 و یهودی ، قارو بکی مکتوبه خبرل کله جکنی بیلیدیر .

دوام ایده لم : ماچه بکی اعلان عشق و سودا و ایشہ متعلق کاغددر . ماچه قیزی طول ، یاخوده
 قوجه سندن بو شامش قادینه ، متروک بر قیزه و سوء الفته دلات ایدر .

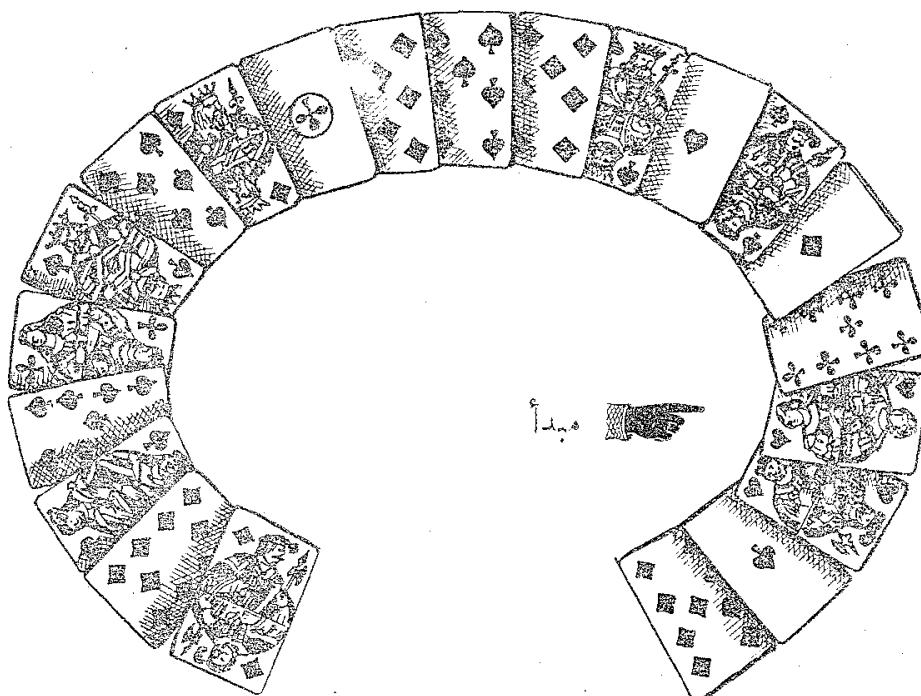
یکیدن بردن بشه قدر صایلورسه ماچه سکز لیسی کلیر . کدره صیقنتی بی کوسترن . صکره ماچه بدلیسی کلیر . بو مطلق صیقنتی، زحمت و مشتمت و قوع وظهورینی؛ صکره ماچه اوغلانی کلیر که بوده خانه افرادندن بزینک خیائی ایله او جهه متصور بر ایشک ضیاعنی کوسترن .

بیه دوام ایدم ، طالب ، یاخود نشانلیه اشارت اولان قوپه اوغلانی ، سیاحتی کوسترن قارو او نیسی ، آوقات ، یاخود ایش آدمنی کوسترن ماچه پایانی کلیر . بوندن صکره کان بشنجی کاغد قارو سکز لیسیدر . بو تبدیل محل و مأموریت ، یاخود صاحب و موقع اختدار بر آدمک فاله باقیدیران قادینک خانه سنه کار یکنی کوسترنکه بوخاهه قوپه بکیدر و بلذات فاله باقیدیران قادینی کوسترن .

بوراده فال بیتدری . چونکه اک برنجی باشلا دیغمز کاغده یعنی بو قالده فاله باقیدیران قادینی کوسترن کاغد کلدرک .

یوز لرجه فاله بافق اصولی وارد . هر فالجینک کنده نه مخصوص بر اصولی بولنور . بز بوراده اک ساده واک قولای واک اکنجهه لی واحبا آرد سنه خوشجه وقت چیره جک بر اصول مویلدک . فقط فالجینی در عهده ایدنک بوراده کوستره جک شارلاتانله بر آز معذبلک ، شیطنت بر ازده ذکا و نشه علاوه ایتسی ده شرطدر . کاغدلرک معنای برکره آکلاشلدندن صکره آرتق او همانی بی بر انسجام مخصوص ایله ترکیب ایده رک مخاطبی اویلاندیومق فاله باقانک استخراجاتنه قوه نطقیه سنه والحاصل ذکاوتنه متوقف بر کیفیتدر .

مثالک ایضاح و تعریفی

بو اویونی تفسیر ایتك او زره فاله باقیدیران قادینی ویا خود قیزی کوسترن قوپه قیزندن باشلانیر . قارونک اوغلاننه قدر ۱ ، ۲ ، ۳ ، ۴ ، ۵ صایلور و بو کاغدک معنای ویریلور . صکره قارونک اوغلانندن باشلا یه رق اسپاینک قیزنه قدر ۱ ، ۲ ، ۳ ، ۴ ، ۵ دیه صایلهرق هریشه بر معالر ویریلور و بولیه دوام ارلنور . هر باشنجی کاغدک معنای ویرلدکن صکره بولیله جه بیه بردن باشلانیر . کاغدلر بولیله جه صایلهرق ایکی اوچ دفعه طولا شلدندن صکره نهایت فاله باقیدیران قادین ، قیز ویا خود ارککی کوسترن کاغدک کلنیر . آرتق فالده ختم بولمش اولور .